

IMPRESUM / IMPRESSUM

DESET GODINA ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U PODGORICI
TEN YEARS OF FACULTY OF ARCHITECTURE IN PODGORICA

IZDAVAČ / PUBLISHER

Arhitektonski fakultet u Podgorici / Univerzitet Crne Gore
Faculty of Architecture in Podgorica /University of Montenegro

ZA IZDAVAČA / FOR THE PUBLISHER

Doc. dr / Assist. Prof. Dr.
Svetislav G. Popović_ Dekan / Dean

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK / EDITOR IN CHIEF

Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Svetislav G. Popović_d.i.a

UREDNIKE / EDITORS

Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Slavica Stamatović Vučković_d.i.a
Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Svetlana K.Perović_d.i.a

AUTORI TEKSTOVA O NASTAVNOM RADU / AUTHORS OF ARTICLES ON TEACHING WORK

Red. Prof. dr Dušan Vuksanović, Red. Prof.dr Ratko Mitrović, Van.
Prof. dr Goran Radović, Van. Prof. dr Ilija Lalošević, Van.prof.dr Ri-
fat Alihodžić, Doc. dr Svetislav G. Popović, Doc. dr Dragan F. Ko-
matina, Doc. dr Veljko Radulović, Doc. dr Slavica Stamatović
Vučković, doc.dr Svetlana K. Perović, Mr Dušan Lazarevski, prof.dr
Vanja Vukoslavčević, Red.prof.dr Radomir Zejak, Red.prof.dr Olivera
Jovanović, Van.prof. dr Srđan Janković, Doc.dr Olga Mijušković, dr
Ljiljana Vujadinović, doc.dr Ljiljana Žugić, doc.dr Željka Radovanović,
doc.dr Biljana Šćepanović, doc.dr Zoran Sušić, dr Marija Jevrić

SARADNJA NA PRIKUPLJANJU GRAFIČKOG MATERIJALA COOPERATION ON COLLECTING GRAPHIC MATERIALS

Mr Jelena Bajić Šestović, Mr Marija Bojović, MSc Ema Alihodžić
Jašarović, MSc Irena Rajković, Sanja Paunović Žarić, MSc Sanja
Vlahović, MSc Nevena Đurović Mašanović, M. A Aleksandar Ašanin

KOREKTURA / PROOFREADING

Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Svetlana K. Perović_d.i.a
Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Slavica Stamatović Vučković_d.i.a

DIZAJN / DESIGN

Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Svetlana K. Perović_d.i.a
Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Slavica Stamatović Vučković_d.i.a

PRELOM / PREPRESS

Nikola Radović

ŠTAMPA / PRINTING

3M Makarije

TIRAŽ / CIRCULATION

500

MJESTO I GODINA IZDANJA / PLACE & YEAR
OF PUBLICATION
Podgorica _2016.

Univerzitet Crne Gore / University of Montenegro
www.ucg.ac.me

Arhitektonski fakultet u Podgorici / Faculty of Architecture in Podgorica
www.arhitektura.ucg.ac.me

SADRŽAJ / CONTENTS

uvod	4	Introduction
intervju_prof. aleksandar keković	6	Interview_Prof. Aleksandar Keković
nastavni program_ osnovne studije/ I,II,III godina/	10	Curriculum Outline_ Undergraduate Studies /Years I,II,III/
nastavni program_ postdiplomske specijalističke studije	10	Curriculum Outline_ Postgraduate Specialist Studies
nastavni program_ postdiplomske magistarske studije	11	Curriculum Outline_ Postgraduate Master Studies
sadržaji nastavnih predmeta	12	Contents of Study Courses
završni specijalistički radovi_ izbor	78	Final Specialist Projects_ Selection
odbranjeni diplomski / specijalistički radovi	90	Defended Final / Specialist Projects
magistarski radovi_ izbor	94	Master Thesis_ Selection
odbranjeni magistarski radovi	98	Defended Master Thesis
radionice, izložbe, publikacije, dogadjaji_ izbor	100	Workshops, Exhibitions, Publications, Events_ Selection
nagrade_ izbor	140	Awards_ Selection
foto dokumentacija_ izbor	147	Photo Documentation_ Selection

dr Svetislav G. Popović
DEKAN / DEAN

UVOD

Studijski program Arhitekture na Univerzitetu Crne Gore osnovan je 2002. godine, u okviru Građevinskog fakulteta, sa jasno definisanim programom razvoja, koji je bio usaglašen sa programima kredibilnih mediteranskih studija arhitekture. Od 2006. godine Arhitektonski fakultet u Podgorici funkcioniše kao samostalna univerzitetska jedinica.

Od 2008. godine nastava se realizuje prema principima Bolonjske deklaracije koja je usvojena od strane Univerziteta Crne Gore. Usvojen je sistem po nivoima i stepenima obrazovanja 3+1+1 (trogodišnje osnovne studije, jednogodišnje specijalističke studije i jednogodišnje magistarske studije). Nastavni plan i program je razvijan uz posvećeno angažovanje nastavnika i saradnika, koji su nesebično prenosili znanje studentima u školi koja se oblikovala.

Potreba za osnivanjem Arhitektonskog fakulteta u Crnoj Gori bila je izražena, zahtjevi tržišta su bili naglašeni, a veliko interesovanje za studije arhitekture je dodatno osnažilo ideju koja je i realizovana. Nakon četrnaest godina postojanja arhitektonskog studijskog programa, vidljive su lokalno ograničene potrebe za produkcijom arhitektonskog kadra. Zbog toga, savremeni obrazovni proces, otvara nove pravce promišljanja, orijentisane na globalno tržište. Naša je obaveza da kontinuirano preispitujemo i razvijamo obrazovni ambijent, prevashodno za lokalne i regionalne potrebe, ali i da razvijamo proces međunarodne konkurentnosti kroz ponudu što naprednije obrazovne prakse. Nakon proteklih deset godina Arhitektonski fakultet je izrastao u prestižnu obrazovnu i naučno-stručnu instituciju. Od 2006. do 2016. u ovoj ustanovi su završili studije i stekli akademska zvanja: 17 magistara tehničkih nauka iz oblasti arhitekture i urbanizma, 295 specijalista arhitekture na poslijediplomskim specijalističkim studijama i 437 studenata bečelor diplomu na osnovnim akademskim studijama. Trenutni broj studenata na magistarskim studijama je 100, na secijalističkim 79, na osnovnim 167 i na novom petogodišnjem programu 56. Ukupno 402 studenta.

Relativno kratak period postojanja Arhitektonskog fakulteta doživljavamo kao određenu vrstu prednosti, u odnosu na studijske programe sa višedecenijskom tradicijom, jer je recentno kreirana edukaciona praksa oslobođena konvencionalnosti, transformabilnija je, fleksibilnija, savremeno artikulisanija, prilagodljivija izazovima i zahtjevima civilizacije. Produktivnost obrazovnog sistema se temelji na kontinuiranom razvoju, sa dostizanjem što većeg nivoa kompetitivnosti na regionalnom i međunarodnom nivou.

Aktuelni nastavni plan transformisan je, prema principima studiranja Arhitekture kao regulisane profesije, u integrisani petogodišnji studijski program, akreditovan i međunarodno priznat i primjenjuje se od 2016/17. studijske godine. Kroz Akreditaciju na Univerzitetu Crne Gore 2017. godine, petogodišnji studijski

INTRODUCTION

The study programme of Architecture was founded in 2002 within the Faculty of Civil Engineering, with a clearly defined programme of development, which was harmonised with the programmes of credible Mediterranean architectural studies. Since 2006, the Faculty of Architecture in Podgorica functions as an independent unit of the University.

Since 2008, tuition is conducted in compliance with the principles of Bologna Declaration, which were adopted by the University of Montenegro. The adopted system follows the levels and degrees of education as 3+1+1 scheme- three years of undergraduate studies, one year of specialist studies and one year of master's level studies. The curriculum was developed with dedicated involvement of teachers and associates, who have been generously transferring their knowledge to students in a still forming institution.

The need to found the Faculty of Architecture in Montenegro was evident, market demands were noticeable and the great interest in the studies of architecture had further strengthened the idea that was finally realised. Fourteen years later, it is obvious that there are locally limited needs for production of architectural professionals. Hence, the contemporary educational process opens up for new considerations, oriented towards the global market. It is therefore our obligation to constantly re-evaluate and develop the educational ambience, primarily for local and regional needs, but also to develop the process of international competitiveness through the provision of most advanced educational practices.

After these ten years, the Faculty of Architecture has evolved into a prestigious educational, scientific and professional institution. From 2006 until 2016, the following degrees were completed at this faculty: 17 Master of technical sciences in the field of architecture and urbanism, 295 Specialist in architecture at post-graduate specialist studies, and 437 Bachelor degrees at undergraduate academic studies. The current number of students at master's level is 100, at specialist studies 79, and bachelor's level 167, as well as 56 students who are enrolled in a new five-year programme. The total is 402 students.

We perceive the relatively short period of existence of the Faculty of Architecture as a certain type of advantage in relation to the study programmes with several decades of tradition, as a recently created educational practice is freed from conventionality, it is more transformable, more flexible, modernly articulated and more adaptable to challenges and demands of civilisation. Productivity of the educational system is based on a continuous development, with the attainment of the highest possible level of competitiveness at the regional and international levels.

program će biti dodatno unaprijeđen i primjenjivaće se od 2017/18 godine. Novi, integrisani master program ima tendenciju da integriše naučne i stručne kompetencije, inženjerstvo, tehnologiju, teoriju i praksu, u čijem je jezgru arhitektonsko i urbanističko projektovanje. Taj proces se bazira na kreativnom i istraživačkom angažovanju. Krajnji cilj je stvaranje profesionalnog kadra sa produktivnim ishodima učenja i visokim nivom kompetencija u oblasti arhitekture i urbanizma. Tendencija je da budući master inženjeri arhitekture budu adekvatno pripremljeni za uspješno naučno i profesionalno djelovanje. Ova dva dominantna pravca se odnose na spremnost master inženjera arhitekture za dalje naučno angažovanje i upis na doktorske studije i spremnost za profesionalno angažovanje kroz dobijanje profesionalne licence sa kojom će moći, samostalno ili u timu, da reaguju na kompleksne urbanističke i arhitektonske zahtjeve modernog grada i učestvuju u oblikovanju izgrađenog okruženja za 21. vijek.

Dosadašnja istraživanja pokazuju da studenti ostvaruju izuzetne rezultate na domaćim i međunarodnim salonima iz oblasti urbanizma i arhitekture i konkursima, na kojima osvajaju nagrade i priznanja. Osim toga, kandidati koji su završili arhitektonski fakultet u Podgorici, sa zapaženim uspjehom obavljaju poslove iz svoje struke u zemlji i inostranstvu.

Kroz ovu stručnu monografiju, cilj nam je da interpretiramo dio energije koji se stvara i razvija, na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici, kroz raznolike nastavne i vannastavne aktivnosti. Namjera nam je da istaknemo rad studenata u prvi plan i zato ova publikacija ne sadrži naučne i stručne rezultate akademskog osoblja, već isključivo rad koji je rezultat angažovanja nastavnika i saradnika sa studentima u akademskom okruženju.

The current curriculum has been transformed, in accordance with the principles of studies of architecture as a regulated profession, into a five-year integrated degree programme, which has been accredited and internationally recognised, and will be applied starting from the 2016 / 17 school year.

Through the accreditation at the University of Montenegro in 2017, the five-year programme will be additionally improved and the new version will be applied from 2017/18.

The new, integrated master's programme tends to integrate scientific and expert competences, engineering, technology, theory and practice, with the core in architectural and urban design. This process is based on creative and research-oriented engagement. The ultimate goal is to create professionals with productive learning outcomes and high levels of competence in the fields of architecture and urbanism. The tendency is for the future MSc Engineers of Architecture to be adequately prepared for successful scientific and professional activity. These two dominant directions refer, on one hand, to the capability of MSc Engineers of Architecture for future scientific engagement and admission to PhD programmes. On the other hand, they refer to their preparedness for professional engagement through obtainment of a professional license with which, individually or in a team, they will be able to respond to complex urban and architectural requirements of the modern city, and participate in the shaping of the 21st century built environment.

Thus far, research reveals that the students achieve exceptional results in national and international salons and events in the fields of urban and architectural design, as well as competitions, where they win prizes and awards. Besides, the graduates of the Faculty of Architecture in Podgorica achieve great success in their professional tasks in the country and abroad.

Through this professional monograph, we aim to interpret a part of the energy that is emerging and developing at the Faculty of Architecture in Podgorica, through diverse curricular and extra-curricular activities. Our intent is to put an emphasis on students' works, and for that reason, this publication does not encompass the scientific and professional results of the academic staff, but exclusively the work that resulted from the engagement of teachers and assistants with the students, in the academic environment.

Subota_09.09.2006._ArtVIJESTI

RAZGOVOR: PROFESOR ALEKSANDAR KEKOVIĆ
UTEMELJITELJ ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U PODGORICI

Ideja o školi koja bi odnjegovala crnogorski arhitektonski jezik bila je moj pokretački motiv

Arhitekt Aleksandar Keković je prije četiri godine pokrenuo i organizovao nastavu na Arhitektonskom odsjeku pri Građevinskom fakultetu u Podgorici. U junu je apsolvirala prva generacija studenata, a konstitucija Arhitektonskog fakulteta u Podgorici kao nezavisne univerzitetske jedinice trenutno je u fazi procedure. Prošlog utorka svečano je otvorena prva faza buduće zgrade Arhitektonskog fakulteta koja se gradi po projektu profesora Kekovića. O motivima za pokretanje procesa osnivanja i formiranja prve visokoškolske ustanove u Crnoj Gori na kojoj će se sistematski proučavati arhitektura i urbanizam, ili kako sam voli da kaže – prve škole arhitekture u Crnoj Gori – profesor Aleksandar Keković je za čitaoce "Art Vijesti" rekao sledeće:

Genetski kod me veže za Crnu Goru. Prvi utisak o svijetu u kojem čovjek živi stekao sam u Crnoj Gori. Sve što sam kasnije doživljavao neminovno sam upoređivao sa tim prvim utiskom. Nije teško naslutiti da odatle potiče i moja neograničena zadivljenost pred bogatstvom oblika i prostora kojima se Bog poigrao na ovom mjestu. Ništa manje nije vrijedno divljenja djelo koje je čovjek gradeći svoj svijet ostavio u nasljeđe, ostvarujući harmonije najvišeg ranga. U jednom trenutku novije graditeljske istorije i prakse, došlo je, kako se zna, do procesa koji su ozbiljno zaprijetili narušavanju sklada dva svijeta: svijeta Boga i svijeta čovjeka. Moja reakcija je došla iz dubine duše – da se mora uraditi posao svojstven svakom intelektualcu i bar učiniti pokušaj u sprečavanju stohastičkih i nasumičnih procesa u osvajanju najvrijednijeg resursa Crne Gore – nevinosti njenog prostora. U obrazovanju sam vidio instrument izoštravanja čula sredine prema problemu prostora, bar do nivoa na kojem se nalazi njena osjetljivost na izgovorenu ili pisanu riječ ili sliku i boju.

Eto povoda za školu.

Saturday_September 9_2006_ArtVIJESTI

INTERVIEW: PROFESSOR ALEKSANDAR KEKOVIĆ,
FOUNDER OF THE FACULTY OF ARCHITECTURE IN PODGORICA

Idea of School which will foster Montenegrin architectural language was my main motive

Four years ago, architect Aleksandar Keković initiated and organised tuition at the Department for Architecture of the Faculty of Civil Engineering in Podgorica. The first generation of students completed the programme in June, while the constitution of the Faculty of Architecture as an independent university unit is currently in progress. Last Tuesday, there was the opening ceremony of the first phase of the building for the future Faculty of Architecture, which is being constructed after the project by Prof. Keković.

About the motives for initiation and formation of the first institution of higher education where architecture and urbanism will be systematically studied, or as he prefers to say- the first school of architecture in Montenegro- professor Aleksandar Keković stated the following for "Art Vijesti":

I am bound to Montenegro by genetic code. The first impressions of the world we live in, I acquired in Montenegro. Everything I experienced later on, I inevitably compared to those first impressions. It is fairly easy to sense that this is the source of my endless awe of the richness of forms and spaces, which God endowed this place with. Equally worthy of admiration is the heritage that man created by building his world, obtaining harmonies of the highest rank.

At a certain moment in the recent building history and practice, there occurred, as we all know, processes which posed a threat to the harmony of the two worlds: world of God and world of man. My reaction came from the depths of my soul- that we ought to act as intellectuals and at least attempt to impede the stochastic and random processes in conquering the most valuable resource of Montenegro- the purity of its space. I recognised education as an instrument for sharpening the senses of the social environment for the problems of space, at least to the level of its sensitivity to the spoken or written words, or images and colours.

That was the cause for a school.

This idea gained support from the highest level already in 1996. The realisation started in 2002, when the Faculty of Civil Engineering selflessly provided shelter for the new Department for Architecture, and enabled it to become an independent faculty today. Faculty of Architecture was constituted on the principles of Bologna Declaration. I thoroughly studied that document and proposed the curriculum for the faculty, as well as the necessary ambience for its operationalisation. In that way, the concept came forth: every student has their own work place, accessible 24 hours a day, equipped with their own computer. This model soon proved advantages over the classic one. In the past four years, despite an enormous lack of necessary space and means, the school has advanced. It became known in the region, and contacts were established with students and architects from Novi Sad, Belgrade, Sarajevo, Banjaluka, Zagreb, Poznan... The interest for this school is constantly increasing, which in the best way justifies its existence.

A school cannot be made by one man. I persistently worked on widening the circle of people interested in the realisation of the entire project. The school has been founded, it functions today

Ova ideja je podržana na najvišem mjestu jos 1996. godine. Realizacija je uslijedila 2002., kada je Građevinski fakultet nesebično pružio utočište novom Odjeku za arhitekturu i omogućio da on danas preraste u samostalni fakultet. Arhitektonski fakultet je konstituisan na principima sadržanim u Bolonjskoj deklaraciji. Ozbiljno sam proučio taj dokument i predložio plan i program fakulteta kao i neophodan ambijent za operacionalizaciju tog programa. Tako je nastao i koncept: svaki student – svoje radno mjesto pristupačno 24 sata, opremljeno sopstvenim računarom. Ovaj model je ubrzo pokazao prednost nad klasičnim. Za protekle 4 godine, i pored enormne oskudice u potrebnom prostoru i sredstvima, škola je išla usponskom linijom. Njeno ime se pročulo u regionu i ostvareni su kontakti sa studentima i arhitektima iz Novog Sada, Beograda, Sarajeva, Banjaluke, Zagreba, Poznanja... Interes za ovu školu stalno raste, što najbolje govori o opravdanosti njenog postojanja.

Školu ne može napraviti jedan čovjek. Uporno sam radio na tome da proširim krug zainteresovanih ljudi za realizaciju tog projekta. Škola je napravljena, ona danas funkcioniše i, ako mogu tako da kažem, istorija crnogorskog visokog obrazovanja i kulture obogaćena je za jedan novi i bitan segment koji je nedostajao Crnoj Gori.

Grupa arhitekata i umjetnika iz Evrope, svijeta i neposrednog okruženja posjetila je Podgoricu prije 3 nedelje u okviru "Ekspedicije izgubljenim autoputem". Njihov zajednički stav o Podgorici mogao bi se svesti na razmišljanje njemačke umjetnice Stefani Buš, koja nije štedjela komplimente opisujući Podgoricu. Rekla je, ukratko, da je Podgorica čist i lijep novi grad koji se nalazi na obalama dvije lijepe i relativno čiste rijeke, da u Podgorici ima mnogo zelenila i da je priroda oko grada fantastična. Međutim, Buš je posebno istakla da žali što ne postoji upečatljiva novija arhitektura, niti bilo kakav oblik djelovanja u prostoru koji bi direktno govorio o ljudima koji žive u Podgorici, o mentalitetskim osobenostima Podgoričana, o tradiciji i idenitetu grada. Na kraju, Buš je lice Podgorice uporedila sa licem drugorazrednog manekena – to lice jeste prijatno, godi oku – ali je i bezizražajno, sa toga lica se ništa ne može pročitati. Dakle, da li su, ako uzmemo u obzir stavove gospođice Buš, vaši napori usmjereni ka traženju i stvaranju novog identiteta Podgorice i Crne Gore u važnom segmentu fizičkog, izgrađenog okoliša?

To stoji u inicijalnom programu škole. Karakter škole je prije svega regionalni. Usmjeren je na probleme Crne Gore, a kroz rešavanje problema prostora i arhitektonike na ovom području. Taj problem je moguće riješiti formiranjem autentičnog, savremenog arhitektonskog jezika, koji, nažalost, ne postoji ovdje. Najmasovnija gradnja u Crnoj Gori je izvedena na temeljima esperanto jezika, kako ja volim da kažem. To je moderna koja je zagovarala univezalni jezik, da je normalno praviti istu kuću u Podgorici kao i bilo gdje u svijetu.

POPLAVA NEUKUSA

Da li se slažete da je svaka nova zgrada koja se projektuje i koja počinje da se gradi u Podgorici, zapravo prilika da se na novi način govori o identitetu Podgorice?

- Apsolutno je prilika, ali sada tu postoji jedna poplava neukusa koja proizilazi iz rđavog obrazovanja jednog broja arhitekata koji se vrlo lako sporazumijevaju sa neobogatašima. Zapanjujuća je harmonija njihovog zajedničkog djelovanja na uništavanje ukusa i ovog prostora. Arhitektonska škola je institucija kroz koju se njeguje struka i kroz koju se postižu rezultati koji nisu trenutni. U školu se mora ulagati. Škola se mora negovati kao divna bašta u kojoj cvjetaju buduće generacije.

and, if I may say so, the history of Montenegrin higher education and culture has been enriched by a new and important segment, which Montenegro was lacking.

A group of architects and artists from Europe, world and the region visited Podgorica three weeks ago within „LostHighway Expedition“. Their common idea of Podgorica could be summarised in the opinion of German artist Stephanie Busch, who was generous in compliments in her descriptions of Podgorica. She said, in short, that Podgorica is a clean, new city, situated on the banks of two beautiful and relatively clean rivers, that there is plenty of greening in Podgorica and that the nature around the city is fantastic. However, Busch emphasised that it is regrettable that there is no impressive new architecture, nor any form of action in space which would straightforwardly tell about the people of Podgorica, their mentality features, tradition and identity of the city. Finally, Busch compared the face of Podgorica to the face of a second-rate fashion model- that face is pleasant for the eye- but it is inexpressive, nothing can be read from it. Thus, considering the statements of Ms Busch, are your efforts focused on a quest for and creation of a new identity of Podgorica and Montenegro in the important segment of physical, built environment?

OVERFLOW OF BAD TASTE

Would you agree that every new building that is designed and undergoes construction in Podgorica is, in fact, an opportunity to tell about the identity of Podgorica in a new way?

It absolutely is, though at the moment there is an overflow of bad taste, resulting from a bad education of a certain number of architects, who very easily establish a rapport with the 'nouveau riche'. It is appalling to see the harmony of their joint effort being so destructive for the taste and this space. The school of architecture is an institution which fosters the profession and achieves long-lasting results. The school requires investments. The school needs to be cultivated as a wonderful garden, where the new generations will flourish.

That exists in the initial curriculum of the school. The character of the school is regional, above all. It is focused on the problems of Montenegro, through solution of the problems related to space and architectonics in this area. These are possible to solve by forming an authentic, contemporary architectural language, which unfortunately does not exist here. The most massive building activity in Montenegro has been carried out based on esperanto language, as I like to call it. It is modernism which promoted a universal language, that it is acceptable to make the same house in Podgorica as anywhere else in the world. For the time when it emerged, that architecture was positive and efficient. It solved the problem of elementary necessity. Today we see that those things are hardly adequate. There has to be an identity of personality and place. In fact, the aesthetics teaches us that a good composition in architecture cannot be a mere sum of individual elements. A composition gains value if it integrates various different elements. The unity of differences is the highest degree in aesthetics.

The idea of founding a school, which will foster a specific, Montenegrin architectural language was my main motive and that language has to take place here. This area has imported the

Za vrijeme u kojem je nastajala, ta arhitektura je bila pozitivna i efikasna. Rešavala je problem elementarne nužnosti. Danas vidimo da te stvari slabo prolaze. Mora postojati identitet ličnosti i mjesta. Zapravo, estetika nas uči da dobra kompozicija u arhitekturi ne može biti zbir pojedinačnih elemenata. Kompozicija dobija visoku vrijednost ako objedini više različitih elemenata. Jedinstvo različitog je najviši estetski stepen.

Ideja o formiranju škole koja bi odnjegovala specifičan, crnogorski arhitektonski jezik je bila moj glavni pokretački motiv, taj jezik se mora desiti ovdje. Na ovom prostoru su importovani rezultati škola koje uopšte ne proučavaju ovo podneblje, navike, socijalnu strukturu ljudi, mentalitet ljudi. Ovdje su dolaziti tipski projekti koji su proizvedeni van prostora Crne Gore i koji nisu bili autentični. Čak i oni projekti koji su rađeni ovdje, rađeni su po uzoru na projekte prilagođene drugim područjima. Za posao o kojem govorim, neophodno je bilo imati školu utemeljenu na ovom području, školu koja će da crpi sokove sa ovog područja.

Podsjetiću na šezdesete godine prošlog vijeka kada su dvije male zemlje: Danska i Finska, izgradile najviši nivo arhitektonskog jezika na temelju tradicije. O Japanu da i ne govorimo. Danas tim putem ide Kina i bogate arapske zemlje.

To znaju moji studenti, upućujem ih da, prije svega, posmatraju okolinu u kojoj su rođeni i u kojoj žive, i da tu traže vrhunske vrijednosti. Tih vrijednosti ima u tradicionalnoj arhitekturi, ima ih u spontanoj arhitekturi. Ne bi se mogla prihvatiti teza koju pokušavaju da nametnu neki ljudi van ovih prostora, da u Crnoj Gori nema arhitekture. Ovdje postoji osnovni medij arhitekture, postoji prostor, bilo da je to prirodni prostor dat od Boga ili artificijelni prostor koji je nastao kao tvorevina ljudske ruke. Ta dva prostora su oduvijek činila Crnu Goru onim što ona jeste. Crna Gora je oduvijek bila inspiracija ljudima koji su voljeli ljepotu.

Nažalost, svjedoci smo onoga što se dešava, škola je zakasnila kao i produkcija ideje o kojoj govorim. To je rezultiralo haosom koji nastaje naručito na najatraktivnijim područjima crnogorske obale, gdje će ostati ožiljci još dugi niz godina. Međutim, sa nadom u ekonomski prosperitet ovog prostora, prvo bi trebalo zaustaviti daljni razvoj te bolesti visokostručnim radom a onda postepeno ići ka liječenju rana koje su napravljene do sad, i to intervencijom u ona tkiva koja su nikla tokom zadnjih 15 ili 20 godina.

Da li arhitektonskom fakultetu pripada ključna uloga u procesu revitalizacije prostora Crne Gore?

Fakultet je tu da vaspita ljude da cijene to što vide, da cijene vrijednosti prostora Crne Gore. Niko ko ne živi ovdje, ne znam kakav da je genije, ako nije srođen sa ovim prostorom, ako ne osjeća puls ovog prostora, ako ne osjeća vibracije koje ovaj prostor emituje, on ne može da reaguje na pravi način. Ovaj prostor se mora osjetiti. Nije isto graditi kuću ovdje i, na primjer, u vojvođanskoj ravnici.

RAST JEDNE ŠKOLE KOLEKTIVNI JE ČIN

Da li ste sada sigurni da se Arhitektonski fakultet nalazi na zdravim osnovama, da će da se razvija i da traje?

- Proces stvaranja i rasta jedne škole kolektivni je čin koji je neminovno upućivao na okupljanje kvalitetnog, prije svega mladog, talentovanog, ambicioznog i za dobro škole spremnog na žrtve – kadra. Uvjeren sam da tu nijesam napravio greške u izboru. Danas, kada se završava moja četvorogodišnja misija, i fakultet ulazi u fazu sopstvene brige o svojoj budućnosti, hoću da vjerujem da će nastaviti uzlaznom putanjom na kojoj je danas. Za to je potrebna dodatna energija, kako onih u školi, tako i ukupne sredine. Neophodno je nastaviti proces kojima će se učesnici u nastavi adaptirati na novine koje se očekuju od Evropskog univeziteta 2010. godine. Opasnost leži u inverznom procesu koji bi vodio prilagođavanju škole nastavnicima.

results of schools which do not study this environment, habits, social structure and mentality of people. Ready-made projects, prepared outside Montenegro and having no authenticity, also came here. Even the design of the projects that were made here was based on projects adapted for other areas. For the effort I am talking about, it was necessary to have a school grounded in this area, a school which is inspired by this environment.

GROWTH AND PROSPERITY OF A SCHOOL IS A COLLECTIVE ACT

Are you confident that the Faculty of Architecture has a solid foundation now, that it will continue to develop and last?

The process of formation and development of a school is a collective act, which inevitably directs towards gathering of high quality staff, who are above all young, talented, ambitious and ready to sacrifice for the higher good of the school. I am certain that I have made no mistakes in this selection. Today, when I complete four years of my mission and the faculty enters the phase of self-reliant care for its future, I want to believe that it will continue the advancement it has today. For that we need additional energy both from the people in the school and from the entire environment. It is necessary to continue the processes of adaptation of teaching staff to the innovations, which will be expected from a European university by 2010. The threat lies in the inverse process, which would lead to the adaptation of the school to the teachers.

I will remind of 1960's, when two small countries, Denmark and Finland, built the highest level of architectural language based on tradition. Not to mention Japan. Today, China and the rich Arab countries are following that path. My students know about this, as I guide them above all to observe the surroundings where they were born and where they live, and search there for the highest values. Those values are present in traditional architecture, as well as in the spontaneous architecture. I cannot accept the thesis imposed by some people from outside the country, that there is no architecture in Montenegro. There is the elementary medium of architecture here- there is space, whether it is the natural space given by God or the artificial space that emerged as a human creation. These two spaces have always made Montenegro what it really is. Montenegro has always been an inspiration for the people who love nature.

Unfortunately, we are witnesses of the ongoing events and the school came late as well as the production of the idea I am talking about. This resulted in a chaos, which especially occurs in the most attractive areas of Montenegrin coast, where the traces will be visible for many years to come. However, with the hope of economic prosperity of this area, the first activity should be to impede the further expansion of this disorder through highly professional work, and then gradually move towards the healing of the wounds which have been made so far, by an intervention in the tissues which grew in the past 15 or 20 years.

Does the Faculty of Architecture have the main role in the process of revitalisation of space in Montenegro?

The Faculty is there to educate people to appreciate what they see, to appreciate the spatial values of Montenegro. For one who does not live here, no matter how ingenious he may be, if he is not familiar with this space, if he does not feel the pulse of this space, if he does not feel the vibrations that this space emits, he cannot react in an appropriate way. One must feel this space. It is not the same to build a house here or in, for instance, the flatlands of Vojvodina.

Since its foundation until today, how much has the Faculty of Architecture as an institution been able, or more precisely, been enabled to directly affect the thinking about space in

■ **Koliko je Arhitektonski fakultet kao institucija, od osnivanja pa do danas bio u stanju, ili preciznije koliko mu je bilo omogućeno da direktno utiče na razmišljanja o prostoru konkretno u Podgorici, pogotovo ako imamo u vidu koliko se trenutno gradi i šta se sve planira da se izgradi u Podgorici?**

Imam jedno lično iskustvo, a to je izrada urbanističkog plana za Univerzitetski centar u Podgorici. Na temelju toga plana započeta je i izgradnja zgrade Arhitektonskog fakulteta i zgrade u kojoj se nalaze stanovi nastavnog osoblja univerziteta. Fakultet, kao institucija, stoji iza projekta. To je prostor na kojem je moguće graditi stanove, nove univerzitetske jedinice, sportske terene i sve ono što jedan savremeni univerzitetski kampus treba da ima. U okviru tih 50 hektara, moguće je izgraditi moderan univerzitetski kampus koji bi u krajnjoj liniji okupio sve univerzitetske jedinice i učinio čitav proces funkcionisanja univerziteta racionalnijim. To je ujedno i jedini posao povjeren ovoj instituciji.

■ **Da li po Vašem mišljenju ova sredina prepoznaje fakultet kao instituciju koja bi mogla bitno uticati na stvaranje nove arhitekture, a samim tim i novog identiteta, po kojem bi Crna Gora ili Podgorica bile prepoznatljivije u budućnosti, u širim okvirima?**

Uvjeren sam da će jednog dana formiranjem instituta – istraživačkih centara za arhitekturu i urbanizam, kao i za istoriju arhitekture Crne Gore u sklopu Arhitektonskog fakulteta, ova institucija zauzeti novo mjesto u procesima kreiranja prostora u Crnoj Gori. Za to postoji respektabilan nastavnički kadar, kako na fakultetu tako i na univerzitetu, a veliku nadu polažem u dolazeću generaciju školovanu na ovom fakultetu.

Ti ljudi,iskusni arhitekti i mladi talentovani arhitekti, radili bi na problemima arhitekture, urbanizma, teorije i prakse, izvođenja objekata i td. To bi bila kadrovska baza za trajnu egzistenciju fakulteta, a sa druge strane to bi bila i materijalna baza fakulteta koja bi mogla svojom aktivnošću da zaradi sredstva koja bi značajno prevazilazila sredstva koja fakultet dobija iz budžeta i ona koja se prikupljaju od samofinansirajućih studenata.

No, sve je to još uvijek samo moja ideja. Sve te stvari treba raditi postepeno. Prvo treba završiti zgradu Arhitektonskog fakulteta, a onda će na red doći i ostalo.

Borislav Vukićević

Podgorica in particular, especially if we consider the current building activity and the plans for future constructions in Podgorica?

I have a personal experience with the development of urban plan for the University centre in Podgorica. Based on this plan, we started the construction of the building for the Faculty of Architecture as well as housing for university teaching staff. The Faculty, as an institution, is behind this project. It is a space where it is possible to build housing, new university units, sport facilities and everything else that a contemporary university campus should possess. Within those 50 hectares, it is possible to build a modern university campus, which will ultimately gather all the units and thus rationalise the process of functioning of the university. This is, in a word, the only task entrusted to this institution.

■ **In your opinion, does this environment recognise the Faculty as an institution which could significantly influence the creation of new architecture, and consequently a new identity, which would make Montenegro or Podgorica recognisable in future, in a wider context?**

I strongly believe that one day, when institutes are founded - research centres for architecture and urbanism, as well as history of architecture of Montenegro, as parts of the Faculty of Architecture, this institution will take a new place in the processes of spatial formation in Montenegro. There is a respectable teaching staff, both at the faculty and the university, and I have high hopes for the coming generation educated at this faculty.

Those people, experienced architects and young talented architects, would work on problems related to architecture, urbanism, theory, practice, execution of buildings, etc. It would be a staff base for a permanent existence of the faculty, and at the same time, it would be a material foundation of the faculty which could gain resources through its activities that would significantly exceed the means that the Faculty receives from the budget, as well as those received through the tuition fees of self-financing students. Yet, it is still just an idea of mine. All these things need to be done gradually. First we need to finalise the building for the Faculty of Architecture, and then the rest will come into focus.

Borislav Vukićević

Prevod / Translation
MAA Gordana Zurovac_d.i.a.

nastavni program

Curriculum Outline

osnovne studije_1. godina undergraduate studies_year I

Predmet	P	V	ECTS	Subject
ARHITEKTONSKA ANALIZA I	2	3	6.00	ARCHITECTURAL ANALYSIS I
ARHITEKTONSKE KONSTRUKCIJE I	2	2	4.20	ARCHITECTURAL STRUCTURES I
ARHITEKTONSKA I KOMPJUTERSKA GRAFIKA I	2	2	4.20	ARCHITECTURAL AND COMPUTER GRAPHICS I
VIZUELIZACIJA I MODELI I	1	2	3.60	VISUALISATION AND MODELS I
GRADEVINSKI MATERIJALI	2	1	3.60	BUILDING MATERIALS
SLOBODNO CRTANJE	1	2	3.60	FREEHAND DRAWING
ISTORIJA ARHITEKTURE I (STARI VIJEK)	2	0	2.40	HISTORY OF ARCHITECTURE (OLD CENTURY)
MATEMATIKA	2	0	2.40	MATHEMATICS
ARHITEKTONSKA ANALIZA II	2	3	7.00	ARCHITECTURAL ANALYSIS II
MEHANIKA I OTPORNOST MATERIJALA	3	2	5.60	MECHANICS AND STRENGTH OF MATERIALS
ARHITEKTONSKA I KOMPJUTERSKA GRAFIKA II	2	3	5.60	ARCHITECTURAL AND COMPUTER GRAPHICS II
ARHITEKTONSKE KONSTRUKCIJE II	2	2	4.20	ARCHITECTURAL STRUCTURES II
VIZUELIZACIJA I MODELI II	1	2	2.80	VISUALISATION AND MODELS II
PORODIČNE STAMBENE ZGRADE	2	0	2.40	RESIDENTIAL FAMILY BUILDINGS
ISTORIJA ARHITEKTURE II (SREDNJI VIJEK)	2	0	2.40	HISTORY OF ARCHITECTURE (MIDDLE CENTURY)

osnovne studije_3. godina undergraduate studies_year III

Predmet	P	V	ECTS	Subject
SINTEZNI PROJEKAT III	2	4	9.60	SYNTHESIS DESIGN III
ČELIČNE I DRVENE KONSTRUKCIJE	2	2	4.20	STEEL AND TIMBER STRUCTURES
URBANE FUNKCIJE I STRUKTURE	2	2	4.20	URBAN FUNCTIONS AND STRUCTURES
INSTALACIJE U ZGRADAMA	2	1	2.80	INSTALLATIONS IN BUILDINGS
PEJZAŽNA ARHITEKTURA	2	1	2.80	LANDSCAPE ARCHITECTURE
PRIVREDNI OBJEKTI	2	0	2.40	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BUILDINGS
ISTORIJA ARHITEKTURE CRNE GORE	2	0	2.40	HISTORY OF MONTENEGRIN ARCHITECTURE
GEODEZIJA	1	1	1.60	GEODESY
SINTEZNI PROJEKAT IV	3	4	10.40	SYNTHESIS DESIGN IV
ENTERIJER I	2	2	4.20	INTERIOR DESIGN I
ORGANIZACIJA GRADENJA	2	2	4.20	CONSTRUCTION MANAGEMENT
MORFOLOGIJA GRADA	2	0	2.40	URBAN MORFOLOGY
JAVNI OBJEKTI I	2	0	2.40	PUBLIC BUILDINGS I
ARHITEKTONSKA ESTETIKA	2	0	2.40	ARCHITECTURAL AESTHETICS
JAVNI OBJEKTI II	2	0	2.40	PUBLIC BUILDINGS II
FUNDIRANJE I ASEIZMIČKO PROJEKTOVANJE	1	1	1.60	FOUNDATION ENGINEERING AND ASEISMIC

specijalističke studije_projektantski smjer postgraduate specialist studies_architectural design course

Predmet	P	V	ECTS	Subject
SINTEZNI PROJEKAT V	3	5	10.40	SYNTHESIS DESIGN V
SPECIJALNE KONSTRUKCIJE	2	2	4.20	PARTICULAR STRUCTURES
ORNAMENT I DEKOR	2	0	2.40	ORNAMENT AND DECOR
PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE I				PHYSICAL AND URBAN
PROJEKTOVANJE	2	0	2.40	PLANNING AND DESIGN
JAVNI OBJEKTI III	2	0	2.40	PUBLIC BUILDINGS III
ZDRAVSTVENI OBJEKTI	2	0	2.40	HEALTHCARE FACILITIES
ZAŠTITA I REVITALIZACIJA				PROTECTION AND REVITALIZATION OF
GRADITELJSKOG NASLEDA	1	2	2.00	ARCHITECTURAL HERITAGE
ISTORIJA URBANIZMA CRNE GORE	1	0	1.40	HISTORY OF MONTENEGRIN URBANISM
SAKRALNA ARHITEKTURA	2	0	2.40	SACRAL ARCHITECTURE
UPRAVLJANJE PROJEKTIMA U ARHITEKTURI	2	0	2.40	PROJECT MANAGEMENT IN ARCHITECTURE
NOVE TEHNOLOGIJE I MATERIJALI	2	0	2.40	NEW TECHNOLOGIES AND MATERIALS
ENTERIJER II	2	2	4.20	INTERIOR II
BIOKLIMATSKA ARHITEKTURA	2	0	2.40	BIOCLIMATIC ARCHITECTURE
REKONSTRUKCIJA ARHITEKTONSKIH OBJEKATA	2	0	2.40	RECONSTRUCTION OF ARCHITECTURAL
ARHITEKTONSKI DETALJ	2	0	2.40	BUILDINGS
SINTEZNI PROJEKAT VI -ZAVRŠNI RAD	8	8	23.40	ARCHITECTURAL DETAIL

osnovne studije_2. godina undergraduate studies_year II

Predmet	P	V	ECTS	Subject
SINTEZNI PROJEKAT I	2	4	8.80	SYNTHESIS DESIGN I
ARHITEKTONSKE KONSTRUKCIJE III	2	2	4.20	ARCHITECTURAL STRUCTURES III
ARHITEKTONIKA-OBLIK	2	2	4.20	ARCHITECTONICS - FORM
STATIKA KONSTRUKCIJA	2	1	3.20	STATIC CONSTRUCTIONS
OSNOVI URBANIZMA	2	1	3.20	FUNDAMENTALS OF URBANISM
KOLEKTIVNE STAMBENE ZGRADE	2	0	2.40	COLLECTIVE RESIDENTIAL BUILDINGS
ISTORIJA ARHITEKTURE III (NOVI VIJEK)	2	0	2.40	HISTORY OF ARCHITECTURE III (NEW CENTURY)
URBANA SOCIOLOGIJA	2	0	1.60	URBAN SOCIOLOGY
SINTEZNI PROJEKAT II	3	6	12.00	SYNTHESIS DESIGN II
ARHITEKTONIKA-PROSTOR	2	2	4.20	ARCHITECTONICS - SPACE
ZIDANE I BETONSKE KONSTRUKCIJE	2	2	4.20	MASONRY AND CONCRETE CONSTRUCTION
ARHITEKTONSKA FIZIKA	1	2	4.20	ARCHITECTURAL PHYSICS
ŠKOLSKI I PREDŠKOLSKI OBJEKTI	2	0	2.40	SCHOOL AND PRE-SCHOOL FACILITIES
TURISTIČKO-UGOSTITELJSKI OBJEKTI	2	0	2.40	FACILITIES FOR TOURISM & HOSPITALITY
ISTORIJA ARHITEKTURE IV(SAVREMENA)	2	0	2.40	HISTORY OF ARCHITECTURE IV (CONTEMPORARY)

specijalističke studije_urbanistički smjer postgraduate specialist studies_urban design course

Predmet	P	V	ECTS	Subject
SINTEZNI URBANISTIČKI PROJEKAT I	4	6	12.80	SYNTHESIS URBAN DESIGN I
PLANIRANJE SEOSKIH NASELJA	2	2	4.20	PLANNING OF RURAL SETTLEMENTS
ORNAMENT I DEKOR	2	0	2.40	ORNAMENT AND DECOR
ZDRAVSTVENI OBJEKTI	2	0	2.40	HEALTHCARE FACILITIES
PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE I				PHYSICAL AND URBAN PLANNING
PROJEKTOVANJE	2	0	2.40	AND DESIGN
ZAŠTITA I REVITALIZACIJA				PROTECTION AND REVITALIZATION
GRADITELJSKOG NASLJEDA	1	2	2.00	OF ARCHITECTURAL HERITAGE
ISTORIJA URBANIZMA CRNE GORE	1	0	1.40	HISTORY OF MONTENEGRIN URBANISM
EKOLOGIJA URBANIH SREDINA	2	0	2.40	ECOLOGY OF URBAN ENVIRONMENTS
URBANI DIZAJN	2	0	2.40	URBAN DESIGN
UPRAVLJANJE PROJEKTIMA U ARHITEKTURI	2	0	2.40	PROJECT MANAGEMENT IN ARCHITECTURE
URBANA OBNOVA	2	2	4.20	URBAN RENEWAL
GIS -INFORMACIONI SISTEMI	2	0	2.40	GIS – GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM
ISTORIJA GRADA	2	0	2.40	URBAN HISTORY
PROSTORNA EKONOMIKA	2	0	2.40	SPATIAL ECONOMICS
SINTEZNI URBANISTIČKI PROJEKAT II				SYNTHESIS URBAN DESIGN II
- ZAVRŠNI RAD	8	8	23.40	- GRADUATE THESIS

magistarske studije_arhitektonska organizacija prostora master studies_architectural organization of space

Predmet	P V ECTS	Subject
METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA	2 2 6.00	METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH
TEORIJA ARHITEKTURE	2 2 6.00	THEORY OF ARCHITECTURE
POSEBNI PROBLEMI PROJEKTOVANJA		SPECIAL PROBLEMS OF LEISURE
ARHITEKTURE U SLOBODNOM VREMENU	2 2 6.00	FACILITIES DESIGN
POSEBNI PROBLEMI PROJEKTOVANJA		SPECIAL PROBLEMS OF
ARHITEKTURE STANOVANJA	2 2 6.00	HOUSING DESIGN
POSEBNI PROBLEMI PROJEKTOVANJA		SPECIAL PROBLEMS OF
ARHITEKTURE RADNIH PROSTORA	2 2 6.00	WORKSPACES DESIGN
POSEBNI PROBLEMI PROJEKTOVANJA		SPECIAL PROBLEMS OF ARCHITECTURAL
ARHITEKTURE U URBANIM CJELINA	2 2 6.00	DESIGN IN URBAN AREAS
POSEBNI PROBLEMI PROJEKTOVANJA		SPECIAL PROBLEMS OF ARCHITECTURAL
ARHITEKTURE U PRIR. CJELINAMA	2 2 6.00	DESIGN IN NATURAL AREAS

magistarske studije_arhitektura unutrašnjeg prostora master studies_architecture of interiors

Predmet	P V ECTS	Subject
METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA	2 2 6.00	METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH
ARHITEKTURA UNUTRAŠNJEG PROSTORA		ARCHITECTURE OF INTERIORS
PROJEKTANTSKI ASPEKT	2 2 6.00	DESIGNING ASPECT
ISTORIJA I TEORIJA ENTERIJERA I DIZAJNA	2 2 6.00	HISTORY AND THEORY OF INTERIOR AND DESIGN
ARHITEKTONSKI DETALJ I MATERIJALI		ARCHITECTURAL DETAILS AND
U ARHITEKTURI UNUTRAŠNJIH PROSTORA	2 2 6.00	MATERIALS IN INTERIORS
BOJA U ENTERIJERU	2 2 6.00	COLOR IN INTERIOR
TEHNOLOŠKA OPREMLJENOST ARHITEKTURE		TECHNOLOGICAL EQUIPMENT OF
UNUTRAŠNJIH PROSTORA	2 2 6.00	ARCHITECTURAL INTERIORS
INDUSTRIJSKI DIZAJN U ARHITEKTURI		INDUSTRIAL DESIGN IN
UNUTRAŠNJIH PROSTORA	2 2 6.00	ARCHITECTURE OF INTERIORS

magistarske studije_upravljanje projekt. i invest. u graditeljstvu master studies_project manag. and invest. in construction

Predmet	P V ECTS	Subject
METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA	2 2 6.00	METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH
METODOLOGIJE UPRAVLJANJA		METHODOLOGY OF PROJECT
PROJEKTIMA U GRADITELJSTVU	2 2 6.00	MANAGEMENT IN CONSTRUCTION
UPRAVLJANJE INVESTICIJAMA	2 2 6.00	INVESTMENT MANAGEMENT
TOKOVI FINANSIRANJA INVESTICIJSKIH PROJEKATA	2 2 6.00	FLOWS OF FINANCING INVESTMENT PROJECTS
ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA I STRATEGIJA		MARKET RESEARCH AND STRATEGY
IZRADE PONUDA	2 2 6.00	OF OFFERS MAKING
PROCJENA VRIJEDNOSTI I ULAGANJA		VALUATION OF INVESTMENTS
U NEPOKRETNOSTI	2 2 6.00	IN REAL ESTATE
FACILITY MANAGEMENT	2 2 6.00	FACILITY MANAGEMENT

magistarske studije_konstruktivni sistemi master studies_constructive systems

Predmet	P V ECTS	Subject
METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA	2 2 6.00	METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH
ANALIZA KONSTRUKCIJA METODOM		ANALYSIS OF STRUCTURES
KONAČNIH ELEMENATA	2 2 6.00	FINITE ELEMENT METHOD
MATEMATIČKI APARAT U		MATHEMATICAL APPARATUS
KONSTRUKTIVNIM SISTEMIMA	2 2 6.00	IN STRUCTURAL SYSTEMS
METAMORFOZA PROSTORA KOD		METAMORPHOSIS OF SPACE
VISOKIH OBJEKATA	2 2 6.00	IN HIGH BUILDINGS
OPTIMIZACIJA U IZBORU I PROJEKTOVANJU		OPTIMIZATION IN SELECTION AND DESIGN
KONSTRUKTIVNIH SISTEMA	2 2 6.00	OF STRUCTURAL SYSTEMS
PRINCIPI KONSTRUISANJA I OBLIKOVANJA U		PRINCIPLES OF CONSTRUCTION AND
OBLASTI KONSTRUKTIVNIH SISTEMA	2 2 6.00	DESIGN IN STRUCTURAL SYSTEMS
PROSTORNE STRUKTURE	2 2 6.00	SPATIAL STRUCTURE

magistarske studije_urbanistička organizacija prostora master studies_urban space organization

Predmet	P V ECTS	Subject
METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA	2 2 6.00	METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH
URBANISTIČKO PROJEKTOVANJE	2 2 6.00	URBAN DESIGN
KONTINUITETI U GRADENJU GRADA		CONTINUITES IN TOWN BUILDING
I ARHITEKTURI	2 2 6.00	AND IN ARCHITECTURE
ARHITEKTURA.EKOLOGIJA,		ARCHITECTURE ECOLOGY
PEJZAŽ I KRAJOLIK	2 2 6.00	LANDSCAPE/SCENERY
URBANA TEHNIKA I KOMPOZICIJA	2 2 6.00	URBAN TECHNIQUE AND COMPOSITION
RURALNA ANALIZA I MORFOLOGIJA	2 2 6.00	RURAL ANALYSIS AND MORPHOLOGY
MORFOLOGIJA I TIPOLOGIJA		MORPHOLOGY AND TYPOLOGY
GRADSKIH PROSTORA	2 2 6.00	OF TOWN SPACES

magistarske studije_bioklimatska i energetska efikasna arhitektura master studies_bioclimatic and energy efficient architecture

Predmet	P V ECTS	Subject
METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA	2 2 6.00	METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH
PRINCIPI I SISTEMI BIOKLIMATSKE		PRINCIPLES AND SYSTEMS
ARHITEKTURE	2 2 6.00	OF BIOCLIMATIC ARCHITECTURE
EKOLOŠKA ZAŠTITA I KLIMATOLOGIJA	2 2 6.00	ECOLOGICAL PROTECTION AND CLIMATOLOGY
ARHITEKTURA I PODNEBLJE	2 2 6.00	ARCHITECTURE AND CLIMATE
FIZIKA ZGRADE	2 2 6.00	BUILDING PHYSICS
GRIJANJE,HLAĐENJE I VENTILACIJA	2 2 6.00	HEATING, COOLING AND VENTILATION
ENERGETSKA EFIKASNOST ZGRADE	2 2 6.00	ENERGY EFFICIENCY OF BUILDINGS

magistarske studije_zaštita i revitalizacija graditeljskog nasljeđa master studies_protection and revitalization of arch. heritage

Predmet	P V ECTS	Subject
METODOLOGIJA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA	2 2 6.00	METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH
ZAŠTITA I REVITALIZACIJA		PROTECTION AND REVITALIZATION OF
GRADITELJSKOG NASLJEĐA	2 2 6.00	ARCHITECTURAL HERITAGE
ISTORIJA I TEORIJA ZAŠTITE		HISTORY AND THEORY OF PROTECTION
I REVITALIZACIJE	2 2 6.00	AND REVITALIZATION
KULTUROLOŠKO-ESTETSKI ASPEKTI		CULTURAL - AESTHETIC ASPECTS OF
ZAŠTITE I KONZERVACIJE	2 2 6.00	PROTECTION AND CONSERVATION
ISTRAŽIVANJE I DOKUMENTACIJA	2 2 6.00	RESEARCH AND DOCUMENTATION
TEHNIKA ZAŠTITE GRADITELJSKOG NASLJEĐA	2 2 6.00	TECHNIQUES IN ARCHITECTURAL HERITAGE
KULTURNO GRADITELJSKO NASLJEĐE		CULTURAL AND ARCHITECTURAL HERITAGE
SAVREMENE ARHITEKTURE	2 2 6.00	OF MODERN ARCHITECTURE

osnovne studije_I godina

Undergraduate Studies_Year I

ARHITEKTONSKE KONSTRUKCIJE I

ARHITEKTONSKE KONSTRUKCIJE II

SLOBODNO CRTANJE

ARHITEKTONSKA I KOMPJUTERSKA GRAFIKA I

ISTORIJA ARHITEKTURE I (STARI VIJEK)

ARHITEKTONSKA ANALIZA I

VIZUELIZACIJA I MODELI I

MATEMATIKA

ARHITEKTONSKA I KOMPJUTERSKA GRAFIKA II

ISTORIJA ARHITEKTURE II (SREDNJI VIJEK)

VIZUELIZACIJA I MODELI II

PORODIČNE STAMBENE ZGRADE

ARHITEKTONSKA ANALIZA II

GRAĐEVINSKI MATERIJALI

MEHANIKA I OTPORNOST MATERIJALA

ARCHITECTURAL STRUCTURES I

ARCHITECTURAL STRUCTURES II

FREEHAND DRAWING

ARCHITECTURAL AND COMPUTER GRAPHICS I

HISTORY OF ARCHITECTURE (OLD CENTURY)

ARCHITECTURAL ANALYSIS I

VISUALISATION AND MODELS I

MATHEMATICS

ARCHITECTURAL AND COMPUTER GRAPHICS II

HISTORY OF ARCHITECTURE (MIDDLE CENTURY)

VISUALISATION AND MODELS II

RESIDENTIAL FAMILY BUILDINGS

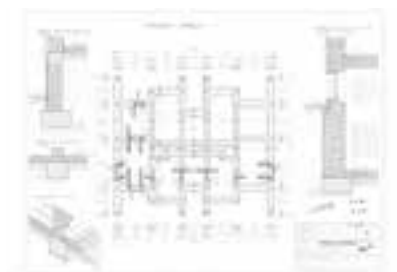
ARCHITECTURAL ANALYSIS II

BUILDING MATERIALS

MECHANICS AND STRENGTH OF MATERIALS

ARCHITECTURAL STRUCTURES I & II

Gaining knowledge about the structural components and building elements, with the orientation to the massive structural system: the walls (typical materials and elements), vertical masonry canals, foundations, insulation, floor structures (reinforced concrete – fine ribbed), floor and ceiling construction. Analysis of structural and functional and technical assemblies and elements of building massive structural system whose goal is to round up the contents of topics of Architectural structures II related to building a massive system as a whole. The collar includes: holes in walls - doors and windows, vertical communication in buildings - stairs, ramps and lifts, sloped roofs - wooden roofs, roofing, flat roofs and structures.

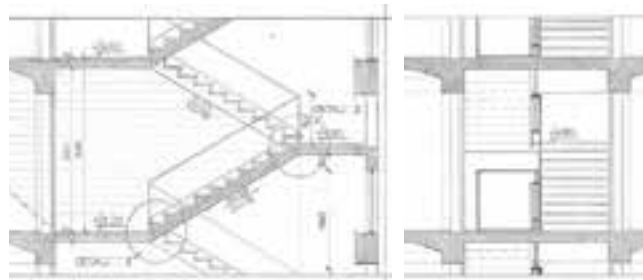
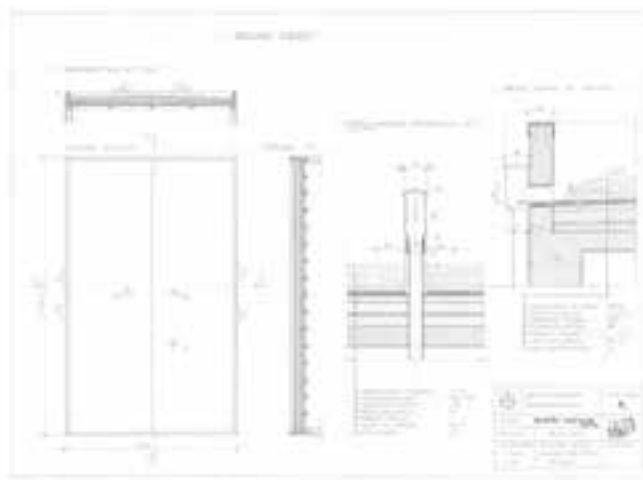

ARHITEKTONSKE KONSTRUKCIJE I & II

Arhitektonske konstrukcije I imaju za cilj sticanje znanja o osnovnim konstruktivnim sklopovima i elementima zgrada u okviru masivnog konstruktivnog sistema i po tom osnovu čine tematsku cjelinu sa Arhitektonskim konstrukcijama II. Zadaci studenata koncipirani su tako da osnov razmatranja predstavlja određena dispozicija stambene zgrade, na osnovu koje se pristupa analizi i arhitektonskoj razradi pojedinih konstruktivnih i funkcionalno-tehničkih sklopova zgrade. Na taj način studenti zadržavaju predstavu o zgradi kao cjelini, uprkos primarnoj zaokupljenosti njenim strukturnim komponentama.

Teme u okviru *Arhitektonskih konstrukcija II* su zidovi (karakteristični materijali i elementi), vertikalni zidani kanali, temelji (zidani i betonski), hidroizolacija i međuspratne konstrukcije (armiranobetonske – sitnorebraste). Arhitektonske konstrukcije II obuhvataju otvore u zidovima – vrata i prozore, vertikalne komunikacije u zgradama – stepenice, rampe i liftove, kose krovove – drvene krovne konstrukcije, pokrivanje krovova, i konstrukcije ravnih krovova.

Kroz izradu grafičkih vježbi studenti dokazuju razumijevanje uloge i načina materijalizacije pomenutih sklopova i elemenata, kao i njihovih prostornih odnosa i geometrijskih karakteristika. U cilju cjelovitijeg razumijevanja pojedinih tema, studenti izrađuju i odgovarajuće makete/modele.

Nastavnik / Lecturer:
Red.prof.dr / Full Prof.Dr.
Dušan Vuksanović_d.i.a.

Viši stručni saradnik / Senior Assistant:
Mr/M.Sc. Dušan Lazarevski_d.i.a.

Saradnici / Assistant:
Mr/M.Sc. Irena Rajković_d.i.a.
Jasmina Salković_spec.arch.

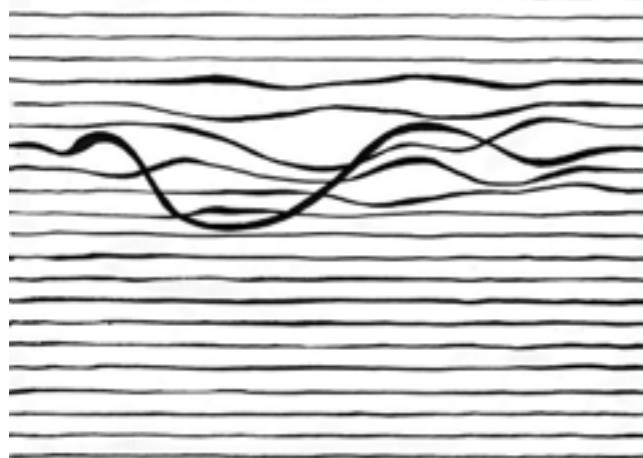
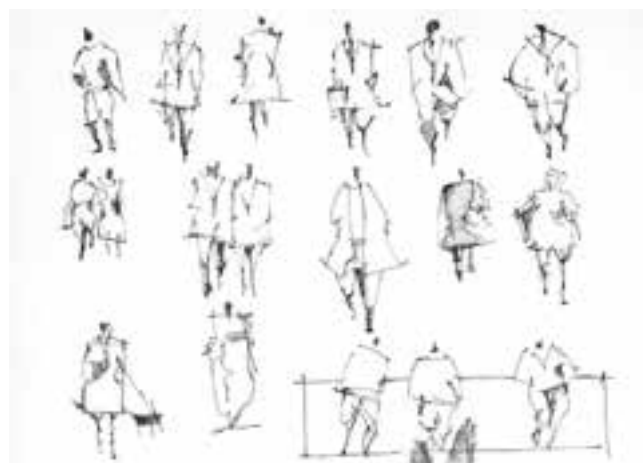
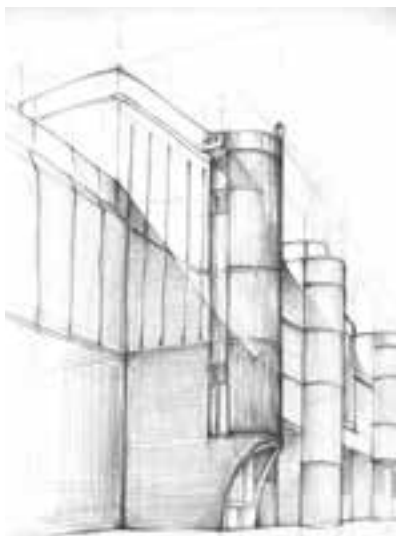
Nastavnik / Lecturer:
Van.prof.dr/ Assoc.Prof. Dr.
Rifat Alihodžić _ d.i.a.

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović _ spec. arch.
M.A. Aleksandar Ašanin_ d.i.a.

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
Prof.Mr. Nenad Šoškić
Fakultet likovnih umjetnosti_ Univerzitet Crne Gore
Faculty of Fine Arts_University of Montenegro
Slobodan Bobo Slovinić_dipl.arch_slikar

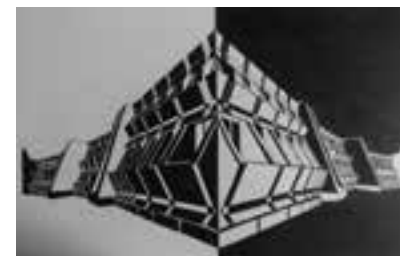
SLOBODNO CRTANJE

Upoznavanje studenata sa osnovnim tehnikama slobodno crtanja, kao i značaju i primjeni kroz arhitektonsku praksu. Predmet je koncipiran kao sistem predavanja i vježbi, od kojih se dio odvija na terenu, a dio u ateljeu. Studenti kroz veliki broj domaćih zadataka, crtaju različite ambijente i zadate situacije, sa akcentom na gradske i arhitektonske slike. Predavanja započinju metodom jedinicom koja se bavi istorijskom pojavom crteža, ističući važnost crteža u arhitekturi. Poseban akcenat je na brzom – kroki crtežu i njegovoj primjeni, kao jednom od najzastupljenijih tipova crteža u arhitekturi. Kroz različite vježbe studenti savladavaju tehnike crtanja, crtež, kompoziciju, baveći se dvodimenzionalnim, trodimenzionalnim i prostornim crtežom, u zavisnosti da li se radi o crtežu na terenu, ili u ateljeu. Crtačke discipline vježbaju se u eksterijeru i enterijeru, pri čemu se razlikuju linijski, površinski, bojeni, crno bijeli crteži, a sve uz preduslov prepoznavanja i primjene geometrijske i slikarske perspektive. Izučavajući različite tehnike, na samom kraju studenti rade i složene – kombinovane tehnike prezentacija u vidu kolaža, koje su u savremenoj praksi veoma zastupljene kao vid prezentacije arhitektonske ideje.

FREEHAND DRAWING

Introducing students to the basic techniques of freehand drawing, and its importance and application in the architectural practice. The course is conceived as a series of lectures and exercises, some of which are carried out in the field, and a part of them in the studio. Through a large number of the homeworks, students draw different environments and situations, with an emphasis on urban and architectural images. Lectures start with the explanation of the historical phenomenon of drawing, emphasizing the importance of drawing in architecture. Special emphasis is on quick croquis-drawings as one of the most common types of drawings in architecture. Through various exercises students master the techniques of drawing, composition, dealing with two-dimensional, three-dimensional and spatial drawing. Drawing practice is taking place in the exterior and interior including linear, surface, colored and black and white drawings, with the precondition of recognizing and applying geometric and painterly perspective. At the very end of semester, students practice combined techniques of presentations in the form of collages, which are very common form of presentation of architectural ideas in contemporary practice.

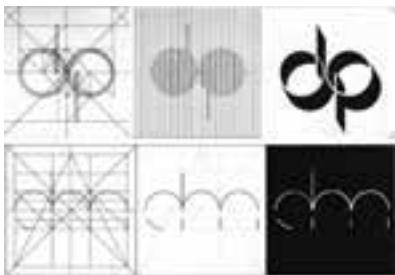
ARCHITECTURAL AND COMPUTER GRAPHICS I

During this course, the student learns the art of drawing, presentation and presentation of forms in space. Through the adoption of professional knowledge and a sense of visual observation, surface and 3D design, student studies the spatial - geometric principles and the basic properties of architectural drawings. The course is designed in comparison with the models of the latest examples of relevant university practices in the field of graphic presentations, and functions through series of lectures, exercises, pin up weekly presentations, consultations, student workshops and fieldwork.

The final result of the course is complex semestral work of the student, individual and in groups, showing the progress in the field and quality of the adopted knowledge. Students usually deal with the levels and categories of graphic and technical stylization to the specific examples given, during which they have the task to present the theme of the anthology Montenegrin architecture and urbanism. This research aims at the unification of basic knowledge in the field of graphic presentation and stylization, which has resulted in the mapping of the city. Such mapping can contribute to branding and graphic identification of the city. Branding the city should emphasize all the potential quality, spacious, infrastructure, as well as all kinds of deals and interaction. Exploring the connection between people and the message, and the results are used to understand the cities and places.

TIPOGRAFIJA_2014/15.

MONOGRAM, KONSTRUKCIJA_2013/14.

ARHITEKTONSKA I KOMPJUTERSKA GRAFIKA I /AKG I/

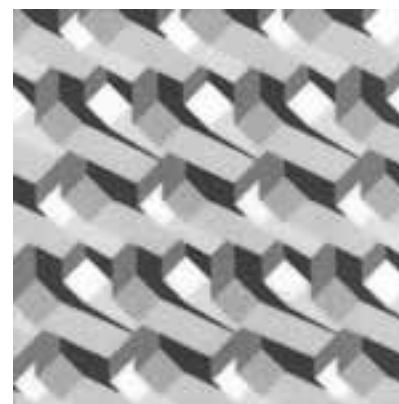
U okviru predmeta AKG I student se uči vještini crtanja, predstavljanju i prezentaciji oblika u prostoru. Usvajanjem profesionalnih znanja i smisla za vizuelno zapažanje, površinsko i 3D oblikovanje, izučavaju se prostorno - geometrijski principi i analiziraju osnovna svojstva arhitektonskog crteža. Tokom semestra student savladava postupnost razvoja arhitektonskog crteža, primjenjujući različite tehnike za izcrtavanje, predstavljanje i sveukupnu grafičku stilizaciju arhitektonskih poruka i nivoa kategorije arhitektonskih crteža. Na predmetu se insistira na aktivnom i vizuelnom odnosu, sticanju likovnog iskustva i osposobljavanju studenta da se samostalno grafički – likovno izražava. Predmet je koncipiran po ugledu na najsavremenije primjere relevantnih univerzitetskih praksi iz oblasti grafičkih prezentacija, a funkcioniše po principu predavanja, vježbi, nedeljnih pin up prezentacija, konsultacija, studentskih radionica i rada na terenu. Na vježbama u toku semestra studenti izrađuju kompleksan grafički elaborat u kome se upoznaju sa svim navedenim sistemima grafičkih prezentacija.

Polazeći od osnovnih pojmova koji se odnose na grafički jezik / vizuelne komunikacije, kroz predavanja i vježbe studenti savladavaju tehnike crtanja, učeći o osnovnim – gradivnim elementima crteža. Kvalitet linije i osnovni principi tehničkog crteža vježbaju se kroz primjenu grafičkih matrica, podjelu i sisteme geometrijskih konstrukcija. U narednoj fazi, nakon usvojenih tehničkih principa prezentacije, prelazi se na estetiku crteža i izražajne elemente: linija, površina i volumen, kao i na simbole arhitektonskog crteža. Kroz niz raznovrsnih vježbi studenti se bave linearnom i površinskom artikulacijom površine ravni. Baveći se istraživanjem dvodimenzionalnih kompozicija, studenti se upoznaju sa funkcionalnošću oblika, prostornim intervalom i ostalim sistemima komponovanja: gradacija, dominacija, jedinična forma. Nakon toga, prelazi se na dvodimenzionalne transformacije i sisteme grafičkih prezentacija, a koje se uče i vježbaju na konkretnim primjerima savremenih urbanističkih i arhitektonskih stilizacija i reprezentacija. Tipografija i konstrukcija pisma, kao i njene primjene prilikom ispisivanja teksta upotpunjuju prethodno stečene vještine u grafičkim prezentacijama. Grafički elaborat je sinteza svih stečenih znanja koju studenti objedinjuju prezentujući jedan zadati objekat iz antologije svjetske arhitekture.

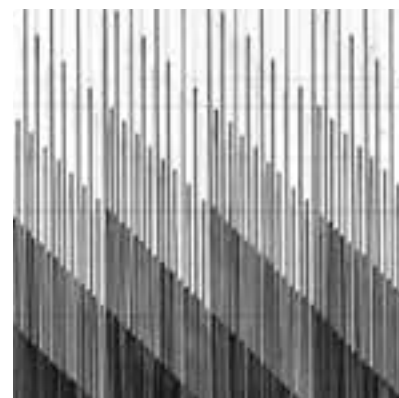
Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Dragan F. Komatina_d.i.a

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović_spec. arch.
Mr/M.Sc. Marija Bojović_d.i.a

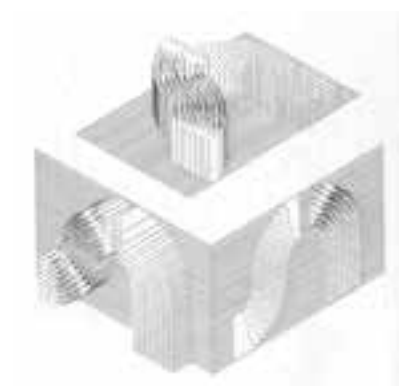
Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
Red.prof. / Full Prof.
Aleksandar Radojević_d.i.a
Arhitektonski fakultet_Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture_University of Belgrade

ANALOGNI MODEL, MATRICE_2014/15.

INTERPOLACIJA_2015/16.

MONOGRAM I INTERPOLACIJA_2013/14.

Nastavnik / Lecturer:
Van.Prof.dr / Assoc.Prof.Dr.
Ilija Lalošević_d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer
/Period 2002-2006/

Van.Prof.Mr / Assoc.Prof.MSc. Ognjen Radulović
Akademija likovnih umjetnosti_ Univerzitet u Sarajevu
Academy of Fine Arts_ University of Sarajevo

Red.Prof.dr / Full Prof.Dr.
Nađa Kurtović Folić_d.i.a

Fakultet tehničkih nauka_ Univerzitet u Novom Sadu
Faculty of Technical Sciences_ University of Novi Sad

ISTORIJA ARHITEKTURE I STARI VIJEK

Predmet *Istorija arhitekture I* - arhitektura starog vijeka hronološki obuhvata početke razvoja arhitektonskog stvaralaštva. Program predmeta je koncipiran na način da studenti steknu sistematizovano znanje o razvoju graditeljstva kroz hronološko proučavanje arhitektonskih konstrukcija formi i stilova, ali i permanentno pravljenje istorijskih presjeka i analogija.

Nakon uvodnog uopštenog predavanja o arhitekturi i istoriji kao disciplinama, opštoj tipologiji istorijskih arhitektonskih objekata i upoznavanja sa osnovnom terminologijom, u okviru predmeta izučava se istorija arhitekture od praistorije do pada Zapadnog rimskog carstva. Studenti se upoznaju sa arhitektonskim stvaralaštvom najstarijih autohtonih civilizacija drevnog Egipta, Mesopotamije, Persije i Egejskog kopna i ostrvlja, koje su imale veliki uticaj na razvoj arhitekture i graditeljstva u kasnijim istorijskim periodima. Posebna pažnja u proučavanju arhitekture starog vijeka posvećuje se umjetničkim i graditeljskim ostvarenjima antičke Grčke ne samo „per se“, već i zbog činjenice da je ova civilizacija svojim idejama i realizacijama imala dalekosežni uticaj na razvoj ukupnih evropskih arhitektonskih prilika od starog Rima, renesanse, pa do pojave klasicizma, akademizma, sve do postmodernih tendencija druge polovine XX vijeka.

Ispit se polaže putem kolokvijuma i kroz formu završnog ispita.

HISTORY OF ARCHITECTURE I - THE ANCIENT CENTURY

The subject of History of Architecture I - Architecture of Antiquity chronologically covers the beginnings of architectural creation. The program of the course is designed in such a way that students gain the knowledge systematically on the development of architecture through a chronological study of the architectural design of forms and styles with permanent making historical sections and analogies.

Students learn about the architecture of the oldest civilizations of ancient Egypt, Mesopotamia, Persia and the Aegean mainland and the islands, which had a great influence on the development of architecture and construction in later historical periods and special attention is devoted to artistic and architectural achievements of ancient Greece.

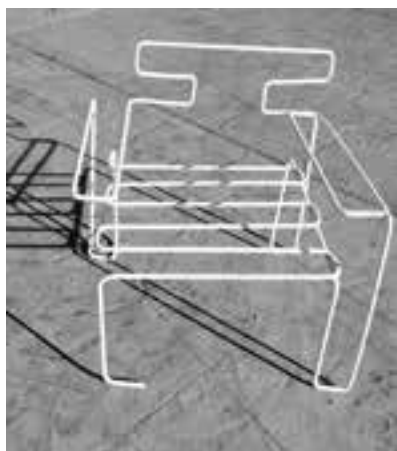
ARCHITECTURAL ANALYSIS I

The aim of the course Basics of Design I is introducing first year students to various approaches to process of design, through analysis of the program, human functions, behavior and activities – habitation, work and leisure.

The course is conducted through series of lectures, studio hours, consultations, and student workshops. At the lectures, students get introduced to basic terms of design, categories and typology of living space, as well as the spatial and functional characteristics of the organisation of the basic living space – the apartment. During the studio work, students, through various tasks, master the basic principles of design and functional analysis of the living space. Students' final work for this studio includes submitting a piece of furniture - armchair, a chair or a lamp, specially designed and crafted by student. The design is later exhibited at the annual show.

Nemanja Milićević *_STOLICA_* 2012/13.

Nevena Ivanović *_FOTELJA_* 2013/14.

ARHITEKTONSKA ANALIZA I

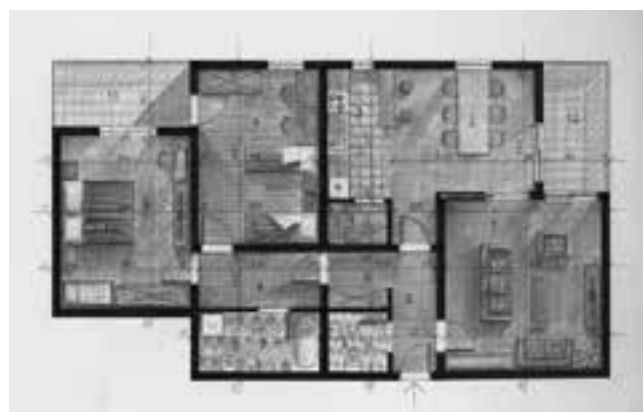
Cilj predmeta *Arhitektonska analiza I* je upoznavanje studenata sa načinom pristupa procesu projektovanja putem analize programa, čovjekovih funkcija i djelatnosti - stanovanja, rada i odmora.

Predmet se izučava kroz predavanja, vježbe, konsultacije i studentske radionice. Na predavanjima studenti se upoznaju sa osnovnim pojmovima projektovanja, vrstama i tipologijom stambenog prostora, kao i prostorno – funkcionalnim karakteristikama organizacije stana.

U studiju u toku semestra studenti vježbaju različite tematske jedinice, primjenjujući u praksi stečeno teorijsko znanje i savlađujući osnovne principe projektovanja, funkcionalnu analizu prostora, sklopove i veze. Na kraju semestra, osim elaborata, studenti predaju i jedan komad namještaja - fotelju, stolicu ili lampu, specijalno dizajniran i izrađen za ovu priliku, u razmjeri 1:1 i predstavljen javnosti na izložbi organizovanoj tim povodom.

Anja Marković *_DIMENZIONALNA ANALIZA NAMJEŠTAJA_* 2010/11

Filip Radojević *_STAN_* 2010/11

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Dragan F. Komatina_d.i.a

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović_spec.arch.
Mr/M.Sc. Marija Bojović_d.i.a
Mr/M.Sc. Irena Rajković_spec.arch.
Jasmina Salković_spec.arch.

Nemanja Milićević *_KUHINJA_* 2012/13.

Mirjana Ardalić *_LAMPA_* 2015/16.

Nastavnik / Lecturer:
dr Marija Jevrić

Građevinski fakultet_Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering_University of Montenegro

Saradnici / Assistants:

Mr/M.Sc. Nevena Đurović Mašanović_ spec. arch.
M.A. Aleksandar Ašanin_ d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer

Van. prof. dr/ Assoc. Prof. Dr. Jelisava Kalezić_ d.i.a

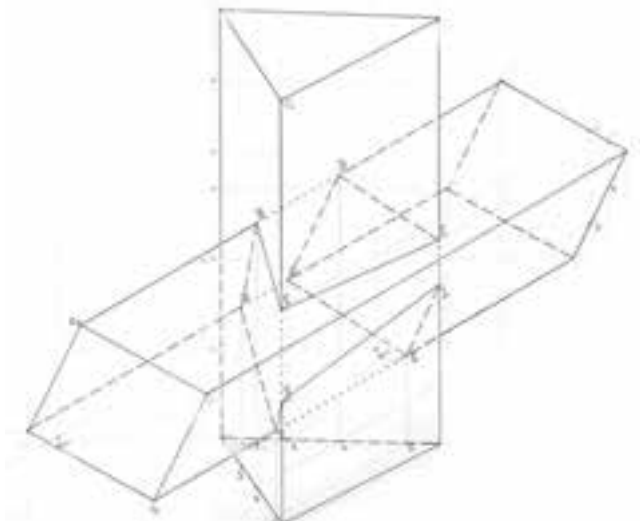
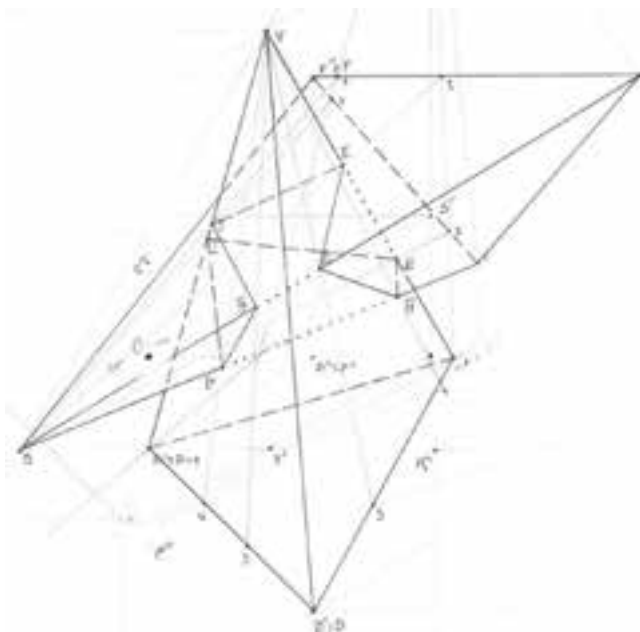
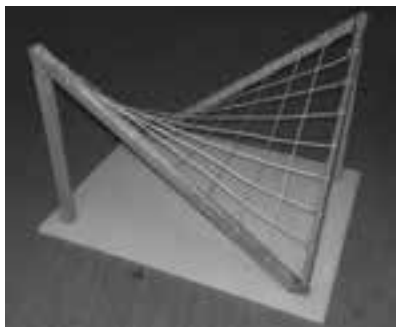
Građevinski fakultet_Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering_University of Montenegro

VIZUELIZACIJA I MODELI I

Projektovanje i izgradnja modernih objekata danas su nezamislivi bez računarskih alata kojima je geometrija objekta prvi ulazni podatak. Da bi 3D objekat mogli prikazati na crtežu, kroz predmet *Vizuelizacija i modeli I* studenti se upoznaju sa metodama projiciranja, tj. predstavljanja 3D objekata; studenti uče da predstave figure i tijela u ortogonalnoj, kosoj i kotiranoj projekciji, kao i da protumače odnose i metrička svojstva objekata predstavljenih na crtežu. Posebna pažnja poklanja se pravilnim poliedrima - Platonovim tijelima, koja imaju izuzetna geometrijska, upotrebna, estetska i simbolička svojstva. Studenti posebno uživaju u radu sa pravoizvodnim i zavojnim površima i rado prave njihove makete, budući da su im veoma atraktivne i sve više zastupljene u modernoj arhitekturi.

VISUALIZATION AND MODELS I

Design and construction of modern facilities today are inconceivable without computer tools to the geometry of the object first input. To be able to display 3D object in the drawing, in the subject of Visualization and models I students familiarize with methods of projection, i.e. representation of 3D objects; students learn how to present the figure and body in orthogonal, oblique, and the elevation projection, as well as to interpret the relationships and metric properties of the object represented in the drawing. Special attention is paid to regular polyhedra - the Platonic bodies, which have a remarkable geometric, usability, aesthetic and symbolic properties. Students especially enjoy working with straight line and helical surfaces and gladly make their models, since it was very attractive and increasingly present in modern architecture.

MATHEMATICS

The programme of mathematics is designed for students familiar with the basic elements of linear algebra, vector algebra, analytical geometry and mathematical analysis. During the actual implementation of the programme special attention is given to concrete tasks and practical examples: the application of linear algebra and analytical geometry in two and three dimensional space, together with the implementation of differential and integral calculations.

Assessment is made through a colloquium and a final examination.

The complete program can be found in the book "Mathematics for students of Architecture", by Prof. Dr. Radoje Šćepanović and Prof. Dr. Sanja Jančić Rašović.

MATEMATIKA

Programom *matematike* je predviđeno da se studenti upoznaju sa osnovnim elementima linearne algebre, vektorske algebre, analitičke geometrije i matematičke analize. Pri realizaciji programa posebnu pažnju poklanjamo rješavanju konkretnih zadataka i praktičnih primjera: primjena linearne algebre i analitičke geometrije u dvodimenzionalnom i trodimenzionalnom prostoru, kao i primjena diferencijabilnog i integrabilnog računa.

Ispit se polaze putem kolokvijuma i završnog ispita.

*Kompletno gradivo saglasno nastavnom planu i programu kursa izloženo je u knjizi **Matematika za studente arhitekture**, čiji su autori Prof. dr Radoje Šćepanović i Prof. dr Sanja Jančić Rašović. Teorijski dio ilustrovan je većim brojem urađenih primjera.*

Nastavnik / Lecturer:
Prof. dr Vanja Vukoslavčević
Prirodno-matematički fakultet
Univerzitet Crne Gore
Faculty of Natural Sciences and Mathematics
University of Montenegro

Prethodni nastavni ci / Previous Lecturers:
/Period 2006-2014/
Prof. Dr. Sanja Jančić Rašović
Prof. Dr. Radoje Šćepanović
Prof. Dr. Žana Kovijanić Vukičević
Prirodno-matematički fakultet
Univerzitet Crne Gore
Faculty of Natural Sciences and Mathematics
University of Montenegro

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Dragan F. Komatina _ d.i.a

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović _ spec. arch.
Mr/M.Sc. Marija Bojović_ d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
Red.prof. / Full Prof. Aleksandar Radojević_ d.i.a.
Arhitektonski fakultet_ Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

ARHITEKTONSKA I KOMPJUTERSKA GRAFIKA II /AKG II/

Rad na ovom predmetu ima za cilj ujedinjenje osnovnih znanja i vještina digitalnih tehnologija i digitalnih tehnika prezentacija. Kroz konkretne praktične zadatke studenti primjenjuju različite softverske pakete. Izučavajući postupnost razvoja kompjuterskog arhitektonskog crteža, upoznaju se i primjenjuju različite tehnike za isrtavanje, predstavljanja i sveukupne grafičke stilizacije arhitektonskih poruka i nivoa kategorije arhitektonskih crteža. U zadacima se insistira na aktivnom i vizuelnom odnosu, sticanju likovnog iskustva i osposobljavanju studenta da se samostalno grafički-likovno izražava. U jednom dijelu zadatka pristupa se fazi snimanja izabranog lokaliteta, prilikom čega studenti savladavaju principe različitih vrsta crteža i prezentacija, od terenskih do finalnih reprezentacija prikupljenih podataka. Komparativnom analizom različitih tehnika kod prezentacije sadržaja arhitektonske poruke, studenti su u prilici da se bave videom i maketom kao savremenim metodama prezentacije arhitektonske ideje. Kao dio materije, studenti uče i kako grafički opremiti i dizajnirati sopstveni portfolio.

Predmet je koncipiran po ugledu na najsavremenije primjere relevantnih univerzitetskih praksi iz oblasti grafičkih prezentacija, a funkcioniše po principu predavanja, vježbi, nedeljnih pin up prezentacija, konsultacija, studentskih radionica i rada na terenu. Na vježbama u toku semestra studenti izrađuju kompleksan grafički elaborat u kome se upoznaju sa sistemima grafičkih prezentacija. Studenti obrađuju nivoe i kategorije grafičke i tehničke stilizacije na konkretno zadatim primjerima, prilikom čega imaju zadatak da prezentuju teme iz antologije crnogorske arhitekture i urbanizma. Ovo istraživanje ima za cilj ujedinjenje osnovnih znanja iz oblasti grafičke prezentacije i stilizacije koje za rezultat ima mapiranje grada (City Interactive Mapping). Ovakvo mapiranje može doprinijeti grafičkom brendiranju i identifikaciji grada (City Branding). Brendiranjem grada ističu se svi njegovi potencijalni kvaliteti, prostorni, infrastrukturni, kao i sve vrste ponude i interakcije. Istražujući veze između gradova, ljudi i poruka, rezultati se koriste u razumijevanju gradova / mjesta.

Više o istraživanju: *FB: 2D Podgorica: Alternative City Mapping*
https://issuu.com/2dpodgoricaalternativecitymapping/docs/2d_podgorica_alternative_city_mappi

ARCHITECTURAL AND COMPUTER GRAPHICS II

The aim of this course is to synthesise the knowledge and skills from digital technologies and digital presentation techniques, applying them in the practical exercises.

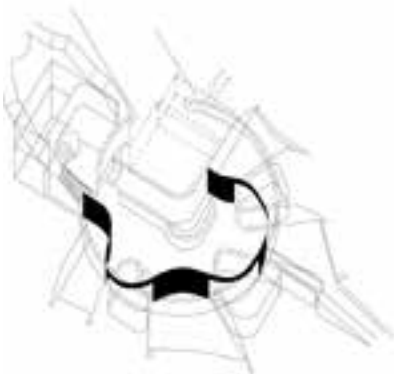
The course is created in comparison with the most advanced course models held on prestigious universities around the world. It functions through series of lectures, studio hours, weekly pin-up presentations, consultations, field works and student workshops. During studio hours, students are engaged in very complex semestral work through which they apply all the skills in thoughtful synthesis of graphic methods and theory. At the second part of the semester, students are usually engaged in branding tasks – divided in groups, they work on branding of the city or singular architectural objects

Ana Radovanović_KATOLIČKA CRKVA_2015/16.

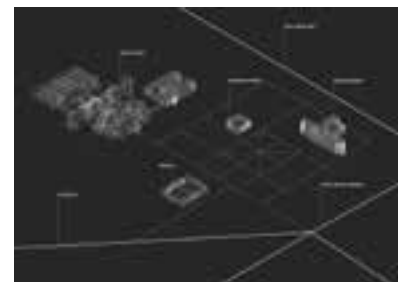
Vojni soliteri, SEGMENT, FASADA, grupni rad, 2014/15.

Obrad Tomić,
PRIKAZ RESTORANA VIDIKOVAC NA LOVČENU, 2015/16.

Aleksandra Boljević_NOVA VAROŠ_SEGMENT_2014/15.

3d PRIKAZ UNIVERZITETSKOG KAMPUSA_grupni rad_2015/16.

Medina Čatović_PLAKAT_2015/16.

HISTORY OF ARCHITECTURE II THE MIDDLE CENTURY

The subject of History of Architecture II - architecture of the Middle Century chronological is continued on topics covered by the History of Architecture I (beginnings of architectural creativity in antiquity). The program of the course is designed in such a way that students gain the knowledge systematically on the development of architecture through a chronological study of the architectural design of forms and styles with permanent making historical sections and analogies.

ISTORIJA ARHITEKTURE II SREDNJI VIJEK

Predmet *Istorija arhitekture II* – arhitektura srednjeg vijeka hronološki se nastavlja na tematiku obuhvaćenu predmetom *Istorija arhitekture I* (počeci razvoja arhitektonskog stvaralaštva u starom vijeku). Program predmeta je koncipiran na način da studenti steknu sistematizovano znanje o razvoju graditeljstva kroz hronološko proučavanje arhitektonskih konstrukcija formi i stilova.

Nakon uvodnog predavanja o arhitekturi srednjeg vijeka i upoznavanja sa osnovnom stilsko-hronološkom podjelom obrađivanog perioda, u okviru predmeta izučava se istorija arhitekture od pada Zapadnog rimskog carstva, zaključno sa stilskim periodom gotike. Studenti se upoznaju sa arhitektonskim stvaralaštvom najstarijih srednjovjekovnih perioda ranohrišćanske, kasnoantičke arhitekture i arhitekture hrišćanskog istoka. Sljedeću veliku hiljadugodišnju autohtonu stilsku grupu predstavljaju ranovizantijska i vizantijska arhitektura, nastala na teritoriji i nasljeđu Istočnog rimskog carstva, koja je, sticajem istorijskih okolnosti, imala i značajan uticaj na razvoj arhitekture i graditeljstva drugih područja Evrope. Srodnu stilsku grupu koja se proučava čini i ruska srednjovjekovna arhitektura. Istovremeno, na zapadu se sukcesivno smjenjuje više vremenski kraćih stilskih pravaca. To su preromanika, romanika i gotika, čijem proučavanju se posvećuje posebna pažnja, naročito zarad brojnih regionalnih specifičnosti u okviru istog stilske pravca. U okviru ovog perioda posebno se proučavaju srednjovjekovna profana arhitektura i fortifikacije Zapadne Evrope i značajna grupa Islamske arhitekture. Ispit se polaže putem kolokvijuma i kroz formu završnog ispita.

Nastavnik / Lecturer:

Van. Prof.dr / Assoc. Prof. Dr.
Ilija Lalošević_d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:

/Period 2002-2006/

Red. Prof. dr / Full Prof. Dr.

Nada Kurtović Folić_d.i.a

Fakultet tehničkih nauka_ Univerzitet u Novom Sadu
Faculty of Technical Sciences_ University of Novi Sad

Nastavnik / Lecturer:

dr Marija Jevrić
 Građevinski fakultet, Univerzitet Crne Gore
 Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro

Saradnici / Assistants:

Mr/M.Sc. Nevena Đurović Mašanović_spec. arch.
 M.A. Aleksandar Ašanin_d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:

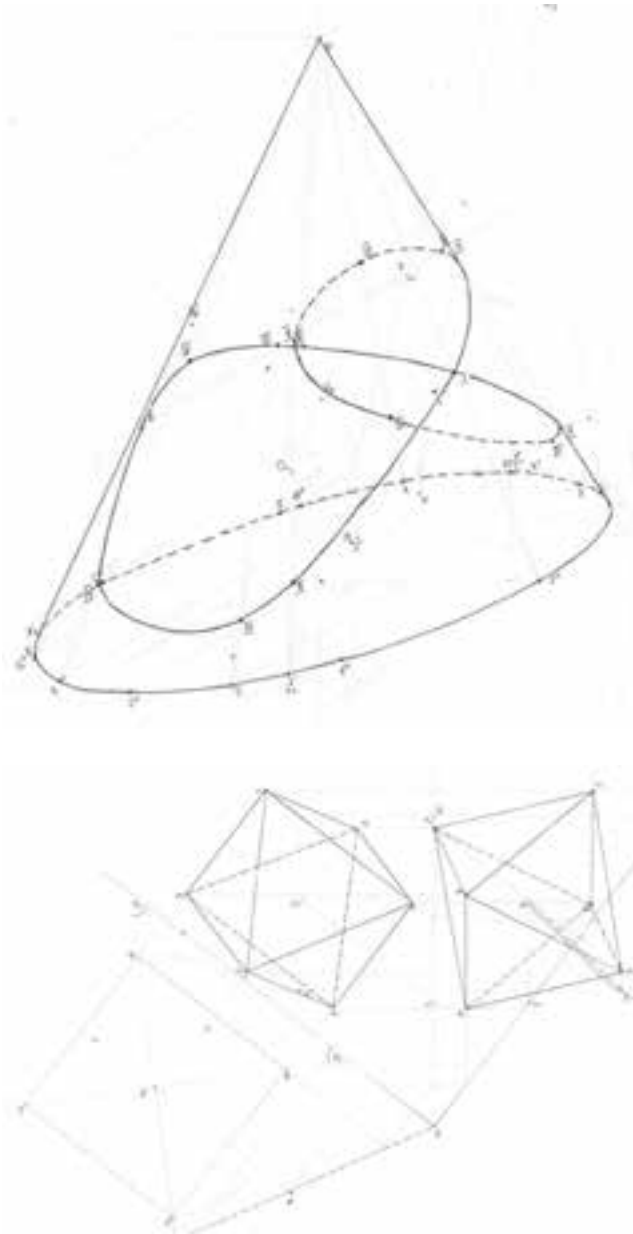
Van. prof. dr/Assoc. Prof. Dr. Jelisava Kalezić_d.i.a
 Građevinski fakultet, Univerzitet Crne Gore
 Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro

VIZUELIZACIJA I MODELI II

Kao nastavak predmeta Vizuelizacija i modeli I, u okviru predmeta *Vizuelizacija i modeli II*, studenti proširuju svoja znanja o metodama projiciranja i na centralnu projekciju – perspektivu. Upućuju se u osnovna znanja o sjenkama u arhitekturi i principima sjenčenja, kao i upotrebi ogledala i reflektujućih površina, a od njih se zahtijeva i samostalno istraživanje na te teme. Oba predmeta imaju još jedan, veoma važan cilj i svrhu – osposobljavaju studente da sa lakoćom zamišljaju prostor i odnose objekata u prostoru i time snažno djeluju na razvoj prostorne imaginacije i kreativnost budućih arhitekata.

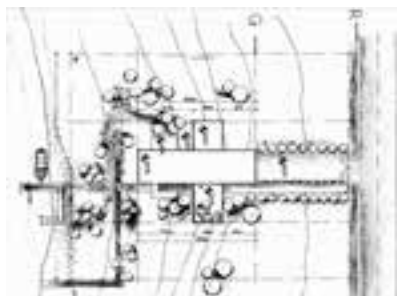
VISUALIZATION AND MODELS II

As a continuation of an object Visualization and models I, with the course Visualisation and models II, students expand their knowledge on the methods of projection and central projection - perspective. They are referred to the basic knowledge of the shadows in the architecture and principles of shading, and the use of mirrors and reflective surfaces, and they are required and independent research on the topic. Both course have another very important purpose - students are able to easily imagine the space and related facilities in the area, and thus a powerful effect on the development of spatial imagination and creativity of future architects.

RESIDENTIAL FAMILY BUILDINGS

Students are introduced with approaches to design through the analysis of programs, functions and activities of housing, work and leisure. During lectures students are introduced to the basic concepts of design, type and typology, as well as spatial - functional characteristics of the housing units. During practical classes in the course of semester, students are doing more different exercises, with learn the basic concepts of design, functional analysis of space, structures, connections. It is expected that the student after passing the exam: Has the ability to develop and present projects, facilities of adequate typology - family residential buildings, different proportions and complexity; Has the knowledge of contexts, ie integration of the facility into the existing local, social and physical context; Knows the historical development of the corresponding typology of architectural objects, corresponding theoretical concepts, as well as modern tendencies.

PORODIČNE STAMBENE ZGRADE

U okviru predmeta *Porodične stambene zgrade* izučavaju se teorijski aspekti projektovanja putem analize programa, funkcije stanovanja, rada i odmora. Na predavanjima studenti se upoznaju sa osnovnim elementima projektovanja, vrstama i tipologijom, kao i prostorno – funkcionalnim karakteristikama organizacije stambene jedinice. Polazeći od tipologije i tipološke analize porodičnih stambenih objekata, izučava se metodologija izrade arhitektonskog projekta (vrste, namjene prostora, razmjere, sadržaji, namjene planova, analize, projektni program i zadatak...), zatim i pojedinačni elementi projekta a koji se odnose na uticajne faktore prilikom projektovanja (okolina, vazduh, klima, ventilacija, tlo, ambijent, biološki uslovi), urbanistički parametri (situacija, zemljište, parcela, orijentacija, nive-lacija), kao i arhitektonski elementi projektovanja (osnove, presjeci, detalji, fasade, detaljni sadržaj plana...). Osim toga, student se uči tehnici i kulturi projektovanja kroz grafičke prezentacije, estetiku crteža, normative, opremanje crteža i crtačke norme. U okviru predmeta analiziraju se svjetlost i boja u arhitekturi (analize primjene, količine, zavisni faktori, zaštita), kao i insolacija (analize, dispozicija i orijentacija objekata, solsticijum, dijagrami) i toplotna tehnika. Paralelno, sve ove teoretske aspekte projektovanja student praktično izučava i primjenjuje paralelno na predmetu Arhitektonska analiza II, projektujući konkretan zadatak – stambenu jedinicu.

Haris Abdić *PORODIČNA STAMBENA ZGRADA_2014/15.*

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Dragan F. Komatina_d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
/Period 2002-2010/
Red. Prof. dr / Full Prof. Dr.
Božidar Milić_d.i.a

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Dragan F. Komatina_d.i.a

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović_spec. arch.
Mr/M.Sc. Marija Bojović_d.i.a
Mr/M.Sc. Irena Rajković_spec. arch.
Jasmina Salković_spec. arch.

ARHITEKTONSKA ANALIZA II

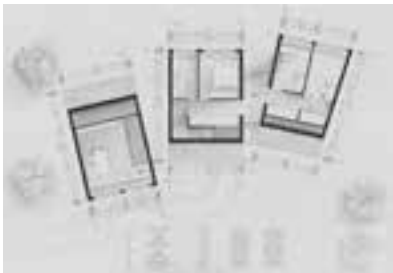
ARCHITECTURAL ANALYSIS II

Kroz predmet *Arhitektonska analiza II* studenti se upoznaju sa osnovnim pojmovima projektovanja, vrstama i tipologijom, kao i prostorno – funkcionalnim karakteristikama organizacije porodične stambene zgrade. Predavanja, vježbe, konsultacije, studijske stručne ekskurzije i studentske radionice predstavljaju dio nastave na ovom predmetu. Na predavanjima i vježbama u toku semestra studenti rade više različitih vježbi, pri čemu savladavaju osnovne pojmove iz projektovanja, funkcionalnu analizu prostora, sklopove, veze, a stečeno znanje iz predmeta na kraju semestra rezultira izradom semestralnog rada-projekta porodične stambene zgrade. Objekti se uglavnom rade na konkretnim lokacijama, različitih klimatskih, topografskih i drugih prirodnih i stvorenih uslova, na koje studenti daju svoj originalni odgovor, rješavajući projektanski problem prema projektom zadatku i u skladu sa uslovima lokacije. Grafička obrada i prezentacija projekta radi se ručno, sa namjerom da studenti ovladaju ovom tehnikom, kao i različitim vidovima prezentacije u okviru nje.

During lectures students are introduced to the basic concepts of design, type and typology, as well as spatial - functional characteristics of the house. During practical classes in the course of semester, students are doing more different exercises, by learning basic concepts of design, functional analysis of space, structures, etc. The result of their gained knowledge is a project design of family house building.

Danilo Bulatović_FASADE_2015/16.

Mirko Popović_OSNOVA SPRATA_PRESJEK_2015/16.

Filip Nišavić_OSNOVA PRIZEMLJA_2015/16.

Ana Dobrašinović_3D PRIKAZ KUĆE_2010/11.

Nevena Mijušković_OSNOVA_PRESJEK_2010/11..

BUILDING MATERIALS

This course provides basic knowledge from the area of science on building materials. It is expected that the student after passing the exam Building materials: Has the ability to use knowledge synthesis of structural and construction topics, as well as knowledge of current technology in the design process; has adequate knowledge of the physical properties and characteristics of building materials, components and systems, as well as their influence on the environment.

MECHANICS AND STRENGTH OF MATERIALS

Course Mechanics and Strength of Materials deals with the fundamental principles of structural design. The importance and the essence of this course is very well described by the following text quoted from the preface of a book:

Mechanics and Strength of Materials “combines in a single text (course) the related fields of statics—the external force systems acting on structural elements—and strength of materials—the internal forces and deformations that result from external forces. Together, these classic areas of inquiry give rise to the size and shape of structural elements and the configuration of these elements into systems that unite and support the components and contents of a building. Such systems underlie all buildings, from the monuments of the past to the most humble structures of the present. Whether visible to the eye or concealed by elements of enclosure, these three-dimensional frameworks occupy space and establish the nature and composition of the spaces within buildings. Even when obscured by the more discernible faces of floors, walls, and ceilings, their presence can often be sensed by the mind’s eye. Thus, an understanding of structural theory and systems remains an essential component of architectural education.”

GRAĐEVINSKI MATERIJALI

Kroz ovaj predmet stižu se osnovna znanja iz oblasti nauke o građevinskim materijalima.

Očekuje se da student, nakon položenog ispita Građevinski materijali ima sposobnost da sintezno koristi znanje iz konstruktivne i građevinske tematike, kao i da poznaje aktuelne tehnologije, u procesu projektovanja; posjeduje adekvatno znanje o fizičkim osobinama i karakteristikama građevinskih materijala, komponenata i sistema, kao i uticajima izbora istih na životnu sredinu.

MEHANIKA I OTPORNOST MATERIJALA

Sadržaj i izučavanje predmeta *Mehanika i otpornosti materijala* omogućava da se adekvatno definišu elementi konstruktivnih sklopova građevinskih objekata, upozna priroda, raspodela i veličina sila koje se suprotstavljaju delovanju spoljašnjeg opterećenja kao i deformisanju elemenata. Poznavanjem osnovnih principa mehanike krutog i deformabilnog tela, stvorena je osnova za pravilno definisanje napreznja elemenata konstruktivnih sklopova građevinskih objekata kako bi oni bili dimenzionisani tako da mogu primati sile i prenositi ih na susedne elemente sa zadovoljavajućim koeficijentom sigurnosti, što je preduslov za formiranje stabilne i tehnički ispravne konstrukcije.

Studentima se preporučuje da na samom početku studija, dovoljno dobro savladaju izloženu materiju iz predmeta Mehanika i otpornost materijala, jer je ona fundamentalna i u osnovi je za druge relevantne predmete (Teorija konstrukcija, Betonske, Zidane, Čelične, Drvene konstrukcije, itd). Zato ovom predmetu treba posvetiti dovoljno vremena kako bi se studentima, kroz predavanja i vježbe, približila teorija i odradio što veći broj različitih praktičnih primjera s obzirom na značaj oblasti koje ovaj kurs pokriva.

Ispit se polaže putem kolokvijuma, kao i izradom grafičkih radova kroz koje se dodatno produbljuje znanje vezano za navedenu oblast.

Nastavnici / Lecturers:

Red. Prof. dr / Full Prof. Dr. Radimir Zejak
Građevinski fakultet_ Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering_University of Montenegro

Asistent / Assistant:

Maja Laušević
Građevinski fakultet_ Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering_University of Montenegro

Nastavnici / Lecturers:

Red. prof. dr/ Full Prof. Dr.
Olivera Jovanović
Mašinski fakultet_ Univerzitet Crne Gore
Faculty of Mechanical Engineering_University of Montenegro

Doc.dr / Assist. Prof. Dr. Olga Mijušković
Građevinski fakultet_ Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering_University of Montenegro

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:

/Period 2002-2010/
Red. Prof. dr / Full Prof. Dr .Radenko Pejović
Građevinski fakultet_ Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering_University of Montenegro

osnovne studije_II godina

Undergraduate Studies_Year II

ARHITEKTONSKE KONSTRUKCIJE III	ARCHITECTURAL STRUCTURES III
ISTORIJA ARHITEKTURE III (NOVI VIJEK)	HISTORY OF ARCHITECTURE III (NEW CENTURY)
KOLEKTIVNE STAMBENE ZGRADE	COLLECTIVE RESIDENTIAL BUILDINGS
SINTEZNI PROJEKAT I	SYNTHESIS DESIGN I
OSNOVI URBANIZMA	FUNDAMENTALS OF URBANISM
URBANA SOCIOLOGIJA	URBAN SOCIOLOGY
ARHITEKTONIKA-OBLIK	ARCHITECTONICS - FORM
STATIKA KONSTRUKCIJA	STATIC CONSTRUCTIONS
ZIDANE I BETONSKE KONSTRUKCIJE	MASONRY AND CONCRETE CONSTRUCTION
ISTORIJA ARHITEKTURE IV(SAVREMENA)	HISTORY OF ARCHITECTURE IV (CONTEMPORARY)
ŠKOLSKI I PREDŠKOLSKI OBJEKTI	SCHOOL AND PRE-SCHOOL FACILITIES
TURISTIČKO-UGOSTITELJSKI OBJEKTI	FACILITIES FOR TOURISM & HOSPITALITY
SINTEZNI PROJEKAT II	SYNTHESIS DESIGN II
ARHITEKTONIKA-PROSTOR	ARCHITECTONICS - SPACE
ARHITEKTONSKA FIZIKA	ARCHITECTURAL PHYSICS

ARCHITECTURAL STRUCTURES III

Acquiring knowledge about structural components and elements of skeletal buildings in reinforced concrete and steel: the reception of static and dynamic loads, columns and beams - the principles of connectivity, floor structure, vertical communication and aseismic reinforced concrete walls, foundations, facades - masonry restoration and curtain wall, partition walls.

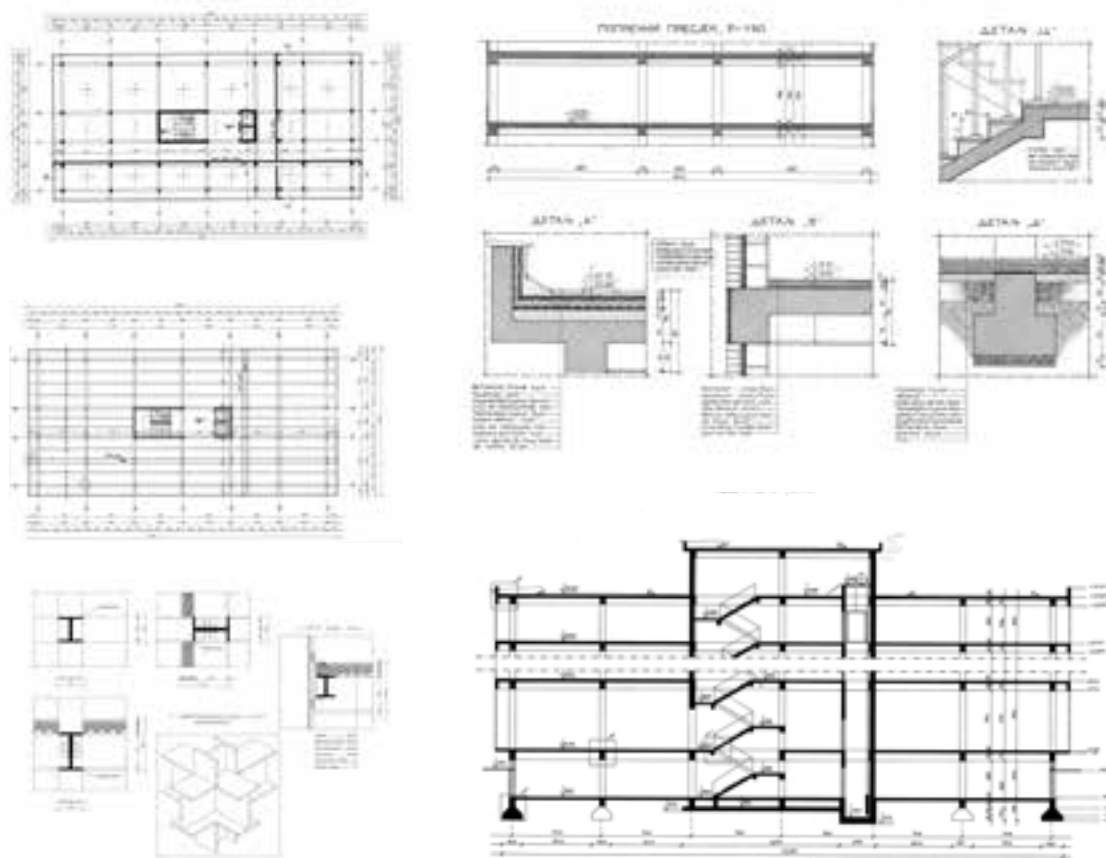
ARHITEKTONSKE KONSTRUKCIJE III

Na predmetu *Arhitektonske konstrukcije III* tema je materijalizacija višespratnih skeletnih zgrada. Podlogu u funkcionalnom smislu predstavlja dispozicija administrativne (kancelarijske) zgrade koju studenti razrađuju na osnovu datih shematskih rješenja. Posebnu kompleksnost zadatka predstavlja usklađivanje funkcionalnih i konstruktivnih zahtjeva – u prvom redu usvajanje odgovarajućeg konstruktivnog rastera i definisanje položaja aseizmičkih elemenata. U kontekstu funkcija – konstrukcija, karakteristična je razrada armiranobetonskog jezgra sa vertikalnim komunikacijama, dok se temeljna konstrukcija usklađuje sa karakteristikama usvojenog skeletnog sistema. Fasade i unutrašnje pregrade rješavaju se po principu lakih montažnih konstrukcija (zid-zavjesa, laki prefabrikovani paneli). Projektovanje konstrukcije i materijalizacije višespratne zgrade obuhvata razradu osnovnog rješenja u armiranobetonskom skeletu, i njegove modifikovane interpretacije u čeličnom skeletu. Rezultat rada studenata je grafički elaborat sa odgovarajućim priložima, pri čemu se izrađuju modeli konstruktivnog sklopa i njegovih karakterističnih fragmenata.

Nastavnici / Lecturers:
Red.prof.dr/ Full Prof. Dr.
Dušan Vuksanović_d.i.a.

Viši stručni saradnik / Senior Assistant:
Mr/M.Sc. Dušan Lazarevski_d.i.a.

Saradnici/Assistant:
Mr/M.Sc. Irena Rajković_d.i.a.
Jasmina Salković_spec.arch.

Miloš Laković_2009/10.

Nastavnik / Lecturer:

Van. Prof.dr / Assoc. Prof. Dr.
Ilija Lalošević _ d.i.a

Prethodni predavač / Previous Lecturer:

/Period 2002-2007/

Red. Prof. dr / Full Prof. Dr.

Nada Kurtović Folić_ d.i.a

Fakultet tehničkih nauka_ Univerzitet u Novom Sadu
Faculty of Technical Sciences_ University of Novi Sad

ISTORIJA ARHITEKTURE III NOVI VIJEK

Predmet *Istorija arhitekture III* –arhitektura novog vijeka hronološki se nastavlja na tematiku obuhvaćenu predmetom Istorija arhitekture I i II (počeci razvoja arhitektonskog stvaralaštva u starom vijeku i srednji vijek). Program predmeta je koncipiran na način da studenti steknu sistematizovano znanje o razvoju arhitekture kroz hronološko proučavanje arhitektonskih konstrukcija formi i stilova.

Nakon uvodnog predavanja o graditeljskom konceptu, značenju prostora i oblika u arhitekturi renesanse, i upoznavanja sa njenom osnovnom hronološkom podjelom, u okviru predmeta posebno se izučavaju periodi rane i zrele renesanse i najznačajniji protagonisti - autori ovih faza. U okviru rane renesanse posebna pažnja posvećuje se djelima osnivača stilskog pravca Filipu Bruneleskiju, tvorcu osnovnih teorijskih postavki renesansne arhitekture Leon Batisti Albertiju, i idejama Leonarda da Vinčija.

Potom se studenti upoznaju sa arhitektonskim ostvarenjima zrele renesanse u Italiji (Bramante, Rafaelo), sjevernoj Italiji (Sansovino, Mikele Sanmikeli) i prelaznim stilskim pravcem manirizmom (Mikelanđelo Buonaroti). Slijedeću veliku autorsku ličnost predstavlja Andrea Paladio koji je imao veliki uticaj na dalji razvoj arhitektonske teorije i prakse.

Srodnu stilsku grupu, nastalu višestrukim obogaćivanjem tekovina renesanse i manirizma čini barokna arhitektura koja se proučava na djelima najznačajnijih autora toga vremena (Đanlorenco Bernini, Frančesko Boromini).

Ispit se polaže putem kolokvijuma i kroz formu završnog ispita.

HISTORY OF ARCHITECTURE III THE NEW CENTURY

The subject of *History of Architecture III* - architecture of the New Century chronological is continued on topics covered by the History of Architecture I and II (beginnings of architectural creativity in antiquity and in the Middle Ages). The program of the course is designed in such a way that students gain the knowledge systematically on the development of architecture through a chronological study of the architectural design of forms and styles with permanent making historical sections and analogies.

In the context of the early Renaissance, special attention is paid to the works of Filippo Brunelleschi, who is the founder of this style in Architecture; Leon Battista Alberti-the creator of the theoretical postulates of Renaissance architecture and ideas of Leonardo da Vinci. Students learn about architectural achievements of the late Renaissance in Italy (Bramante, Raphael), northern Italy (Sansovino, Michele Sanmicheli) and transitional style mannerism (Michelangelo). Also, they acquainted with the work of Andrea Palladio who had a great influence on the further development of architectural theory and practice.

COLLECTIVE RESIDENTIAL BUILDINGS

The aim of this course is to introduce students to the principles and methods of designing buildings for collective housing. Functional aspects of the design and construction of various typology of collective housing (free-standing building, strings, condominiums, etc.), and their impact on social relations within the building and in the context of the city will be covered over the course.

After the theoretical explication of the concept and meaning of "collective housing", students are introduced to different historical concepts of collective housing, their development and conditionality, advantages and disadvantages, as well as their social implications.

During the teaching process a series of topics and specific problems will be covered, such as functional elements for building collective housing; types of residential units (floor apartment, duplex, penthouse); common areas (entrance hall, communications, flat roofs and terraces); spatial organization of the apartment and zoning; the concept of organization in relation to communication, orientation and location of the apartment on the ground floor; functionality and flexibility of living space; the special needs of persons with disabilities; spaces for parking and garaging; optimal structural systems; standards and norms in designing apartment buildings; design of residential buildings and others.

Through analysis of relevant examples of international and local practice students gain awareness of the plurality of housing concepts and their impact on quality of flats / apartments

KOLEKTIVNE STAMBENE ZGRADE

Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa principima i metodama projektovanja zgrada za kolektivno stanovanje. Izučavaju se funkcionalni, oblikovni i konstruktivni aspekti različitih tipologija kolektivnog stanovanja (slobodnostojeće zgrade, nizovi, kondominijumi i dr.), i njihov uticaj na društvene relacije unutar same zgrade i u kontekstu grada. Nakon teorijske eksplikacije pojma i značenja „kolektivno stanovanje“, studenti se upoznaju sa različitim istorijskim konceptima kolektivnog stanovanja, njihovim razvojem i uslovljenostima, prednostima i nedostacima, kao i njihovim socijalnim implikacijama.

Tokom nastave obrađuje se niz posebnih tema-problema kao što su: funkcionalni elementi zgrada za kolektivno stanovanje; tipovi stambenih jedinica (etažni stan, duplex, penthouse); zajedničke prostorije (ulazni hol, komunikacije, ravni krovovi i terase); prostorna organizacija stana i podjela na zone; koncept organizacije u odnosu na komunikacije, orijentaciju i položaj stana na etaži; funkcionalnost i fleksibilnost stambenog prostora; posebne potrebe lica sa invaliditetom; prostori za parkiranje i garažiranje; optimalni konstruktivni sistemi; standardi i normativi u projektovanju objekata kolektivnog stanovanja; oblikovanje stambenih zgrada i dr.

Kroz analizu relevantnih primjera iz međunarodne i domaće prakse, studenti stiču svijest o pluralitetu koncepata stanovanja i o njihovom uticaju na kvalitet stana/stanovanja.

Nastava se izvodi kroz predavanja, konsultacije i studentske stručne ekskurzije. Provjera znanja vrši se kroz polaganje kolokvijuma i završnog ispita.

Nastavnici / Lecturers:
Van.prof.dr/ Assoc.Prof. Dr.
Rifat Alihodžić _ d.i.a.

Prethodni predavač / Previous Lecturer:
/Period 2002-2010/
Red. prof. dr / Full Prof. Dr.
Božidar Milić _ d.i.a.

Marija Šćepanović *IDEJNO RJEŠENJE OBJEKTA KOLEKTIVNOG STANOVANJA (Pobrežje, Podgorica)2015/2016.*

Nastavnik / Lecturer:

Van.prof.dr/ Assoc.Prof. Dr.
Rifat Alihodžić _ d.i.a.

Saradnici / Assistants:

M.A. Aleksandar Ašanin_ d.i.a.
Mr/M.Sc. Irena Rajković_ d.i.a.
Mr/M.Sc. Jelena Bajić Šestović_ d.i.a.
Jasmina Salković _ spec.arch.

Prethodni predavač / Previous Lecturer:

/Period 2002-2010/

Red. prof. dr / Full Prof. Dr. Božidar Milić_d.i.a.

SINTEZNI PROJEKAT I

Nastava na ovom predmetu predstavlja praktičnu primjenu teorijskih znanja koja studenti usvajaju na predmetu *Kolektivne stambene zgrade*. U toku semestra studenti izrađuju idejni projekat jednog stambenog objekta, na nekoj od odabranih lokacija u gradskom tkivu. Odabir lokacija vrši se tako da studente podstakne na intenzivno promišljanje o problemima konteksta, dok se programski sadržaji definišu u skladu sa savremenim trendovima u oblasti stanogradnje.

Očekuje se da će studenti, nakon položenog ispita imati sposobnost i vještinu da: izrađuju i predstavljaju projekte kolektivnih stambenih zgrada različite razmjere i složenosti; kroz projekte objekata kolektivnog stanovanja iskazuju svoj stav o fizičkom i društvenom kontekstu; implementiraju različite teorijske koncepte pri izradi ovog tipa projekata; kritički sagledavaju i vrednuju druge projekte zgrada za kolektivno stanovanje, sa estetskog i tehničkog aspekta, kao i sa aspekta potreba korisnika.

SYNTHESIS DESIGN I

Practical application of theoretical knowledge that students acquire on the subject *Collective residential buildings*. During the semester students prepare the preliminary design of a residential building, on one of the selected locations in the urban fabric. The choice of location is carried out so to inspire the students to reflect intensively the problems of context, while the program is defined in accordance with contemporary trends in the field of housing.

It is expected that after passing the exam students will have the ability and skill to: develop and represent the collective residential projects of different scale and complexity; state their position on the physical and social context through projects of apartment buildings; implement various theoretical concepts in the development of this type of projects; critically observe and evaluate other projects of buildings for collective housing, from the aesthetic and technical aspects, as well as in terms of user needs.

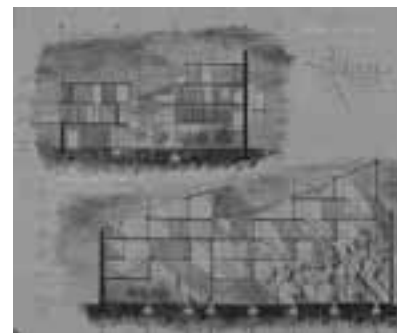
Simona Popadić_2014/15.

Andrea Vučić_2014/2015.

Marija Šćepanović_2015/16.

Mijat Nikčević_2015/2016.

FUNDAMENTALS OF URBANISM

The task of the teaching course Fundamentals of Urbanism is to present the basic functional elements of built environments, as well as their relations with the context in which they are located. The functional structure of the city is considered in the contextual conditions of developed space. The course in particular examines the spatial distribution of function, their interdependence as the principles of their transformation in historical continuity.

The lectures are conceived in two directions. In the first, lectures start from the basic elements of urban spaces, which are analyzed from the standpoint of morphological and functional characteristics. Another way is to analyze the elements of the urban area, which is synthesized by their transformation, typology and contextual conditions that are related to the continuity of their existence.

OSNOVI URBANIZMA

Zadatak nastave na predmetu *Osnovi urbanizma* jeste upoznavanje sa osnovnim funkcionalnim elementima izgrađenih prostora, kao i njihova relacija sa kontekstom u kome se nalaze. Funkcionalna struktura grada posmatra se u kontekstualnim uslovima izgrađenog gradskog prostora. Predmetom se naročito izučava prostorni raspored funkcija, njihova međuzavisnost kao principi njihove transformacije u istorijskom kontinuitetu.

Predavanja su koncipirana u dva smjera. U prvom, polazi se od osnovnih elemenata gradskih prostora koji se analiziraju sa stanovišta morfoloških i funkcionalni karakteristika. Drugi smjer analizira elemente gradskog prostora koji se sintetišu postupcima njihove transformacije, tipologije kao i kontekstualnih uslova koji su vezani za kontinuitet njihovog postojanja.

Nastavnici / Lecturers:
Doc. dr / Assist.Prof. Dr.
Svetislav G. Popović_ d.i.a.

Saradnici/Assistants:
Mr/M.Sc. Jelena Bajić Šestović_ d.i.a.
Mr/M.Sc. Sanja Vlahović_ spec.arch.

Prethodni nastavnici / Previous Lecturers:
/period 2002-2006/
Red. prof. dr / Full Prof. Dr. Vladan Đokić
Arhitektonskifakultet _Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

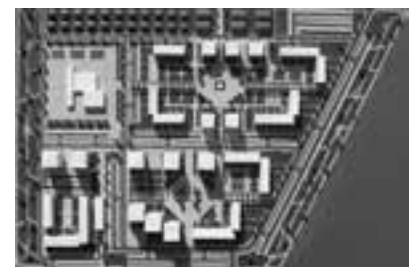
Marija Čaćić_ REKONSTRUKCIJA URBANOG BLOKA

Tamara Đukić_ REKONSTRUKCIJA URBANOG BLOKA

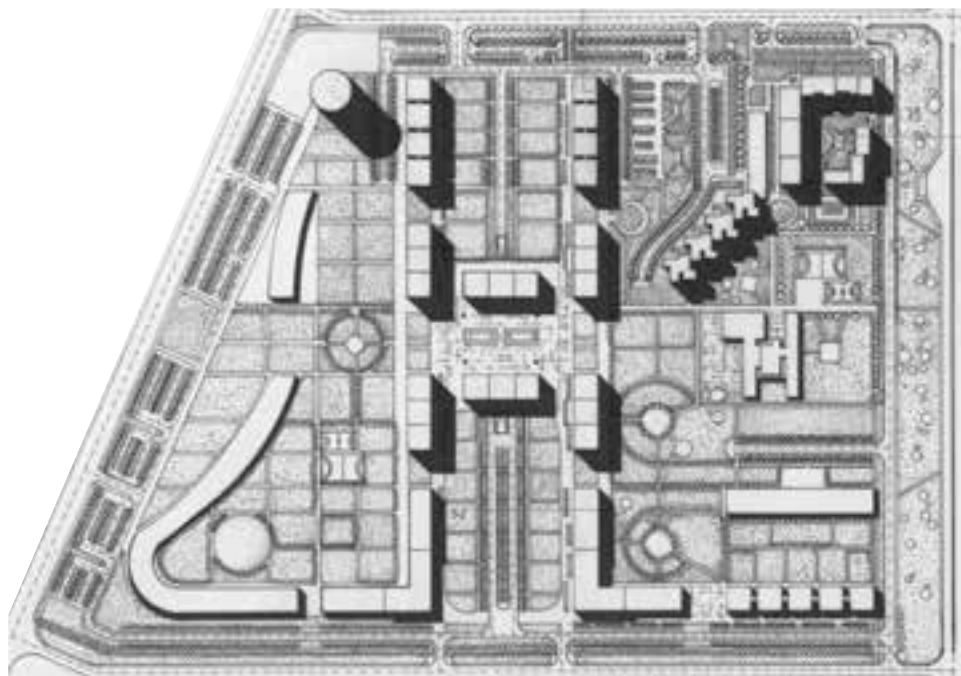
Nevena Mijušković_ REKONSTRUKCIJA URBANOG BLOKA

Miloš Ostojić_ REKONSTRUKCIJA URBANOG BLOKA

Adonida Mišerić_ REKONSTRUKCIJA URBANOG BLOKA

Amela Kurmemović_ REKONSTRUKCIJA URBANOG BLOKA

Nastavnik / Lecturer:

Dr Ljiljana Vujadinović
 Filozofski fakultet, Univerzitet Crne Gore
 Faculty of Philosophy, University of Montenegro

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer

Red. Prof. dr / Full Prof. Dr Sreten Vujović
 Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu
 Faculty of Philosophy, University of Belgrade

URBANA SOCIOLOGIJA

U okviru predmeta *Urbana sociologija* student se upoznaje sa osnovnim pojmovima, teorijama i metodima opšte sociologije i sociologije grada koja sadrži elemente sociologije arhitekture i urbanizma. Tokom semestra kroz interaktivnu nastavu studentu se približavaju odrednice iz urbane problematike koje mu omogućavaju da uoči povezanost grada i društva i da shvati da je grad projekcija društva u prostoru. Posebno interesovanje usmjereno je u pravcu analize i sagledavanja savremenog grada, procesa globalizacije koji doprinosi tome da prostor kao dimenzija grada sve više dobija na značaju. Analitička pažnja poklanja se preobražaju postsocijalističkog grada: komercijalizaciji gradskog prostora, uticaju novih obrazaca društva, ulozi urbanih aktera i njihove moći u oblikovanju urbanog prostora (arhitektonsko-urbanistički rukopis). Nakon provjere stečenih znanja putem kolokvija, student pisanjem Eseja u kojem iznosi lične stavove i percepciju razmatranih sadržaja, uočava značaj i ulogu profesije - arhitekta u oblikovanju društvenih procesa u gradu.

URBAN SOCIOLOGY

The subject *Urban Sociology* involves introducing of the students with the basic terms, theories and methods of the general sociology and the sociology of city containing elements of the sociology of architecture and urbanism. Special interest is paid on analysis and perceiving modern city and globalization process. Analytic attention is paid on metamorphosis and shaping of urban space. After acquiring knowledge, the student learns importance and role of profession-architect in shaping social processes in city.

ARCHITECTONICS_FORM

The aim of this course is to introduce students to the basic elements of the theory of architecture, through theoretical explication and practical application.

During the lectures, students are introduced to concepts of architectural theory and practice and their mutual relationship, terms of shape and form (natural and artificial), as well as a variety of theoretical discourses of architectural form (Vitruvius, Alberti, Palladio, Semper, Arnheim, Giedion, Hays, Bachelard, Joedicke, Pallasmaa and others).

An integral part of lectures will be a number of specific topics such as: observation processes (according to Gestalt theory); structure, dynamics and semantic dimensions of architectural forms; elements and principles of architectural composition; center and balance; the complexity of architectural forms and methods of its creation; the relationship of form and envelope; the principle of transposition; principles of "Genius loci", "Zeitgeist" and "Timeless", a historical and contemporary aspects of the theory of architecture, etc.

ARHITEKTONIKA_OBLIK

Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim elementima teorije arhitekture, kroz teorijsku eksplikaciju i praktičnu primjenu. Tokom predavanja studenti se upoznaju sa pojmovima arhitektonske teorije i prakse i njihovom međusobnom vezom, pojmovima oblika i forme (prirodne i artifičijelne), kao i različitim teorijskim diskursima o arhitektonskoj formi (Vitruvije, Alberti, Paladio, Zemper, Arnhajm, Gidion, Hejz, Bašlar, Jodike, Palasma i dr.). Sastavni dio teorijske nastave je i niz specifičnih tema kao što su: procesi opažanja (prema Geštalt teoriji); struktura, dinamika i semantička dimenzija arhitektonske forme; elementi i principi arhitektonske kompozicije; centar i ravnoteža; složenost arhitektonske forme i načini njenog nastanka; odnos forme i envelope; princip transpozicije; principi »genius loci«, »zeitgeist« i »timeless«, istorijski i savremeni aspekti teorije arhitekture i dr.

Nastava se izvodi kroz ex-cathedra i interaktivna predavanja, vježbe, individualne konsultacije nastavnika i saradnika sa studentima, izradu kolokvijuma i semestralnog rada. Očekuje se da studenti tokom nastave razviju sposobnosti i kompetentnosti za razumijevanje niza relacija: između oblika/forme i prostora, arhitektonskog djela i njegovog okruženja, objekta i potreba korisnika i sl. Pored toga, očekuje se da studenti razviju sposobnost kritičkog sagledavanja uticaja teorije na prostorne, društvene i tehnološke aspekte arhitekture, kao i da mogu kreativno primjenjivati teorijske koncepte u procesu projektovanja.

Osnivač predmeta Arhitektonika I i II (prostor i oblik) je prof. Aleksandar Keković. Oba predmeta su uglavnom koncipirana prema materiji koju je profesor Keković izlagao studentima arhitekture na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu počevši od osamdesetih godina prošlog vijeka, naslijedivši aktivnosti na planu savremene teorije prostora i oblika u arhitekturi od profesora Uroša Martinovića (najprije u okviru izborne i poslediplomske nastave, a kasnije i u redovnoj nastavi).

Nastavnici / Lecturers:
Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Rifat Alihodžić_d.i.a

Saradnici/Assistants:
M.A. Aleksandar Ašanin_d.i.a.
Jasmina Salković_spec.sci.arch.

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
/period 2002-2010/
Red. Prof. / Full Prof. Aleksandar Keković_d.i.a

Bojana Cerović_MODEL

Savka Marenčić_MODEL

Jovana Jušković_MODEL

Nastavnik / Lecturer:

Doc. dr / Assist. Prof. Dr.

Ljiljana Žugić, dipl. ing. građ.

Građevinski fakultet, Univerzitet Crne Gore

Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:

Red. Prof. dr / Full Prof. dr

Radenko Pejović, dipl. ing. građ.

Građevinski fakultet, Univerzitet Crne Gore

Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro

Nastavnik / Lecturer:

Doc. dr / Assist. Prof. Dr.

Željka Radovanović, dipl. ing. građ.

Građevinski fakultet, Univerzitet Crne Gore

Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro

Prethodni nastavnici / Previous Lecturers:

Red. Prof. dr / Full Prof. dr

Arsenije Vujović, dipl. ing. građ.

Red. Prof. dr / Full Prof. dr

Nebojša Đuranović, dipl. ing. građ.

Red. Prof. dr / Full Prof. dr

Mladen Ulićević, dipl. ing. građ.

STATIKA KONSTRUKCIJA

U okviru predmeta *Statika konstrukcija* proučavaju se postupci proračuna statičkih uticaja i deformacija statički određenih i neodređenih linijskih nosača na bazi mehanike krutog i deformabilnog tijela. Iako se Statika konstrukcija izlaže odvojeno od projektovanja konstrukcija, jasno je da ona predstavlja osnov projektovanja kako betonskih, tako i čeličnih odnosno, drvenih konstrukcija. Na ovom predmetu studenti treba da steknu bazična znanja o analizi i proračunu osnovnih konstruktivnih sistema, koja će im omogućiti da razumiju ponašanja konstrukcija usljed dejstva različitih uticaja i osposobiti ih za izbor optimalnog konstruktivnog sistema u skladu sa arhitektonskim objektom.

Ispit se polaže putem kolokvijuma, kao i izradom grafičkih radova kroz koje se dodatno produbljuje znanje vezano za navedenu oblast.

ZIDANE I BETONSKE KONSTRUKCIJE

Zidanje je jedna od najstarijih tehnika građenja, a zidane konstrukcije od kamena čine najznačajniji dio kulturne baštine Crne Gore. Zidane konstrukcije je tokom XX vijeka počeo da potiskuje u to vrijeme novi materijal, armirani beton. Ovo se odrazilo i na nastavne planove fakulteta. Prvih godina nakon osnivanja Arhitektonskog fakulteta u Podgorici izučavan je samo predmet Betonske konstrukcije. Potreba da se sačuva istorijska baština, kao i potreba da projektanti ovladaju novim znanjima o projektovanju savremenih zidanih konstrukcija postakla je inoviranje nastavnog programa i uvođenje predmeta *Zidane i betonske konstrukcije*.

Cilj predmeta je sticanje osnovnih znanja o ulozu i principima projektovanja konstrukcija kod građevinskih objekata, transferu dejstava i mogućnostima primjene zidanih i betonskih konstrukcija u konstrukterstvu. U okviru ovog predmeta studenti postepeno savladavaju osnove proračuna konstrukcija, prepoznaju karakteristična naponska stanja u konstruktivnim elementima i više dimenzionisanje tipičnih konstruktivnih elemenata objekata visokogradnje. U dijelu betonske konstrukcije studentima se prezentiraju savremeni trendovi u projektovanju, a u dijelu zidane konstrukcije posebna pažnja je posvećena upoznavanju studenata sa mogućim tehnikama sanacije i ojačanja objekata.

STATIC CONSTRUCTIONS

"Architectural design and structural engineering are complementary fields in the study of architecture. The architect and the engineer, in order that each may take his rightful place in the creative art of architecture, must acquire a knowledge of his own field plus an understanding of the other's field. The engineer, beyond structural theories and engineering computations, must be sensitive to form; and the architect likewise to structure. This will provide essential mutual understanding of the principles and problems which govern each other's work." (citation, Arun Saktharam Divadkar)

In the course of Structural analysis the classical methods of structural analysis, i.e. analysis of forces and displacements in statically determinate and indeterminate linear structures are studied. Although structural analysis is lectured separately from structural design, as separate course, it is clear that structural analysis is the basis of design of all concrete, steel and wooden structures. In this course, students should acquire fundamental knowledge about the analysis and calculation of basic structural systems, which will enable them to understand the behavior of structures due to the effect of different influences and make them capable to select the optimum structural system in accordance with the architectural object.

MASONRY AND CONCRETE CONSTRUCTION

Masonry working is one of the oldest construction techniques, and stone masonry structures make the most important part of the Montenegrin's cultural heritage. During the XX century the masonry structures start to repress the reinforcement concrete, the new material in this period. This is reflected in the curriculums of the faculties. The first year after the establishment of the Faculty of Architecture in Podgorica only course Concrete structures has studied. The need to safety cultural heritage, as well as the need that designers surmount the new knowledge about the design of modern masonry structures instigated the innovation of curriculum and the introduction of course Masonry and concrete structures.

The aim of the course is to acquire the basic knowledge about the role and principles of buildings design, the transfer actions and possibilities of application of masonry and concrete structures in structural engineering. In this course, students gradually overcome basics of the structural calculation, recognizing the characteristic stress states in the structural elements and perform dimensioning of typical structural elements of buildings. In the part concrete structures the modern trends in the design are presented to the students, and in the part masonry structures the special attention was paid to introducing students to the possible techniques of rehabilitation and strengthening of buildings.

HISTORY OF ARCHITECTURE IV CONTEMPORARY

Acquisition of fundamental knowledge in the field of architectural history from the late eighteenth to the late twentieth century, with an emphasis on modern movements in the twentieth century. Students learn about the tendencies in the architecture from the roots of modernism that appear, occurrence of classicism, rationalism, academicism, "engineering architecture", across the avant-garde and modern movements in the twentieth century, to the modern architectural concepts in the late twentieth and early twenty-first century, and the significant authors, their ideas, concepts and implementation.

ISTORIJA ARHITEKTURE IV SAVREMENA

Predmet *Istorija arhitekture IV* – savremena arhitektura se hronološki nadovezuje na materiju izlaganu na predmetima Istorija arhitekture I, II i III. U okviru ovog predmeta izučava se istorija arhitekture od kraja XVIII do početka XXI vijeka, sa akcentom na moderne i postmoderne pokrete u XX vijeku. Studenti se upoznaju sa idejama, pokretima, tendencijama, autorima i realizacijama, i to od pojave klasicizma, akademizma, racionalizma, „inženjerske arhitekture“, zatim preko avangardnih i modernih pokreta prve polovine XX vijeka, postmodernih tendencija druge polovine XX vijeka, pa do savremenih arhitektonskih koncepata sa kraja XX i početka XXI vijeka. Dakle, studenti se susreću sa velikim brojem arhitektonskih koncepata i autora: stvaranje preduslova za razvoj moderne, XVIII – XIX vijek (Piranesi, Blondel, Ledoux, Boullée, Durand i dr.); industrijska revolucija, pojava novih materijala i konstrukcija, XIX - XX vijek (Paxton, Eiffel, Garnier, Perret i dr.); „čikaška škola“ (Adler, Sullivan, Wright); secesija, jugendstil, art nouveau (Wagner, Olbrich, Gaudi, Horta i dr.); avangardne grupe i pokreti, početak XX vijeka (ekspresionizam, futurizam, De Stijl, novi objektivizam, suprematizam, ruski konstruktivizam, itd.); Njemački Werkbund; Adolf Loos, Bauhaus (Walter Gropius i dr.); Le Corbusier; Mies van der Rohe; "internacionalni stil"; italijanski racionalizam (Terragni i dr.); Frank Lloyd Wright; Alvar Aalto; brutalizam, CIAM, Grupa X, Fuller, Kahn, metabolizam, strukturalizam, itd.; high tech arhitektura; postmodernizam (Johnson, Venturi i dr.), kritički regionalizam; dekonstruktivizam (Tschumi i dr.); savremeni arhitektonski koncepti. Ispit se polaže putem kolokvijuma, kao i izradom kraćeg eseja (500 riječi) i seminarskog rada (3000 – 5000 riječi), kroz koje se dodatno produbljuje znanje vezano za oblasti ili autore koje student, u dogovoru sa profesorom, bira po sopstvenom afinitetu.

Nastavnici / Lecturers:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Slavica Stamatović Vučković _ d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
/period 2002-2012/
Ivan Kucina_ d.i.a
Red. Prof. dr / Full Prof. Dr. Vladimir Mako_ d.i.a
Arhitektonskifakultet _Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

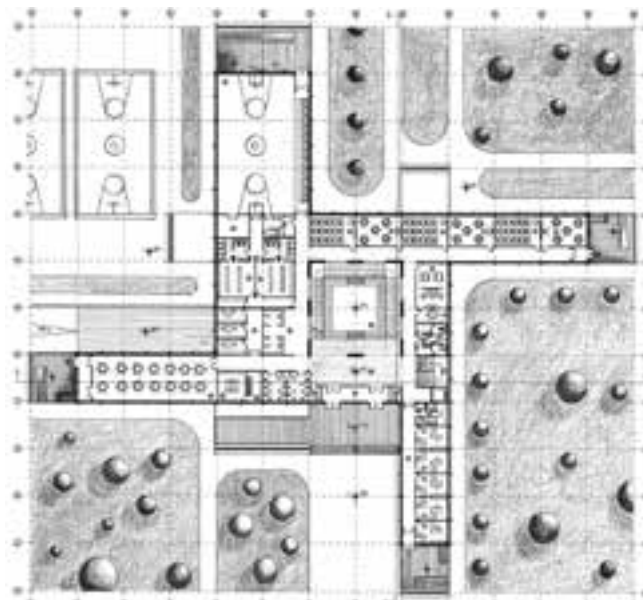
Nastavnik / Lecturer:
Doc. dr / Assist.Prof. Dr.
Svetislav G. Popović_d.i.a.

ŠKOLSKI I PREDŠKOLSKI OBJEKTI

Koncepcija nastave na predmetu *Školski i predškolski objekti* se bazira na ideji da se kroz analize i obrazloženje primjera naglase osnovni principi i norme neophodne za pravilan pristup projektovanju školskih i predškolskih objekata. Nastava na ovom polju treba da pruži uvid u probleme koji se postavljaju, sredstva i metode koje se primjenjuju u organizaciji domena školskih i predškolskih objekata, potpune i sistematizovane informacije o činiocima koji utvrđuju vidove i nivoe organizacije u predmetnoj oblasti i oblike njihove konkretizacije. Cilj je ovladavanje metodama i vještinama projektovanja objekata za različite nivoe obrazovanja. Znanje stečeno na ovom predmetu neposredno se vezuje za rad na *Sinteznom projektu II- Školski i predškolski objekti*.

SCHOOL AND PRESCHOOL FACILITIES

The concept of the course *School and pre-school facilities* is based on the idea that through the analysis and explanation of examples, highlight the basic principles and norms necessary for the proper approach to the design of school and pre-school facilities. Classes in this area should provide understanding of issues that are involved, the means and methods used in the organization of the domain of school and pre-school facilities, complete and systematized information about the factors that determine the types and levels of organization in the subject area and the shape of their concretization. Objective is to master the methods and skills of designing buildings for different levels of education. The knowledge gained in this case is directly linked to the work on the Synthesis project II - School and preschool facilities.

Ana Mičić

Nikoleta Branković

Gojko Mitrović

Jovana Liščević

Anja Radović

SYNTHESIS DESIGN II SCHOOL AND PRESCHOOL FACILITIES

Theme *Synthesis design II* is typological interpretation of school and preschool facilities. Creating a synthesis of the project is divided into two phases. The first phase includes: program analysis, which includes urban planning, architectural and historical determinants of the selected location, then the typological analysis of school buildings and analysis of the project plan to the conceptual urban-architectural concept of the given program. The second phase includes development of conceptual design, in return methodological procedure (process) of the characteristic details to the final solution. During practical work, is conducted basic analysis of the most important elements in the architecture required for the formation of the architecture. Classes are based on independent, creative and research work.

Dragovoja Astrit_2010/11.

Bojana Kokotović_2010/11.

Selma Bulić

Milica Đurović_2010/11.

SINTEZNI PROJEKAT II ŠKOLSKI I PREDŠKOLSKI OBJEKTI

Tema *Sinteznog projekta II* je tipološka interpretacija školskih i predškolskih objekata. Izrada sinteznog projekta je podijeljena u dvije faze. Prva faza obuhvata: programske analize, koje obuhvataju urbanističke, arhitektonske i istorijske determinante odabrane lokacije, zatim tipološke analize školskih objekata i analize projektnog programa do idejnog urbanističko-arhitektonskog koncepta zadatog programa. Druga faza obuhvata razradu idejnog rješenja, u povratnom metodološkom postupku (procesu) od karakterističnih detalja ka konačnom rješenju. Na vježbama se vrši osnovna analiza najvažnijih elemenata u arhitekturi koji su potrebni za formiranje arhitektonskog sklopa. Nastava se bazira na samostalnom, kreativnom i istraživačkom radu.

Miloš Đikanović_2010/11.

Mark Dushaj_2010/11.

Nastavnik / Lecturer:
Doc. dr / Assist.Prof. Dr.
Svetislav G. Popović_d.i.a.

Saradnici / Assistants:
M.Sc. Sanja Vlahović_ spec.arch.
M.Sc. Nevena Đurović Mašanović_ spec.arch.
M.A. Aleksandar Ašanin_d.i.a.

Sara Nišavić

Jovana Lišević_2010/11.

Maja Krušić_2010/11.

Gojko Mitrović_2010/11.

Nastavnik / Lecturer:
Van. prof. dr /Assoc.Prof. Dr.
Goran Radović_ d.i.a.

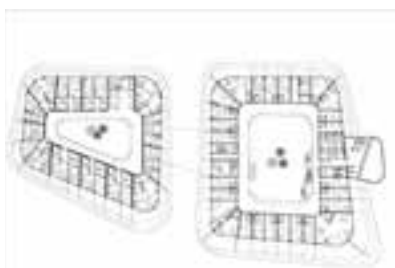
TURISTIČKO UGOSTITELJSKI OBJEKTI

Cilj izučavanja predmeta je da se studenti upoznaju sa osnovnim principima projektovanja prostorne i funkcionalne organizacije turističko – ugostiteljskih objekata. Težište nastave usmjereno je na analizama prostornih grupacija hotela i njihovim tehnološkim šemama. Analiza različitih tipova hotelskih objekata u prostorno – funkcionalnom smislu i analiza značaja i sadržaja kategorizacije turističko-ugostiteljskih objekata značajno doprinose dodatnom saznanju turističkih a naročito hotelskih objekata. Na osnovu ukupnih prethodnih saznanja studenti stiču znanja i vještine sa kojima su osposobljeni za projektovanje turističko-ugostiteljskih objekata.

Sadržaj nastave odvija se u tri cjeline. Prve dvije cjeline čini teoretska nastava a treću cjelinu čini Seminarski rad, odnosno Idejni projekat hotelskog objekta.

Prvu cjelinu teoretske nastave čini: Uvod sa kratkim pregledom razvoja turizma i turističkih objekata, Osnovni zahtjevi za razvoj turizma i turističkih objekata, Analiza objekata za pružanje usluga smještaja i ishrane, Osnovne vrste i tipovi objekata za smještaj, Tipizacija hotela, Prilazni i okolni prostori hotelskih objekata, Analiza osnovnih funkcionalnih prostornih grupacija hotela i restorana.

Drugu cjelinu teoretske nastave čini: grupisanje osnovnih prostornih grupacija hotela, analiza smještajnih prostora hotela, analiza društvenih prostora hotela, analiza ekonomsko-tehničkih prostora hotela, tehnički prostori i instalacije hotelskih objekata, oprema i enterijerski namještaj hotelskih objekata i Kategorizacija turističko-ugostiteljskih objekata. Treću cjelinu čini Seminarski rad, koji podrazumijeva izradu manjeg Idejnog projekta hotela u razmjeri R. 1:500, čime se na praktičan način, kroz projekat, savladavaju prostorno-funkcionalne i tehnološke problematike hotelskih objekata. Nastava se sastoji od predavanja, izrade Seminarskog rada – Idejnog projekta kroz konsultativni rad sa studentima i stručne ekskurzije sa obilaskom nekoliko karakterističnih hotela. Predavanja su samostalne tematske jedinice ili cjeline, grupisane prema metodološkom principu. Predavanja čini teoretski dio koji prati prikazivanje, na slajdovima, velikog broja primjera karakterističnih turističkih objekata u svijetu, sa pojedinačnim analizama.

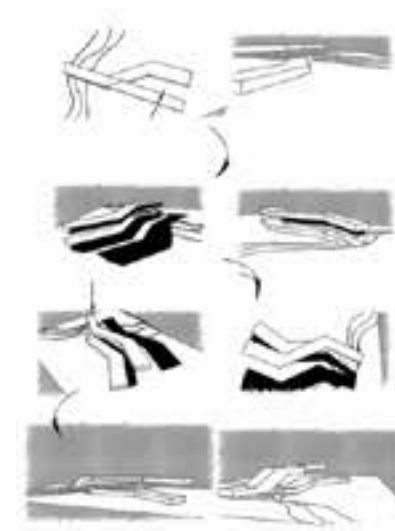

Savka Marenić_ HOTEL_ 2013/14.

FACILITIES FOR TOURISM & HOSPITALITY

During this theoretical part of the course, students are introduced to most important spatial and functional characteristics, methods of organization and design of touristic facilities, through lectures, consultations and study tours, in order to gain sufficient knowledge to conduct the practical part - a preliminary design in studio.

Student workshops and study tours, on the topic of the course, ensure high level of student engagement in the matter. During the lectures, students are introduced to numerous important and relevant examples of Touristic facilities, therefore being able to perform well in studio. The final work in the course consists of semestral case study, on the relevant topic.

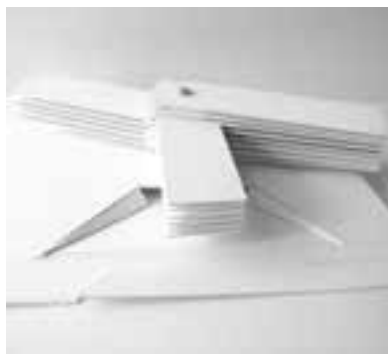

Simona Popadić_ HOTEL_ 2013/14.

SYNTHESIS DESIGN II FACILITIES FOR TOURISM & HOSPITALITY

During this practical part of the course, in studio, students are introduced to most important spatial and functional characteristics, methods of organization and design of touristic facilities through exact practice. During studio hours, students prepare a preliminary design of a hotel or a resort, as the most complex touristic facility, usually after study visiting the most relevant examples in the area.

The course is conducted in form of individual student consultations in studio, with professor and teaching assistants, which ensures highest level of practical education. The final semester work is preliminary design of a touristic facility, in all its complexities, along with analysis of potential and attractive locations for future touristic resorts in Montenegro.

Maja Šćekić HOTEL

SINTEZNI PROJEKAT II TURISTIČKO - UGOSTITELJSKI OBJEKTI

Cilj izučavanja predmeta je da studenti steknu znanja i vještine osnovnih principa projektovanja prostorne i funkcionalne organizacije turističko – ugostiteljskih objekata. Težište nastave usmjereno je na sticanje znanja i vještina projektovanja prostornih grupacija hotela i njihovih tehnoloških šema. Kroz izradu Idejnog projekta studenti stiču znanja i vještine projektovanja osnovnih i složenih grupacija hotelskih objekata. Na osnovu ukupnih prethodnih saznanja studenti stiču znanja i vještine sa kojima su osposobljeni za projektovanje turističko-ugostiteljskih objekata.

Sadržaj nastave se odvija u dva ciklusa: kroz teoretska predavanja i kroz praktičan rad – odnosno kroz izradu Idejnog arhitektonskog rješenja.

Prvi ciklus nastave odvija se kroz teoretska predavanja o praktičnim projektantskim principima projektovanja hotela i kroz prikazivanje, na slajdovima, velikog broja primjera hotelskih objekata u svijetu, sa težištem na tip objekta koji je dat u zadatku predmeta.

Drugi ciklus nastave odvija se kroz izradu Idejog arhitektonskog rješenja. Zadatak za izradu idejnog projekta koncipiran je na konkretnoj i realnoj lokaciji na prostoru Crne Gore. Izborom konkretne i realne lokacije za izradu Idejnog projekta studenti u realnim okruženjima projektuju i savladavaju uslove raznih lokacija, čime se ujedno i provjeravaju određene atraktivne lokacije za izgradnju turističkih objekata. Nastava na Sinteznom projektu II odvija se uz konsultacije sa asistentima i profesorom na konkretnom idejnom rješenju svakog studenta pojedinačno. Ovakav individualni pristup na idejnom projektu studenta čini visok stepen praktične edukacije i rada sa studentima. Na osnovu velikog broja individualnih sati rada sa studentima, na njihovim konkretnim projektima, studenti stiču visoka znanja i vještine projektovanja hotelskih i drugih turističkih objekata, a osim toga upoznaju se sa raznim atraktivnim i potencijalnim lokacijama za izgradnju turističkih objekata u Crnoj Gori.

Nastava se sastoji od predavanja i izrade Idejnog projekta objekta hotela na konkretnoj lokaciji u Crnoj Gori. Idejni projekat studenti rade kroz konsultativni rad sa asistentima i profesorom koji se odvija kroz individualni rad sa svakim studentom pojedinačno na njegovom idejnom projektu. Osim toga studenti kroz stručne ekskurzije sa obilaskom nekoliko karakterističnih hotela, upoznaju se sa prostornim sadržajima izvedenih objekata u Crnoj Gori. Predavanja i rad na Idejnom projektu su metodološki usklađeni prema dinamici izrade Idejnog projekta.

Nastavnici / Lecturers:
Van. prof. dr /Assoc.Prof. Dr.
Goran Radović_d.i.a

Saradnici / Assistant:
Mr/M.Sc. Marija Bojović_d.i.a
Mr/M.Sc. Jelena Bajić Šestović_d.i.a
Sanja Paunović Žarić_d.i.a
Jasmina Salković_spec. arch.

Nemanja Milićević HOTEL_2013/14.

Petra Ilijević HOTEL_2012/13.

Nastavnik / Lecturer:

Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Rifat Alihodžić_d.i.a

Saradnici / Assistants:

M.A. Aleksandar Ašanin_d.i.a.
Jasmina Salković_spec.sci.arch.

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:

/Period 2002-2010/

Red. Prof. / Full Prof. Aleksandar Keković_d.i.a
Arhitektonski fakultet_Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrad

ARHITEKTONIKA_PROSTOR

ARCHITECTONICS_SPACE

Cilj predmeta, koji se tematski nadovezuje na predmet Arhitektonika I – oblik, je upoznavanje studenata sa osnovnim elementima teorije prostora, njihovim ishodištima i epistemološkim okvirima. Predavanja obuhvataju sljedeće tematske cjeline: pojam i značenje prostora; mitološka tumačenja prostora, filozofska i istorijska objašnjenja; prirodni prostor i prostor stvoren građenjem, način formiranja prostora; unutrašnji i spoljni prostor, arhitektonski i urbani prostor; strukturalne karakteristike unutrašnjeg i spoljnog prostora; gustina prostora, praznina, zaposjednutost, akcija; pojam prostornog koncepta, prostor u prostoru. zavisnost (nezavisnost) prostora od envelope; vizuelne sekvence u procesu opažanja; vrijeme i prostor kao dimenzije u arhitekturi; ekstenzija prostora, brisanje granica spolja-unutra. Introvertan i ekstrovertan prostor; egzistencijalni prostor.

Kroz navedene tematske cjeline, ostvaruje se pregled „korpusa“ arhitektonske misli, naučnih oblasti u kojima se ona prepoznaje (istorija, teorija, kritika, metodologija projektovanja), veza između ovih oblasti i njihovih glavnih predstavnika (sa naglaskom na XX vijek). Ovakav koncept nastave ima za cilj da studentima ukaže na jedan širi epistemološki okvir za tumačenje izgrađenog prostora.

Nastava se izvodi kroz ex-cathedra i interaktivna predavanja, vježbe, individualne konsultacije nastavnika i saradnika sa studentima, izradu kolokvijuma i semestralnog rada..

The aim of this course, which is thematically linked to the subject Architectonics – form, is supposed to introduce students to the basic elements of the theory of space, their origins and epistemological frameworks. Lectures cover the following topics: the concept and meaning of space; the mythological interpretation of space, philosophical and historical explanations; natural space, and the space created by building, methods of space forming; inner and outer space, architecture and urban space; structural characteristics of inner and outer space; density of space, emptiness, the occupation, the action; the term of spatial concepts, the space within the space envelope; visual sequences in the process of perception; time and space as a dimension in architecture; extension of space, erasing boundaries outside-inside, an introvert and extrovert space; existential space.

Through the above mentioned topics, review “corpus” of architectural thought is realized, the scientific fields in which it recognizes (history, theory, criticism, design methodology), the connection between these areas and their main representatives (with an emphasis on the twentieth century). Such teaching concept aims to draw attention to the students on the wider epistemological framework for the interpretation of the built environment.

Luka Vujović
KUĆE POZNATIH ARHITEKATA – PROSTORNI KONCEPT_
2013/2014.

Aleksandra Tomović
PROSTOR OD KUTIJE ZA PARFEM_2013/2014.

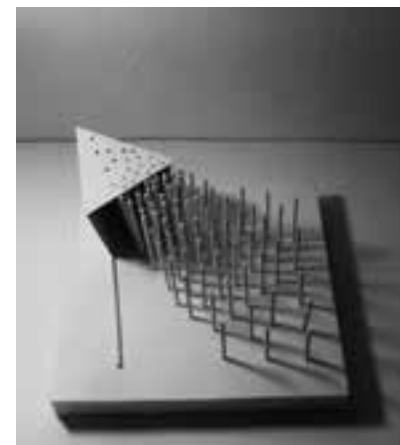

Dušan Aleksić *PROSTOR OD KUTIJE ZA PARFEM_2013/2014.*

Osnivač predmeta Arhitektonika I i II (prostor i oblik) je prof. Aleksandar Keković. Oba predmeta su uglavnom koncipirana prema materiji koju je profesor Keković izlagao studentima arhitekture na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu počevši od osamdesetih godina prošlog vijeka, naslijedivši aktivnosti na planu savremene teorije prostora i oblika u arhitekturi od profesora Uroša Martinovića (najprije u okviru izborne i posle-diplomske nastave, a kasnije i u redovnoj nastavi).

Nemanja Miličević *KUĆE POZNATIH ARHITEKATA – PROSTORNI KONCEPT_2013/2014.*

Tijana Perović *SVJETLO I OSJEĆANJE – GENERISANJE*
FORME, 2013/2014

ARCHITECTURAL PHYSICS

The course *Architectural Physics* is primarily devoted to the topics of thermal protection of buildings, about aspects of the flow of heat through the elements of the building envelope. Students learn about the context, in which the role of the building envelope is to reduce heat losses and (unwanted) heat gains to the required extent, in relation to a defined level of thermal comfort.

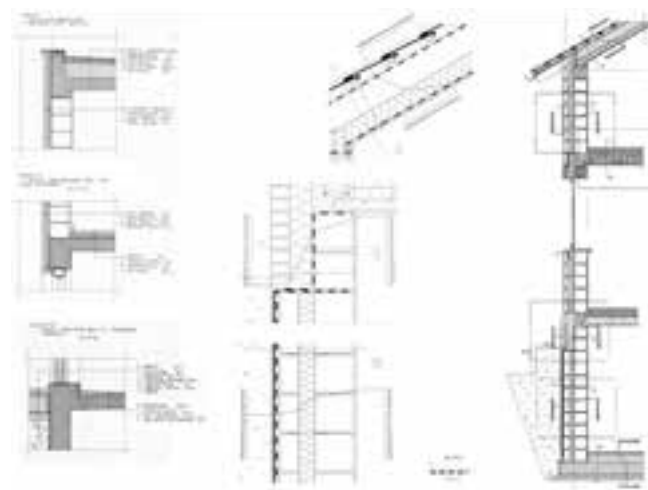
ARHITEKTONSKA FIZIKA

Predmet *Arhitektonska fizika* posvećen je prevashodno temama toplotne zaštite zgrada, s obzirom da je riječ o aspektima protoka toplotne energije kroz elemente omotača zgrade. Studenti se upoznaju sa kontekstom, u kojem je uloga omotača zgrade da toplotne gubitke i (neželjene) toplotne dobitke svede na propisanu mjeru, u odnosu na definisani nivo toplotnog komfora. Zadatak u okviru semestralnog rada je da se na primjerima projektovanih ili izvedenih objekata izvrše analize u skladu sa zahtjevima energetske efikasnosti: toplotno zoniranje i proračun faktora oblika (na nivou objekta), dok težište predstavlja analiza elemenata omotača zgrade. Nakon definisanja materijalizacije svih identifikovanih elemenata, slijedi proračun karakterističnih parametara vezanih za toplotnu izolaciju: koeficijent prolaza toplote, difuzija vodene pare i faktori toplotne stabilnosti u ljetnjem razdoblju. Posebna pažnja posvećuje se rješavanju problema toplotnih mostova, kroz projektovanje detalja veze spoljašnjih i unutrašnjih konstrukcija: veze fasada sa međuspratnim i krovnim konstrukcijama.

Nastavnici / Lecturers:
Red.prof.dr/ Full Prof. Dr.
Dušan Vuksanović _ d.i.a.

Viši stručni saradnik / Senior Assistant:
Mr/M.Sc. Dušan Lazarevski_ d.i.a.

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Irena Rajković_ d.i.a.
Jasmina Salković _ spec.sci.arch.

osnovne studije_III godina

Undergraduate Studies_Year III

ORGANIZACIJA GRAĐENJA	CONSTRUCTION MANAGEMENT
PRIVREDNI OBJEKTI	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BUILDINGS
SINTEZNI PROJEKAT III	SYNTHESIS DESIGN III
ČELIČNE I DRVENE KONSTRUKCIJE	STEEL AND TIMBER STRUCTURES
URBANE FUNKCIJE I STRUKTURE	URBAN FUNCTIONS AND STRUCTURES
PEJZAŽNA ARHITEKTURA	LANDSCAPE ARCHITECTURE
ISTORIJA ARHITEKTURE CRNE GORE	HISTORY OF MONTENEGRIN ARCHITECTURE
FUNDIRANJE I ASEIZMIČKO PROJEKTOVANJE	FOUNDATION ENGINEERING AND ASEISMIC DESIGNING
INSTALACIJE U ZGRADAMA	INSTALLATIONS IN BUILDINGS
JAVNI OBJEKTI I	PUBLIC BUILDINGS I
JAVNI OBJEKTI II	PUBLIC BUILDINGS II
SINTEZNI PROJEKAT IV	SYNTHESIS DESIGN IV
ARHITEKTONSKA ESTETIKA	ARCHITECTURAL AESTHETICS
ENTERIJER I	INTERIOR DESIGN I
MORFOLOGIJA GRADA	URBAN MORFOLOGY
GEODEZIJA	GEODESY

CONSTRUCTION MANAGEMENT

Within this course Construction management, students learn the complete process of building a facility, including the preparatory work, all the way to obtain a building permit. Special emphasis is placed on introducing students to the rapid development of digital technology, new technology and materials, machinery and equipment.

The basic concept of this course is that within the construction of a particular architectural structure during the preparatory phase defines the technology that will be used during construction, as the basis for further planning of the construction of this facility. Based on technology defined construction of a particular object, it is also defined the necessary machinery and equipment, resources and materials that are needed, as well as the structure of the professional staff who will deal with the construction and management of projects and activities that constitute the construction of the building. Within this program, it is also taught modern software packages that are used for project management and construction of facilities, and are available on the market.

For specific examples, students work on detail reports referred to technology and organization of construction of a concrete object, using modern software packages.

ORGANIZACIJA GRADENJA

U sklopu ovog predmeta izučavaju se kompletni procesi izgradnje objekta, počev od pripremnih radova, pa sve do dobijanja građevinske dozvole. Kod ovog predmeta poseban akcenat se stavlja na upoznavanje studenata sa ubrzanim razvojem digitalnih tehnologija, novih tehnologija i materijala, mehanizacije i opreme.

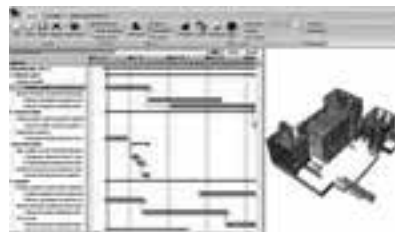
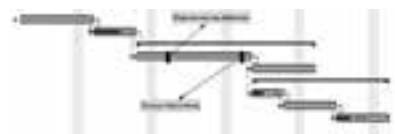
Osnovna koncepcija predmeta je da se kod izgradnje odredenog arhitektonskog objekta u pripremnoj fazi definiše tehnologija koja će se koristiti prilikom gradnje, kao osnova za dalje planiranje izgradnje tog objekta. Na osnovu definisane tehnologije izgradnje određenog objekta, definiše se potrebna mehanizacija i oprema, resursi i materijali koji su potrebni, kao i struktura stručnih kadrova koji će se baviti izgradnjom i upravljanjem projektom, te aktivnosti iz kojih se sastoji izgradnja objekta. Na osnovu definisanih aktivnosti sa svim pojedinostima (materijal, potreban za izvođenje objekta, broja radnika i vrijeme izvođenja radova, potrebna sredstva i imenovanje odgovornog lica za realizaciju projekta i drugi podaci) iz kojih se sastoji izgradnja objekta i njihove usklađenosti, stvara se dobra osnova za korišćenje savremenih softverskih paketa iz oblasti upravljanja projektima i izgradnje objekata. U sklopu predmeta se izučavaju i savremeni softverski paketi koji se koriste za upravljanje projektima i izgradnju objekata, a dostupni su na našem tržištu.

Za konkretne primjere radi se elaborat iz tehnologije i organizacije građenja za konkretan objekat, uz korišćenje savremenih softverskih paketa.

Nastavnik / Lecturer:
Red.prof.dr / Full Prof. Dr.
Ratko Mitrović

Saradnik / Assistant:
Miodrag Bujišić
Građevinski fakultet Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering University of Montenegro

Nastavnik / Lecturer :

Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Goran Radović _ d.i.a

Saradnici / Assistants:

Mr/M.Sc. Jelena Bajić Šestović_ d.i.a.
Mr/M.Sc. Marija Bajović_ d.i.a.
M.A. Aleksandar Ašanin_ d.i.a.
Jasmina Salković _ spec. arch.

PRIVREDNI OBJEKTI

Cilj izučavanja predmeta je da se studenti upoznaju sa osnovnim principima projektovanja prostorne i funkcionalne organizacije privrednih objekata, odnosno industrijskih objekata, poljoprivrednih objekata i trgovačkih objekata. Težište nastave usmjereno je na analizama planskog lociranja ovih objekata i uslovi za njihov razvoj na određenim lokalitetima, zatim na prostornim grupacijama industrijskih kompleksa i zgrada, poljoprivrednim kompleksima i zgradama i trgovačkim kompleksima i zgradama i njihovim tehnološkim šemama. Analiza različitih tipova industrijskih, poljoprivrednih i trgovačkih objekata u prostorno – funkcionalnom smislu kao i proučavanje specifičnih konstrukcija za ove vrste objekata, značajno doprinose o dodatnom saznanju ovih objekata. Na osnovu ukupnih prethodnih saznanja studenti stiču znanja i vještine sa kojima su osposobljeni za projektovanje svih tipova privrednih objekata.

Sadržaj nastave odvija se u tri cjeline koje čini teoretska nastava. Prvu cjelinu čini teoretska nastava iz industrijskih kompleksa i zgrada: uvod sa kratkim pregledom razvoja industrije i industrijskih objekata, zatim planiranje i zoniranje industrijskih kompleksa, analiza kompozicije kompleksa, radni prostori i osvjetljenje u radioničkim prostorima, konstruktivne karakteristike radioničkih prostora, tipovi krovnih konstrukcija kod radioničkih hala, niske i visoke hale, slijepe hale, šed hale, hale sa lanternama, skladišne hale, energetski i prateći objekti u industrijskom kompleksu. Drugu cjelinu čini teoretska nastava iz poljoprivrednih kompleksa i zgrada: uvod sa kratkim pregledom razvoja poljoprivrednih objekata, zatim planiranje i zoniranje poljoprivrednih kompleksa, analiza tehnoloških i funkcionalnih veza u poljoprivrednom kompleksu, poljoprivredna skladišta i prateći objekti u poljoprivrednom kompleksu, analiza prostorno – funkcionalnih karakteristika stočnih staja za goveda, analiza prostorno – funkcionalnih karakteristika stočnih staja za svinje i živinu, objekti za preradu poljoprivrednih proizvoda: mljekare, pekare, klanice, vinski podrumi, mlinovi, fabrike tjestenine, fabrike za preradu stočne hrane, komunalne hladnjače, objekti za proizvodnju ranog voća i povrća, objekti za poljoprivredne mašine. Treću cjelinu čini teoretska nastava iz trgovačkih objekata: uvod sa kratkim pregledom razvoja trgovačkih objekata, zatim planiranje i zoniranje trgovačkih objekata, tipologija trgovačkih objekata, analiza tehnoloških i funkcionalnih veza trgovačkog objekta, trgovačka skladišta.

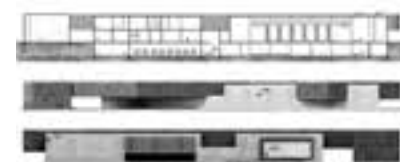
Nastava se sastoji od predavanja i stručne ekskurzije sa obilaskom nekoliko karakterističnih tipova industrijskih objekata. Predavanja su samostalne tematske jedinice ili cjeline, grupisane prema metodološkom principu. Predavanja čini teoretski dio koji prati prikazivanje, na slajdovima, velikog broja primjera karakterističnih privrednih objekata u svijetu, sa pojedinačnim analizama.

INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BUILDINGS

Objective of the course is to familiarize students with the basic principles of designing spatial and functional organization of commercial properties, and industrial buildings, agricultural buildings and commercial facilities. The focus of teaching is on the analysis of the planning of locating these facilities and conditions for their development in certain areas, the spatial groupings, industrial complexes and buildings, agricultural buildings and complexes and shopping complex and the buildings and their technological schemes. Analysis of various types of industrial, agricultural and commercial facilities in the spatial - functional terms as well as the study of specific structures for these types of facilities, contribute significantly to the knowledge of these additional facilities. Based on the totality of previous gained knowledge and skills students are qualified to perform design of all types of industrial facilities.

Jovana Miljanić_VINARIJA_2013/14.

Mina Gutović_VINARIJA_2013/14.

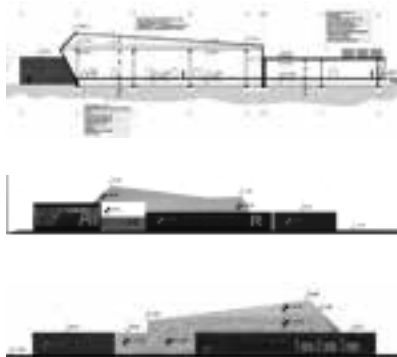
SYNTHESIS DESIGN III

During the theoretical part of the course, through lectures, students are introduced to spatial, functional and formal characteristics, methods of organization and design of industrial buildings. During the studio hours, on this course, students exercise the theoretical knowledge in practice, through preparing a preliminary design of an industrial building, usually after study visits to most relevant examples in the area.

Student workshops connected with this course are the place where students, along with their colleagues from other faculties of architecture, are engaged in preliminary designs, debates and pin-up presentations of the work on the topic of industrial buildings and their economic importance.

Nada Pejović_FABRIKA_2013/14.

Milica Jakić_PEKARA

SINTEZNI PROJEKT III

Cilj izučavanja predmeta je da studenti steknu znanja i vještine osnovnih principa projektovanja prostorne i funkcionalne organizacije privrednih objekata, odnosno industrijskih objekata, poljoprivrednih objekata i trgovačkih objekata. Težište nastave usmjereno je na sticanje znanja i vještina projektovanja prostornih grupacija privrednih objekata, odnosno industrijskih objekata, poljoprivrednih objekata i trgovačkih objekata i njihovih tehnoloških šema. Na osnovu ukupnih prethodnih saznanja studenti stiču znanja i vještine sa kojima su osposobljeni za projektovanje privrednih objekata, odnosno industrijskih, poljoprivrednih i trgovačkih objekata.

Sadržaj nastave se odvija u dva ciklusa: kroz teoretska predavanja i kroz praktičan rad – odnosno kroz izradu idejnog arhitektonskog rješenja. Prvi ciklus nastave odvija se kroz teoretska predavanja o praktičnim projektantskim principima projektovanja privrednih objekata i kroz prikazivanje, na slajdovima, velikog broja primjera industrijskih, poljoprivrednih i trgovačkih objekata u svijetu, sa težištem na tip objekta koji je dat u zadatku predmeta. Drugi ciklus nastave odvija se kroz izradu idejog arhitektonskog rješenja. Zadatak za izradu idejnog projekta koncipiran je na konkretnoj i realnoj lokaciji na prostoru Crne Gore. Izborom konkretne i realne lokacije za izradu idejnog projekta studenti u realnim okruženjima projektuju i savladavaju uslove raznih lokacija, čime se ujedno i provjeravaju određene atraktivne lokacije za izgradnju ove vrste privrednih objekata. Nastava na Sinteznom projektu III odvija se uz konsultacije sa asistentima i profesorom na konkretnom idejnom rješenju svakog studenta pojedinačno. Ovakav individualni pristup na idejnom projektu studenta čini visok stepen praktične edukacije i rada sa studentima. Na osnovu velikog broja individualnih sati rada sa studentima, na njihovim konkretnim projektima, studenti stiču visoka znanja i vještine projektovanja privrednih objekata, a osim toga upoznaju se sa raznim atraktivnim i potencijalnim lokacijama za izgradnju privrednih objekata u Crnoj Gori.

Nastava se sastoji od predavanja i izrade idejnog projekta određenog privrednog objekta na konkretnoj lokaciji u Crnoj Gori. Idejni projekat studenti rade kroz konsultativni rad sa asistentima i profesorom koji se odvija kroz individualni rad sa svakim studentom pojedinačno. Osim toga, studenti kroz stručne ekskurzije sa obilaskom nekoliko karakterističnih ovih privrednih objekata, upoznaju se sa prostornim sadržajima izvedenih objekata u Crnoj Gori. Predavanja i rad na idejnom projektu su metodološki usklađeni prema dinamici izrade idejnog projekta.

Nastavnik / Lecturer :
Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Goran Radović _ d.i.a

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Jelena Bajić Šestović_ d.i.a.
Mr/M.Sc. Marija Bojović_ d.i.a.
M.A. Aleksandar Ašanin_ d.i.a.
Jasmina Salković _ spec. arch.

Savka Marenić_FABRIKA_2014/15.

Nastavnik / Lecturer :

Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Biljana Šćepanović
 Građevinski fakultet, Univerzitet Crne Gore
 Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro

Saradnik / Assistant:

Mr Mladen Muhadinović
 Građevinski fakultet, Univerzitet Crne Gore
 Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro

Raniji predavači / Previous Lecturers:

Red. Prof. dr / Full Prof. dr Duško Lučić
 Građevinski fakultet, Univerzitet Crne Gore
 Faculty of Civil Engineering, University of Montenegro

Red. Prof. dr / Full Prof. dr Miodrag Nestorović
 Arhitektonski fakultet, Univerzitet u Beogradu
 Faculty of Architecture, University of Belgrade

ČELIČNE I DRVENE KONSTRUKCIJE

Cilj predmeta *Čelične i drvene konstrukcije* je sticanje osnovnog znanja iz projektovanja, izgradnje i održavanja čeličnih i drvenih konstrukcija. Iako naizgled sasvim različiti, jedan tradicionalno prisutan u graditeljstvu od praistorije - drvo, a drugi veoma savremen, „star/mlad“ manje od tri vijeka - čelik, ova dva građevinska materijala imaju mnogo toga zajedničkog kada je u pitanju oblikovanje konstruktivnih sklopova i konstrukcije kao cjeline, kako sa aspekta dispozicionog rješenja, tako i sa aspekta materijalizacije konstrukcije. Posebno su izražene sličnosti čeličnih i drvenih konstrukcija kod veza i nastavaka, karakterističnih za ova dva materijala čije su konstrukcije montažno-demontažnog karaktera - izrađuju se u radionici, a montiraju na gradilištu.

Studenti se najprije upoznaju sa istorijskim razvojem čeličnih i drvenih konstrukcija, te sa karakteristikama, prednostima i nedostacima ovih plemenitih građevinskih materijala, bitnim za njihovu primjenu u graditeljstvu. Postepeno savladavaju osnove proračuna, odnosno dimenzionisanja tipičnih konstruktivnih elemenata i njihovih veza, a potom i principe rješavanja konstruktivnih sistema. Dobijaju osnovne informacije o tehnologiji izgradnje, zaštiti i održavanju ovih konstrukcija. Posebna pažnja je posvećena upoznavanju studenata sa savremenim trendovima i inovacijama u oblasti čeličnih i drvenih konstrukcija.

STEEL AND TIMBER STRUCTURES

The main aim of the course of Steel and Timber Structures is getting basic knowledge regarding the design, construction and maintenance of steel and timber structures. Although may seem to be completely different – one traditionally present in construction since the ancient times /timber/, another quite modern, „old/young“ less than three centuries /steel/ – these two materials have much in common, specially concerning form of structural parts and structure, from the aspect of structural elements arrangement as well as from the aspect of materialisation of structure. Similarities between steel and timber structures are particularly emphasised in connections and joints that are so characteristic for these two materials whose structures are of assembly-dismantling character (made in workshop and only assembled in construction site).

At the beginning, students are familiarising with the historical development of steel and timber structures, as well as with characteristics, advantages and disadvantages of these noble structural materials, important for their application in construction. Gradually, students acquire basic skills in design of typical structural elements and their connections, as well as basic principles of structural system solutions. Information concerning construction technology, protection and maintenance of these structures are presented. Special attention is devoted to familiarisation of students with modern trends and innovations in domain of steel and timber structures.

URBAN FUNCTIONS AND STRUCTURES

The course *Urban functions and structures* relates to the introduction of modern urban activities, functional and structural processes, actors and their interactions. Teaching units include classification and analysis of urban functions, interpretation of the characteristic theories of spatial organization of the city, the analysis of processes in the urban structure, the impact factors that determine the urban structure, then various relationships and challenges in the structure of the city, to the criteria and indicators of the quality of the urban structure. The integrated study of the elements within a whole is emphasised, their relationships and influences.

The theoretical principles and models, interpreted through lectures, are checked through practical work of students in a semester assignment. Through the reconstruction of the existing or the incorporation of new urban artefacts in a specific urban area, the students propose contemporary forms of transformation of urban structures in the context of sustainable development. It is expected from new urban artefacts to become recognisable elements of integration in the physical structure of the city. Through an integrated approach, research-analytical and creative-aesthetic dimension, new forms of reflections on urban space are articulated.

Basic realisation directions of the course content are based on an integrated consideration of functional and structural spatial determinants, the principles of the sustainable design process, as well as an adequate interpretation of research results. The realisation of the course content is methodologically complex and includes lectures, field research, interactive teamwork in the studio, discussions, workshops, films, exhibitions, presentations of projects, and others.

Students are expected to, after passing the exam, understand the basic urban processes and influences that shape modern cities, identify problems in the functioning of urban activities in real space, critically analyse the criteria and indicators of the urban structure quality, investigate and propose the modern forms of transformation of urban structures and adequately interpret the results.

Dijana Kovačević i Ivan Pićurić *_TRANSURBANI CENTAR*

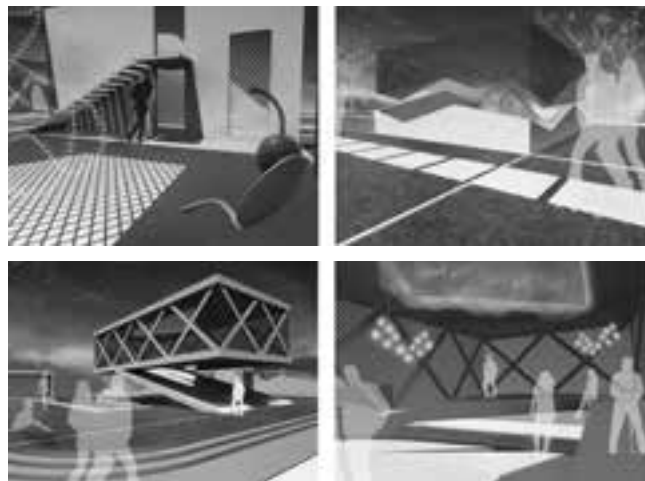
URBANE FUNKCIJE I STRUKTURE

Predmet *Urbane funkcije i strukture* odnosi se na upoznavanje sa savremenim urbanim aktivnostima, funkcionalnim i strukturnim procesima i akterima i njihovim interakcijama. Nastavne jedinice uključuju: klasifikaciju i analizu urbanih funkcija, interpretaciju karakterističnih teorija prostorne organizacije grada, analizu procesa u urbanoj strukturi, faktore uticaja koji determinišu urbanu strukturu, zatim različite odnose i izazove u strukturi grada, do kriterijuma i indikatora kvaliteta urbane strukture. Potencira se integralno proučavanje elemenata u okviru cjeline, njihovi odnosi i uticaji.

Teorijski principi i modeli, interpretirani kroz predavanja, provjeravaju se kroz praktični rad studenata na semestralnom zadatku. Kroz rekonstrukciju postojećih ili inkorporiranje novih urbanih artefakata u konkretni gradski prostor, studenti predlažu savremene oblike transformacije urbane strukture, u kontekstu održivog razvoja. Od novih urbanih artefakata očekuje se da postanu prepoznatljivi elementi integracije u fizičkoj strukturi grada. Kroz integralni pristup, istraživačko-analitičku i kreativno-estetsku dimenziju artikulišu se novi oblici promišljanja urbanog prostora.

Osnovni pravci realizacije predmetnog sadržaja baziraju se na integralnom promišljanju funkcionalnih i strukturnih prostornih determinanti, principima održivih procesa projektovanja, kao i adekvatnoj interpretaciji rezultata istraživanja. Realizacija nastavnog sadržaja je metodološki kompleksna, a uključuje: predavanja, istraživanja na terenu, interaktivni timski rad u studiju, diskusije, radionice, filmove, izložbe i prezentacije projekata i dr.

Od studenata se očekuje, nakon položenog ispita, da razumiju osnovne urbane procese i uticaje koji oblikuju savremene gradove, identifikuju probleme u funkcionisanju urbanih aktivnosti u realnom prostoru, kritički analiziraju kriterijume i indikatore kvaliteta urbane strukture, istražuju i predlažu savremene oblike transformacija urbanih struktura i adekvatno interpretiraju rezultate rada.

Jovana Miljanic, Lazar Šuković i Aleksandar Strugar *_TRANSURBANI CENTAR*

Nastavnik / Lecturer :
Doc.dr /Assist. Prof. Dr.
Svetlana K. Perović_d.i.a

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc.Sanja Vlahović_ spec. arch.
Mr/M.Sc.Jelena Bajić Šestović_d.i.a

Prethodni nastavnici / Previous Lecturer
doc. dr /Assist. Prof. Dr.
Svetislav G. Popović
Red. prof.dr/ Full Prof. Dr.
Ružica Bogdanović
Arhitektonski fakultet Univerzitet Union "Nikola Tesla"
Faculty of Architecture_University Union"Nikola Tesla"

Jasmina Vukić *_TRANSURBANI CENTAR_2013/14.*

Savka Marenic i Simona Popadić *_MODEL*

Bojana Raspopović i Nemanja Milićević *_MAKETA*

Milica Todorović i Nina Čulafić *_MODEL*

Nastavnik / Lecturer :
Doc.dr /Assist. Prof. Dr.
Svetlana K. Perović_d.i.a

Saradnici / Assistant:
Mr/M.Sc. Sanja Vlahović_ spec. arch.
Mr/M.Sc. Nevena Đurović_ spec. arch.

Prethodni predavač / Previous Lecturer:
Sanja Lješević Mitrović_m.land.arch.

PEJZAŽNA ARHITEKTURA

LANDSCAPE ARCHITECTURE

Na predmetu *Pejzažna arhitektura* studenti stiču znanje o značajnim funkcionalnim i oblikovnim karakteristikama i metodama u organizaciji planiranja i projektovanja pejzažne arhitekture, sa naglaskom na sam proces pejzažnog projektovanja (konceptualni plan, nivelacioni plan, situacioni plan, plan zelenila i dr). Sa projektantskog aspekta akcenat je stavljen na elemente pejzažnog projektovanja (tipovi sistema urbanih zelenih površina, biljni materijali, urbani parkovi, urbani ansambli, voda, vizuelni elementi, elementi infrastrukture, vrtno-arhitektonski elementi i sl.) i praktičnu implementaciju prostornih vrijednosti kroz savremene realizacije i preporuke. U teorijsko-analitičkom dijelu interpretira se razvoj pejzažne arhitekture od Vavilona, Persije, Egipta, Antičke Gorčke i Rima, zatim razvoj vrtne arhitekture u Evropi (srednjevjekovni vrtovi, renesansni vrtovi Italije, engleski i francuski vrtovi, japanski i kineski vrtovi) do savremenih modela pejzažnog projektovanja. Definišu se metodolški pristupi u pejzažnom projektovanju sa naglaskom na jedinstvo arhitekture, urbanizma i pejzažne arhitekture i artikulišu buduću integralni pravci pejzažnog planiranja i projektovanja.

Studenti su, kroz vježbe na predmetu, u obavezi da urade idejne projekte pejzažnog uređenja privatnih i javnih otvorenih prostora. U tom procesu vodi se računa o očuvanju prostornih vrijednosti: prirodnih, kulturnih, istorijskih, umjetničkih, društvenih i individualnih.

Primjena različitih metoda u realizaciji nastave (teorijska predavanja, vježbe, obavezne konsultacije, timski rad na terenu, radionice, film, diskusije, prezentacije i dr.) doprinose trajnijem sticanju znanja i kompleksnijem razumijevanju uloge pejzažne arhitekture.

Studenti su nakon položenog ispita, primarno, osposobljeni da: poznaju tehnike, metode i proces pejzažnog projektovanja i primijene ih kroz savremene praktične intervencije, posjeduju adekvatno znanje iz teorije pejzažne arhitekture, kritički interpretiraju vrijednosti prirodnih i kulturnih pejzaža i adekvatno predstave rezultate rada.

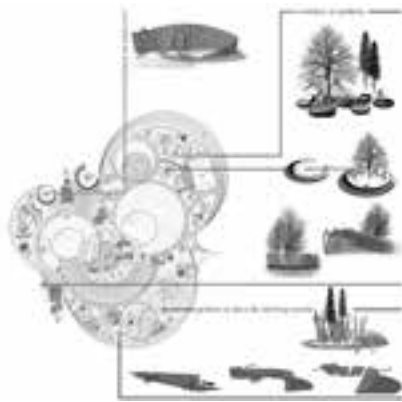
In the *Landscape Architecture* course, students gain knowledge about important functional and design characteristics and methods in organising planning and design of landscape architecture, with an emphasis on the process of landscape design (conceptual plan, levelling plan, site plan, a plan of green infrastructure, etc.). From the design point of view, the emphasis is placed on elements of landscape design (types of urban green space systems, plant materials, urban parks, urban ensembles, water, visual elements, infrastructure elements, garden and architectural elements, etc.) and practical implementation of spatial values through contemporary realisations and recommendations.

The theoretically analytical part interprets the development of landscape architecture from the Babylon, Persia, Egypt, Ancient Greece and Rome, then the development of landscape architecture in Europe (medieval gardens, Renaissance gardens of Italy, English and French gardens, Japanese and Chinese gardens) to modern models of landscape design. The methodological approaches are defined in landscape design with an emphasis on the unity of architecture, urban planning and landscape architecture and integral directions of landscape planning and design are articulated.

The students are, through the exercises in the course, obliged to do preliminary landscape design projects of private and public open spaces. In this process, the preservation of spatial values: natural, cultural, historical, artistic, social and individual, is taken into account.

The use of different methods in teaching (theoretical lectures, exercises, mandatory consultation, teamwork in the field, workshops, film, discussions, presentations, etc.) contributes to a more permanent acquisition of knowledge and more complex understanding of the role of landscape architecture.

After passing the examination, students are mainly able to: know the techniques, methods and process of landscape design and implement them through modern practical interventions, have adequate knowledge of the theory of landscape architecture, critically interpret the values of natural and cultural landscapes and adequately present the results of the work.

Sara Nišavić_UREĐENJE ŠKOLSKOG DVORIŠTA_2014/15.

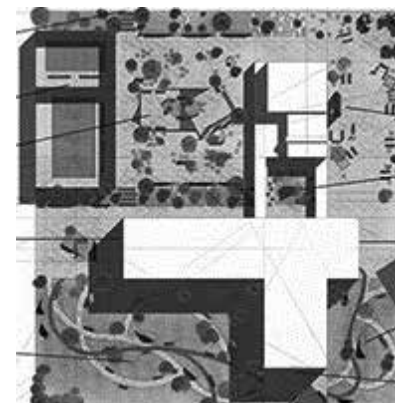
Irena Stanković_UREĐENJE DVORIŠTA OŠ MAKSIM GORKI_2012/13.

Denisa Međedović_UREĐENJE DVORIŠTA OŠ MAKSIM GORKI_2012/13.

Jasmina Vukić_TRANSURBANI CENTAR 2013/14.

Kristijan Dapčević_UREĐENJE DVORIŠTA OŠ MAKSIM GORKI_2012/13.

HISTORY OF MONTENEGRIN ARCHITECTURE

Objective of the course is to acquaint students with the development of architecture in Montenegro in the period from prehistory to the present day. The focus of teaching is aimed at reviewing the development of construction in Montenegro through a defined time and creative periods. During the course, students are presented with the most important architectural accomplishments of the past in Montenegro, which are also cultural heritage. Along with studying the architecture of the past we are looking at social and economic circumstances of certain history period that influenced the development of art and architecture.

Studying significant architectural achievements in Montenegro, students acquire knowledge architecture of the past in this area and gain show the significance of the Treasury of cultural heritage, which is very important for their future work in contemporary practice. Analysis of different types of historic buildings in architectural art, spatial - functional and architectural terms, significantly contribute to the additional knowledge of these objects. Based on the totality of previous knowledge students acquire knowledge about the national art, architecture, tradition and culture in general.

Gospa od Škrpjela_izgrađena 1630.

Palata Vujović_izgrađena 1693.

ISTORIJA ARHITEKTURE CRNE GORE

Cilj izučavanja predmeta je da se studenti upoznaju sa razvojem arhitekture na prostoru Crne Gore u periodu od praistorije do današnjih dana. Težište nastave usmjereno je na pregledu razvoja graditeljstva u Crnoj Gori kroz definisane vremenske i stvaralačke periode. Time se studenti upoznaju sa najznačajnijim graditeljskim ostvarenjima prošlosti u Crnoj Gori koja su ujedno i kulturna dobra. Uporedo sa proučavanjem graditeljstva prošlosti sagledavaju se društveno socijalne i ekonomske prilike određenih istorijskih perioda koji su uticali na razvoj umjetnosti i graditeljstva. Osim graditeljskih ostvarenja daleke prošlosti na predmetu se proučavaju i savremena arhitektonska ostvarenja iz perioda XX vijeka. Proučavajući značajna graditeljska ostvarenja u Crnoj Gori studenti stiču znanja graditeljstva prošlosti na ovom području i stiču predstavu značaja i važnosti riznice kulturnih dobara, što je veoma važno za njihov budući rad u savremenoj praksi. Analize različitih tipova istorijskih objekata u arhitektonsko umjetničkom, prostorno – funkcionalnom i graditeljskom pogledu, značajno doprinose o dodatnom saznanju ovih objekata. Na osnovu ukupnih prethodnih saznanja studenti stiču znanja o nacionalnoj umjetnosti, arhitekturi, tradiciji i kulturi uopšte.

Sadržaj nastave odvija se u teoretskoj nastavi koja je podijeljena na određene istorijsko - umjetničke i vremenske periode: praistorijski period i period Rimskog carstva i dukljanske države, preromanska arhitektura u Crnoj Gori, romanska arhitektura u Crnoj Gori, arhitektura Raške stilske grupe u Crnoj Gori, arhitektura prelaznog romano-gotskog stila u Crnoj Gori, srednjovjekovni gradovi u Crnoj Gori, arhitektura Balšića i Crnojevića, islamska arhitektura u Crnoj Gori, barokna i renesansna arhitektura u Crnoj Gori, tradicionalna arhitektura u Crnoj Gori, savremena arhitektura XX vijeka u Crnoj Gori.

Nastava se sastoji od teoretskih predavanja koja prati prikazivanje, na slajdovima, istorijskih objekata sa pojedinačnim analizama. Predavanja su samostalne tematske jedinice ili cjeline, grupisane prema metodološkom principu. Predavanja se odlikuju mnoštvom detaljnih analiza umjetnosti, arhitekture, istorijsko-socijalnih i ekonomskih prilika kroz svaki objekat i kroz svaki istorijsko-vremenski i umjetnički period.

Nastavnik / Lecturer:
Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Goran Radović_d.i.a

Manastir Ostrog_izgrađen 1666.

Careva Džamija Plav_izgrađena 1789.

Cetinjski Manastir_izgrađen 1692.

Manastir Morača

Nastavnik / Lecturer :

Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Srđan Janković
Građevinski fakultet _Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering _University of Montenegro

FUNDIRANJE I ASEIZMIČKO PROJEKTOVANJE

FOUNDATION ENGINEERING AND ASEISMIC DESIGNING

Kroz ciklus predavanja i vježbi, cilj ovog predmeta je da se studenti upoznaju sa osnovama inženjerske seizmologije, zemljotresnog inženjerstva i upravljanja seizmičkim rizikom. Glavni dio predmeta predstavlja četvrto poglavlje u kojem se izlažu osnovni principi usvajanja horizontalne i vertikalne konfiguracije objekata, kao i osnovni konstruktivni sistemi. U zadnjem dijelu se govori o sve značajnijem segmentu projektovanja: projektovanju nekonstruktivnih komponenti. Očekuje se da će studenti nakon položenog ispita *Fundiranje i aseizmičko projektovanje* imati znanja o: osnovama inženjerske seizmologije, zemljotresnog inženjerstva i upravljanja seizmičkim rizikom; ulozi seizmičkog projektovanja u različitim seizmičkim zonama; zemljotresnoj zaštiti i upravljanju seizmičkim rizikom.

Through a series of lectures, the aim of this course is to introduce students to the basics of engineering seismology, earthquake engineering and seismic risk management. The main part of the course is the fourth chapter setting out the basic principles of the adoption of horizontal and vertical configurations of objects, as well as the basic structural systems. The last section discusses the increasingly important segment of design: non-structural components of the design.

It is expected that the students after passing the exam have knowledge about: Fundamentals of engineering seismology, earthquake engineering and seismic risk management; The role of seismic design in different seismic zones; The earthquake protection and management of seismic risk.

Nastavnici / Lecturers :

Red.Prof. dr / Full. Prof. Dr. Olivera Jovanović
Mašinski fakultet _Univerzitet Crne Gore
Mechanical Faculty _University of Montenegro

Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr. Milovan Radulović
Elektrotehnički fakultet _Univerzitet Crne Gore
Faculty of Electrical Engineering _University of Montenegro

Doc.dr / Assist. Prof. Dr. Olga Mijušković
Građevinski fakultet _Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering _University of Montenegro

Prethodni predavač / Previous Lecturer:
/period 2002-2010/

Red. Prof. dr / Full Prof. dr Radenko Pejović
Građevinski fakultet _Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering _University of Montenegro

INSTALACIJE U ZGRADAMA

INSTALLATIONS IN BUILDINGS

Predmet ima za cilj osposobljavanje studenata da steknu osnovna znanja, razumiju ulogu i značaj, kao i elemente i metodologiju projektovanja elektro instalacija, mašinskih instalacija i unutrašnjih instalacija vodovoda, kanalizacije kao i instalacije zaštite od požara u zgradama.

Očekuje se da student, nakon položenog ispita Instalacije u zgradama: poznaje strategije za projektovanje instalacionih mreža objekata i sposoban je da ih integriše u arhitektonski projekat; posjeduje znanje o projektovanju prostora prema ljudskim potrebama i mjeri; poznaje obaveze i odgovornosti arhitekta prema zakonskoj regulativi, klijentima, korisnicima objekata, profesionalnim saradnicima, izvođačima radova i društvu uopšte; razumije ulogu arhitekta u projektantskom timu i građevinskoj industriji.

The subject is aimed enabling students to acquire basic knowledge, understand the role and significance, as well as elements of the methodology and design of electrical installations, mechanical installations and internal plumbing, sewer and installation of fire protection in buildings.

It is expected that the student after passing the exam installations in buildings: has knowledge and strategies for the design installation network facilities and is able to integrate them into the architectural design; has knowledge of the design space according to human needs and measures; has knowledge the duties and responsibilities of architects according to the legislation, clients, users, objects, professional associates, contractors and society in general; understands the role of the architect in the design team and the construction industry.

PUBLIC BUILDINGS I

The aim of this course is to introduce students to the most functional, shaped and constructive principles and methods of designing public buildings. During these lectures, students are acquainted with the objects of sports, culture and spectacle, their typology, spatial and functional characteristics, as well as their importance to the development of culture. Lectures are divided into two cycles. The subject of the first cycle of the sports facilities (arena-auditorium, stadiums, multifunctional and specialized halls, swimming pools and bathing facilities for winter sports - hockey halls, ski jumps, objects intended for equestrian sports, etc.). The second cycle of lectures includes topics related to the objects of culture and entertainment (theater, cinema halls, opera houses, museums and galleries, cultural centers, multimedia, etc.). Their historical development with an emphasis on contemporary trends-concepts and general principles and norms for their design.

Mirza Mulić *_GRADSKI BAZEN_BIJELO POLJE_2010/11.*

JAVNI OBJEKTI I

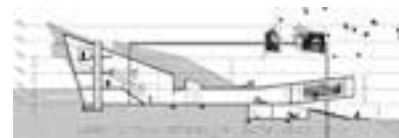
Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa najznačajnijim funkcionalnim, oblikovnim i konstruktivnim principima i metodama projektovanja javnih objekata. Tokom predavanja, studenti se upoznaju sa objektima kulture i spektakla, njihovom tipologijom, prostorno-funkcionalnim karakteristikama, kao i njihovim značajem za razvoj kulture.

Predavanja su podijeljena u dva ciklusa. Predmet prvog ciklusa su objekti sporta (borilišta-gledališta, stadioni, multifunkcionalne i specijalizovane dvorane, bazeni i kupališta, objekti za zimske sportove – dvorane za hokej, skijaške skakaonice, objekti namijenjeni konjičkom sportu i dr.), njihov istorijski razvoj sa akcentom na savremene trendove-koncepte, kao i opšti principi i normativi za njihovo projektovanje. Drugi ciklus predavanja obuhvata teme vezane za objekte kulture i spektakla (pozorišta, bioskopske dvorane, opere, muzeje i galerije, multimedijalne kulturne centre i dr.). Pored predavanja, nastava se izvodi kroz konsultacije, studijske stručne ekskurzije i studentske radionice. Tokom vježbi na predmetu Sintezni projekt IV studenti izrađuju idejni projekat nekog objekta sporta, kulture i spektakla, dok na ekskurzijama, u pratnji profesora i saradnika, obilaze karakteristične primjere ovih objekata u okruženju, uz stručna objašnjenja i komentare na licu mjesta. Očekuje se da studenti, nakon položenog ispita Javni objekti I: imaju sposobnost da izrade i predstave projekte objekata sporta, kulture i spektakla, različitih tipologija, razmjere i nivoa složenosti; posjeduju znanje o kontekstualnosti, tj. vladaju vještinom uklapanja ovih objekata u prostorni i socijalni kontekst; posjeduju kompetentnost da kritički vrednuju arhitektonske projekte predmetne tipologije, sa funkcionalnog, tehničkog i estetskog stanovišta; poznaju istorijski razvoj tipologije objekata sporta, kulture i spektakla, relevantne teorijske koncepte, kao i savremene tendencije u njihovom projektovanju. Provjera znanja vrši se kroz polaganje kolokvijuma, izradu sinteznog projekta i semestralnog (pisanog) rada.

Denis Tahirović *_SPORTSKI CENTAR_TOLOŠKA ŠUMA_PODGORICA_2014/15.*

Nastavnik/Lecturer :
Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Rifat Alihodžić _ d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
/period 2002-2010/
Red. Prof. / Full Prof.
Aleksandar Radojević _ d.i.a
Arhitektonski fakultet _Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

Sara Nišavić *_MUZEJ NA RIBNICI_PODGORICA_2015/16.*

Nastavnik/Lecturer :
 Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
 Slavica Stamatović Vučković _ d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
 /period 2002-2012/

Red. Prof. dr / Full Prof. Dr.
 Božidar Milić_d.i.a

JAVNI OBJEKTI II

Na predmetu *Javni objekti II* studenti se upoznaju sa najznačajnijim funkcionalnim, oblikovnim i konstruktivnim karakteristikama i metodama u projektovanju javnih objekata, tj. objekata za rad i poslovanje (administracije, banke, ambasade, parlamenti, arhivi, biblioteke, itd.). To najprije podrazumijeva upoznavanje sa istorijskim razvojem ove namjene objekata odnosno sa funkcionalnim, oblikovnim i konstruktivnim promjenama koje su se dešavale kroz vrijeme u procesu njihovog projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja, pa sve do savremenih, aktuelnih tendencija, standarda i primjera. Funkcionalno-oblikovni aspekt se obrađuje kroz osnovne sisteme organizacije i dimenzionisanja prostora, kao i njihove moguće modifikacije i unapređenja, kako na nivou primarnih, tako i na nivou pratećih prostora. Studenti se upoznaju sa savremenim tendencijama u organizaciji i dimenzionisanju različitih tipova radnog mjesta, ergonomijom radnog mjesta i aktuelnim sadržajima pratećih zona za zaposlene, a koji su u stalnoj dinamici prilagođavanja savremenim tehnologijama i materijalima.

Objedinjena materija iz predmeta *Javni objekti I i II* se dodatno proširuje i produbljuje u vidu dodatnih predavanja, analize primjera, stručnih posjeta i sl., sa naglaskom na praktičnom radu studenata kroz odgovarajuće programske zadatke i proces projektovanja na predmetu Sintezni projekat IV.

PUBLIC BUILDINGS II

Through a series of lectures, the aim of this In the course *Public Buildings II* students learn the most important functional, formal and structural characteristics and methods in the design of public buildings, for example, work and business facilities (administration, banks, embassies, parliaments, archives, libraries, shops, shopping malls, etc.).

Firstly, this involves getting to know the historical development of this object purpose, the functional, formal and constructive changes that have occurred over time in the process of their design, construction, use and maintenance, to the modern, current tendencies, standards and examples. Functional-design aspect is processed through basic systems of organisation and dimensioning of space, as well as their possible modification and improvement, both at the level of primary, and the level of secondary space. Students learn about the modern trends in the organisation and dimensioning of various types of workplace, ergonomics of the workplace and the actual contents of supporting zones for the employees, who are in constant dynamics of adaptation to modern technologies and materials.

Unified material from the course *Public buildings I and II* further expands and deepens in the form of additional lectures, analysis of examples, professional visits, etc. with an emphasis on practical work of students through appropriate software tasks and design process on the course Synthesis project IV.

Nina Simović_ADMINISTRACIJA_MUZEJ_HERCEG NOVI_2014/15.

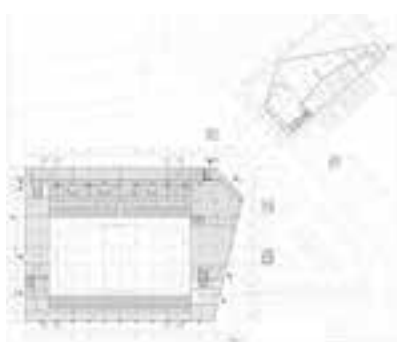

Nina Klikovac_ADMINISTRACIJA I GRADSKI MUZEJ_NIKŠIĆ_2013/14.

SYNTHESIS DESIGN IV

Course *Synthesis design IV* deepens the theoretical knowledge acquired in the courses Public buildings I and II (sport and spectacle facilities, and labour and business facilities), through the real design tasks where students meet directly with the functional, form and structural problems in the process of designing these type of public facilities. During the semester, students master several offered design tasks such as theatres, cultural centres, youth centres, museums, sports facilities of various purpose (universal halls, swimming pools, tennis etc.), with the administration and other supporting facilities.

Lectures that accompany this form of activity are further displaying the complexity of the design business, sport and spectacle facilities, and finding adequate design solutions. The focus is on the analysis of examples from practice in different aspects (functional, form, structural, bio-climatic, energy efficiency, new materials and technologies, etc.), and particularly on modern design solutions. Additionally, there are guest lectures and professional tours of facilities where students get to talk to the technical personnel and directly learn about present issues in the design, use, exploitation and maintenance of facilities of these purposes. The choice of location for design tasks varies from year to year and covers a wide range of real spaces, from current and attractive locations in Podgorica, from the whole territory of Montenegro, as well as locations throughout the world, which the student can select by using the Internet and Google Earth, in agreement with the course teachers and associates.

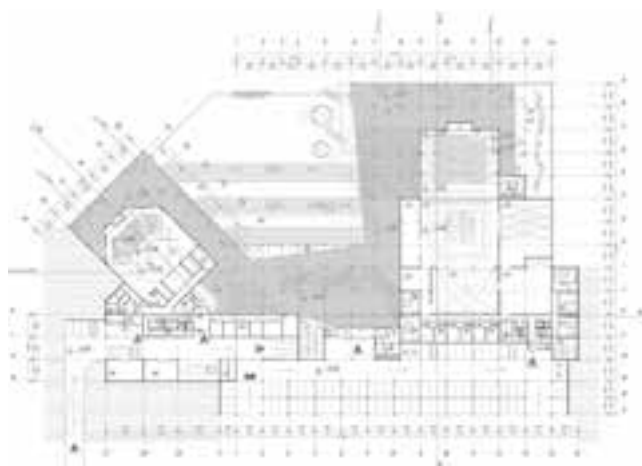

Branko Lutovac_HOKEJ DVORANA ROUEN (FRA)_2011/12.

SINTEZNI PROJEKT IV

Na predmetu *Sintezni projekat IV* produbljuju se teorijska znanja stečena na predmetima Javni objekti I i II (objekti spektakla i sporta i objekti rada i poslovanja), i to kroz realne projektantske zadatke gdje se studenti direktno susreću sa funkcionalnim, oblikovnim i konstruktivnim problemima u procesu projektovanja ovog tipa javnih objekata. U toku semestra studenti savladavaju nekoliko ponuđenih projektantskih zadataka kao što su pozorišta, kulturni centri, omladinski centri, muzeji, sportski sadržaji različitih namjena (univerzalne sale, bazeni, tenis i sl.), sa administracijom i ostalim pratećim sadržajima.

Na predavanjima koja prate ovaj oblik aktivnosti dodatno se ukazuje na složenost u projektovanju objekata poslovanja, sporta i spektakla, kao i na adekvatno iznalaženje projektantskih rješenja. Fokus je na analizi primjera iz prakse sa različitih aspekata (funkcionalnih, oblikovnih, konstruktivnih, bio-klimatskih, energetske efikasnosti, novih materijala i tehnologija i sl.), a posebno na savremenim projektantskim rješenjima. Pored toga, organizuju se i gostujuća predavanja kao i stručni obilasci objekata gdje se studentima, u razgovoru sa tehničkim licima, direktno ukazuje na prisutnu problematiku u projektovanju, korišćenju, eksploataciji i održavanju objekata ove namjene. Odabir lokacija za projektantske zadatke se mijenja iz godine u godinu i pokriva širok opseg realnih prostora, i to od aktuelnih i atraktivnih lokacija u Podgorici tako i na cijeloj teritoriji Crne Gore, pa sve do lokacija u cijelom svijetu, koje student, koristeći Internet i Google Earth, bira u dogovoru sa profesorima i saradnicima u nastavi.

Nada Pejčević_POZORIŠTE NA LIJEVOJ OBALI MORAČE_PODGORICA_2013/14.

Nastavnici / Lecturers:
Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Rifat Alihodžić _ d.i.a.
Doc. dr / Assis. Prof. Dr.
Slavica Stamatović Vučković _ d.i.a

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Jelena Bajić Šestović _ d.i.a.
Mr/M.Sc. Sanja Paunović Žarić _ d.i.a.
Mr/M.Sc. Nevena Djurović Mašanović _ d.i.a.
M.A. Aleksandar Ašanin _ d.i.a.
Jasmina Salković _ spec.arch.

Mark Dushaj_ULICA-MUZEJ_HAVANA_KUBA_2012/13.

Savka Marenić_MUZEJ MOGREN_BUDVA_2014/15.

Nastavnik / Lecturer:

Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Slavica Stamatović Vučković _ d.i.a

Prethodni nastavnici / Previous Lecturers:

/period 2002-2006/

Ivan Kucina_ d.i.a

Milan Đurić_ d.i.a

/period 2006-2014/

Red. Prof. dr / Full Prof. Dr.

Vladimir Mako_ d.i.a

Arhitektonski fakultet Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture University of Belgrade

ARHITEKTONSKA ESTETIKA

Predmet *Arhitektonska estetika* je programski nastavak materije izložene na predmetima Istorija arhitekture I, II, III i IV, i Arhitektonika – oblik/prostor u prve dvije godine studija. U okviru ovog predmeta se sublimirano predstavlja skup teorija koje tumače opšti pojam ljepote u oblasti arhitekture kroz njihovu interpretaciju u različitim epohama sa naglaskom na savremeno doba. U tom smislu, daje se opšti pregled teorija estetike, sa akcentom na problem stalnosti i promjenljivosti u definisanju estetskih kategorija, od starog vijeka i antičkih filozofa, preko srednjeg vijeka i renesanse, zatim doba prosvetiteljstva i industrijske revolucije do raznovrsnih pristupa i razumijevanja fenomena “lijepog” tokom XX i početkom XXI vijeka, posebno uticaja na oblikovanje (formu) i teoriju prostora. Ukazuje se na različite vrijednosne sisteme u savremenoj vizuelnoj kulturi i arhitekturi, njihovu ideološku zavisnost od društveno-političkih odnosa vremena u kome nastaju, kao i na individualne stavove pojedinih autora, filozofa, sociologa, antropologa, arhitekata, vidljive u arhitektonskoj teoriji i praksi, sa fokusom na promjeni ideološke osnove poimanja istine (“lijepo vs. korisno”) u savremenoj kulturi, posebno na osovinskoj relaciji modernizam – postmodernizam. Kroz izradu seminarskog rada (3000 – 5000 riječi) i kraćeg eseja (500 riječi), a najčešće u formi komparativne analize pojedinih teorijskih pristupa, autora/arhitekata i njihovih stavova i sl., studenti detaljnije definišu i istražuju pomenute teme, preispitujući i formirajući sopstvene, “praktične” stavove (primjenljive u praksi) prema fenomenu “lijepog” u arhitekturi, pa time i samoj suštini i svrsi arhitekture kao jednom od primarnih kulturno-egzistencijalnih fenomena.

ARCHITECTURAL AESTHETICS

The course *Architectural aesthetics* is a software continuation of material exposed in the courses History of Architecture I, II, III and IV, and Architectonics – form/space in the first two years of the study. Within this course, a set of theories that explain the general concept of beauty in architecture through their interpretation in different periods, with an emphasis on modern times, is sublimated presented. In this sense, a general overview of the theory of aesthetics is given, with emphasis on the problem of continuity and variability in defining the aesthetic category, from the Antiquity and ancient philosophers, through the Middle Ages and the Renaissance, then the Enlightenment era and the Industrial Revolution to the various approaches and understanding of the phenomenon of “beautiful” during the twentieth and early twenty-first century, in particular the impact on the design (form) and the theory of space. They point to a different value systems in contemporary visual culture and architecture, their ideological dependence of socio-political relations of time in which they occurs, as well as the individual attitudes of the certain authors, philosophers, sociologists, anthropologists, architects, visible in architectural theory and practice, with focus on changing the ideological foundations of understanding the truth (“nice vs. useful”) in contemporary culture, especially on the axis “modernism-postmodernism”. Through the seminar paper (3000 - 5000 words) and a short essay (500 words), and most often in the form of a comparative analysis of particular theoretical approaches, the author/architects and their attitudes, etc., students in define and explore these topics in more details, reviewing and forming their own, “practical” attitudes (applicable in practice) to the phenomenon of “beautiful” in the architecture, and thus the very essence and purpose of architecture as one of the primary culturally-existential phenomenon.

INTERIOR DESIGN I

Through a series of lectures and preparation of semestral interior design project, students are learning how to design interior units, primarily housing areas. Teaching is done through lectures, exercises and consultations. During the teaching process, students are introduced to the basic elements of the process of historical methods development of interior architecture and its relevance, the factors that determine the quality of the concepts and interior architecture from the oldest civilizations to modern tendencies of design, as a logical consequence of new habits and human needs. The origin of the teaching concept is students' ability to develop a project of interior architecture for the housing spaces, that meets aesthetic and technical requirements of the conceptual level of the project. At the same time, the students have mastered the ability for analysis and critical evaluation on examples of projects related to interior architecture.

INTERPOLATION – HOUSING PAVILLON_2012/13 I 2013/14

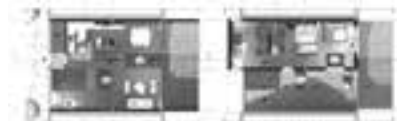
Reaffirmation of authentic and vital center environments grateful design challenge. Effectively be achieved by investigating the possibilities and concepts of interior architecture and its relations with clearly defined physical and cultural concepts.

At a precised location in Bokeškoj street in Podgorica, it was necessary to do preliminary architectural design for the family house facility and develop it for the specified user. It was possible to simulate the reconstruction of an existing object, as well.

BUSSINES INCUBATORS_2014/15

Semestar project has developed in order to improve small businesses and start-ups need to promote the idea of generating business incubators. This practice is well known in the countries of the European Union and has so far successfully create a business environment for the employment of young professionals in various fields. The initiative is especially related to creative industries such as architecture, design (graphic, industrial, fashion ..), IT sector, digital productions and so on.

Program incubators should create conditions for residence and work of several teams and individuals from complementary fields of creative activity by the choice of the designer.

Marija Čaćić_2013/14.

ENTERIJER I

Kroz ciklus predavanja i izradu semestralnog projekta studenti ovladavaju osnovnim enterijerskim cjelinama, prvenstveno prostorima stanovanja. Nastava se izvodi kroz predavanja, vežbe i konsultacije.

Studenti izučavaju faktore koji određuju koncepte i kvalitet arhitekture unutrašnjih prostora od najstarijih civilizacija do savremenih projektantskih tendencija, kao logične posledice novih životnih navika i potreba. Tokom nastavnog procesa, studenti se upoznaju sa osnovnim elementima procesa istorijskog razvoja metoda unutrašnje arhitekture i njenih aktuelnosti.

Ishodište ovako koncipiranog procesa nastave jeste sposobnost studenta da izradi projekat unutrašnje arhitekture za prostore stanovanja, a koji ispunjava estetske i tehničke zahtjeve nivoa idejnog projekta. Istovremeno, studenti ovladavaju sposobnošću analize i kritičke ocjene primjera i projekata unutrašnje arhitekture.

INTERPOLACIJA – STAMBENI PAVILJON_ŠKOLSKA 2012/13 I 2013/14

Reafirmacija autentičnih i vitalnih ambijenata grada zahvalan je projektantski izazov. Efikasno se može ostvariti istraživanjem mogućnosti i konceptata unutrašnje arhitekture i njene relacije sa jasno definisanim fizičkim i kulturnim konceptom. Na zadatoj lokaciji u Bokeškoj ulici u Podgorici, potrebno je bilo uraditi idejno arhitektonsko rješenje porodičnog stambenog objekta, a zatim ga razraditi do nivoa idejnog arhitektonskog rješenja enterijera za definisanog korisnika. Moguće je bilo simulirati i rekonstrukciju postojećeg objekta.

POSLOVNI INKUBATOR_ŠKOLSKA 2014/15

U cilju osnaživanja malih preduzeća i početnika u biznisu potrebno je afirmisati ideju generisanja poslovnih inkubatora. Ova praksa je poznata u zemljama Evropske unije i do sada uspješno kreira poslovni ambijent za zapošljavanje mladih stručnjaka iz različitih oblasti. Inicijativa se posebno odnosi na tzv. kreativne industrije poput: arhitekture, dizajna (grafičkog, industrijskog, modnog, i sl.), IT sektora, digitalne produkcije itd. Program inkubatora treba da kreira uslove boravka i rada nekoliko timova i pojedinaca iz komplementarnih polja kreativnog djelovanja prema izboru projektanta.

Ivana Filipović_2012/13.

Nastavnici / Lecturers:
Doc. dr / Assis. Prof. Dr.
Veljko Radulović_d.i.a

Saradnici / Assistants:
M.Sc. Sanja Paunović Žarić_d.i.a.
M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović_d.i.a.

Prethodni nastavnici / Previous Lecturers:
/Period 2002-2013/
Slobodan Bobo Slovinčić_dipl.arch_slikar

Red.prof. / Full Prof. Aleksandar Radojević_d.i.a
Arhitektonski fakultet_Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

Laura Živković_2015/16..

Maja Ščekić_2014/15.

Petra Ilijević_2014/15.

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Svetlana K. Perović_d.i.a

Prethodni nastavnici / Previous Lecturers:
Doc. dr / Assist. Prof. Dr.
Svetislav G. Popović_d.i.a.

Red. prof. dr / Full Prof. Dr. Vladan Đokić
Arhitektonski fakultet _Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

MORFOLOGIJA GRADA

Nastava na predmetu *Morfologija grada* orijentisana je na upoznavanje studenata sa Urbanom morfologijom kao naučnom disciplinom, od pojma, definicije, principa, istorijskog razvoja do tipološke klasifikacije i analize elemenata. Kroz osnovne morfološke determinante: položaj, funkciju, veličinu i oblik, interpretiraju se tipološke specifičnosti fenomena grada i gradskog trga, na konkretnim primjerima. Studenti se upoznaju sa procesom morfogeneze, evropskim i američkim kulturnim identitetom grada i gradskog trga, kao i smjernicama za nove razvojne perspektive.

Realizacija nastavnog sadržaja sprovodi se po kompleksnoj metodologiji, a uključuje: predavanja, istraživanja na terenu, izradu maketa karakterističnih morfoloških elemenata, diskusije, izradu seminarskih radova i dr.

Nakon položenog ispita studenti su primarno osposobljeni da: definišu fenomen grada i gradskog trga, identifikuju morfološke i tipološke karakteristike grada i gradskog trga u kulturnom kontekstu, tumače kompleksne morfološke procese i modele u realnom prostoru, posjeduju razvijen kritički odnos prema morfološkim vrijednostima i specifičnostima urbane sredine, kritički interpretiraju rezultate istraživanja.

MAKETA TRGA OD ORUŽJA_KOTOR

MAKETA TRGA SLOBODE_NIKŠIĆ

MAKETA TRGA_DANILOVGRAD

MAKETA TRGA SV.TRIPUN_KOTOR

Svetlana Perović (foto)_AVIONSKI SNIMAK_NJEMAČKA_2014.

MAKETA TRGA SAVE KOVAČEVIĆ_NIKŠIĆ

MAKETA TRGA_CETINJE

URBAN MORPHOLOGY

The course *Urban morphology* is oriented on introducing students to urban morphology as a scientific discipline, from the concept, definition, principles, historical development to the typological classification and analysis of the elements. Through morphological determinants: position, function, size and shape, typological specifics of the phenomenon of the city and the town square are interpreted, with concrete examples. Students learn about the process of morphogenesis, European and American cultural identity of the town and the town square, as well as guidelines for new development prospects.

The realisation of the course content is carried out by a complex methodology, and includes lectures, research in the field, making models of the characteristic morphological elements, discussions, writing seminar papers and others.

After passing the exam, students are primarily trained to: define the phenomenon of the city and town square, identify morphological and typological characteristics of the town and the town square in the cultural context, interpret complex morphological processes and models in real space, have a critical attitude towards morphological values and specific urban areas, and critically interpret research results.

MAKETA TRGA_BAR

MAKETA TRGA OSMANAGIĆA_PODGORICA

MAKETE STUDENATA TREĆE GODINE

GEODESY

Course aims for *Geodesy* is to introduce students to the basic concepts of geodesy, by lectures, tutorial and consultations.

It is expected that the student, after passing the exam *Geodesy*: have basic knowledge about the application of various technologies of spatial data collection; be able to apply cartographic interpretation of spatial forms in different projections; have basic knowledge about the application of surveying in urban design and planning; understands the application of engineering geodesy in the procedures of transferring design and geometry on the terrain; have basic knowledge about the use of modern surveying technologies for architectural and urban design.

GEODEZIJA

Geodezija je naučna disciplina o prostornom pozicioniranju prirodnih i vještačkih formi na i/ili ispod zemljine površine. Domenu naučnog aspekta geodezije pripada određivanje oblika Zemlje, njenog gravitacionog polja i praćenje geodinamičkih pojava, kao što su: pomjeranje polova, promjena nagiba Zemljine ose rotacije, pomjeranje Zemljine kore u trodimenzionalnom prostoru uzimajući u obzir i vremensku komponentu.

Cilj izučavanja predmeta *Geodezija* odnosi se na upoznavanje sa konvencionalnim i savremenim tehnologijama prikupljanja i obrade prostornih podataka, kao i metodama izrade geodetskih podloga za potrebe arhitektonskog i urbanističkog projektovanja. Suština predmeta podrazumijeva osnovne principe pozicioniranja i kartiranja prostornih formi. Teorijska nastava daje uvid u osnovna znanja određivanja oblika i dimenzija Zemlje i primjenu referentnih okvira za interpretaciju zemljine površine. Tematske cjeline koje se izučavaju odnose se na geodetsku metrologiju, fizičku geodeziju, geodetsku kartografiju, fotogrametriju i daljinsku detekciju, inženjersku geodeziju, kao i geodetski premjer i katastar. U toku pohađanja nastave student stiče osnovna znanja koja se donose na koncept mjerenja i obrade mjerenih veličina u geodeziji (horizontalni pravci, vertikalni uglovi, kose dužine, visinske razlike, prostorni GNSS vektori). U cilju uspostavljanja veze između mjerenih veličina i prostornih koordinata, neophodno je primijeniti odgovarajuće matematičke modele, a sve u cilju kartiranja prostornih i vještačkih formi i izrade geodetskih podloga za projektovanje.

U nastavi se daje akcenat na primjeni savremenih tehnika geodetskog premjera korišćenjem totalnih stanica, digitalnih nivelira, tehnologije satelitskog pozicioniranja, kao i prenošenja projektovane geometrije objekta na teren. Savremene tehnologije prostornog prikupljanja podataka odnose se na lasersko skeniranje terena sa mobilnih platformi (LIDAR), bespilotne letjelice koje intergrišu različite senzore (GNSS prijemnik, inercijalni navigacioni sistem i digitalne kamere visoke rezolucije). Studenti se upoznaju sa konceptom pretrage prostornih informacija i podataka o vlasništvu parcela i objekata na postojećim geoportalima na teritoriji Crne Gore, u okviru izrade i održavanja katastra nepokretnosti. Posebna pažnja se posvećuje razumijevanju relacija geodezije sa arhitektonskim i urbanističkim projektovanjem. Praktična nastava podrazumijeva pokazne vježbe sa kartama, topografskim podlogama i instrumentima za prikupljanje podataka.

Nastavnik / Lecturer:

Doc. dr / Assist. Prof. Zoran Sušić
Fakultet tehničkih nauka _Univerzitet u Novom Sadu
Faculty of Technical Sciences _University of Novi Sad

Saradnik / Assistants:

Radovan Đurović
Građevinski fakultet _Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering _University of Montenegro

Predgordni nastavnik / Previous Lecturer:

Red. Prof. dr / Full Prof. Dr. Mitar Čvorović
Građevinski fakultet _Univerzitet Crne Gore
Faculty of Civil Engineering _University of Montenegro

TOPOGRAFSKI PLAN

Lasersko skeniranje _SAOBRAĆAJNICA

Lasersko skeniranje _BRANA

specijalističke studije

Postgraduate Specialist Studies

opšti predmeti

General Course

PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE I PROJEKTOVANJE	PHYSICAL AND URBAN PLANNING AND DESIGN
ISTORIJA URBANIZMA CRNE GORE	HISTORY OF MONTENEGRIN URBANISM
ORNAMENT I DEKOR	ORNAMENT AND DECOR
ZDRAVSTVENI OBJEKTI	HEALTHCARE FACILITIES
ZAŠTITA I REVITALIZACIJA GRADITELJSKOG NASLEĐA	PROTECTION AND REVITALIZATION OF ARCHITECTURAL HERITAGE

projektantski smjer

Architectural Design Course

SINTEZNI PROJEKAT V	SYNTHESIS DESIGN V
SPECIJALNE KONSTRUKCIJE	PARTICULAR STRUCTURES
JAVNI OBJEKTI III	PUBLIC BUILDINGS III
SAKRALNA ARHITEKTURA	SACRAL ARCHITECTURE
UPRAVLJANJE PROJEKTIMA U ARHITEKTURI	PROJECT MANAGEMENT IN ARCHITECTURE
NOVE TEHNOLOGIJE I MATERIJALI	NEW TECHNOLOGIES AND MATERIALS
ENTERIJER II	INTERIOR II
BIOKLIMATSKA ARHITEKTURA	BIOCLIMATIC ARCHITECTURE
REKONSTRUKCIJA ARHITEKTONSKIH OBJEKATA	RECONSTRUCTION OF ARCHITECTURAL BUILDINGS
ARHITEKTONSKI DETALJ	ARCHITECTURAL DETAIL
SINTEZNI PROJEKAT VI -ZAVRŠNI RAD	SYNTHESIS DESIGN VI -GRADUATE THESIS

urbanistički smjer

Urban Design Course

SINTEZNI URBANISTIČKI PROJEKAT I	SYNTHESIS URBAN DESIGN I
PLANIRANJE SEOSKIH NASELJA	PLANNING OF RURAL SETTLEMENTS
EKOLOGIJA URBANIH SREDINA	ECOLOGY OF URBAN ENVIRONMENTS
URBANI DIZAJN	URBAN DESIGN
URBANA OBNOVA	URBAN RENEWAL
GIS-IINFORMACIONI SISTEMI	GIS – GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM
ISTORIJA GRADA	URBAN HISTORY
PROSTORNA EKONOMIKA	SPATIAL ECONOMICS
SINTEZNI URBANISTIČKI PROJEKAT II ZAVRŠNI RAD	SYNTHESIS URBAN DESIGN II GRADUATE THESIS

PHYSICAL AND URBAN PLANNING AND DESIGN

Opening lessons in the course *Physical and urban planning and design* relate to introducing students to the objectives, the importance and the problems of urban planning and design and the accompanying legal regulations.

At the urban planning level, goals and levels of general legal provisions are analysed: national, regional, local, and international level, moreover the type and content of planning documents (GUP, DUP, urban plan, urban design plan, etc.) and representations of the specific examples of successful planning documents and their implementation. Emphasis is placed on the interpretation of urban theories and practical interventions throughout history that have contributed to the development of modern urban thoughts and actions. The conventional methodological approaches to planning are interpreted and new integrated methodological paradigms that develop on the interdisciplinary and transdisciplinary platform are proposed. Transdisciplinary space concept, multifunctional and multidimensional design, trans-physical city, the city as an interface, and the principles of integrated urban planning, participatory planning and new, trans-disciplinary science of space, the social, ecological, and environmental aspects, aesthetic criteria, landscape urbanism, ecological urbanism, transurbanism and others are interpreted.

At the urban design level, the starting point is the urban design as a border discipline between the planning and architecture, where different types of connections, relationships and relations are emphasised (questions of urbanity, interpolation, conceptuality, the relationship between architecture and city). The theories, concepts, functions, features and instruments of urban design are defined, through the emphasised importance of various aspects of the process, sociological, psychological, and environmental. Questions about the context and the urban culture are processed, as well as the visual experience of the space, through the movement, activities, and observations, as the primary tool for the identification of urban values. Moreover, students are directed to explore new, global values and challenges, the principles of universal design and sustainable regeneration of the cities.

Students generate deeper knowledge about the lessons through the writing the term papers and researching various topics in the field of planning and designing cities, from the interpretation of internationally successful urban practices to researching specific urban themes and interactions.

After passing the exam, students are primarily trained to: interpret the issues of urban planning and design in theory and practice, examine the current and propose new policies of urban planning and design, critically assess the character of the planning document, address less demanding problems in the process of spatial and urban planning and design and adequately present the results of the work.

PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE I PROJEKTOVANJE

Uvodne nastavne jedinice na predmetu *Prostorno i urbanističko planiranje i projektovanje* odnose se na upoznavanje studenata sa ciljevima, značajem i problematikama urbanističkog planiranja i projektovanja i pratećim zakonskim regulativama.

Na nivou urbanog planiranja, analiziraju se zatim, ciljevi i nivoi opštih zakonskih odredbi: državne, regionalne, lokalne, međunarodne, zatim vrste i sadržaj planske dokumentacije (GUP, DUP, urbanistički plan, urbanistički projekat, itd) i prikaz konkretnih uspješnih primjera planskih dokumenata i njihova implementacija. Akcentat je stavljen na interpretaciju urbanih teorija i praktičnih intervencija kroz istoriju, koji su doprinijeli razvoju savremene urbanističke misli i djela. Interpretiraju se konvencionalni metodološki pristupi planiranju kao i predlažu nove integralne metodološke paradigme koje se razvijaju na interdisciplinarnoj i transdisciplinarnoj platformi. Transdisciplinarna prostorna koncepcija, multifunkcionalni i multidimenzionalni dizajn, trans fizički grad, grad kao interfejs, principi integralnog urbanizma, participativno planiranje i nova, transdisciplinarna nauka o prostoru. Interpretiraju se socijalni, ekološki, envajronmentalni aspekti, estetski kriterijumi, pejzažni urbanizam, ekološki urbanizam, transurbanizam i dr.

Na nivou urbanističkog projektovanja, polazi se od urbanističkog projektovanja kao granične discipline između planiranja i arhitekture, gdje do izražaja dolaze različiti oblici konekcija, odnosa i relacija (pitanja urbaniteta, interpolacija, kontekstualnosti, odnosa arhitekture i grada). Definišu se teorije, koncepti, funkcije, karakteristike i instrumenti urbanističkog projektovanja, kroz naglašenu važnost različitih aspekata u tom procesu, sociološkog, psihološkog, envajronmentalnog. Obraduju se pitanja konteksta i urbane kulture, kao i vizuelni doživljaj prostora, kroz kretanje, aktivnosti, posmatranje, kao primarni instrumenti za identifikaciju urbanih vrijednosti. Studenti se dalje usmjeravaju na istraživanje novih, globalnih vrijednosti i izazova, principa za univerzalni dizajn i održivu regeneraciju gradova.

Produblјivanje znanja iz nastavnih jedinica studenti ostvaruju kroz izradu seminarskih radova i istraživanje najrazličitijih tema iz oblasti planiranja i projektovanja gradova, od interpretacije međunarodne uspješne urbanističke prakse do istraživanja specifičnih urbanih tema i interakcija. Nakon položenog ispita, studenti su primarno osposobljeni da: interpretiraju problematiku urbanističkog planiranja i projektovanja u teoriji i praksi, ispituju aktuelne i predlažu nove politike urbanog planiranja i projektovanja, kritički ocijene karakter planskog dokumenta, rješavaju manje zahtjevne probleme u procesu prostornog i urbanističkog planiranja i projektovanja i adekvatno predstave rezultate rada.

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Svetlana K. Perović_d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
Nikola Drakić_d.i.a

Red. prof. / Full Prof. Dimitrije Mladenović
Arhitektonski fakultet _Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

PLANIMETRJA PARIZA_1730.

PLANIMETRJA PARIZA_1800.

PLANIMETRJA PARIZA_1880.

PLANIMETRJA PARIZA_1960.

PLANIMETRJA PARIZA_2014.

Marina Pepdonović
URBANI RAZVOJ PARIZA_iz seminarskog rada_2014/15.

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Svetislav G. Popović _ d.i.a

ISTORIJA URBANIZMA CRNE GORE

Teorija vezana za *Istoriju urbanizma Crne Gore* predstavlja novinu u grupi istorijskih predmeta koji se izučavaju na ovom fakultetu. Prostor Crne Gore sa gledišta urbanističkog planiranja i projektovanja u prošlosti malo je izučavan. Bolonjskim procesom kada je ovaj predmet uveden 2004. godine kao obavezan, stvorila se značajna baza podataka o istorijatu crnogorskih gradova na kojoj su radili studenti specijalističkih i magistarskih studija. Cilj izučavanja je da se kroz ovaj kurs studenti upoznaju sa urbanom geografijom i naučnim pristupom tretiranja tematike gradova Crne Gore, od njihovog postanka zaključno sa današnjim vremenom. Predmetom se kompleksno razmatraju ključna morfološka obilježja gradskih prostora crnogorskih gradova kao i njihova međuzavisnost sa kontekstom u kome se nalaze. Analizira se istorijski razvoj grada koji je u najtjesnijoj vezi sa oblicima društvenog života pojedinih istorijskih razdoblja.

Model urbanističkog plana Nikšića- braća Stojanović

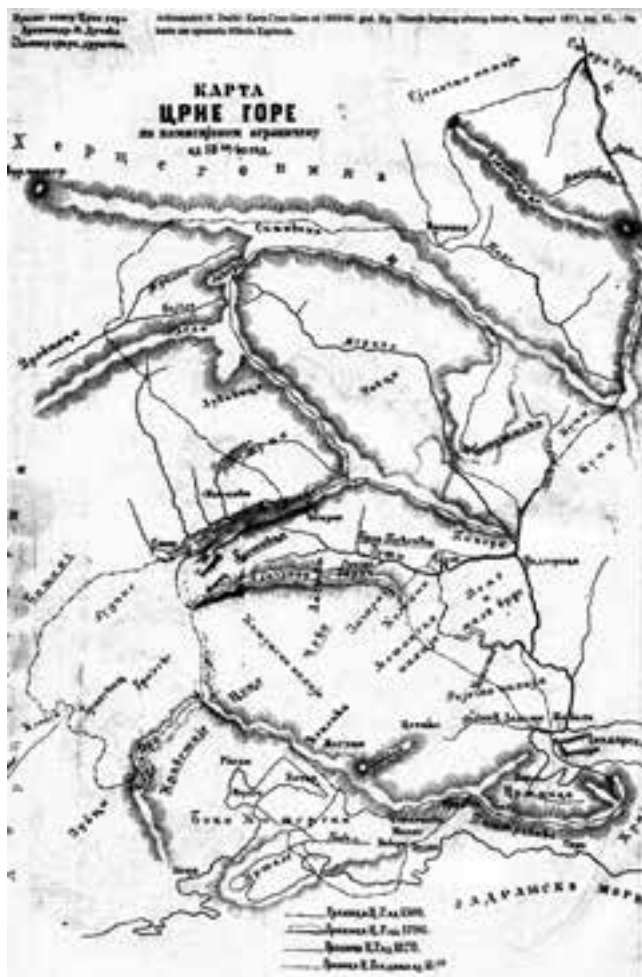
Kotor

Kotor_Morska vrata

Kotor

HISTORY OF MONTENEGRIN URBANISM

The theory related to the *History of Montenegrin Urbanism* is a novelty in the group of historical subjects taught at the faculty. The area of Montenegro from the perspective of urban planning and design in the past is in a little amount studied. By the Bologna process, when this subject was introduced in 2004 as required, has been created a significant database on the history of Montenegrin towns on which are attending students from specialist and master's studies. Objective of the study is for students to learn about the urban geography and scientific approach of treating themes of Montenegrin towns, from their origin as ending with the present time. The subject matter is complex considering key morphological characteristics of urban spaces of Montenegrin towns and their interdependence with the context in which they are located. It analyzes the historical development of the city that is in close regarding the forms of social life of certain historical periods.

PARTICULAR STRUCTURES

Whiting this course are shown the specific structures that are used in the construction of architectural objects. They are representations of possible physical form of architectural structures, starting from the angular shape, to the spacious rounded shape. They are also basic structural overviews and analyzes for certain types of special designs and explanations why these particular structures are accepted as the best solution in a given period of time and for a particular type of object.

In specific separators are presented special structures in high architectural objects and within skyscrapers. It also provides presentation of a specialty design for public and sports facilities, the technology of building of these facilities, as well as display of constructive solutions for all other types of facilities, such as museums, galleries, shopping centers and other specific facilities.

For certain specific structures it is provided structural analysis and models, with the explanation why these types are adopted structures for certain architectural solutions.

SPECIJALNE KONSTRUKCIJE

U sklopu ovog predmeta prikazuju se specifične konstrukcije koje se koriste kod izgradnje arhitektonskih objekata. Daju se prikazi mogućih prostornih formi arhitektonskih objekata, počev od ugaonih, pa sve do prostornih obliha formi. Daju se, takođe, osnovni konstruktivni prikazi i analize za određene vrste specijalnih konstrukcija i obrazloženja zašto su baš te konstrukcije prihvaćene kao najbolje rješenje u datom vremenskom periodu i za određenu vrstu objekta.

U posebnim separatima se daju prikazi specijalnih konstrukcija kod visokih arhitektonskih objekata i kod nebodera. Takođe se daju prikazi specijalnih konstrukcija za javne i sportske objekte, tehnologija izgradnje ovih objekata, kao i prikaz konstruktivnih rješenja za sve ostale vrste objekata, kao što su muzeji, galerije, tržni centri i drugi specifični objekti.

Za određene specifične konstrukcije se daju i modeli statičkih proračuna, uz obrazloženja zašto su usvojeni baš ti tipovi konstrukcija za određena arhitektonska rješenja. Razvoj savremenih tehnologija i materijala, kao i industrijalizacije i robotike kod izgradnje arhitektonskih objekata, omogućio je realizaciju objekata najsloženijih prostornih formi, tako da je sve veća razlika između formi arhitektonskih objekata i skulpture. Zbog značaja novih tehnologija na razvoj konstruktivnih rješenja specijalnih konstrukcija, u ovom predmetu se obrađuju i savremeni procesi u prefabrikaciji, industrijalizaciji i primjeni robotike kod izvođenja najsloženijih arhitektonskih objekata

Nastavnik / Lecturer:

Red.prof.dr/ Full Prof. Dr. Ratko Mitrović

Viši stručni saradnik / Senior Assistant:

Mr/M.Sc. Dušan Lazarevski_ d.i.a.

Saradnici/Assistant:

Mr/M.Sc. Irena Rajković_ d.i.a.

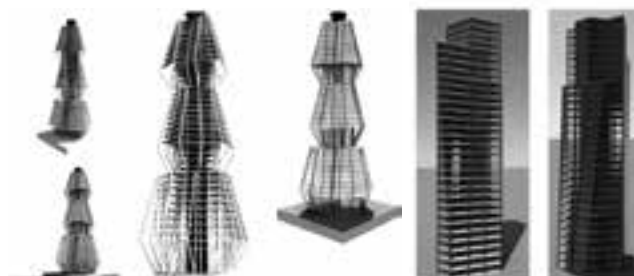
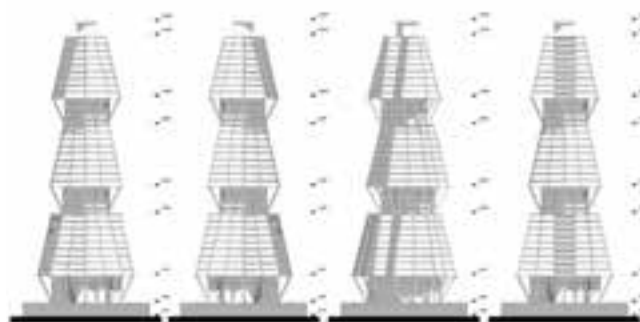
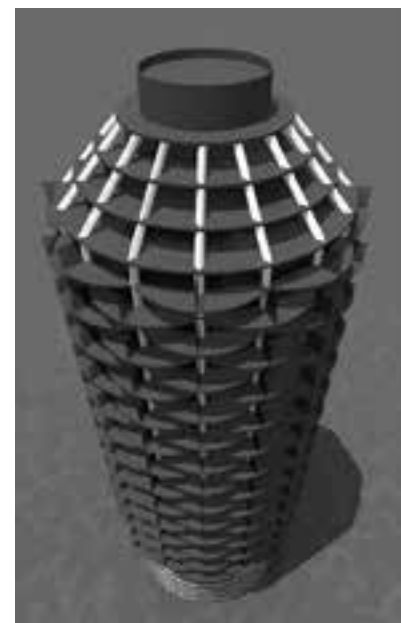
Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:

/period 2005-2011/

Red. prof. dr / Full Prof. Dr.

Miodrag Nestorović

Arhitektonski fakultet_Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

Tijana Đurović_2012/13.

Dušan Đurović_2014/15.

Nastavnik / Lecturer:

Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Slavica Stamatović Vučković _ d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:

/period 2004-2006/
Slobodan Bobo Slovincić, dipl. arh._slikar

/period 2006-2012/
Red. Prof. dr / Full Prof. Dr.
Vladimir Mako_ d.i.a
Arhitektonski fakultet _Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

ORNAMENT I DEKOR

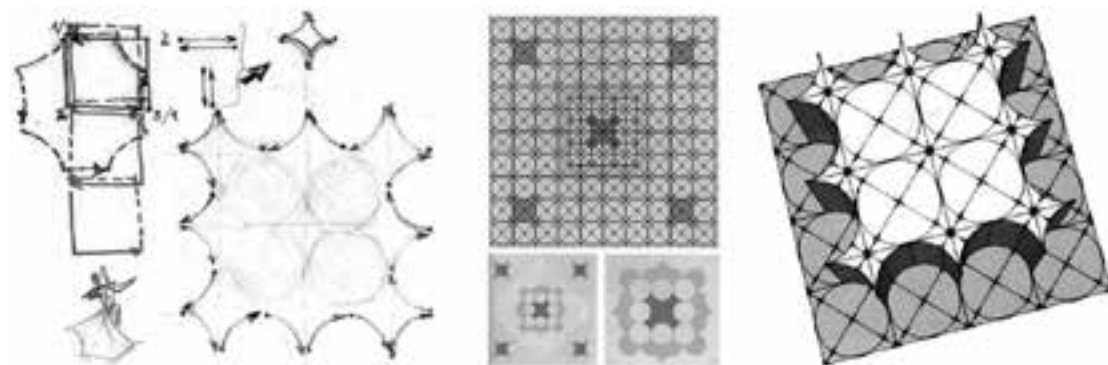
Sadržaj predmeta *Ornament i dekor* je značajno izmijenjen poslednjih godina, u odnosu na sadržaj predmeta u periodu 2004 – 2012. godine, kako bi se više oslonio na problematiku savremene arhitekture. Izmijenjeni sadržaj predmeta (koji formalno nije mogao biti praćen i izmjenom naziva) je koncipiran tako da studenti specijalističkih studija (IV godina), sada zreliji u pristupu i promišljanju arhitektonskih i urbanističkih tema, mogu dodatno upotpuniti prethodno stečena znanja iz oblasti istorije i teorije arhitekture, sa fokusom, prije svega, na funkciji, tretiranju i značenju površina kroz istoriju arhitekture (i u enterijeru i u eksterijeru/fasadama), kulminirajući pristupom u kreiranju savremene envelope, čime se ukazuje na fenomen gotovo stalne potrebe, pa time i prisutnosti, nekog oblika ornamenta i dekora u arhitekturi, često povezan sa ostalim, danas sve mnogobrojnijim oblicima vizuelne kulture. Iako prognan iz arhitekture početkom XX vijeka od strane modernista (proklamovan čuvenim Loosovim esejem „Ornament i zločin“ iz 1908. godine), pa gotovo groteskno („overdose“) vraćen od strane postmodernista, ornament je danas, ipak, više nego prisutan u savremenoj envelopi, zahvaljujući, u velikoj mjeri, novim materijalima i tehnologijama, energetske i ekološke pristupima u projektovanju, kao i preplitanju raznih oblika industrijskog dizajna, mode i arhitekture. Iz tih razloga, nije čudo što je postao jedna od prisutnijih i provokativnijih tema mnogih teoretičara i istoričara arhitekture, što pokazuje i pojava velikog broja knjiga i članaka na tu temu poslednjih godina.

ORNAMENT AND DECOR

The *Ornament and decor* course content is designed in the way that students of specialized studies (IV year), which are now more mature in its approach and reflection of architectural and urban themes, can additionally enrich the previously acquired knowledge on the history and theory of architecture, with a focus primarily on the function, treatment and the importance of the surfaces through the history of architecture (in both indoor and outdoor/facades). Special emphasis is on the approach to the creation of modern envelope, which indicates the phenomenon of ongoing needs, and therefore the presence of some form of ornaments and decorations in architecture, often associated with other more and more used forms of visual culture. Although exiled from the architecture in the early twentieth century by modernist (proclaimed by Loos's famous essay "Ornament and Crime" in 1908), and almost grotesquely ("overdose") returned by the post-modernists, however, ornament is today greatly present in contemporary envelope, to a large degree thanks to the new materials and technologies, energy and environmental approaches in the design, as well as the intertwining of various forms of industrial design, fashion and architecture. For these reasons, it is no wonder it has become one of the ever-present and provocative topics of many theorists and historians of architecture, evidenced by the emergence of a large number of books and publications on the subject in recent years.

The Al Bahr Towers, Aedas Architects, United Arab Emirates_2012. ENERGETSKA EFIKASNOST

Andjelija Borovinić _STRUKTURALNA PRIRODA ORNAMENTA: LINIJA KRETANJA U KLASIČNOM PLESU KREIRA ORNAMENT_ 2012/13.

HEALTHCARE FACILITIES

Students are introduced to most important of spatial – functional, and shape properties and methods in the organization and design for buildings for medical care. During lectures students are introduced to buildings for medical care and their importance, types and typology, as well as spatial - functional characteristics. During practical classes in the course of semester, students prepare a preliminary design of a building for medical care. It is expected that the student after passing the exam: Has the knowledge necessary to create and present projects of appropriate typology - Buildings for medical care (health facilities), different proportions and complexity; Has the knowledge of contexts, ie integration of the facility into the existing local, social and physical context; Has the knowledge needed for critical evaluation of architectural designs appropriate typologies, from the aesthetic, technical aspects and aspects of user needs; Knows the historical development of the corresponding typology of architectural objects, corresponding theoretical concepts, as well as modern tendencies.

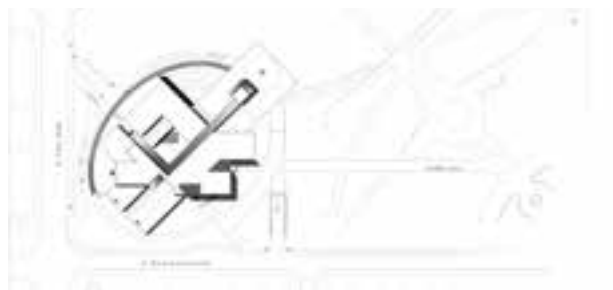
Denis Tahirović_DOM ZA STARE 2015/16.

ZDRAVSTVENI OBJEKTI

U okviru predmeta *Zdravstveni objekti* izučavaju se teorijski aspekti prostorno – funkcionalnih i oblikovnih karakteristika i metoda u projektovanju zdravstvenih objekata, a što se na vježbama na predmetu Sintezni projekat V razrađuje kroz praktičnu izradu zadanog idejnog projekta. Studenti se izučavajući sadržaj i funkciju, kao i urbanističke i tehnološke metode projektovanja, upoznaju sa tipologijom zdravstvenih objekata, njihovim razvojem i značajem u lokalnom i svjetskom kontekstu. Tokom semestra, izučavaju se različite vrste objekata zdravstvene zaštite i njihovi savremeni koncepti izgradnje (dom zdravlja, bolnice, poliklinika, urgentna medicina itd.). Takođe, u okviru predmeta obrađuju se i specifični zdravstveni objekti kao što su rehabilitacioni centri, starački domovi i drugi.

Nevena Mijušković_DOM ZDRAVLJA_PODGORICA_2013/14.

Marija Čačić_DOM ZDRAVLJA_PODGORICA_2013/14.

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Dragan F. Komatina_d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
/period 2002-2010/
Red. prof. /Full Prof. Božidar Milić_d.i.a

Nemanja Mitrović_DOM ZA STARE 2015/16.

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Veljko Radulović_d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
/period 2004-2012/
Nikola Drakić_d.i.a

JAVNI OBJEKTI III

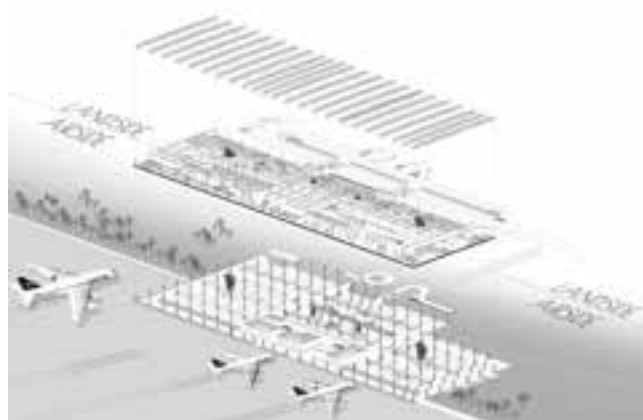
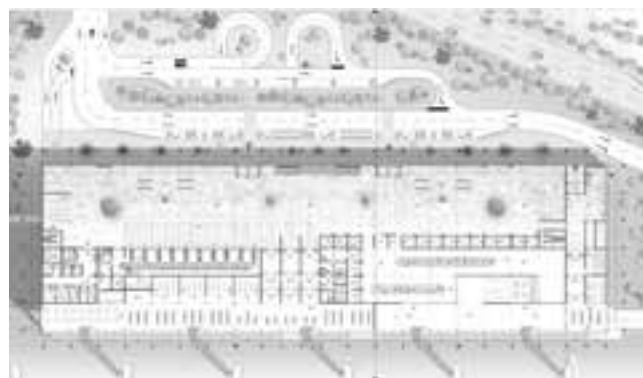
Predmet *Javni objekti III* tretira kompleksnu oblast urbanističko - arhitektonskih sklopova u funkciji saobraćaja. Studenti se upoznaju sa najznačajnijim funkcionalnim, oblikovnim konstruktivnim karakteristikama i metodama u organizaciji projektovanja objekata saobraćaja, a prvenstveno putničkih terminala različitih vidova saobraćaja. Obzirom na dominantni karakter urbane funkcije saobraćaja, u okviru predmeta se tangiraju i različite kompatibilne funkcije i sklopovi, poput komercijalnih sklopova, javnih prostora za boravak velikog broja ljudi i prateće infrastrukture.

Studenti se upoznaju i sa istorijskim razvojem objekata različitih vidova saobraćaja i posebno saobraćajnih terminala, njihovom tipologijom i savremenim programskim i funkcionalnim zahtjevima. Ishodište ovog nastavnog procesa jeste sposobnost studenta da izradi i predstavi projekte objekata odgovarajuće tipologije, razmjere i nivoa složenosti. Istovremeno, student ostvaruje saznanje o složenim aspektima kontekstualnosti i adekvatnom urbanističkom pozicioniranju ovih sistema.

Posebna pažnja posvećuje se sposobnosti vršenja prostorno-funkcionalne i oblikovno-estetske analize, te valorizacije projekata i realizacija iz ove tipologije objekata.

PUBLIC BUILDINGS III

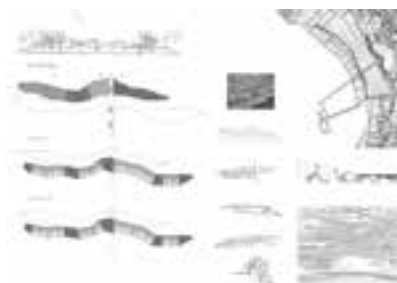
The course *Public buildings III* treats heterogeneous field of urban - architectural assemblies in the function of traffic. Students learn about the most functional, formal structural characteristics and methods of design objects in the organization of traffic, primarily passenger terminals of different types of transport. Related to the dominant character of urban transport functions, the course tangent upon the various incompatible functions and assemblies, such as commercial complexes, public spaces for a stay of a large number of people, as well as supporting traffic infrastructure.

Denis Tahirović_TERMINAL AERODROMA TIVAT_2015/16.

SYNTHESIS PROJECT V

Students are introduced to function and design of structural characteristics and methods in the organization of health care and transport facilities (basic principles of design, design and program requirements of traffic terminals for different forms of transport systems).

Tanja Radovanović_Dom za stare_2015/16.

Nevena Mijušković_DOM ZDRAVLJA_2013/14.

SINTEZNI PROJEKAT V

Studenti se upoznaju sa najznačajnijim funkcionalnim, oblikovnim konstruktivnim karakteristikama i metodama u organizaciji projektovanja zdravstvenih objekata i objekata saobraćaja (osnovnim principima projektovanja, oblikovanja i programskih zahtjeva saobraćajnih terminala različitih vidova transportnih sistema).

Studenti se upoznaju i sa istorijskim razvojem zdravstvenih objekata i objekata različitih vidova saobraćaja i posebno saobraćajnih terminala, njihovom tipologijom i savremenim programskim i funkcionalnim zahtjevima. Fokus nastavnog procesa je izrada semestralnog zadatka – projekta, po utvrđenom projektom zadatku. Nastava se odvija uz konsultantski angažman i učešće svih relevantnih projektnih disciplina, i rezultuje sinteznim projektom određene tipologije koji ispunjava sve tehničke i estetske zahtjeve na nivou idejnog projekta. Ishodište ovog nastavnog procesa jeste sposobnost studenta da izradi i predstavi projekte objekata odgovarajuće tipologije, razmjere i nivoa složenosti. Istovremeno, student ostvaruje saznanje o kontekstualnosti, tj. uklapanju objekta u postojeći lokalni, socijalni i fizički kontekst.

Posebna pažnja posvećuje se sposobnosti vršenja prostorno-funkcionalne i oblikovno-estetske analize, te valorizacije projekata i realizacija iz ove tipologije objekata.

Marija Čačić_DOM ZDRAVLJA_2013/14.

Nevena Mijušković_DOM ZDRAVLJA_2013/14.

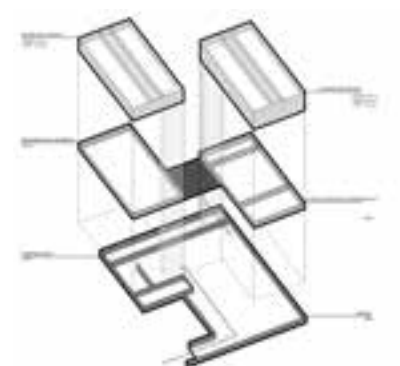

Jovana Miljanić_DOM ZA STARE_2014/15.

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Dragan F. Komatina_ d.i.a
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Veljko Radulović_ d.i.a

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović_ spec.arch.
Sanja Paunović Žarić_ d.i.a

Prethodni nastavnici / Previous Lecturers:
/period 2002-2012/
Red. prof. dr / Full Prof. Dr. Božidar Milić_ d.i.a
Nikola Drakić_ d.i.a

Jovana Miljanić_DOM ZA STARE_2014/15.

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Veljko Radulović_d.i.a

Saradnici/Assistant:
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović_spec.arch.
Sanja Paunović Žarić_d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
/period 2002-2013/

Slobodan Bobo Slovinić_dipl.arch_slikar
Red.prof. / Full Prof.
Aleksandar Radojević_d.i.a
Arhitektonski fakultet_Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

ENTERIJER II

Kroz ciklus predavanja i izradu predmetnog projekta studenti treba da ovladaju složenim procesom projektovanja kompleksnih enterijerskih cjelina različitih funkcionalnih tipologija. Nastava se izvodi kroz predavanja, vežbe i konsultacije. Predmetom je obuhvaćeno savladavanje znanja o ulozi i značaju projektantskog postupka u oblikovanju i rješavanju arhitekture unutrašnjih prostora i veza enterijera i eksterijera (neposrednog okruženja) kompleksnih enterijerskih cjelina sa različitim funkcionalnim sadržajima. Ishodište ovako koncipiranog procesa nastave jeste sposobnost studenta da izradi projekat unutrašnje arhitekture raznovrsnih funkcionalnih tipologija, a koji ispunjava estetske i tehničke zahtjeve nivoa idejnog projekta. Istovremeno, studenti ovladavaju sposobnošću analize i kritičke ocjene primjera i projekata unutrašnje arhitekture, i stiču vještine adekvatnog prezentovanja projektnih rješenja.

TEMA 1: INTERPOLACIJA 2012/13 i 2013/14

U cilju osnaživanja malih preduzeća i početnika u biznisu potrebno je afirmisati ideju generisanja Poslovnih inkubatora. Ova praksa je poznata u zemljama Evropske unije i do sada uspješno kreira poslovni ambijent za zapošljavanje mladih stručnjaka iz različitih oblasti. Inicijativa se posebno odnosi na tzv. kreativne industrije poput: arhitekture, dizajna (grafičkog, industrijskog, modnog...), IT sektora, digitalne produkcije itd. Na zadatoj lokaciji u Bokeškoj ulici (Podgorica) potrebno je uraditi Idejno arhitektonsko rješenje Poslovnog inkubatora, a zatim ga razraditi do nivoa Idejnog arhitektonskog projekta enterijera. Moguće je projektovati i rekonstrukciju postojećeg objekta. Program inkubatora treba da kreira uslove boravka i rada nekoliko timova i pojedinaca iz komplementarnih polja kreativnog djelovanja prema izboru projektanta. Broj članova inkubatora je oko 15. Površina pojedinačnih funkcionalnih jedinica, kao i ukupna površina inkubatora definisane su u zavisnosti od potencijala lokacije.

TEMA 2: REKONSTRUKCIJA PODZEMNOG PROLAZA 2014/15

U cilju upoznavanja sa tehnikama projektovanja enterijera javnih prostora, semestralni zadatak je podrazumjeva rekonstrukciju podzemnog prostora ispod buleva Sv. Petra Cetinskog u Podgorici. Prolaz spaja Rimski trg sa javnom površinom u zoni ka novoizgrađenom hramu. Postojeće stanje prolaza, i pored značajnih ulaganja nije postiglo nivo kvalitetnog javnog prostora. Mala frekvencija korištenja i neuspjeli pokušaji aktiviranja prolaza, devalviraju ovaj potencijalno upotrebljiv urbani ambijent. U tom smislu potrebno je funkcionalno i ambijentalno osmisliti rekonstrukciju – revitalizaciju podzemnog prolaza, kroz izradu Idejnog rješenja enterijera. Potrebno se opredjeliti za odgovarajuću dopunsku funkciju, i u skladu sa njom definisati koncept unutrašnje arhitekture. Moguće je provjeriti mogućnost uvođenja komercijalnih sadržaja privremenog karaktera, upotrebu dijela prostora u javne svrhe u posebnom režimu korištenja prolaza, ili se zadržati samo na enterijerskoj intervenciji u okviru postojeće funkcije.

Marija Knežević_2012/13.

Tijana Đurović_2013/14.

INTERIOR II

Through a series of lectures and designing of the project the students have to acquire complex process of designing interior units for different functional typology. Teaching is done through lectures, exercises and consultations. The course is covered by mastering the knowledge about the role and importance of the design process and addressing connections between architecture of interiors and exterior space (immediate environment), complex interior units with different functional contents.

Ana Dobrašinović_2014/15.

Marija Čačić_2014/15.

NEW TECHNOLOGIES AND MATERIALS

In the time of rapid development of science and major technological achievements, constant education of students and future engineers is essential in order to be in step with the times and presents a challenge. Subject New technologies and materials precisely covers the study of the latest technological trends in architecture and engineering.

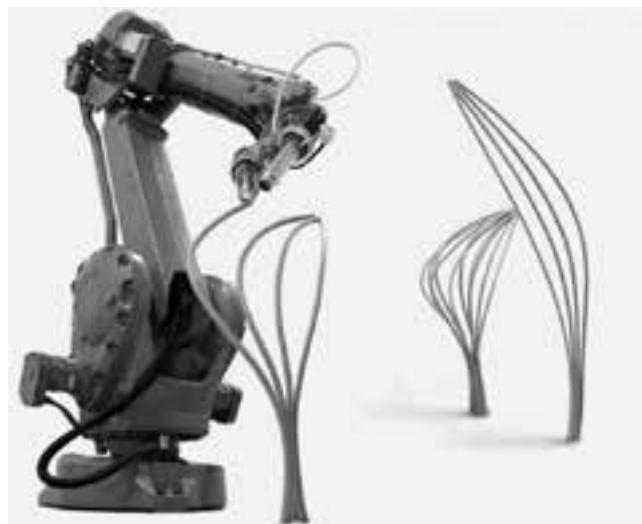
During the semester, in collaboration with the subject teacher and associates, along with lectures, students are awarded a characteristic theme by choice that needs to be developed and Produce a feasibility study in the form of a term paper. The curriculum is designed primarily to acquaint students with the history of building technologies, so they can recognize the importance and the role of technology in architecture and construction. In lectures and exercises, students deal with the issues and the basic categories and concepts as well as technological processes that follow the latest constructive and unconstructive of building systems and how they affect the development of architecture.

Special importance is given to research in the field of energy efficiency in buildings, eco-system construction of buildings, the application of smart materials and facades, implementation of Nano-technology, robotics and automation in the construction industry, as well as application of software and their distribution in the profession.

NOVE TEHNOLOGIJE I MATERIJALI

U vremenu rapidnog razvoja nauke i velikih tehnoloških dostignuća neprestana edukacija studenata i budućih inženjera je neophodna kako bi bili u koraku sa vremenom i predstavlja svojevrsan izazov. Predmet *Nove tehnologije i materijali* se upravo bavi izučavanjem najsavremenijih tehnoloških trendova u oblasti arhitekture i građevinarstva. Tokom semestra u saradnji sa predmetnim nastavnikom i saradnicima, uporedo sa predavanjima studentima se dodjeljuje karakteristična tema po izboru koju je potrebno razraditi i napraviti elaborat u vidu semestralnog rada. Nastavni plan i program je koncipiran da prvenstveno upozna studenta sa istorijatom tehnologije građenja kako bi prepoznali značaj i ulogu tehnologije u arhitekturi i građevinarstvu. Na predavanjima i vježbama obrađuje se problematika i osnovne kategorije i pojmovi kao i tehnološki procesi koji prate najsavremenije konstruktivne i nekonstruktivne sisteme izgradnje i kako oni utiču na razvoj arhitekture. Poseban značaj se pridaje istraživanjima u oblasti energetske efikasnosti objekata, ekoloških sistema izgradnje objekata, primjeni pametnih materijala i fasada, implementacije nano – tehnologije, robotici i automatizaciji u građevinskoj industriji kao i primjena softvera i njihova rasprostranjenost u struci.

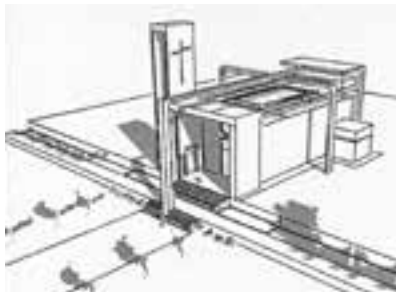
Nastavnik / Lecturer:
Red.prof.dr / Full Prof. Dr. Ratko Mitrović

Viši stručni saradnik / Senior Assistant:
Mr/M.Sc. Dušan Lazarevski_ d.i.a.

Saradnik/Assistant:
Mr/M.Sc. Irena Rajković_ d.i.a.

Nastavnik / Lecturer:Van.prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Ilija Lalošević_d.i.a.**Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:**

Doc.dr / Assist. Prof. Svetislav G.Popović

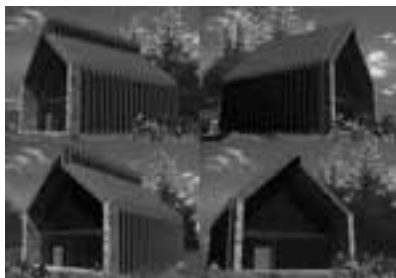
Kristina Stojanovski_CRKVA_2010/11.

Nastavnik / Lecturer:Red.prof.dr/ Full Prof. Dr.
Dušan Vuksanović _ d.i.a.**Saradnik / Assistant:**

M.Sc. Irena Rajković_ d.i.a.

Marković M., Milić M., Rajković N., Raspopović D_2010/11.

SAKRALNA ARHITEKTURA

U sklopu predmeta *Sakralna arhitektura* očekuje se da student, nakon položenog ispita poznaje istorijski razvoj odgovarajuće tipologije arhitektonskih objekata – sakralne arhitekture, pripadajuće teorijske koncepte, savremene tendencije, kao i da posjeduje znanje o novim tehnologijama u sakralnoj arhitekturi i o njihovoj adekvatnoj primjeni. Studenti se upoznaju sa istorijskim pregledom nastanka i razvoja sakralne arhitekture i projektantskim principima, kroz predavanja, obavezne konsultacije, vježbe kao i terenskim radom u cilju proučavanja oblikovnog izraza zadacima definisanih prostornih cjelina. Pored istoriografije građenja sakralnih objekata, studenti izučavaju analizu razvoja unutrašnjeg prostora kroz terminologiju karakterističnu zapredmetnu oblast.

BIOKLIMATSKA ARHITEKTURA

Na predmetu *Bioklimatska arhitektura* izučavaju se oni principi i modeli u projektovanju koji su se oformili kao rezultat posvećivanja posebne pažnje aspektima usaglašavanja arhitekture sa uticajima prirodnog okruženja (klime, topografije, prirodnih resursa). S obzirom da se radi o procesu projektovanja, koji je u velikoj mjeri orijentisan na kontrolu energetskih tokova iz okruženja, projektovanje bioklimatske arhitekture zahtijeva znanja o osnovnim principima pasivnog korišćenja obnovljivih izvora energije – sunca i vjetera u prvom redu, uključujući i odgovarajuća poglavlja iz klimatologije. Semestralni rad predstavlja izrada projekta za konkretnu lokaciju, uglavnom ruralnog karaktera, pri čemu se rad studenata odvija u okviru timova kojima se dodjeljuju lokacije sa izrazitim klimatskim razlikama. Primjena odgovarajućih metoda i principa, kako kod kreiranja novih objekata, tako i kod rekonstrukcije postojećih, rezultirala je nizom kvalitetnih studentskih odgovora – predloga bioklimatskih rješenja za raznolike odlike konteksta.

Kujović J., Čirović N., Bačlija T., Asanović I_2010/11.

SACRAL ARCHITECTURE

Within the program of *Sacral architecture*, it is expected that the student after passing the exam knows the historical development of the corresponding typology of architectural objects - religious architecture, the corresponding theoretical concepts, modern tendencies, as well as have the knowledge of the new technologies in the sacral architecture and about their correct implementation. Students learn about the historical review of the origin and development of religious architecture and design principles, through lectures, mandatory consultation, exercises, and field work to study the expression of formative tasks defined spatial units. In addition to the historiography of construction of sacral buildings, students study analyzes the development of the internal space through the characteristic terminology of the subject area.

BIOCLIMATIC ARCHITECTURE

The course *Bioclimatic architecture* is about those principles and models in design process which are the result of the particular attention to aspects of adaptation of architecture to the impacts of natural environment. Bioclimatic architecture design requires knowledge of basic principles of passive use of renewable energy sources – sun and wind on the first place including relevant chapters from climatology. Semestral work represents the project for a concrete location mostly of rural character. Student work is organized within the teams which deal with locations of very different climatic characteristics.

Derkovic M., Drobnyak Đ., Đurović J., Jelenić N., Drobnyak Đ_2009/10.

RECONSTRUCTION OF ARCHITECTURAL BUILDINGS

Through the course *Reconstruction of architectural buildings* students learn about the principles and methods of restructuring, adapting and renovating existing architectural structures, primarily of valuable buildings of cultural heritage and architectural heritage. The aim of the course is to develop students' attitude towards cultural heritage and architectural heritage and an awareness of the values of a number of inherited buildings, because those buildings with minimal intervention could serve the purpose and be transferred to future generations.

REKONSTRUKCIJA ARHITEKTONSKIH OBJEKATA

Kroz predmet *Rekonstrukcija arhitektonskih objekata* studenti se upoznaju sa principima i metodama rekonstrukcije, adaptiranja i sanacije postojećih arhitektonskih struktura, u prvom redu vrijednih objekata kulturne baštine i graditeljskog nasljeđa. Cilj predmeta je da kod studenata razvije odnos prema kulturnoj baštini i graditeljskom nasljeđu i svijest o brojnim vrijednostima naslijeđenih objekata, koji veoma često uz minimalne intervencije mogu, sa postojećom ili novom namjenom da služe savremenoj svrsi i da budu preneseni budućim generacijama.

Studenti se edukuju da prepoznaju ne samo istorijske, estetske i umjetničke već i konstruktivne, materijalne, tehnološke i druge vrijednosti starih objekata, koji bez obzira na starost, još uvijek imaju značajnu upotrebnu vrijednost, pa često i brojne komparativne prednosti u odnosu na moderne objekte. U okviru predmeta proučavaju se stanje, mehanizmi i uzroci propadanja naslijeđenih objekata, ciljevi i principi rekonstrukcije i sanacije, kao i mogućnosti i izazovi savremene obnove, metode i tehnike kojima se sprovode rekonstrukcija i sanacija.

Teorijske postavke primjenjuju se i provjeravaju kroz radne zadatke koje studenti obrađuju u toku semestra. Nakon obavljenih relevantnih analiza „in situ“ studenti izrađuju idejno rješenje rekonstrukcije i adaptacije zadatog objekta.

Nastavnik / Lecturer:
Van. Prof. dr / Assoc. Prof. Dr.
Ilija Lalošević _ d.i.a

REKONSTRUKCIJA VLADINOG DOMA NA CETINJU

KATEDRALA SVETOG TRIPUNA

REKONSTRUISANA PALATA U STRAROM BARU

Nastavnik / Lecturer:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Dragan F. Komatina_ d.i.a

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
/period 2002-2010/

Red. prof. /Full Prof.
Aleksandar Radojević_ d.i.a
Arhitektonski fakultet _Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

ARHITEKTONSKI DETALJ

U okviru predmeta *Arhitektonski detalj*, student se upoznaje sa značajem i značenjem arhitektonskog detalja u različitim projektantskim procesima, uči se rješavanju arhitektonskog detalja i njegovoj aplikaciji u arhitekturi. U toku semestra student izučava arhitektonski detalj kao sastavni dio projektantskog procesa. Veoma važan segment u okviru predmeta pripada razvoju arhitektonskog detalja i materijala kroz analizu graditeljskih epoha (pristorija, antika, srednji vijek, renesans, barok, XVIII, XIX i XX vijek). Takođe, u okviru predmeta izučava se pristup kod projektovanja arhitektonskog detalja kao primarnih elemenata u procesu projektovanja, kao i tretman detalja kao dopunskog i upotrebnog predmeta. Na kraju, izučava se složeni arhitektonski detalj kao i industrijski arhitektonski detalj, kao i njegova savremena aplikacija.

ARCHITECTURAL DETAIL

Introduction to the significance and meaning of architectural details in the various processes of designing, studying approaches to solving architectural details and applications in interior architecture, ability to process different materials, material damage – finishing. It is expected that the student after passing the exam: Understands the importance and meaning of architectural details in the various of architectural processes; Has knowledge about the use of architectural details and materials.

Nastavnik / Lecturer :
Van. Prof.dr / Assoc. Prof. Dr.
Ilija Lalošević_ d.i.a

Saradnik/ Assistant:
M.Sc. Irena Rajković_ d.i.a.

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
/period 2002-2016/

Red. Prof. dr / Full Prof. Dr.
Nađa Kurtović Folić_ d.i.a
Fakultet tehničkih nauka _Univerzitet u Novom Sadu
Faculty of Technical Sciences_ University of Novi Sad

ZAŠTITA I REVITALIZACIJA GRADITELJSKOG NASLJEĐA

Predmet *Zaštita i revitalizacija graditeljskog nasljeđa* uvodi studente u značaj proučavanja i očuvanja kulturne baštine, sa posebnom pažnjom na graditeljsko nasljeđe. Cilj predmeta je da kod studenata razvije odnos prema kulturnoj baštini i graditeljskom nasljeđu i svijest da je svaka generacija graditelja dio kontinuiteta procesa gradnje, sa obavezom poštovanja doprinosa prethodnih generacija, „profesionalnih predaka“ i prenošenja naslijeđenih vrijednosti budućim pokoljenjima.

Studenti se edukuju da prepoznaju vrijednosti ne samo pojedinačnih spomenika kulture, već i kompleksa, grupacija i širih zaštićenih prostornih cjelina. U okviru predmeta proučavaju se stanje, uzroci propadanja graditeljskog nasljeđa, ciljevi i principi zaštite, kao i mogućnosti i izazovi savremene revitalizacije, metode i tehnike kojima se sprovode zaštita i rehabilitacija i dr.

Posebna pažnja posvećuje se savremenom odnosu prema graditeljskom nasljeđu kroz integralnu zaštitu i održivi razvoj putem primjera obnove objekata i ansambala i urbanih cjelina. Teorijske postavke primjenjuju se i provjeravaju kroz radne zadatke koje studenti obrađuju u toku semestra. Nakon obavljenih relevantnih analiza: istorijska, arhitektonska, urbanistička i dr. studenti izrađuju idejno rješenje zaštite i revitalizacije zadanog zaštićenog kompleksa i/ili objekta.

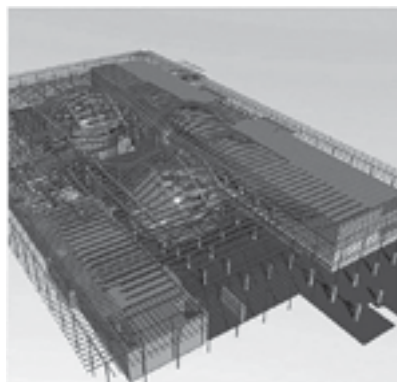
PROTECTION AND REVITALIZATION OF ARCHITECTURAL HERITAGE

Through the course Protection and revitalization of the architectural heritage students learn about the principles and methods of architectural heritage and its use in modern purposes, through lectures, practice, preparation of studies and graphic works. The aim of the course is to develop students' attitude towards cultural heritage and architectural heritage and an awareness that every generation builder part of the continuity of the construction process, with the obligation of respect for the contributions of previous generations.

PROJECT MANAGEMENT IN ARCHITECTURE

Managing projects in the realization of architectural structures in the first phase includes a definition of the type of object that is to be built, the research background and design contest. Creating conceptual design, i.e. conceptual project, has come under special attention, because if at this stage of design to adopt a bad decision, in the later stages of design, the consequences are difficult to correct and can have significant negative consequences on the whole project. Within this area, it is processed and project management in the preparation of all other phases of design, i.e. making preliminary design, the main project, completed project, the audit process and all phases of the project to obtain a building permit.

The course of Project management is taught, due to the increasing application in local and wider market, FIDIK's procedure at the stage of project management in all phases of its implementation, starting from the design phase, for the construction of, and to obtain a building permit.

UPRAVLJANJE PROJEKTIMA U ARHITEKTURI

Upravljanje projektima u zadnjih dvadesetak godina se ubrzano razvija zahvaljujući prvenstveno razvoju softverskih programa koji se koriste za upravljanje projektima i u razvoju novih tehnologija i materijala. Iz tih razloga se razvila i nova oblast upravljanja projektima u BIM tehnologijama. Upravljanje projektima u BIM tehnologijama omogućava da se upravlja realizacijom projekta i kada se učesnici nalaze na različitim mjestima, jer je njihova sinhronizacija u radu toliko dobra da se eventualne graške u procesu realizacije projekta svode na minimum. Sve promjene u fazi projektovanja su vidne za sve učesnike i do detalja definišu sve karakteristike tehnologija, materijala i elemenata koji se ugrađuju na odedenom objektu. Korišćenjem ovih tehnologija, već danas, arhitektonski objekti se projektuju u šest i više dimenzija, pri čemu arhitekta, dok projektuje objekat u tri dimenzije, mora da razmišlja za koliko vremena će objekat izgraditi, za koliko novca, kako će funkcionisati objekat kada se izgradi, koliko će trošiti energije i kako se može ukloniti objekat posle završetka njegovog životnog ciklusa. Oblast upravljanja projektima u BIM tehnologijama prezentiramo u sklopu predmeta upravljanja projektima sa posebnim akcentom na softverske programe koji omogućavaju projektovanje svih faza projekata i realizaciju objekata u ovim tehnologijama. U ovoj oblasti smo, pored redovne nastave, uradili i nekoliko istraživanja, koja su bila osnov za odbranu više magistarskih radova iz ove oblasti.

U sklopu ovog predmeta se obrađuje i upravljanje projektima kod projektovanja i izgradnje arhitektonskih objekata koje obuhvata proces od ideje do realizacije, to jest do dobijanja upotrebne dozvole. Upravljanje izgradnjom arhitektonskog objekta se, najčešće, realizuje po sistemu „ključ u ruke“ i po sistemu gdje je upravljanje izrade projektne dokumentacije odvojeno od upravljanja izgradnjom objekta. U posljednjem periodu se u praksi sve više koristi upravljanje projektima po sistemu ključ u ruke, jer je sva odgovornost za uspjeh ili neuspjeh na jednom upravljačkom timu. To daje veću garanciju da će se projekat uspješno i kvalitetno završiti u planiranoj dinamici i u okviru planiranih finansijskih sredstava. Upravljanje projektima kod realizacije arhitektonskih objekata obuhvata u prvoj fazi definisanje cilja i tipa objekta koji treba da se izgradi, istraživanje podloga i izradu idejnog rješenja. Izradi idejnog rešenja, odnosno konceptualanog projekta, posvećuje se posebna pažnja, jer ako se u ovoj fazi projektovanja usvoje loša rješenja, u kasnijim fazama projektovanja se teško ispravljaju i mogu imati velike negativne posljedice na cio projekat. U sklopu ove oblasti obrađuje se i upravljanje projektom kod izrade svih ostalih faza projektovanja, tj. izrade idjenog projekta, glavnog projekta, izvedenog projekta, procesa revizije projekta i svih faza do dobijanja građevinske dozvole. Sljedeća faza koja se obrađuje, posle dobijanja građevinske dozvole za izgradnju objekta, je upravljanje projektom izgradnje objekta, počev od pripremnih radova, pa do dobijanja građevinske dozvole.

U sklopu ovog predmeta, izučavaju se, zbog sve veće primjene na našem i širem tržištu, FIDIK-ove procedure u fazi upravljanja projektima, u svim fazama njegove realizacije, počev od faze projektovanja, izgradnje, pa do dobijanja građevinske dozvole.

Nastavnik / Lecturer:
Red.prof.dr/ Full Prof. Dr. Ratko Mitrović

Nastavnik / Lecturer:

Doc.dr / Assist. Prof. Dr.
Svetislav G. Popović _ d.i.a
Doc.dr /Assist. Prof. Dr.
Svetlana K. Perović_ d.i.a

Saradnici/Assistant:

Mr/M.Sc. Jelena Bajić Šestović_ d.i.a
Mr/M.Sc. Sanja Vlahović_ spec. arch.

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:

/period 2002-2010/

Red. prof. / Full Prof. Dimitrije Mladenović
Arhitektonski fakultet _Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

SINTEZNI URBANISTIČKI PROJEKAT I

Na predmetu *Sintezni urbanistički projekat I* kompleksno se razmatraju teorija i praksa urbanističkog planiranja i projektovanja, kao i upravljanja urbanim i održivim razvojem. Cilj predmeta je uočavanje uloge urbanističkog planiranja kao oblika državne intervencije na tržištu, upoznavanje sa strukturom i sadržajima urbanističkih planova i projekata. Teme na ovom predmetu su i istraživanje metoda, tehnika, planerskih indikatora i normativa, sa zadatkom implementiranja politike i etike urbanističkog planiranja u urbanističke planove i projekte.

Za realizaciju nastavnog plana, ovim predmetom se predviđaju kompleksne metode pored predavanja i interaktivnog timskog rada u studiju, a to su: istraživanje na terenu, izložbe, radionice, prezentacije, filmovi, makete, publikacije i dr.

Po završetku ispita *Sintezni urbanistički projekat I*, od studenta se očekuje osposobljenost da poznaju aktuelne politike urbanog planiranja i projektovanja, kritički valorizuje planski dokument i rješava kompleksne probleme u procesu prostornog i urbanističkog planiranja i projektovanja.

URBAN SYNTHESIS PROJECT I

The subject is complex consider of theory and practice of urban planning and design, urban management and sustainable development. Objective of the course is the identification of the role of urban planning as a form of state intervention on the market, exploring the structure and contents of urban plans and projects. Themes during this course include research methods, techniques, planning indicators and standards, with the task of implementing the policy and the ethics of urban planning in urban plans.

For the realization of the curriculum, within this subject is predicted complex methods in addition to lectures and interactive teamwork in the study, namely: field research, exhibitions, workshops, presentations, films, models, publications and etc.

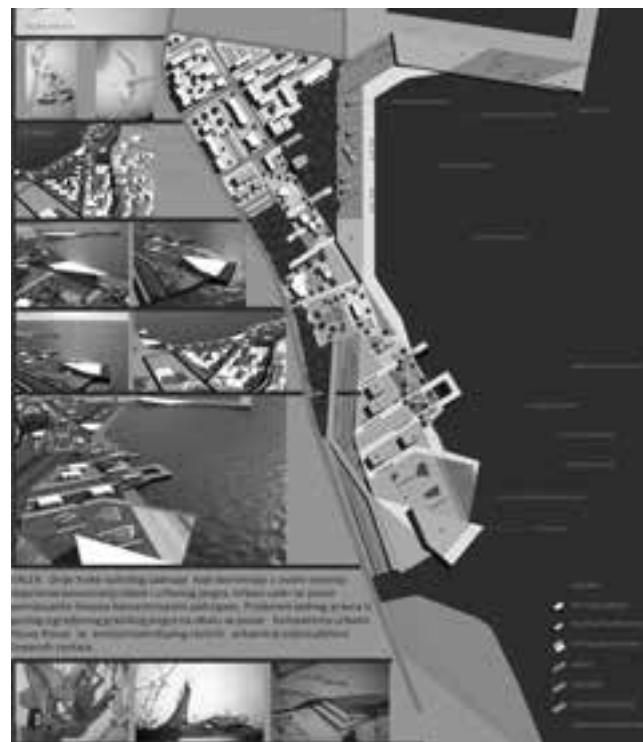
Upon completion of the examination of Synthesis urban project I, the student is expected to know the capacity of the current policy of urban planning, critically valorize planning document and resolve complex problems in the process of spatial and urban planning and design.

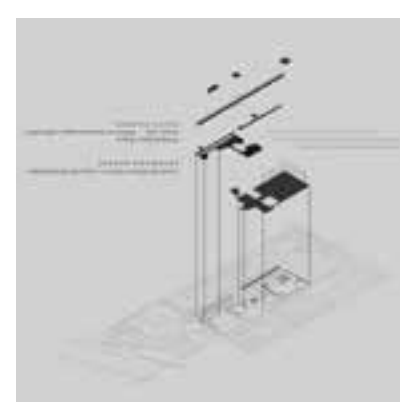
Bojana Raspopović _REKONSTRUKCIJA ULICE

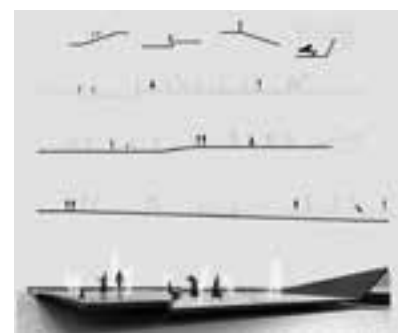
Danijela Mijajlović _REKONSTRUKCIJA URBANOG FRAGMENTA_BAR

Milica Đurović _URBANI VALER_BAR

Branka Vujović _HEMA

Bojana Raspopović _PRESJECI

PLANNING OF RURAL SETTLEMENTS

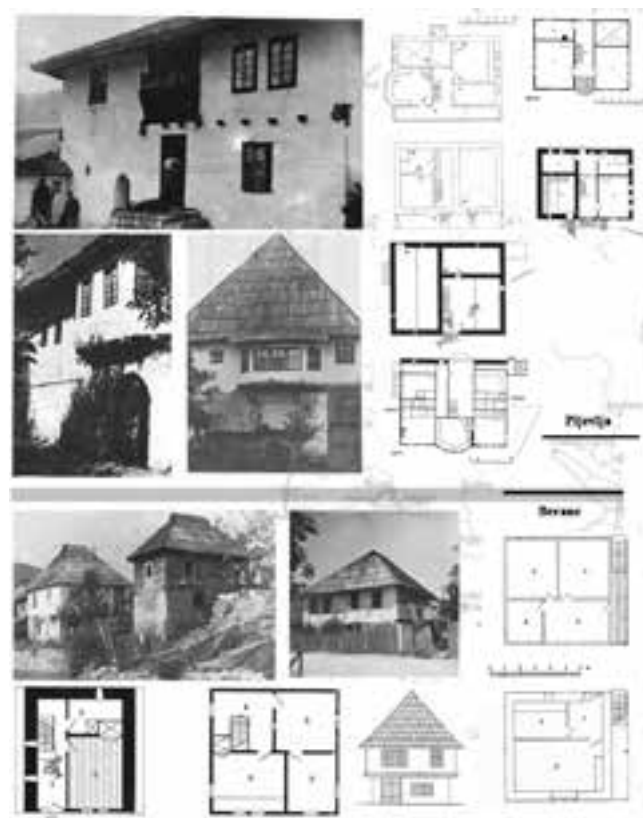
Subject *Planning of rural settlements* is chronologically linked to the subject matter presented at the undergraduate course. Students are introduced to ideas, movements, tendencies and realizations, and to the appearance of the village, to the contemporary rural spatial concepts at the end of XX and beginning of XXI century. Students integrate knowledge through teaching related disciplines into a comprehensive knowledge of the spatial planning of rural settlements. Students form knowledge on rural areas and physical geographic factors for the purposes of their planning, developing the skills of assessing real connection between natural and anthropogenic values and the degree of their actual evaluation. They become familiar with the basic standards of typology and site selection for development of tourist villages with the size of the location, accessibility, external infrastructure (existing or planned). Students perform project development of different types, scale and complexity, in rural contexts, that meet the aesthetic and technical requirements using a range of appropriate techniques. They gain knowledge about planning villages and are trained to use them in practice. They use adequate knowledge of the history and theory of spatial planning, related natural and social sciences in the making, interpretation and critical evaluation of spatial - urban projects. The exam is taken through the tests, through writing i.e. a short essay (500 words) as well as projects, through which further deepen the knowledge of the areas of student, in consultation with the teacher, elected by their own liking.

Sanja Vlahović *TIPOLOGIJA SEOSKIH OBJEKATA*, 2009/10.

PLANIRANJE SEOSKIH NASELJA

Predmet *Planiranje seoskih naselja* se hronološki nadovezuje na materiju izlaganu na predmetima na osnovnim studijima. Studenti se upoznaju sa idejama, pokretima, tendencijama i realizacijama, od pojave naselja, pa do savremenih prostorno ruralnih koncepata sa kraja XX i početka XXI vijeka. Studenti kroz nastavu integrišu znanja srodnih disciplina u sveobuhvatno znanje o prostornom planiranju seoskih naselja. Formiraju se znanja o seoskim naseljima i fizičko geografskim faktorima za potrebe njihovog planiranja i razvoju sposobnosti realnog procjenjivanja veze između prirodnih i antropogenih vrijednosti i stepena njihove stvarne valorizacije. Upoznaju se s osnovnim kriterijumima tipologije i izbora lokacije za razvoj turističkih seoskih naselja, s veličinom lokacije, dostupnosti, eksternom infrastrukturom (postojećom ili planiranom). Studenti vrše izradu projekta različite tipologije, razmjere i složenosti, u ruralnim kontekstima, koji zadovoljavaju estetske i tehničke zahtjeve, a koristeći niz odgovarajućih tehnika. Dobijaju znanja o planiranju seoskih naselja i osposobljavaju se da ih koriste u praksi. Koriste adekvatno znanje iz istorije i teorije prostornog planiranja, srodnih prirodnih i društvenih nauka u izradi, tumačenju i kritičkoj valorizaciji prostorno - urbanističkih projekata.

Ispit se polaže putem kolokvijuma, kao i izradom kraćeg eseja (500 riječi) kao i projekata, kroz koje se dodatno produbljuje znanje vezano za oblasti koje student, u dogovoru sa profesorom, bira po sopstvenom afinitetu.

Nina Klikovac *TIPOLOGIJA SEOSKIH OBJEKATA*, 2014/15.

Nastavnik / Lecturer:
Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Miroslav Doderović
Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore

Saradnici / Assistants:
Mr/M.Sc. Sanja Vlahović_ spec. arch.
Mr/M.Sc. Nevena Đurović_ spec. arch.

Prethodni nastavnici / Previous Lecturers:
/period 2002-2012/
Red. Prof. dr / Full Prof. Dr. Radovan Bakić
Filozofski fakultet_ Univerzitet Crne Gore
Faculty of Philosophy_University of Montenegro

Bojana Cerović *TIPOLOGIJA SEOSKIH NASELJA*, 2015/16.Nina Klikovac *TIPOLOGIJA SEOSKIH NASELJA*, 2014/15.

Nastavnik / Lecturer:
 Doc. dr / Assist. Prof. Dr.
 Svetislav G. Popović_ d.i.a.

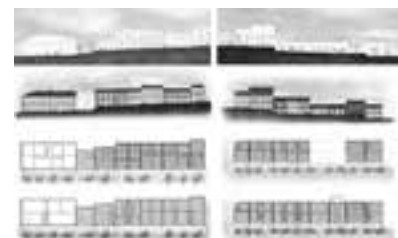
Saradnici/Assistant:
 Mr/M.Sc. Jelena Bajić Šestović_ d.i.a.
 Mr/M.Sc. Sanja Vlahović_ spec.arch.
 M.A. Aleksandar Ašanin_ d.i.a.

URBANA OBNOVA

Kroz predmet *Urbana obnova* izučava se proces, metode i savremeni tokovi u urbanoj obnovi lokalnih sredina. To se podstiče određenim planskim mjerama i uređenjem grada kroz konsolidaciju urbanog područja sa naglaskom na koncept integrisanog održivog urbanog razvoja. Ishod procesa učenja je sticanje užih stručnih kvalifikacija na polju urbane obnove koje bi se koristile u projektima i studijama u procesu urbane regeneracije i revitalizacije, u praksi upravljanja i planiranja razvoja lokalnih zajednica, a u kontekstu savremenih globalnih uticaja na lokalne sredine.

URBAN RENEWAL

Through the subject of *Urban Renewal* it is studied the process, methods and modern trends in urban renewal of local communities. It encourages certain planning measures and arrangement of the city through the consolidation of urban areas with a focus on the concept of integrated sustainable urban development. The outcome of the learning process is to acquire specialized professional qualifications in the field of urban renewal that could be used in projects and studies in the process of urban regeneration and revitalization, in practice management and planning community development, in the context of modern global impact on the local environment.

URBAN DESIGN

Subject *Urban Design* is optional class within Specialist Studies on Urbanism. The subject provides students with knowledge on elements of collaborative and multidisciplinary (transdisciplinary) process of shaping physical environment and designing in urban context. Work on the subject consists of lectures and discussions with students aimed at acquiring knowledge and skills in setting basic postulates from different theoretical positions: collaborative, sociological, ecological, economic and defining objectives for a holistic approach to the process of urban regeneration and successful urban design. Since urban design in general is somewhere between comprehensive abstractions of planning and concrete particularities of the architecture, the students are provided with broader theoretical insight, while verification of adopted knowledge is done by means of essays, pilot strategies in respect to set topic and space as well as orally.

URBANI DIZAJN

Predmet *Urbani dizajn* je izborni predmet u sklopu specijalističkih studija iz urbanizma. U okviru predmeta studenti se upoznaju sa elementima kolaborativnog i multidisciplinarnog (transdisciplinarnog) procesa oblikovanja fizičkog okruženja i projektovanja u urbanom kontekstu. Rad na predmetu je koncipiran kroz predavanja i diskusiju sa studentima sa ciljem sticanja znanja i vještina u postavljanju polaznih postavki iz različitih teoretskih pozicija: kolaborativne, socioloske, ekološke i ekonomske i definisanja ciljeva za holistički pristup procesu urbane regeneracije i uspješnog urbanog dizajna. Kako se urbani dizajn generalno nalazi negdje između sveobuhvatnih apstrakcija planiranja i konkretnih pojedinosti arhitekture, studentima se daje na uvid širi teoretski uvid, dok se provjera usvojenog znanja vrši kroz eseje, pilot strategije u odnosu na definisanu temu i prostor i usmeno izlaganje.

Kroz teoretski okvir na predmetu *Urbani dizajn* daje se geneza razvoja i diskusije o novoj disciplini "između arhitekture i urbanizma", počev od rasprave među američkim planerima u 1950-im godinama, zatim rezultata sa prve konferencije o urbanom dizajnu održane 1956. god. na GSD Univerzitetu Harvard, kroz doprinose Lewis Mumford-a, Jane Jacobs, Victor Gruen, Edmund Bacon, K.Lyncha i dr. J. L. Sert, koji je 1956. najavio urbani dizajn kao novo akademsko polje i definisao ga kao „dio planerskog pitanja u pogledu fizičke forme grada“, preko Paul D. Spreiregena (*Urban Design: the architecture of cities and town*, 1965), kao i kroz rad Centra za urbani dizajn na Oxford Polytechnic 1972. god. i UK Urban Design Group-u koja je formirana 1978. god.

Tokove savremenog urbanog dizajna kroz prizmu novih paradigmi: ekološkog urbanog dizajna, pejzažnog urbanizma i rezilijentnog adaptivnog urbanog dizajna, se elaboriraju kroz različite interaktivne aktivnosti: 1. Analizu ključnih tekstova i diskusije koji se dostavljaju studentima putem e-maila (S. Allen, J. Corner, C. Waldheim, A. Kriger, Ali Manidipur, P. Belenger, N.M. Lister, R. Koolhaas, T. Mrdjenovic, E. C. Cattaneo, A.Wall, C.Reed, C.S.Holling, N.Elin, i dr.), 2. Analize internacionalnih studija slučaja, npr. "Primjer urbane regeneracije lineranog javnog prostora "High Line" u New York-u". 3. Esej i prikaz analiza i usvojenih koncepata iz studije slučaja kroz integrisanu brošuru, 4. Semestralni rad, sa ciljem da se studentima pruži teoretski osnov za razumijevanje procesno orijentisanog urbanog dizajna koji integriše socio-kulturoloske i prirodne vrijednosti kroz kreativno-experimentalni pristup i njegove praktične primjene i provjere na konkretnom prostoru (npr. primjeru grada Podgorice). Naziv Semestralnog rada: "Rekonekcija urbanih performativnih "niti" grada u cilju kreiranja novog identiteta mjesta. Urbana regeneracija Podgorice kroz oživljavanje lineranih javnih prostora."

Nastavnik / Lecturer:
Dr. Sonja Radović Jelovac _ d.i.a

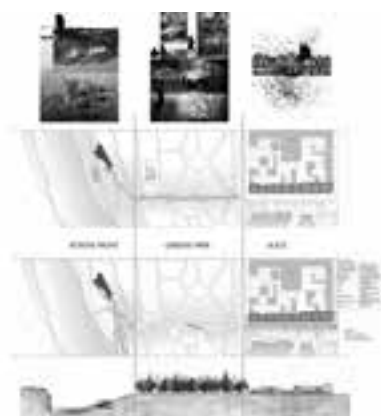
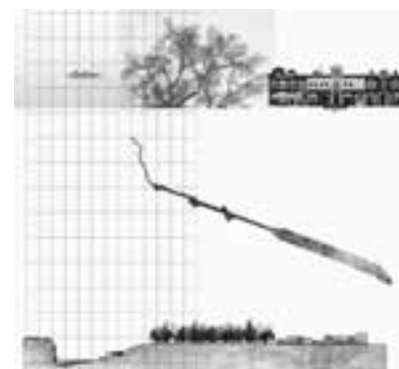
Prethodni nastavnici / Previous Lecturers:
/period 2002-2014/
Nikola Drakić_ d.i.a

Mr/M.Sc. Mladen Đurović_ d.i.a

Red. Prof. / Full Prof.
Dimitrije Mladenović_ d.i.a

Arhitektonski fakultet_ Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture_ University of Belgrade

Dr Svetlana Perović_ d.i.a

Nastavnik / Lecturer:
Red.prof.dr/ Full Prof. Dr.
Dušan Vuksanović _ d.i.a.

EKOLOGIJA URBANIH SREDINA

Predmet ima za cilj osvjetljavanje onih ekoloških aspekata koji pripadaju planiranju i izgradnji prostora. Osnovna ideja je afirmacija principa, kriterijuma i modela planiranja usklađenih sa lokalnim uslovima prirodne i izgrađene sredine. Program se zasniva na određenom nivou znanja iz oblasti fizike zgrade i čini sintezu sa predmetima bioklimatska arhitektura i urbanističko planiranje.

URBAN ECOLOGY

The aim of the subject is to clarify those environmental aspects which belong to the space planning and constructing. The basic idea is the affirmation of the principles, criteria and planning models matched to local conditions of natural and built environment. The program is based on a certain level of knowledge in the field of Architectural Physics and makes the synthesis of Bioclimatic Architecture and Urban Planning.

Nastavnik / Lecturer:
Prof. drIlija Lalošević_ d.i.a.

Prethodni nastavnik / Previous Lecturer:
Red.prof. dr / Full Prof. Dr. VladanĐokić
Arhitektonski fakultet _Univerzitet u Beogradu
Faculty of Architecture _University of Belgrade

ISTORIJA GRADA

Student se upoznaje sa kompoziciono programskim elementima grada, scenografijom grada, fenomenom grada, njegovom filozofijom i genezom, a koje izučavaju kroz pojmove kao što su: grad kao kulturni stereotip, grad kao arhetip, grad kao stvarnost i grad kao ideal, grad utopije isl. Predmetom se kompleksno razmatraju ključna morfološka obelježja gradskih prostora kao i njihova međuzavisnost sa kontekstom u kome se nalaze.

Očekuje se da student, nakon položenog ispita Istorija grada posjeduje formiran stav o suštini fenomena grada kao i da posjeduje visok nivo široke lične urbane kulture. Cilj predmeta je da studenti sami izvode zaključke o suštini grada. Predmet treba da podstakne studente na razmišljanja, istraživanja i građenje ličnog stava o fenomenu grada kao i da pruži elemente za stvaranje široke lične urbanističke kulture.

URBAN HISTORY

Student gets acquainted with compositional elements of the program of the city, city scenography, the phenomenon of the city, and with city genesis and philosophy, which can be taught through concepts such as: the city as a cultural stereotype, the city as the archetype, the city as a reality and as an ideal city, a city of utopia, etc.

Within this subject, it is considered complex key morphological characteristics of collected urban spaces and their interdependence with the context in which they are located. It is expected from the student, after passing the examination of History of the City, that he has formed an opinion on the essence of the phenomenon of the city, and has a high level of personal broad urban culture. The aim of the subject is that students make their own conclusions about the essence of the city. The subject should encourage students to think, research, and building personal attitude about the phenomenon of the city, as well as to provide elements for the creation of a broad personal urban culture.

URBAN ECONOMY

The aim of the subject is to introduce students with the basic elements of spatio - physical structure of the economy of urban areas, to provide basic knowledge of the methods and techniques of urban analysis in the field of visual and physical structure of the city, and to prepare students for practical and creative implementation of previous knowledge in the field of urban design.

It is expected that the student after passing the exam Urban Economics: Know the basic principles of spatial economics; Understand the architectural profession and the role of architects in the socio-economic processes.

GIS GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM

The aim of the course is to introduce students with the basic elements of spatio - the physical structure of the ecology of urban areas, to provide basic information on methods and techniques of urban analysis in the field of visual and physical structure of the city, to prepare students for practical and creative implementation of previous knowledge in the field of urban design.

It is expected that the student after passing the exam, GIS /geographic information system/ knows the basic properties and components of geographic information systems, their functions and applications in the field of spatial planning, has the basic knowledge about the structure of spatial data and their modeling (conceptual, logical and physical), has a general insight into the structure of the geographic databases, its architecture, update and convenient operation GIS data, knows the basics of geospatial standardization /ISO / TC211 and OGC standard/ in the field of geoinformation in the global and national levels, that he is familiar with the basics of Web GIS as a kind of distributed geographic information system and hybrid solutions / Web server and Web client strategy/, that he can use information technology and gain an overview of the possibilities of commercial and freely available software packages GIS /ESRI ArcGIS architecture/ and interprets different digital representations for spatial and urban planning.

PROSTORNA EKONOMIKA

Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim elementima prostorno-fizičke strukture ekonomike urbanih sredina, pružanje osnovnih saznanja o metodama i tehnikama urbane analize u domenu fizičke i vizuelne strukture grada, kao i priprema studenata za praktičnu i kreativnu primjenu prethodnih saznanja u oblasti urbanističkog projektovanja. Očekuje se da student, nakon položenog ispita *Prostorna ekonomika*: Poznae osnovne principe prostorne ekonomike, razumije arhitektonsku profesiju i ulogu arhitekta u društveno-ekonomskim procesima

GIS GEOGRAFSKI INFORMACIONI SISTEM

Cilj predmeta je da upozna studente sa osnovnim elementima prostorno fizičke strukture ekologije urbanih sredina, da pruži osnovna saznanja o metodama i tehnikama urbane analize u domenu fizičke i vizuelne strukture grada, da pripremi studente za praktičnu i kreativnu primjenu prethodnih saznanja u oblasti urbanističkog projektovanja.

Očekuje se da student, nakon položenog ispita GIS /geografski informacioni system/ poznaje osnovna svojstva i komponente geografskih informacionih sistema, njihove funkcije i primjenu u oblasti planiranja prostora, posjeduje osnovna znanja o strukturi prostornih podataka i njihovom modeliranju / konceptualno, logičko i fizičko/, ima opšti uvid u strukturu geografske baze podataka, njenu arhitekturu, ažuriranje i praktično rukovanje GIS podacima, poznaje osnove geoprostorne standardizacije /ISO/TC211 i OGC standard/ u oblasti geoinformacija na globalnom i nacionalnom nivou, upoznat je sa osnovama Web GIS-a kao vrstom distribuiranog geografskog informacionog sistema i hibridnim rješenjima /Web server i Web klijent strategija/, upotrebljava informatičke tehnologije i stiče pregled nad mogućnostima komercijalnih i slobodno dostupnih GIS programskih paketa /ESRI ArcGIS arhitektura/ i interpretira različite digitalne prikaze za oblast prostornog i urbanističkog planiranja.

Nastavnik / Lecturer:
Doc. dr / Assist. Prof. Dr.
Branka Radonjić _dipl.ecc.
Ekonomski fakultet _Univerzitet Crne Gore
Faculty of Economics _University of Montenegro

Nastavnik / Lecturer:
Doc. Dr / Assist. Prof. Dr.
Gojko Nikolić

Boutique Hotel in the Nautical-Tourist Complex in Kotor

In designing the facility sought to not to disturb the delicate balance between a large number of factors: the natural environment, historical heritage of Kotor, existential attitude of the population to the present location, the overall socio-cultural environment. Transposition geomorphology of the bay, it was designed a building with longitudinal patterns with semi-atrium character of space, with aim forming own microclimate (like the gulf). In addition to the form of the facility it was taken into account in order to not disturb the ambiance with materials, so it was used local stone in natural color on the facades. The dynamics of form object is achieved by the strong high-altitude denivelation of the eastern to the western part of facility, while in terms of materials, the contrast is done with stone-glass combination. The chosen location offers the essential qualities for the luxury tourism, and these are well connection and secured isolation.

Boutique Hotel u okviru nautičko-turističkog kompleksa u Kotoru

Prilikom projektovanja ovog objekta težilo se da se ne naruši delikatna ravnoteža između velikog broja činilaca: prirodne sredine, istorijskog naslijeđa Kotora, egzistencijalnih odnosa stanovništva sa predmetnom lokacijom, sveukupni socio-kulturološki ambijent. Transpozicijom geomorfologije zaliva, došlo se do longitudinalne forme objekta sa poluatrijumskim karakterom prostora, koji ima za cilj formiranje sopstvenog mikroklimata (nalik zalivskom). Osim formom vodilo se računa da se ambijent ne naruši ni materijalima, pa je tako korišten lokalni kamen u prirodnoj boji na fasadama. Dinamika forme objekta postignuta je snaznom visinskom denivelacijom istočnog u odnosu na zapadni korpus objekta, dok je u smislu materijalizacije, to učinjeno kontrastom kamen-staklo. Odabrana lokacija nudi ono što je od izuzetne važnosti za vid luksuznog turizma, a to su dobra povezanost i obezbijeđena izolovanost.

Student:
Dušan Aleksić

Mentor:
Prof. dr Dušan Vuksanović_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia
Prof. dr Ilija Lalošević_dia
Doc. dr Olga Mijušković, dipl. ing. građ.
Prof. dr Dušan Vuksanović_dia

Godina / Year: 2016.

Sports hall in Rozaje

The central idea of the project is based on the integration of a sports complex in the urban fabric (urban macro level), connecting the new sports hall with the existing stadium (micro urban level) and the creation of modern architectural identity, based on the promotion of the natural landscape and local materials. The complex urban context and specific program requirements have resulted in a continuous fluid form of the roof structure, which covers the main stand of the stadium, directs the flow of pedestrian traffic from the direction of the city and is developing the building of a new sports hall with a capacity of 1500 spectators.

Sportska dvorana u Rožajama

Centralna ideja projekta zasniva se na integraciji sportskog kompleksa u gradsko tkivo (makro-urbanistički nivo), povezivanju nove sportske dvorane sa postojećim stadionom (mikro-urbanistički nivo) i stvaranju savremenog arhitektonskog identiteta mjesta, zasnovanog na promovisanju prirodnog pejzaža i lokalnih materijala. Kompleksan urbani kontekst i specifični programski zahtjevi rezultirali su kontinualnom fluidnom formom krovne konstrukcije, koja natkriva glavnu tribinu stadiona, usmjerava tokove pješačkog saobraćaja iz pravca grada i razvija se u objekat nove sportske dvorane, kapaciteta 1500 gledalaca.

Student:
Enes Nurković

Mentor:
Doc.dr Rifat Alihodžić_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Dušan Vuksanović_dia
Prof. dr Ilija Lalošević_dia
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia

Godina / Year: 2013.

Student:

Nevena Mijušković
Marija Čaćić

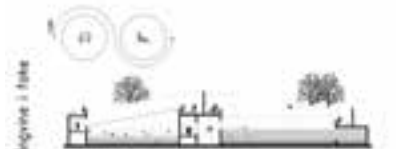
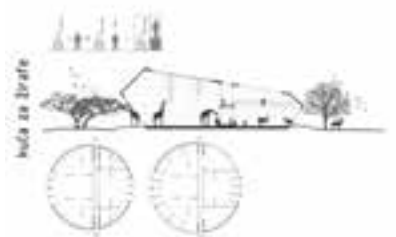
Mentor:

Prof. Aleksandar Keković_dia

Komisija / Commision:

Prof. dr Rifat Alihodžić_dia
Doc. dr Slavica Stamatović-Vučković_dia
Prof. Aleksandar Keković_dia

Godina / Year: 2014.

Prirodnjački kompleks u Vukovcima - Zoološki vrt, Prirodnjački muzej i Biološki institut

Crna Gora kao ekološka država svoj razvoj bazira na očuvanju raznolikog prirodnog okruženja i razvoju velikog prirodnog bogatstva. Istražujući postojeće resurse i nedostatke i analizirajući trenutne potrebe za turističkim, ekonomskim i institucionalnim razvojem u Crnoj Gori, formiran je koncept novog sadržaja čiji značaj je višestruk. Prirodnjački kompleks, koji je proizašao kao rezultat prethodne studije, na specifičan način povezao je institucije Prirodnjačkog muzeja i Biološkog instituta sa zoološkim vrtom i botaničkom baštom koji su kao institucije i sadržaji do sada nedostajali u Crnoj Gori. Kompleks je smješten na studiozno odabranoj lokaciji, u neposrednoj blizini Skadarskog jezera, sa namjerom da se poveže i istakne i na makro planu turističke ponude države, kao novi atraktivni sadržaj, što omogućava dodatan kvalitet u ekonomskom pogledu. Koncept projekta bazira se na kontekstu prirodnog ambijenta u neposrednoj blizini Skadarskog jezera. Glavna intervencija u formiranju dinamičnog prostora bila je povezivanje sa jezerom plovnim tunelom.

Kompleks je tako podjeljen u tri zone: jedna pripada zoološkom vrtu, druga vodenoj površini i treća pristupna zona, koja je radi vizuelno funkcionalnih razloga podignuta u zoni brda čime je omogućeno sagledavanje vrta sa više kote. To je uslovalo stvaranje centralnog jezgra kao fokusa cjelokupnog kompleksa, od koga se zrakasto razvode putanje, povezane u kontinualne prstenove, ka različitim sadržajima. To jezgro je trg koji postaje početna tačka kretanja. Linija kretanja dodatno je naglašena nadstrešnicom koja se od glavnog trga preko rampe proteže duž cijele glavne staze, čime je omogućeno usmjeravanje posjetioca kroz kompleks. Kako su zoološki vrtovi prije svega posvećeni edukaciji i rekreaciji djece posebna pažnja posvećena je dječijem zoološkom vrtu. Prirodnjački muzej i Biološki institut iako direktno komuniciraju sa ostatkom kompleksa, zadržavaju određeni nivo autonomnosti. Oblikovno su u potpunosti inkorporirani u prirodno okruženje. Sve izgrađene strukture u kompleksu prilagođene su topografiji terena i minimalno narušavaju postojeće ambijentalne vrijednosti Nacionalnog parka.

Centar of Nature and Science in Vukovci – Zoological garden, The Museum of Nature and the Institute of Biology

The development of Montenegro, as an ecological state, is based upon the preservation of a diverse environment and natural resources. It is by exploring existing resources and analyzing the current need for tourism, economic and institutional development in Montenegro, a fresh concept of great importance was created. Center of science, which was created as a result of previous studies, linked, in a very specific manner, a museum of science and institute of biology to a zoological and botanical garden - this kind of content still does not exist in Montenegro. In order to integrate it into the tourist offer of Montenegro as an attractive destination, this complex was placed on a carefully chosen location close to the Skadar Lake - in this manner the complex would be an important economic investment. The main intervention in creating a dynamic space was connecting it to the lake via a floating tunnel; hence, the complex was divided into 3 zones: the first one belongs to the zoological garden: the second one belongs to the water surface and the last, 'access' zone, which, for both aesthetic and functional reasons, was placed higher on the hill, allowing visitors to see the garden from a higher altitude. As the result of this, a central core of the complex was created, from which paths are radially dispersed and connected into continuous rings, leading to various content. That core becomes the starting point of the movement. The direction of the movement is emphasized by an overhang, which spreads from the main plaza along the main path via a ramp, which allows the visitors to be directed through the complex. Since the zoological gardens are before everything else dedicated to education and recreation of the children, special attention was paid to the Children's Zoo. Despite maintaining a close communication with the rest of the complex, the museum of nature and institute of biology still keep a certain degree of autonomy. They are visually completely integrated into the natural environment. All structures in the complex are adapted to the topography of the terrain and are designed to minimally distort the natural resources of the National park.

Spatial and Urban Planning and Design, Poznanj_Poland

On the basis of a proposal of Master Plan, which covers only part of the site, there are provided areas of collective housing and areas of public and social facilities. Based on the analysis of the rest of the site which is not under the procedure of Master plan, foresees the following areas: sports and recreational zone, the zone park areas, the zone of operations, less zone trade and restaurants. This thesis gives a solution of extension of the embankment towards the river and Cybin Warte, in order to obtain a larger surface area for the construction of facilities as well as high-frequency traffic location in the middle of two pedestrian bridges. The aim of the project is to connect blocks, roads and public spaces into one functional unit. Large park area with botanical garden and pavilions of different purposes complementing the content of the intervention in order to raise the quality of life on the peninsula.

Urban Plan of the Island of the Cathedral_Poland

Ostrow Tumski (Cathedral Island) is part of the area in the old river bed whose regulation and the filling of the field to create conditions for defense against high water. The island is surrounded on all sides by waterways, Varta CIBIN in the east and the west. The basis for the preparation of urban project guidelines date from GUP, so for a given location provided for the following areas and functions: area collective housing, residential and commercial areas, business areas, sports and recreational areas. The aim of the specialist work was the realization of the unity of the island abounding in the area of the Cathedral, as well as linking the newly created city structure with the existing matrix. Based on a network of preschool and pedestrian traffic were formed blocks which are reminiscent of the geometry of the old urban fabric in which the main rapper city's cathedral. To make the space more humane, while retaining as much of the existing situation, the maximum water is used in the function of sport and recreation (the formation of the square on the water in the channel Ulgi, as well as the formation of smaller marinas in the extension of the sports and recreational zone).

Prostorno urbanističko planiranje i projektovanje Poznanj_Poljska

Na osnovu prijedloga GUP-a koji zahvata samo dio lokacije predviđene su sledeće zone kolektivnog stanovanja i zone javnih i društvenih sadržaja. Na osnovu analize ostatka lokacije koji nije pod zahvatom GUP-a predviđene su sledeće zone: sportsko rekreativna zona, zona parkovskih površina, zona poslovanja, manje zone trgovinskih i ugostiteljskih objekata. Rješenjem su predviđeno proširenje nasipa prema rijekama Cybine i Warte, u cilju dobijanja veće površine za gradnju objekata, kao i visoko-frekventna saobraćajnica u sredini lokacije sa dva pješačka mosta. Cilj projekta je povezivanje blokova, saobraćajnica i javnih prostora u jednu funkcionalnu cjelinu. Velike parkovske površine sa botaničkom baštom i paviljonima različitih namjena dopunjuju sadržaje predmetnog zahvata u cilju podizanja kvaliteta života na poluostrvu.

Urbanistički plan ostrva katedrale_Poljska

Ostrow Tumski (Ostrvo Katedrale) je dio područja u starom riječnom koritu čijom su se regulacijom i nasipanjem terena stvorili uslovi za odbranu od visokih voda. Ostrvo je sa svih strana okruženo vodenim tokovima, Varta na istoku i Cibina sa zapadne strane. Osnov za izradu urbanističkog projekta su smjernice date GUP-om, pa su za predmetnu lokaciju predviđene sledeće zone i funkcije: zona kolektivnog stanovanja, stambeno poslovna zona, zona poslovanja, sportsko rekreativna zona. Cilj specijalističkog rada je bio ostvarivanje jedinstva na prostoru Ostrva Katedrale, kao i uvezivanje novonastale gradske strukture sa postojećom matricom. Na osnovu mreže kolskog i pješačkog saobraćaja formirani su blokovi koji podsjećaju na geometriju starog gradskog tkiva u kome je glavni reper gradska katedrala. Da bi prostor bio još humaniji, uz zadržavanje što više postojećeg stanja, vodene površine su maksimalno iskorišćene u funkciji sporta i rekreacije (formiranje trga na vodi na kanalu Ulgi, kao i formiranje manje marine u produžetku sportsko-rekreativne zone).

Student:
Beriša Agron

Mentor:
Prof. mr Dimitrije Mladenović_dia

Komisija / Comission:
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia
Prof. mr Dimitrije Mladenović_dia

Godina / Year: 2011.

Student:
Miloš Ostojčić

Mentor:
Prof. mr Dimitrije Mladenović_dia

Komisija / Comission:
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia
Prof. mr Dimitrije Mladenović_dia

Godina / Year: 2011.

Student:
Jasmina Salković

Mentor:
Prof. Aleksanddar Keković_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia
Doc. dr Dragan Komatina_dia
Prof. Aleksandar Keković_dia

Godina / Year: 2010.

Kulturno – edukativni centar na obali Morače Podgorica

Kulturni klub grada kao mjesto okupljanja mladih ljudi zamišljen je kao organizovan prostor za stvaranje, informisanje i prezentovanje svog stvaralaštva širem auditorijumu, kao prostor na kome se odvija javni život grada. Preispitivanjem kulturnog potencijala grada zaključeno je da je takvih sadržaja malo, a da su oni nosioci ključne uloge u razvoju značajnih gradskih lokacija. Zamisao je bila kulturom prodirjeti kroz lokaciju visokog gradskog značaja. Rješenje je proisteklo iz analize linija kretanja na makrolokaciji. Odgovor daju izgrađena okolina, blizina Njegoševog parka i naravno neposredna blizina rijeke Morače. Kao tipski element prepoznatljivosti ovog dijela grada uzeta je kubičnaforma, koja se na pojedinim mjestima multiplicira, a negdje se modifikuje zavisno od funkcionalnih i programskih potreba objekta. Administrativna zgrada, hodnici galerija, ateljei na vodi, terase na obali, ljetnje pozornice neki su od sadržaja ovog kompleksa.

Cultural-educational center on the bank of Moraca river, Podgorica

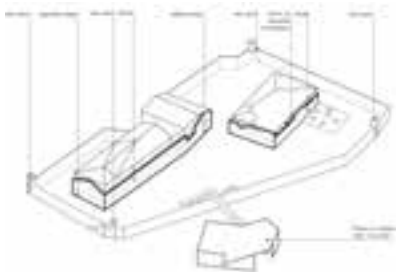
The cultural club of the city as a place of gathering of young people is envisioned as a organized space for creating, informing and presenting ones own creations to a larger audience, as a space where the public live of the city is taking place. By reexamining the cultural potential of the city it was concluded that such places are few in number, but that they are the carriers of the pivotal role in the development of important city locations. The idea was to penetrate with culture through the location of high importance for the city. The solution was a product from the analysis of the trajectories of moving on the macrolocation. The answer is given by the built surrounding, the vicinity of the Njegos' park, and, of course, the immediate vicinity of the Moraca river. As a typical distinctive element of this part of the city, the cubic form was chosen, and it is being multiplied in some places, and also modified in others, depending on the functional and program needs of the object. An administrative building, gallery corridors, studios on water, terraces on the bank and summer theaters are some of the contents of this complex.

Student:
Maja Ščekić

Mentor:
Doc.dr Slavica Stamatović-Vučković_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Svetislav G. Popović_dia
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia
Doc. dr Slavica Stamatović-Vučković_dia

Godina / Year: 2016.

Revitalizacija bivšeg zatvora Jusovača Podgorica

Ideja za preuređenje kompleksa Jusovača stvorena je po ugledu na organizaciju Trans Europe Halles koja napuštene prostore, fabrike, kasarne i zatvore na jedinstven način transformiše u živopisne kulturne centre.

Projekat jasno ističe ono što je autentično u odnosu na ono što je novoprojektovano, oživljava, integrišući prostor unutar i van zidina i nudeći raznovrsnost sadržaja uz moderan arhitektonski pristup problemu revitalizacije. Rekonstrukcija i revitalizacija imaju za cilj da privuku posjetioce, oživljavajući prostor kompleksa Jusovača i transformišući ga u multifunkcionalni kulturni centar sa raznovrsnim pratećim sadržajima kao što su: muzej, umjetnički ateljei sa radionicama, hostel, čitaonica sa kafeom, Centar za nenasilnu komunikaciju i Radio Jusovača. Objekat ispred zidina u kom se nalaze kafe sa čitaonicom, info-pult sa suvenirnicom i Radio Jusovača je koncipiran od izlomljenih zidova što čini kontrast kompaktnom zidu Jusovače. Dominantan element objekta je rampa koja spaja sve sadržaje objekta i ujedno uvodi posjetioca sa trga u sam kompleks.

Revitalisation of Jusovača Podgorica

The idea for reorganization of the Jusovača complex was created in reflection of the Trans Europe Halles organization, which in a unique manner transforms abandoned spaces, factories, barracks and prisons into eventful cultural centres. The design clearly stresses the authentic elements as opposed to the newly designed ones, and invigorates the complex, integrating the space within and outside the walls offering diverse contents with modern architectural approach to the revitalization problem. The goal of reconstruction and revitalization is to attract visitors by revitalizing the space of Jusovača complex and by transforming it into multifunctional cultural centre with diverse supporting amenities such as museums, artistic ateliers with workshops, hostel, reading room with a café, Centre for Non-Violent Communication, Radio Jusovača. The structure in front of the walls which will accommodate the café with the reading room, information point with souvenirs shop and Radio Jusovača is conceptualized to have fractured walls which contrast the compact wall of Jusovača.

Hotel resort, Lustica, Tivat

Hotel resort is designed for Lustica, one of the most beautiful and attractive locations in Boka Bay. In the development of the idea the starting point has been clearly marked – the hotel is designed to resemble the sailing ship and to dominate the entrance to the Bay, emphasizing its presence. Pavilion organization of the hotel resort has enabled the central building to be in the back of the location, while the villas with swimming pools are radially positioned on the very coast. Typical floor is radially organized, therefore providing ideal vistas on the bay, from all the hotel rooms. The chosen location offers the essential qualities for the luxury tourism, and these are well connection and secured isolation.

Hotelsko - turistički kompleks - Luštica, Tivat

Hotelsko-turistički kompleks se nalazi na Luštici, jednom od najljepših i najatraktivnijih djelova Boko-kotorskog zaliva. U razvoju ideje je jasno naznačena polazna tačka – objekat je projektovan tako da krajnja forma podseća na jedrenjak i dominira tim dijelom zaliva, naglašavajući svoje prisustvo. Paviljonska organizacija kompleksa omogućila je da centralni objekat bude povučen sa linije mora, dok su pripadajuće vile sa bazenima lučno pozicionirane u dva reda gotovo po samoj obali. Tipska etaža je lučnog oblika, što omogućava idealne vizure iz svih smještajnih jedinica.

Student:
Ivana Bulatović

Mentor:
Prof. dr Goran Radović_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia.
Doc. dr Dragan Komatina_dia
Prof. dr Goran Radović_dia

Godina / Year: 2012.

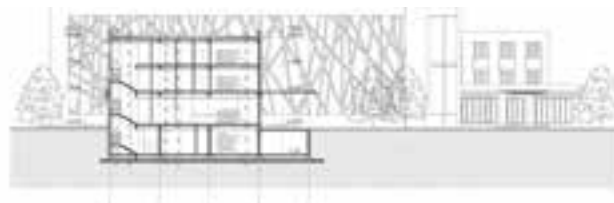
Fashion Hotel Trebinje, Republika Srpska

Fashion Hotel is located on the bank of river Trebišnjica. The concept of the design is based on contextuality and protection of the existing vegetation. The idea was to create ambiental hotel which would animate the context and which would become the recognizing point for this part of the city. The floor plan is shaped by butterfly, additionally with transversal part which is dominant in shape. The building is asymmetrical on purpose. Fashion Hotel, with its capacity and the richness of contents succeeds in responding to all requests. The catwalk for fashion shows is located in the central part of the hotel. Interesting play of forms on the façade of the Hotel breaks the monotony, making it highly attractive.

Fashion Hotel Trebinje Republika Srpska

Fashion Hotel se nalazi na samoj obali rijeke Trebišnjice. Koncept se zasniva na skladnom uklapanju objekta u okolinu, praćenju konfiguracije terena i zadržavanju zatečene vegetacije. Ideja je bila stvoriti ambijentalni hotel koji će animirati postojeći ambijent i koji će vremenom postati jedan od prepoznatljivih repere ovog dijela. U osnovi, hotel ima oblik leptira, tj. ukoso postavljena trakta sa centralnom kosom transversalom, koja je oblikovno dominantna. Objekat je asimetričan. Fashion Hotel svojim kapacitetom i bogastvom sadržaja uspijeva odgovoriti na sve zahtjeve. Centralni dio hotela dominira u odnosu na ostale djelove, a u njemu nalazi catwalk-staza za modne revije, što predstavlja jednu od osnovnih funkcija ovog hotela. Interesantna igra gabarita na fasadi, u odnosu puno - prazno razbija monotoniju i stvara dopadljivu sliku hotela.

Student:
Teodora Gojšina

Mentor:
Prof. dr Goran Radović_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Ratko Mitrović, dipl.ing.građ.
Doc. dr Dragan Komatina_dia
Prof. dr Goran Radović_dia

Godina / Year: 2012.

Student:
Dubravka Šušić

Mentor:
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia.

Komisija / Commision:
Prof. Aleksandar Keković_dia
Doc. dr Veljko Radulović_dia
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia

Godina / Year: 2013.

Stambeni kompleks „Zeleni kvart“

„Zeleni kvart“ je projekat stanovanja za malu savremenu komunu od 250 stanovnika, kojim se pokušava oživjeti ideal susjedstva. Ovaj cilj se ostvaruje na dva načina. Prvi je reinterpretacija tradicionalnih urbanih struktura, čiji je očekivani rezultat optimalna gustina stanovanja, a time i intenzivniji odnos među susjedima. Drugi je primjena niza principa bioklimatskog projektovanja, među kojima i upotreba krovnih vrtova, kao centralnog motiva kompleksa. Pozicionirani iznad javnih sadržaja u suterenu i prizemlju (zajedničkih servisa, radnji i usluga), vrtovi omogućavaju stanarima bavljenje urbanom poljoprivredom i dodatno stimulišu osjećaj međusobne bliskosti, istovremeno uspostavljajući organsku vezu sa brdom Gorica u zaleđu kompleksa. Rezultat opisanih polaznih postavki je hibridna struktura koja objedinjuje kvalitete stanovanja u gradu sa kvalitetima stanovanja u predgrađu.

Housing - “Green District”

“Green District” is a housing project for small contemporary commune of 250 inhabitants, which is trying to revive the ideal of neighborhood. This objective is accomplished in two ways. The first is a reinterpretation of the traditional urban structure, which as expected result has the optimum population density, and hence the intense relationship between neighbors. The second is the application of a set of principles of bioclimatic design, including the use of roof gardens, which are the central motif of the complex. Positioned above the public facilities in the basement and ground floor (common services and shops), gardens allow residents engage in urban agriculture and further stimulate the sense of mutual closeness, while establishing an organic link with the Gorica hill in the hinterland of the complex. The result of starting postulates described above is a hybrid structure that combines the quality of housing in the city with quality of housing in the suburbs.

Student:
Dorđe Mrdak

Mentor:
Doc.dr Rifat Alihodžić_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Dušan Vuksanović_dia
Nikola Drakić_dia
Doc. dr Rifat Alihodžić_dia

Godina / Year: 2013.

Brownfield investicije – „Radoje Dakić“ kulturni inkubator

Projektom je predviđena revitalizacija napuštene fabrike građevinskih mašina „Radoje Dakić“ kroz njenu prenamjenu u kulturno-rekreativni centar. Uklanjanjem dijela objekata iz kompleksa formirani su otvoreni javni prostori (trgovi i skverovi), dok je u nekadašnje proizvodne hale smješten niz kulturnih i rekreativnih sadržaja: omladinsko pozorište, bioskopske sale, hostel, umjetnički ateljei, zanatske radnje, studentski centar, komercijalni i ugostiteljski sadržaji i dr. Integracija otvorenih i zatvorenih sadržaja postignuta je djelimičnim „raspakivanjem“ fabričkih hala i uvođenjem zelenila u njihovu unutrašnjost, uz maksimalno očuvanje karakterističnih elemenata industrijske arhitekture. Na ovaj način, osmišljen je novi multifunkcionalni prostor grada, koji izborom sadržaja i projektovanim intenzitetom društvene interakcije opravdava naziv „kulturni inkubator“.

Brownfield – „Radoje Dakić“ Culture Incubator

The project envisions the revitalization of an abandoned factory of building machines “Radoje Dakic” through its conversion into a cultural and recreational center. By removing part of the facilities of the complex open public spaces are formed, while in the former production halls a number of cultural and recreational facilities is located: a youth theater, cinema halls, hostel, art studios, craft shops, a student center, commercial and catering facilities etc. Integration of open and closed facilities is achieved by partial “unpacking” of factory halls and introducing greenery in their interior, with maximum preservation of the characteristic features of industrial architecture. In this way, a new multifunctional urban area is designed, with a selection of facilities and a planned intensity of social interaction that justify the title of “cultural incubator.”

Reconstruction and Revitalization of the Old Main Street_Priboj

The subject of the project is the reconstruction and revitalization of the main street of the Old Priboj and interesting selection of units that would be worked out in detail. The main street was formed on the route of the former Constantinople road, which is from the fifteenth century onwards, connecting Dubrovnik and Istanbul. Over time, the street has developed into the market with small shops, Priboja was three times burned during its history (all three times the city was burned to the ground), and it was completely devastated traces of older buildings. The concept of objects, in terms of design, it is conditioned by a number of factors that have contributed to the design, such as: Location of objects in historical and ambient environment, which is in the design should not discard ; gangway positions made them rappers city, but could easily be a "gateway city"; Traditional architecture, as well as the historically the context in which the objects are placed, greatly influenced the design and choice of materials; Function of the building and customizing design standards for this type of object.

Rekonstrukcija i revitalizacija glavne ulice starog Priboja

Predmet projekta je rekonstrukcija i revitalizacija glavne ulice Starog Priboja, kao i odabir interesantnih cjelina koje bi se detaljno razradile. Glavna ulica formirana je na trasi nekadašnjeg Carigradskog druma, koji je od XV vijeka pa nadalje, povezivao Dubrovnik i Istambul. Vremenom ulica se razvila u čaršiju sa malim dućanima i ćepencima, ali tri paljena Priboja tokom njegove istorije (sva tri puta grad je izgorio do temelja), potpuno su devastirali tragove starijih objekata. Konceptija objekata, u oblikovnom smislu, bila je uslovljena sa više faktora, koji su uticali na projektovanje, a to su: lokacija objekata u istorijskoj i ambijentalnoj sredini, što se pri projektovanju ne bi smjelo odbaciti ili nipodaštavati; pozicija pasarela načinila bi ih reperima grada, pa bi lako mogle predstavljati "kapije grada"; tradicionalno graditeljstvo, kao i istorijski kontekst u kom su objekti smešteni, umnogome su uticali na oblikovanje i izbor materijala; funkcija objekta i prilagođavanje standardima projektovanja za ovu vrstu objekata.

Student:
Damir Dizdarević

Mentor:
Prof.dr Ilija Lalošević_dia

Komisija / Commision:
Prof.dr Rifat Alihodžić_dia
Doc.dr Dragan F. Komatina_dia
Prof.dr Ilija Lalošević_dia

Godina / Year: 2012.

Reconstruction and Revitalization of a Part of the Old Settlement Gornja Lastva Tivat

The subject of the final thesis is reconstruction and revitalization of part of Gornja Lastva, a small settlement near Tivat, with the preservation of the traditional architecture of the area. The thesis includes the urban plan and development for eight objects; and their re-purpose into diffuse hotel with central reception and several types of accommodation, restaurant, museum and workshops. The project also includes additional tourist activities aimed to present and preserve the traditional cultural heritage of Gornja Lastva.

Rekonstrukcija i revitalizacija dijela naselja Gornja Lastva_Tivat

Tema završnog rada je rekonstrukcija i revitalizacija dijela naselja Gornja Lastva, u okolini Tivta, sa očuvanjem postojeće tradicionalne arhitekture tog područja. Temom je obuhvaćeno osam objekata sa užim urbanističkim rješenjem. Prenamjena objekata je difuzni hotel, sa centralnomrepcijom i nekoliko vrsta smještaja, restoranom, muzejskim prostorom i prostorima za održavanje radionica. Rješenjem su predviđene i dodatne turističke aktivnosti, sa ciljemupoznavanja i očuvanja tradicionalne kulturne baštine Gornje Lastve.

Student:
Marina Botica

Mentor:
Prof.dr Ilija Lalošević_dia.

Komisija / Commision:
Prof.dr Dušan Vuksanović_dia.
Doc.dr Slavica Stamatović Vučković_dia.
Prof.dr Ilija Lalošević_dia.

Godina / Year: 2016.

Student:
Milica Đurović

Mentor:
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia
Prof. mr Dimitrije Mladenović_dia
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Godina / Year: 2013.

Urbani valer_Bar

Manjak društvenih i javnih sadržaja, pomiješane namjene na obalnom položaju i koncentracija stanovanja sa djelatnostima u prvom pojasu do mora, rezultira pomjeranjem fokusa urbanih navika u unutrašnjost urbanog jezgra, što ukazuje na to da je postojeći odnos sadržaja i mogućnosti u određenoj disproportiji. Pojašnjenje glavnih pravaca kretanja bogatim višenamjenskim sadržajima i privlačnim mobilijarom bi trebalo da javne prostore približi Baranima i došljacima na način koji bi suštinski mijenjao odnos građana prema postojećim i novim objektima. Svi novi objekti su koncipirani tako da determinišu što atraktivnije vizure i javne prostore, uključujući i krovne ozelenjene površine, kao i otvaranje glavnih linija kretanje prema moru i sa mora kao zaletu.

Urban Valer_Bar

Lack of social and public facilities, mixed uses on the coastal location and concentration of the housing sector in the first zone to the sea, results a shift of focus to the interior of the urban habits of the urban core, which indicates that the current relationship the content and Explanation of the main directions of movement of rich multi-purpose facilities and attractive mobiliar should make public spaces closer to Baran and newcomers in a way that would fundamentally change relationship of citizens to existing and new facilities. All new buildings are designed to determine which active views and public spaces, including green areas and roof, as well as the opening of the main lines of the movement of the sea and the sea as a background.

Student:
Miloš Đikanović

Mentor:
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Ratko Mitrović, dipl. ing. gradj.
Doc. dr Dragan Komatina_dia
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Godina / Year: 2014.

Utopijska vizija grada Plužine

Plužine - grad na sjevero-zapadu Crne Gore, zaboravljen i bez budućnosti. Glavni prijedlog za novi plan grada se sastoji od 9 koherentnih zona koje trebaju da ostvare balans i nove mogućnosti stanovnicima. Prva 'Permakultura' se sastoji od sistema gajenja biljaka. Druga zona 'Novi ulaz u grad' se odnosi na prvu vertikalnu gradnju i saobraćajno rješenje. Treća zona ili zona 'Kolektivnog stanovanja' se sastoji od kaskadno organizovanih zgrada orjentisanih prema jezeru. Četvrta zona ili 'Glavno urbano jezgro grada' se sastoji od grupacije kuća u nizu, parkom, školom, vrtićem, muzejem, sportskim centrom, dom za učenike, dom zdravlja i novo pristanište. Zona 5 'Kultura' predstavlja kulturni centar sa ateljeima i trgovinama. Zona 6 ili 'Kapija grada' čini glavni ulaz u grad sa posebnom arhitektonikom i drugom vertikalom grada - panoramski lift. Zona 7 'Terme' sadrži rekonstruisani hotel sa unaprijeđenom ponudom, dok zona 8 sadrži plažne sadržaje, a zona 9 glavni gradski trg.

Utopian vision of the city - Pluzine

Plužine - a city in the north-west of Montenegro, forgotten and without a future. The main proposal for a new city plan consists of 9 coherent zones that need to achieve balance and new opportunities for the residents. The first 'permaculture' consists of a system of growing plants. The second zone 'A new entrance to the city' refers to the first vertical city and traffic solution. The third zone or zones "of the Collective housing" consists of a cascade of organized buildings oriented toward the lake. Fourth zones or 'main urban center of the city' consisting of group of houses, park, school, kindergarten, museums, sports center, a home for students, health center and a new dock. Zona 5 'Culture' is a cultural center with studios and squares. Zone 6 or "Gate of the city" forms the main entrance to the city with special architecture of the city and the second vertical - panoramic lift. Zona 7 'Terme' contains reconstructed hotel with an improved offer, while Zone 8 includes beach facilities, a zone 9 main square.

Cultural and Recreational Park „KRPA” New Town II_Podgorica

Urban design KRPA aims to encourage recognition of the city and increase the social interaction of its inhabitants. In doing so, the operation promotes the idea of greening. The primary goal is to make man to be “moved” from the contaminated parts of the city in a park environment, it is even more important to make contact of the same man and Morača River, which each year is slowly losing its face. Besides making the urban plan location is an integral part of the study and the preliminary design of the Museum of Contemporary Art, which, with its form should leave message about going out to the river.

Kulturno rekreativno parkiralište „Krpa” Nova Varoš II_Podgorica

Urbanistički projekat KRPA ima za cilj da podstakne afirmaciju grada i poveća socijalnu interakciju njegovih stanovnika. Pritom, rad propagira ideju o ozelenjavanju, ekologizaciji. Prevažadni cilj je navesti čovjeka da se „preseli“ iz zagađenih dijelova grada u parkovsko okruženje, što je još bitnije da se ostvari kontakt tog istog čovjeka i rijeke Morače, koja iz godine u godinu polako gubi svoje obličje. Osim izrade urbanističkog plana lokacije sastavni dio elaborata je i izrada idejnog rješenja muzeja savremene umjetnosti, koji svojom oblikovanošću treba da ostavi poruku o izlasku ka rijeci.

Student:
Milić Đerković

Mentor:
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Komisija / Commision:
Prof. Aleksandar Keković_dia
Prof. dr Božidar Milić_dia
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Godina / Year: 2015.

Urban Project for Sadine Podgorica (Principles for sustainable urban planning)

At the point at which conflicting various effects - transition subrural in rural and urban, urbanization on the one hand and the need to preserve agricultural land on the other hand, these influences were combined and made symbiosis of two seemingly contradictory functions - agriculture and housing. Instead it represents the opposite of urbanization, urban agriculture, if it appears in the planning process, can have a very positive impact on city life. The project was done on the theoretical basis of sustainable urbanism that defined Douglas Farr. Through the principles of sustainable transport, morphology, use of renewable energy sources, and strengthen the ties between man and nature in an urban environment, the planned resort would be green, eco and sustainable future for the city of 27 thousand inhabitants.

Urbanistički projekat za Sadine Podgorica (principi održivog urbanizma)

Na mjestu na kome su sukobljavaju razni uticaji - prelazak ruralnog i subruralnog u urbano, urbanizacije sa jedne strane i potrebe za očuvanjem poljoprivrednih površina sa druge strane, ti uticaji su spojeni i napravljena je simbioza dvije naizgled suprotstavljene funkcije - poljoprivrede i stanovanja. Umjesto da predstavlja suprotnost urbanizaciji, urbana poljoprivreda, ako se pojavi u procesu planiranja, može imati veoma pozitivan uticaj na gradski život. Projekat je raden na teoretskoj osnovi održivog urbanizma koji je definisao Douglas Farr. Kroz poštovanje principa održivog transporta, morfologije, korištenja obnovljivih izvora energije, i jačanja veze čovjeka i prirode u urbanoj sredini, planirano naselje bilo bi zeleni, eko i održivi grad budućnosti za 27 hiljada stanovnika.

Student:
Filip Krgović

Mentor:
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Komisija / Commision:
Doc. dr Veljko Radulović_dia
Doc. dr Svetlana Perović_dia
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Godina / Year: 2015.

Student:
Katarina Vujusić

Mentor:
Doc.dr Dragan F. Komatina_dia

Saradnik / Assistant:
Mr/MSc. Ema Alihodžić Jašarović

Komisija / Commision:
Doc. dr Svetislav Popović_dia
Prof. dr Ratko Mitrović, dipl.inž.gradj.
Doc. dr Dragan F. Komatina_dia

Godina / Year: 2014.

Multifunkcionalni centar Podgorica

Objekat je smješten u centru Podgorice, na trenutno zapuštenoj lokaciji „skloništa”, okružen objektima koji zajedno čine skup repernih tačaka i prepoznatljivih elemenata moderne arhitekture glavnog grada. Koncept iz kog proizilazi finalno rješenje projekta, zasniva se upravo na prilagodavanju postojećem urbanom kontekstu blokovske gradnje Nove Varoši. Iz tog razloga objekat u eksterijeru ne pretenduje da postane dominantna tačka bloka, već logičan nastavak arhitektonskog tretmana tangentnih objekata – robna kuća Beko i stambenih zgrada - Vojni soliteri. Sa druge strane, enterijer – unutrašnjost objekta emituje funkcije objekta vidljive kroz transparentnu opnu.

Multifunctional Center Podgorica

The building is situated in the city center of Podgorica, on the currently neglected location of underground bomb shelter. It is surrounded by objects which make up the benchmark points and recognizable elements of capital's modern architecture. The concept, from which the final project solution is derived, is based precisely on the adaptation to the existing urban context of block construction of Nova Varoš. Because of this, the building exterior does not aspire to become the dominant point of the block, but more of a logical extension of the architectural treatment of the tangent objects – Beko department store, and „Vojni soliteri” residential towers. However, in the interior, the inner features of the object emit its functions, visible through the transparent membrane of the facility.

Student:
Tijana Đurović

Mentor:
Doc. dr Dragan F. Komatina_dia

Saradnik / Assistant:
Mr/MSc Ema Alihodžić Jašarović

Komisija / Commision:
Doc. dr Veljko Radulović_dia
Prof. dr Ratko Mitrović, dipl.ing.gradj.
Doc. dr Dragan F. Komatina_dia

Godina / Year: 2014.

Novi gradski dom_Nikšić

Rušenjem postojećeg objekta Doma revolucije i zadržavajući samo njegove pojedine segmente kao reminiscenciju na postojeći objekat, otvara se mogućnost projektovanja novih sadržaja, odgovarajućih funkcija i kapaciteta koji će odražavati realne potrebe današnjeg Nikšića. U okviru kompleksa multifunkcionalnog centra NOVI GRADSKI DOM u Nikšiću projektovane su 4 funkcionalne zone: kulturno - zabavna, edukativna, rekreativna i poslovna, a koje bi otvorile nove mogućnosti zapošljavanja i oživljavanja grada. Objekat je projektovan kao savremen, maksimalno funkcionalan i racionalan, kako u periodu izgradnje tako i u periodu eksploatacije. U oblikovnom smislu, objekat posjeduje savremeni arhitektonski izraz koji podržava funkciju objekta, a čije se rješenje zasniva na prilagodavanju objekta konkretnoj lokaciji i morfologiji terena, kao i vremena u kom nastaje.

New City Home_Nikšić

Demolition of the existing building of the Dom Revolucije and retaining only its individual segments as remind, opens up the possibility of designing new content, appropriate functions and capacity that will reflect the real needs of the city. The complex Multifunctional new city center DOM in Niksic is designed in four functional zone: cultural - entertaining, educational, recreational and business zone, which would create new job opportunities and revive the city. The complex is designed as a modern, maximum functional and rational, as in the construction period like in the period of exploitation. In terms of design, the building has a modern architectural expression that supports the functionality, which is based on adapting the complex specific location and morphology of the terrain, as well as the time in which it is created.

The University Library Podgorica

The University Library is located on the north side of University campus. The atrium type building is south orientated with vistas onto the park – nearby forest. The library has free ground floor in the southern part of the building, with the withdrawn part of the first floor and wooden pillars that carry transparent and light structure. The atrium area is a circular structure – „the nest“, with independent units for learning and reading, all oriented towards the atrium that gives almost physical intimacy. In addition to the reading room and space for individual activities, the library includes: media library, cafeteria with terrace and gallery.

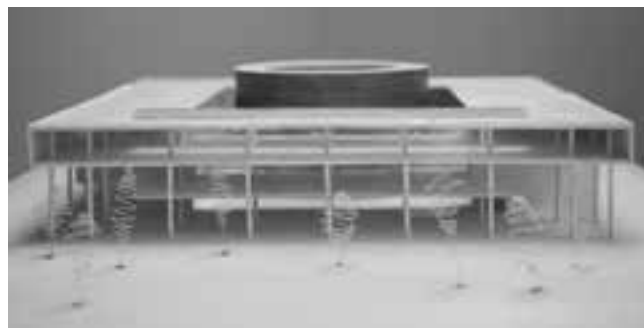
The Complex of the Montenegrin State Parliament_Vrela Ribnička Podgorica

Social inclusion; the inversion of the concept of elitist notions of administration and shims placing the object of the highest legislative body in the area of social housing, provoking the clash between these two extremes social phenomenon. Such contact would effect the change in the community and the actual benefits: on the one hand implies legalization, reconstruction of infrastructure, communications, etc., and on the other hand makes the state administrative system more transparent, available to citizens and emphasizes the equal freedom of all members of society.

Univerzitetska biblioteka Podgorica

Univerzitetska biblioteka smještena je na sjevernoj strani univerzitetskog kompleksa. Objekat je atrijumskog tipa, sa primarno južnom orijentacijom i vizurama ka park-šumi. Biblioteka ima slobodno prizemlje u južnom dijelu objekta, sa povučenim dijelom prvog sprata, sa šumom stubova koji nose transparentnu i laku strukturu spratova. U atrijumskom dijelu nalazi se kružna struktura – gnijezdo, sa samostalnim jedinicama za učenje i čitanje, sve orijentisane ka atrijumu, i tako ovo gnijezdo daje učenju gotovo fizičku intimnost. Osim čitaonica i prostora za individualne aktivnosti, biblioteka obuhvata i medijateku, kafeteriju sa terasom i galerijski prostor.

Kompleks državnog parlamenta_Vrela Ribnička Podgorica

Socijalna inkluzija; inverzija koncepta elitističkog poimanja administracije i sistema Postavljanjem objekta najvišeg zakonodavnog tijela u zonu socijalnog stanovanja, provocira se susret dva ekstrema socijalnih fenomena. Takav kontakt morao bi izazvati promjene u zajednici i stvarne benefite: na jednoj strani podrazumijeva legalizaciju objekata, rekonstrukciju infrastrukture, komunikacija itd, a na drugoj čini državni administrativni sistem transparentnijim, dostupnim građaninu i potencira jednakost sloboda svih članova društva.

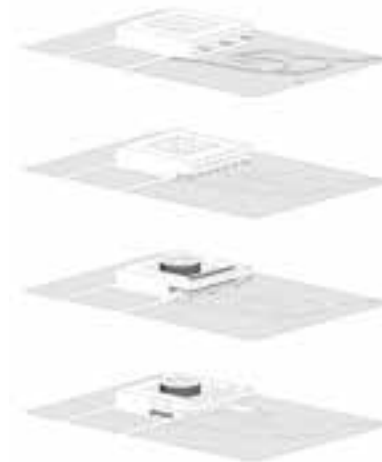
Student:
Ana Dobrašinić

Mentor:
Doc. dr Veljko Radulović_dia

Saradnik / Assistant:
Sanja Paunović Žarić_dia

Komisija / Commission:
Prof. dr Rifat Alihodžić_dia
Doc. dr Slavica Stamatović Vučković_dia
Doc. dr Veljko Radulović_dia

Godina / Year: 2014.

Student:
Biljana Janjušević

Mentor:
Doc. dr Veljko Radulović_dia

Saradnik / Assistant:
Sanja Paunović Žarić_dia

Komisija / Commission:
Prof. dr Dušan Vuksanović_dia
Doc. dr Slavica Stamatović Vučković_dia
Prof. dr Srđa Janković, dipl. ing. gradj.
Doc. dr Veljko Radulović_dia

Godina / Year: 2016.

ODBRANJENI DIPLOMSKI / SPECIJALISTIČKI RADOVI

do jula 2016. godine

2007

1. **Vukašin Marković**, *Idejno arhitektonsko rješenje planinskog hotela*, mentor: Goran Radović
2. **Biljana Danilović**, *Kulturni centar u Pljevljima*, mentor: Aleksandar Radojević
3. **Dobrica Mededović**, *Aerodromska zgrada sa hangarom za avione, Golubovci, Podgorica*, mentor: Aleksandar Radojević
4. **Andrej Mitrović**, *Turistički planinski centar u Gradjenu, Kuči*, mentor: Aleksandar Keković
5. **Maja Lukovac**, *Idejno arhitektonsko rješenje doma zdravlja u Podgorici*, mentor: Aleksandar Radojević
6. **Jelena Bajić**, *Idejni urbanistički projekat zone Sadine i idejni projekat kulturnog centra*, mentor: Aleksandar Keković
7. **Bojan Đurišić**, *Školski objekat Matematičke gimnazije*, mentor: Svetislav G. Popović
8. **Irena Rajković**, *Fakultet likovnih umjetnosti*, mentor: Aleksandar Radojević.

2008

9. **Ana Mijović**, *Gerontološki dom u Podgorici*, mentor: Božidar Milić
10. **Aleksandar Dabović**, *Sportski objekat - fudbalski stadion u Ulcinju*, mentor: Aleksandar Keković
11. **Igor Žmukić**, *Turistički centar "Fjord - Jugooceanija"*, mentor: Ilija Lalošević
12. **Sandra Lalić**, *Multiplex cinema*, mentor: Aleksandar Radojević
13. **Novica Mitrović**, *Hotelski kompleks HTP "Berane"*, mentor: Aleksandar Keković
14. **Ivan Milošević**, *Multifunkcionalni centar "Fjord"*, mentor: Aleksandar Radojević
15. **Novica Marković**, *Muzej u Novoj varoši, Podgorica*, mentor: Aleksandar Radojević
16. **Nikola Kovačević**, *Stambeno primorsko naselje*, mentor: Božidar Milić
17. **Ivana Đurišić**, *Kongresni centar, Glava Zete*, mentor: Aleksandar Radojević
18. **Boško Vukčević**, *Malo brdo u Podgorici*, mentor: Aleksandar Keković
19. **Božidar Božović**, *Rikavačko jezero: energetski održivo naselje*, mentor: Goran Radović
20. **Marija Jakić**, *Multiplex i IMAX bioskop*, mentor: Aleksandar Radojević
21. **Sandra Ičević**, *Opera u Podgorici*, mentor: Aleksandar Radojević
22. **Ivana Babić**, *Rekonstrukcija i adaptacija Hotela "Budva" u Budvi*, mentor: Goran Radović
23. **Aleksić, Filip**, *Gradsko pozorište u Podgorici*, mentor: Nikola Drakić
24. **Dragutin Miličić**, *Poslovno-trgovinski kompleks u Nikšiću*, mentor: Božidar Milić
25. **Ana Backović**, *Rekonstrukcija objekta Doma vojske u kulturni centar*, mentor: Aleksandar Radojević
26. **Suzana Nikić**, *Kondominijum - stambeno - poslovni kompleks, Podgorica*, mentor: Goran Radović
27. **Ivana Ostojić**, *Administrativno-poslovni objekat u Podgorici*, mentor: Božidar Milić
28. **Sanja Paunović**, *Hotel "Milenijum" u Podgorici*, mentor: Goran Radović
29. **Iva Petković**, *Istorijsko-pomorski muzej u Tivtu*, mentor: Aleksandar Keković
30. **Tamara Rašović**, *Kulturni centar "Anderba", Nikšić*, mentor: Aleksandar Radojević
31. **Maja Simonović**, *Spambeno poslovni blok Topolica I - Bar*, mentor: Božidar Milić
32. **Milić Đerković**, *Kulturno rekreativno parkiralište - KRPA, Podgorica*, mentor: Svetislav G. Popović
33. **Marija Šurbatović**, *Gradski hotel u Nikšiću*, mentor: Goran Radović

2009

34. **Nataša Đurović**, *Multifunkcionalni kompleks za rekreaciju u Podgorici*, mentor: Aleksandar Radojević
35. **Marina Milašević**, *Univerzitetska biblioteka, Podgorica*, mentor: Aleksandar Radojević
36. **Ivan Rakčević**, *Centar kulture Jusovača, Podgorica*, mentor: Aleksandar Keković
37. **Danica Brajović**, *Muzički centar Podgorica*, mentor: Aleksandar Radojević
38. **Nevena Delibašić**, *Idejni projekat rekonstrukcije Doma vojske u Nikšiću*, mentor: Ilija Lalošević
39. **Ana J. Mrvaljević**, *Prirodnjački muzej u Podgorici*, mentor: Aleksandar Radojević
40. **Mirjana Misita**, *Kompleksni muzej Podgorica*, mentor: Aleksandar Keković
41. **Božo Mirotić**, *Prirodnjački muzej, Debeli rt, Vranjina, Skadarsko jezero*, mentor: Aleksandar Radojević

42. **Igor Milošević**, *Hotelski turistički kompleks Maljevik - Sutomore - opština Bar*, mentor: Aleksandar Keković
43. **Darinka Martinović**, *Turističko naselje u Baru*, mentor: Goran Radović
44. **Slobodan Koprivica**, *Rekonstrukcija objekta nikšićkog Doma vojske u Muzički centar*, mentor: Ilija Lalošević
45. **Nina Kandić**, *Idejni projekat studentskog doma i objekta zajedničke namjene*, mentor: Goran Radović
46. **Marko Koljenšić**, *Prirodnjački muzej i Institut za biologiju jezera - ostrvo Vranjina na Skadarskom jezeru*, mentor: Aleksandar Keković
47. **Vladan Komnenić**, *Muzej okeanografije u Tivtu*, mentor: Aleksandar Radojević
48. **Maja Đurović**, *Resort-spa hotel sa renta vilama na rtu Jaz*, mentor: Goran Radović
49. **Elvira Beganović**, *Rekonstrukcija i revitalizacija muzeja u Prijepolju*, mentor: Ilija Lalošević
50. **Jakov Lopušina**, *Željeznički putnički terminal, Podgorica*, mentor: Radojević Aleksandar
51. **Marija Leković**, *Gradska biblioteka, Podgorica*, mentor: Aleksandar Radojević
52. **Jasna Jovanović**, *Hotel "Vuče" u Nikšiću*, mentor: Goran Radović

2010

53. **Nataša Cikić**, *Putnički željeznički terminal, postojeća željeznička stanica u Baru*, mentor: Aleksandar Radojević
54. **Đordije Drobnjak**, *Koncertna dvorana u Podgorici*, mentor: Aleksandar Keković
55. **Ivana Raičević**, *Muzej savremene umjetnosti u Podgorici*, mentor: Aleksandar Keković
56. **Tatjana Radević**, *Arhitektonsko i urbanističko rješenje sportskog kompleksa*, mentor: Rifat Alihodžić
57. **Davor Raspopović**, *Zgrada opere - Danilovgrad*, mentor: Rifat Alihodžić
58. **Milan Milić**, *Art gallery, brdo Ljubović, Podgorica*, mentor: Rifat Alihodžić
59. **Nikoleta Branković**, *Studentski dom - hostel, Bar*, mentor: Goran Radović
60. **Jelena Božović**, *Izložbeni paviljoni - brdo Ljubović*, mentor: Aleksandar Radojević
61. **Jasenska Bojović**, *Tvrđava MezzaLuna - Citadela, Herceg Novi*, mentor: Ilija Lalošević
62. **Aleksandar Dajković**, *Urbanističko-arhitektonsko rješenje gradske tržnice Cetinje*, mentor: Dimitrije Mladenović
63. **Andrija Zvicer**, *Rekonstrukcija i revitalizacija urbanog fragmenta u Nikšiću*, mentor: Dimitrije Mladenović
64. **Radovan Đurović**, *Urbanistički plan urbanog fragmenta Mrkošnica 2 u Nikšiću*, mentor: Dimitrije Mladenović
65. **Jasmina Kujović**, *Kulturno-edukativni centar u Podgorici*, mentor: Aleksandar Keković
66. **Amela Kurmemović**, *Kompleksni muzej Ulcinj*, mentor: Aleksandar Radojević
67. **Olja Medigović**, *Poslovno stambeni objekat u Budvi*, mentor: Aleksandar Radojević
68. **Milica Mitrić**, *Vizitorski centar Žablak Crnojevića*, mentor: Aleksandar Radojević
69. **Marija Marković**, *Putničko-željeznički terminal, Podgorica*, mentor: Rifat Alihodžić
70. **Savo R. Karadžić**, *Sportsko-rekreativni kompleks "Stari aerodrom"*, mentor: Aleksandar Keković
71. **Mladen Vuksanović**, *Primorski hotel, Bar*, mentor: Goran Radović
72. **Zagorka Božović**, *Idejni projekat aerodromske zgrade sa hangarom za avione*, mentor: Aleksandar Radojević
73. **Marko Bešović**, *Rekonstrukcija i revitalizacija urbanog fragmenta u Podgorici*, mentor: Dimitrije Mladenović
74. **Miodrag Lazarevski**, *Idejni arhitektonski projekat tržnog centra - objekat "A" u Baru*, mentor: Goran Radović
75. **Milan Jovičević**, *Rekonstrukcija i dogradnja Hotela Obod, Rijeka Crnojevića*, mentor: Aleksandar Radojević
76. **Nikola Jelenić**, *Kulturološka transverzala Podgorice - kontinuitet javnih prostora*, mentor: Aleksandar Keković

1. **Bojan Đonović**, *Trgovački mol u Podgorici*, mentor: Božidar Milić
 2. **Zamire Dragović**, *Kulturni - multiplex centar u Ulcinju*, mentor: Rifat Alihodžić
 3. **Mladen Obrenović**, *Multi-kulturni centar u Kolašinu*, mentor: Aleksandar Keković
 4. **Andina Nimanbegović**, *Idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje marine sa pratećim sadržajima*, mentor: Goran Radović
 5. **Jevto Nikolić**, *Gradski hotel u Nikšiću*, mentor: Goran Radović
 6. **Nataša Nikolić**, *Urbanističko rješenje naselja Vrbani III u Zagrebu*, mentor: Dimitrije Mladenović
 7. **Ivana Mrdak**, *Turističko-ugostiteljski objekat - Resort & spa hotel*, mentor: Goran Radović
 8. **Srdan Pavićević**, *Arhitektonsko urbanističko rješenje fragmenta opštine Danilovgrad*, mentor: Dimitrije Mladenović
 9. **Marko Radonjić**, *Idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje Hotela "Igalu" u Igalu*, mentor: Aleksandar Keković
 10. **Milica Ristelić**, *Aerodromski pristanišni terminal u Tivtu*, mentor: Rifat Alihodžić
 11. **Gordana Rovčanin**, *Aerodrom na Žabljaku*, mentor: Rifat Alihodžić
 12. **Nevenka Rajković**, *Multimedijalni centar*, mentor: Rifat Alihodžić
 13. **Mirko Savićević**, *Konzervacija, rekonstrukcija i revitalizacija tvrđave Kosmač na Brajčima*, mentor: Ilija Lalošević
 14. **Vladana Mijanović**, *Turističko naselje, Jaz-Trsteno, Budva*, mentor: Svetislav G. Popović
 15. **Sanja Vlahović**, *Plansko-urbanističko rješenje lokacije "Rakitje", Zagreb*, mentor: Svetislav G. Popović
 16. **Nevena Đurović**, *Urbanističko rješenje središnjeg segmenta grada Danilovgrada*, mentor: Svetislav G. Popović
 17. **Sanja Vujović**, *Urbanistički plan uređenja predjela Borongaj, Zagreb*, mentor: Nenad Lipovac
 18. **Đorđe Popović**, *Univerzitetska biblioteka u Podgorici*, mentor: Svetislav G. Popović
 19. **Miroslav Vukčević**, *Jaz - Budva*, mentor: Svetislav G. Popović
 20. **Tiana Lazarević**, *Studentski dom, Donja Gorica, Podgorica*, mentor: Svetislav G. Popović
 21. **Saška Gašić**, *Idejni projekat elinog stanovanja u Zagoriču*, mentor: Svetislav G. Popović
 22. **Nikola Vukmirović**, *Muzička škola u Podgorici*, mentor: Svetislav G. Popović
 23. **Dragan Bošković**, *Urbanističko rješenje "Topolica I" - Novi Bar*, mentor: Svetislav G. Popović
 24. **Aleksandar Živaljević**, *Idejno urbanističko rješenje «Šušanj» - Novi Bar*, mentor: Svetislav G. Popović
 25. **Bojana Krstonijević**, *Arhiv grada Podgorice*, mentor: Svetislav G. Popović
 26. **Mirjana Đurišić**, *Urbanističko rješenje "Topoloca II" - Novi Bar*, mentor: Svetislav G. Popović
 27. **Nataša Čirović**, *Tržno-rekreativni centar, Podgorica*, mentor: Rifat Alihodžić
 28. **Imer Franca**, *Nova gradska džamija u Bijelom Polju*, mentor: Ilija Lalošević
 29. **Mirko Šćekić**, *Apartment-hotel u Tivtu*, mentor: Goran Radović
 30. **Bratislav Radunović**, *Sportsko rekreativni hotelski kompleks na Morači*, mentor: Aleksandar Keković
 31. **Ivana Medojević**, *Rekonstrukcija i revitalizacija industrijskog kompleksa Brskovo, Mojkovac*, mentor: Ilija Lalošević
 32. **Duška Mačić**, *Rekonstrukcija administrativno-industrijskog kompleksa u Kotoru*, mentor: Ilija Lalošević
 33. **Adonida Mišerić**, *Turistički kompleks - "Jadran", Ulcinj*, mentor: Goran Radović
 34. **Dejan Mičković**, *Detaljni urbanistički projekat područja "Tromostovlje" - Zagreb*, mentor: Dimitrije Mladenović
 35. **Nataša Mirotić**, *Jahting - Wellness hotel*, mentor: Goran Radović
- 2011**
36. **Kača Đurković**, *Idejni projekat vinskog podruma Limljani*, mentor: Aleksandar Keković
 37. **Ivana Vuković**, *Shopping Mall u Podgorici*, mentor: Rifat Alihodžić
 38. **Beriša Agron**, *Novi grad - obala Warte, Poznanj Poljska*, mentor: Dimitrije Mladenović
 39. **Džanan Mavrić**, *Sportski centar - Ulcinj*, mentor: Božidar Milić
 40. **Ljeka Ivečaj**, *Sportsko-rekreativni centar "Jelovica" Bjelasica*, mentor: Svetislav G. Popović
 41. **Danilo Drobnjak**, *Ledena dvorana u Podgorici*, mentor: Aleksandar Keković
 42. **Ivana Aćimić**, *Umjetnički univerzitet - Cetinje*, mentor: Svetislav G. Popović
 43. **Ivan Asanović**, *Istražni i kazneni zatvor u Bijelom Polju*, mentor: Rifat Alihodžić
 44. **Enis Nurković**, *Sportski centar "Berane"*, mentor: Rifat Alihodžić
 45. **Mirza Mulić**, *Kulturni centar u Bijelom Polju*, mentor: Rifat Alihodžić
 46. **Miloš Ostojić**, *Ostrow Tumski Poznanj - Poljska*, mentor: Dimitrije Mladenović
 47. **Sanja Ostojić**, *Golf hotel, Luštica*, mentor: Goran Radović
 48. **Marija Pantović**, *Ski centar Kolašin 1450, Bjelasica*, mentor: Dimitrije Mladenović
 49. **Jasmina Sulejmanović**, *Urbanističko rješenje priobalnog dijela grada Bara*, mentor: Dimitrije Mladenović
 50. **Anja Milonjić**, *Golf resort Jelovica, Bjelasica*, mentor: Svetislav G. Popović
 51. **Darija Marković**, *Eko-etno naselje, Jezerine - Kolašin 1450, Mušovića Rijeka, Vranjak*, mentor: Svetislav G. Popović
 52. **Vučinić Bušković**, *Dijana, Bar - centar i marina - Muzej mora*, mentor: Svetislav G. Popović
 53. **Biljana Tošić**, *Rekonstrukcija Hotela Nikšić u Sutomoru*, mentor: Ilija Lalošević
 54. **Adem Tuzović**, *Dom omladine u Podgorici*, mentor: Rifat Alihodžić
 55. **Jelena Unkašević**, *Topolica 3 sa Madžaricom Bar*, mentor: Dimitrije Mladenović
 56. **Ivana Filipović**, *Željeznički putnički terminal sa muzejom, Nikšić*, mentor: Rifat Alihodžić
 57. **Svetlana Čavor**, *Hotelsko-ugostiteljski objekat Plavi horizonti*, mentor: Goran Radović
 58. **Vuk Čvoro**, *Srodka. Poznanj, Poljska*, mentor: Dimitrije Mladenović
- 2012**
59. **Marija Raičević**, *Primorski hotel, Jaz*, mentor: Goran Radović
 60. **Ivana Bulatović**, *Hotelsko-turistički kompleks, Luštica, Tivat*, mentor: Goran Radović
 61. **Damir Dizdarević**, *Rekonstrukcija i revitalizacija glavne ulice starog Priboja*, mentor: Ilija Lalošević
 62. **Teodora Gojšina**, *Fashion hotel Trebinje*, mentor: Goran Radović
 63. **Aleksandra Lalatović**, *Vinski podrum u Crmničkom polju*, mentor: Aleksandar Keković
 64. **Kristina Krstajić**, *Prostorno i urbanističko rješenje naselja "Župa", Tivat*, mentor: Dimitrije Mladenović
 65. **Mehmed Mila**, *Borova šuma - Ulcinj*, mentor: Dimitrije Mladenović
 66. **Dragan M. Mirović**, *Turistički kompleks Vranjak*, mentor: Dimitrije Mladenović
 67. **Goran Koprivica**, *Galerija prostora: boje i sjenke*, mentor: Rifat Alihodžić
 68. **Ivan Đurišić**, *Akademija umjetnosti, Kolašin*, mentor: Svetislav Popović
 69. **Matija Vuković**, *Željeznička stanica u Podgorici*, mentor: Nikola Drakić
 70. **Dražen Bilafer**, *Urbanistički projekat staze za formulu 1, Solila - Tivat*, mentor: Svetislav Popović
 71. **Mia Ljesar**, *Rekonstrukcija urbanog fragmenta Šavnika*, mentor: Dimitrije Mladenović
 72. **Vlado Leković**, *Muzej saobraćaja - stara vojna kasarna, Podgorica*, mentor: Aleksandar Keković
 73. **Milena Latković**, *Prostorno-urbanističko rješenje Cetinje*, mentor: Svetislav G. Popović
 74. **Andrijana Jokić**, *Univerzitetski kompleks fakulteta umjetnosti Cetinje*, mentor: Dimitrije Mladenović
 75. **Marko Ilijanić**, *Urbanističko rješenje dijela Šavnika*, mentor: Dimitrije Mladenović
 76. **Jasmin Đečević**, *Studentski kulturni centar u Podgorici*, mentor: Rifat Alihodžić
 77. **Milica Četković**, *Zgrada Višeg suda, Podgorica*, mentor: Komatina Dragan
 78. **Zoran Bigović**, *Idejni projekat Tržnog centra, Podgorica*, mentor: Komatina Dragan
 79. **Andela Bulatović**, *Hotel i marina Luštica*, mentor: Radović Goran
 80. **Jelena Rabrenović**, *Muzej savremenih umjetnosti, Cetinje*, mentor: Aleksandar Keković
 81. **Aleksandra Novićević**, *Putnička željeznička stanica u Podgorici*, mentor: Keković Aleksandar
 82. **Enis Babačić**, *Hotel "Divan han" Plav*, mentor: Keković Aleksandar
 83. **Sekulović Anja**, *Hoteli i Turističko naselje - Vile Luštice*, mentor: Radović Goran
 84. **Aleksandra Vujotić**, *Hoteli i marina - Luštica*, mentor: Radović Goran
 85. **Ivana Rondović**, *Galerija savremene umjetnosti: Park Kruševac, Podgorica*, mentor: Keković Aleksandar
 86. **Gordana Dragojević**, *Omladinski kulturni centar Podgorica*, mentor: Alihodžić Rifat
 87. **Marina Nikočević**, *Idejno urbanističko rješenje - Šavnik*, mentor: Mladenović Dimitrije
 88. **Ljiljana Popović**, *Intervencijom do novog identiteta*, mentor: Svetislav G. Popović

1. **Iva Stanišić**, *Arhitektonsko – urbanističko rešenje fragmenta opštine Šavnik*, mentor: Mladenović Dimitrije
2. **Nikola Pantović**, *Urbanističko rješenje dijela grada Šavnik*, mentor: Mladenović Dimitrije
3. **Ana Todorović**, *Rekonstrukcija Šavnika*, mentor: Mladenović Dimitrije
4. **Mladen Petrović**, *Idejno rešenje primorskog hotela u Ulcinju*, mentor: Svetislav G. Popović
5. **Sabina Sulejmanović**, *Urbanističko rešenje grada Šavnika*, mentor: Mladenović Dimitrije
6. **Dren Rogova**, *Hotel u Ulcinju*, mentor: Radović Goran
7. **Nikola Radović**, *Dom zdravlja Pobrežje, Podgorica*, mentor: Komatina Dragan
8. **Maja Vujadinović**, *Zaštita i revitalizacija stare Austrougarske stanice i podruma vina iz 1894.- Trebinje*, mentor: Lalošević Ilija
9. **Tamara Aleksić**, *Centar za prevenciju dejstva hazarda*, mentor: Komatina Dragan
10. **Andreja Mugoša**, *Studentski dom sa pratećim sadržajima u Baru*, mentor: Svetislav G. Popović

2013

11. **Boris Radunović**, *Objekat Skupštine Crne Gore, Cetinje*, mentor: Aleksandar Keković
12. **Kristina Bulatović**, *Idejno rešenje ski hotela u Kolašinu*, mentor: Radović Goran
13. **Milena Boljević**, *Resort & spa hotel na Skadarskom jezeru*, mentor: Goran Radović
14. **Milica Đurović**, *Idejno-programsko urbanističko rješenje Bar*, mentor: Svetislav G. Popović
15. **Marija Knežević**, *Idejni projekat aerodroma u Ulcinju*, mentor: Rifat Alihodžić
16. **Andela Kršmanović**, *Srednja škola za arhitekturu i dizajn u Nikšiću*, mentor: Svetislav G. Popović
17. **Đorđe Mrdak**, *Brownfields investicije - Radoje Dakić kulturni incubator*, mentor: Rifat Alihodžić
18. **Ana Mičić**, *Autobuska stanica – Tivat*, mentor: Aleksandar Keković
19. **Jelena Mišković**, *Sportska dvorana za tenis*, mentor: Rifat Alihodžić
20. **Ena Mihailović**, *Interchange terminal sa dodatnim sadržajima u Podgorici*, mentor: Aleksandar Keković
21. **Darko Đurašević**, *Urbanistički projekat "Topolica III", Bar*, mentor: Svetislav G. Popović
22. **Branko Lutovac**, *Nacionalni stadion Crne Gore*, mentor: Rifat Alihodžić
23. **Jovana Lišević**, *Urbana transformacija centralnog jezgra Bara*, mentor: Svetislav Popović
24. **Dušan Jelovac**, *Resort hotel Kamenovo- Budva : završni specijalistički rad*, mentor: Goran Radović
25. **Milica Jakić**, *Urbanistički projekat, Bar - priobalna zona od centra gradske marine do rijeke Železnice*, mentor: Svetislav G. Popović
26. **Tamara Đukić**, *Centar za interaktivne susrete, Podgorica*, mentor: Nikola Drakić
27. **Sanja Velimirović**, *Vinski podrum u Zagaraču*, mentor: Aleksandar Keković
28. **Haris Adrović**, *Centar Rožaja*, mentor: Nikola Drakić
29. **Nataša Orlandić**, *Marina sa pratećim sadržajima, Valdanos u Ulcinju*, mentor: Goran Radović
30. **Mirko Mugoša**, *Studentski kulturni centar Podgorica*, mentor: Svetislav G. Popović
31. **Milena Pantović**, *Idejni projekat studentskog doma sa menzom, Nikšić*, mentor: Svetislav Popović
32. **Slobodan Petrović**, *Idejni projekat marine sa pratećim sadržajima u Ulcinju*, mentor: Nikola Drakić
33. **Anja Radonjić**, *Zgrada opere Podgorica*, mentor: Aleksandar Keković
34. **Marija Stanojević**, *Mokra Njiva: arhitektura (pod)sjećanja*, mentor: Aleksandar Keković
35. **Kristina Stojanovski**, *Hotelsko-ugostiteljski objekat na Jazu*, mentor: Goran Radović
36. **Đorđe Bjelanović**, *Idejni projekat zatvorenog bazena, Podgorica*, mentor: Dušan Vuksanović
37. **Alen Dacić**, *Dom zdravlja "Rožaje"*, mentor: Dragan Komatina
38. **Šejla Mutapčić**, *Vjerski objekat - džamija*, mentor: Dragan Komatina
39. **Alisa Osmanagić**, *Idejni projekat sportsko-rehabilitacionog centra u Donjim Murićima*, mentor: Dragan Komatina
40. **Tijana Đurović**, *Novi Gradski dom – Nikšić, multifunkcionalni centar*, mentor: Dragan Komatina
41. **Iva Milošević**, *Centar za gerontologiju, Donja Lastva u Tivtu*, mentor: Dragan Komatina
42. **Damir Bučan**, *Poliklinika u kompleksu KBC-a*, mentor: Dragan Komatina
43. **Damir Tuzović**, *Urbanističko rešenje univerzitetskog bloka u Podgorici*, mentor: Nikola Drakić
44. **Goran Ćuković**, *Državni arhiv sa pratećim sadržajima Podgorica*, mentor: Svetislav G. Popović
45. **Bojana Ćulafić**, *Regionalna Vojna akademija u Danilovgradu*, mentor: Rifat Alihodžić
46. **Petar Ćulafić**, *Idejni projekat hipodroma na Marezi*, mentor: Aleksandar Keković
47. **Milica Fatić**, *Idejno rješenje sportsko-rehabilitacionog centra i hidrodroma na Šaskom jezeru-Ulcinj*, mentor: Dragan Komatina
48. **Ivan Femić**, *Skijaška skakaonica, Žarski katun, Mojkovac*, mentor: Rafat Alihodžić
49. **Maida Hakramaj**, *Islamski centar u Staroj Varoši-Podgorica*, mentor: Rifat Alihodžić
50. **Nela Čvorović**, *Korito rijeke Morače*, mentor: Nikola Drakić
51. **Dubravka Šušić**, *Stambeni kompleks "Zeleni kvart"*, mentor: Rifat Alihodžić

2014

52. **Ivan Rajković**, *Aqua centar u Podgorici*, mentor: Rifat Alihodžić
53. **Darko Radulović**, *Transformacija urbanog centra – Budva*, mentor: Svetislav G. Popović
54. **Jelena Mijušković**, *Ski resort Savin kuk*, mentor: Svetislav G. Popović
55. **Ana Dobrašinović**, *Univerzitetska biblioteka u Podgorici*, mentor: Veljko Radulović
56. **Nevena Mijušković**, *Urbanističko-arhitektonsko rješenje prirodnjačkog kompleksa sa prirodnjačkim muzejom - Podgorica – Vukovci*, mentor: Aleksandar Keković
57. **Ćaćić Marija**, *Urbanističko-arhitektonsko rješenje prirodnjačkog kompleksa sa biološkim institutom - Podgorica – Vukovci*, mentor: Aleksandar Keković
58. **Ivan Delibašić**, *Ivan Kapino polje Nikšić*, mentor: Aleksandar Keković
59. **Marija Eraković**, *Uređenje fragmenta Nikšića*, mentor: Svetislav G. Popović
60. **Damir Efović**, *Sportski centar i hotel, Podgorica*, mentor: Rifat Alihodžić
61. **Maja Krušić**, *Medicinski centar specijalne namjene – Bigova*, mentor: Svetislav G. Popović
62. **Gojko Mitrović**, *Igalo waterfront*, mentor: Svetislav G. Popović
63. **Aleksa Maliković**, *Sportsko-rekreativni park sa rekonstrukcijom i dogradnjom Gradskog stadiona u Nikšiću*, mentor: Aleksandar Keković
64. **Dženan Kolić**, *Trg slobode: gradski trg - Bijelo Polje*, mentor: Svetislav Popović
65. **Ivana Đuranović**, *Urbanistički projekat Landže Danilovgrad*, mentor: Svetislav Popović
66. **Miloš Gačević**, *Gradski stadion u Budvi*, mentor: Rifat Alihodžić
67. **Bogić Vukčević**, *Aerodromski kompleks, Podgorica*, mentor: Veljko Radulović
68. **Gavrilo Vuković**, *Kazneno popravni centar Podgorica*, mentor: Rifat Alihodžić
69. **Ivana Ljumović**, *Idejni projekat hipodroma sa pratećim objektima*, mentor: Rifat Alihodžić
70. **Miloš Laković**, *Idejno rješenje sportsko-rekreationog centra sa polifunkcionalnom dvoranom u Podgorici*, mentor: Aleksandar Keković
71. **Miloš Dikanović**, *Utopijska vizija grada, urbanistički projekat*, mentor: Svetislav G. Popović
72. **Abdulah Dobardžić**, *Kulturni centar u Bijelom Polju*, mentor: Rifat Alihodžić
73. **Ružica Draganić**, *Kazneno-popravni dom u kompleksu ZIKS-a*, mentor: Veljko Radulović
74. **Andrija Vuković**, *Srednja škola mješovite namjene u Golubovcima*, mentor: Svetislav Popović
75. **Ana Vujović**, *Kompleks motela i benzinskih pumpi na autoputu Bar-Boljari*, mentor: Goran Radović
76. **Stefan Vlahović**, *Buljarica seaside: internacionalni autodrom, hotel i marina*, mentor: Svetislav G. Popović
77. **Jelena Bućin**, *Rekonstrukcija kule na Gardošu*, mentor: Ilija Lalošević
78. **Zonja Adović**, *Nukleus "4" Velike plaže Ulcinj*, mentor: Svetislav G. Popović
79. **Dragana Novaković**, *Dom zdravlja, Podgorica*, mentor: Dragan Komatina
80. **Filip Pejović**, *Farma za krave sa mljekarom*, mentor: Goran Radović
81. **Ivana Pehar**, *Rekonstrukcija i revitalizacija starog austrougarskog zatvora u Kotoru*, mentor: Ilija Lalošević
82. **Anja Radović**, *Turistički kompleks Valdanos*, mentor: Svetislav G. Popović
83. **Ksenija Radović**, *Jaz - Budva*, mentor: Svetislav Popović

1. **Semir Salemović**, *Autobuska stanica u Bijelom Polju*, mentor: Veljko Radulović
2. **Nermin Tahirović**, *Sportski centar "Rožaje"*, mentor: Rifat Alihodžić
3. **Nina Klikovac**, *Urbanistički projekat turističko-rekreativnog kompleksa Kolašin*, mentor: Svetislav Popović
4. **Olivera Tatar**, *Eco resort na Skadarskom jezeru*, mentor: Dušan Vuksanović
5. **Ana Raičević**, *Idejni projekat eko naselja na Malom brdu, Podgorica*, mentor: Dušan Vuksanović
6. **Boban Lazarević**, *Turističko-ugostiteljski objekat Bečići*, mentor: Dragan Komatina
7. **Anja Marković**, *Gradski muzej u Herceg Novom*, mentor: Dragan Komatina
8. **Katarina Vujisić**, *Multifunkcionalni centar za mlade u Podgorici*, mentor: Dragan Komatina
9. **Nina Abramović**, *Starački dom, Murino*, mentor: Dragan Komatina
10. **Dejan Folić**, *Sportsko-rekreativni sentar "Spič"*, mentor: Rifat Alihodžić
11. **Ivana Čabarkapa**, *Eco village Shas*, mentor: Rifat Alihodžić
12. **Katarina Čarapić**, *Akvarijum na Skadarskom jezeru*, mentor: Dragan Komatina
13. **Dragana Šiljak**, *Nacionalni muzej savremene umjetnosti i skulpture Cetinje*, mentor: Svetislav Popović

2015

14. **Filip Krgović**, *Sadine, Podgorica*, mentor: Svetislav G. Popović
15. **Nada Pejović**, *Gradska biblioteka sa kulturnim centrom za mlade i djecu u Podgorici*, mentor: Slavica Stamatović Vučković
16. **Kristina Rahović**, *Muzej "Teuta" u Risnu*, mentor: Rifat Alihodžić
17. **Denisa Mededović**, *Interchange terminal - Bijelo Polje*, mentor: Rifat Alihodžić
18. **Tamara Marović**, *Marina i putnički terminal u Baru*, mentor: Veljko Radulović
19. **Miroslav Đurišić**, *Aqua centar u Pljevljima*, mentor: Slavica Stamatović Vučković
20. **Andela Đurišić**, *Turističko naselje u Tivtu*, mentor: Slavica Stamatović Vučković
21. **Miloš Bukilić**, *Avanturistički dom "Fabrika"*, mentor: Dragan Komatina
22. **Milica Popović**, *Valorizacija ruralnog područja Gornja Brca*, mentor: Svetislav Popović
23. **Nataša Ristelić**, *Restauracija odmarališnog doma u Risnu*, mentor: Goran Radović
24. **Vildan Ramusović**, *Kulturno-islamski centar u Beranama*, mentor: Rifat Alihodžić
25. **Jelena Lončević**, *Dom za nezbrinutu djecu, Nikšić*, mentor: Rifat Alihodžić
26. **Milislav Vukadinović**, *Studentski dom u Podgorici*, mentor: Rifat Alihodžić
27. **Biljana Janjušević**, *Kompleks Državnog parlamenta Crne Gore, Konik (Vrela ribnička)*, mentor: Veljko Radulović
28. **Tom Berišaj**, *Ugostiteljski objekat - motel Skadarsko jezero*, mentor: Goran Radović
29. **Marko Jovičević**, *Kulturni centar, Podgorica*, mentor: Rifat Alihodžić
30. **Marina Pepdonović**, *Kompleks predškolskog objekta, Šušanj, Bar*, mentor: Veljko Radulović
31. **Marko Popović**, *Urbanističko-arhitektonski projekat, Bar*, mentor: Svetislav G. Popović
32. **Stefan Kovačević**, *Ekološki hotel - Ostrvo Svetog Marka*, mentor: Dragan F. Komatina
33. **Maja Ščekić**, *Revitalizacija Jusovače - Podgorica*, mentor: Slavica Stamatović Vučković
34. **Zoja Leković**, *Urbanističko rješenje centra Virpazara*, mentor: Svetislav G. Popović
35. **Ena Sadiković**, *Urbani incubator*, mentor: Svetislav G. Popović
36. **Mitar Jokanović**, *Turistički kompleks "Maljevik", Bar*, mentor: Svetislav G. Popović
37. **Mark Dushaj**, *Urbanizacija bez urbaniste - urbana obnova - Tuzi*, mentor: Svetislav G. Popović
38. **Marko Bulatović**, *Turistički kompleks - Zakršnica Resort*, mentor: Svetislav G. Popović
39. **Danijela Mijajlović**, *Idejni urbanističko rješenje gradske zone i priobalnog područja - Bar*, mentor: Svetislav G. Popović
40. **Bogdan Kušević**, *Muzej grada Kotor - "Na Benovo"*, Kotor, mentor: Slavica Stamatović Vučković
41. **Srdan Lutovac**, *Gradski trg i sportska zona u Beranama*, mentor: Svetislav G. Popović
42. **Diana Kovačević**, *Kompleks modela i benzinskih pumpi na autoputu Bar-Boljare*, mentor: Svetislav G. Popović
43. **Aleksandra Adžić**, *Urbanistički projekat revitalizacije i povezivanja Starog grada Bara i Podgrada*, mentor: Svetislav G. Popović
44. **Lazar Šuković**, *Sportski hotel Betula & Spa*, mentor: Dragan Komatina
45. **Nada Radulović**, *Savremeni baletski centar u Podgorici*, mentor: Dragan Komatina
46. **Jovana Vušković**, *Centar za rehabilitaciju i edukaciju djece i odraslih sa posebnim potrebama*, mentor: Dragan Komatina
47. **Andrea Pajković**, *Turistički kompleks Štriba: resort & villas*, mentor: Dragan Komatina
48. **Ksenija Popović**, *Muzejski kompleks u Londonu*, mentor: Rifat Alihodžić
49. **Dubravka Tomčić**, *Prostorno-urbanističko rješenje studentskog kompleksa, Podgorica*, mentor: Svetislav G. Popović

50. **Vanja Radenović**, *Rekonstrukcija: turistički i sportsko-rekreativni centar u Plavu*, mentor: Svetislav G. Popović
51. **Admir Suljović**, *Služba zaštite i spašavanja i javna garaža - Ulcinj*, mentor: Veljko Radulović

2016

52. **Dubravka Adžić**, *Idejno rješenje tržnog centra u Danilovgradu*, mentor: Rifat Alihodžić
53. **Dušan Aleksić**, *Boutique hotel u okviru nautičko-turističkog kompleksa u Kotoru*, mentor: Dušan Vuksanović
54. **Andela Jevrić**, *Centar za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju i u sukobu sa zakonom u Podgorici*, mentor: Svetislav G. Popović
55. **Jovana Nikolić**, *Centar za rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci u Nikšiću*, mentor: Svetislav G. Popović
56. **Marina Botica**, *Rekonstrukcija i revitalizacija dijela naselja Gornja Lastva, Tivat*, mentor: Ilija Lalošević

magistarski radovi_izbor

Master thesis_Selection

Movement in the landmark city system as a principle of the orientation

Subject of this research is significance and role of movement in the process of understanding unknown environment. It is reflected as a principle of orientation through identification of reference points on the basis of which directing of movement is carried out. Primary function of our environment's picture is enabling orientation and direction of movement towards a specific goal. Apart from already mentioned theoretical aspect, practical subject of the research is urban-architectural diagnosis of Podgorica through aspects of the city expansion, creation of new city centres, decentralisation, analysis of urban picture through the existing spatial orientational city references and their role in the city functioning. Specific goal of this research is defining reference city system, as well as roles of reference points in its functioning, in correlation with proportional increase of parameters of city dimensions, and by doing so defining their spatial positioning and physical structure.

Bioclimatic aspects of the traditional architecture revitalization in the area of Skadar Lake

Traditional architecture is one of the most important segments in the preservation and development of cultural identity. Traditional rural architecture and its responses to natural factors through building principles and forms, are recognisable as expressions of bioclimatic principles. The Lake Skadar region abounds in examples of vernacular building activity that provide the clearest evidence of the creation of settlements and houses as a result of adaptation to the natural environment, and whose construction principles demonstrate a bioclimatic response to the natural environmental conditions. The emphasis of this work is on recognising potentials and possible directions in the revitalisation of traditional settlements in keeping with the principals of sustainable development.

Kretanje u reperskom sistemu grada kao princip orijentacije

Predmet istraživanja jeste značaj i uloga kretanja u procesu razumijevanja nepoznate sredine. Ono se ogleda kao princip orijentacije kroz prepoznavanje reperskih tačaka, u odnosu na koje se vrši usmjeravanje kretanja. Prvobitna funkcija slike naše okoline sastoji se u tome, da nam se omogući orijentacija i usmjerenost kretanja prema određenom cilju. Povećanje slikovitosti urbane sredine olakšava njenu vizuelnu identifikaciju i strukturu. Osim teorijskog aspekta, praktični predmet istraživanja jeste urbanističko - arhitektonska analiza Podgorice kroz aspekte širenja grada, formiranja novih gradskih centara, decentralizacije, analiza gradske slike kroz postojeće prostorne orijentacione repere grada, i njihova uloga u funkciji grada. Specifični cilj istraživanja je definisanje reperskog sistema grada, kao i uloga reperskih tačaka u njegovoj funkciji, u korelaciji sa proporcionalnim povećanjem parametara dimenzija grada, definišući pritom njihov prostorni razmještaj i fizičku strukturu.

Bioklimatski aspekti revitalizacije tradicionalne arhitekture u oblasti Skadarskog jezera

Tema rada "Bioklimatski aspekti revitalizacije tradicionalne arhitekture u oblasti Skadarskog jezera" ukazuje na isticanje bioklimatskih odlika autentične ruralne arhitekture u razmatranju revitalizacije tradicionalnih naselja, a u skladu sa principima održivosti. Oblast crnogorskog krasi, naročito basen Skadarskog jezera, kao dio ove regije obiluje primjerima tradicionalnog graditeljstva koji na najbolji način svjedoče o nastajanju naselja i kuće, kao rezultatu prilagođavanja prirodnom okruženju. Bioklimatski aspekti izraženi su u graditeljskim principima i ističu interakciju između uslova prirodnog okruženja i graditeljskog odgovora na njih. Istraživanje u radu se odnosi na mogućnosti poboljšanja funkcionalnih i energetske karakteristika tradicionalne arhitekture u oblasti Skadarskog jezera, kroz razmatranje bioklimatski orijentisanih intervencija. Opisana istraživanja, vezana za tradicionalnu arhitekturu u oblasti Skadarskog jezera, imaju za cilj da doprinesu osvjetljavanju mogućnosti bioklimatske i energetske rehabilitacije tradicionalne kuće ovog područja u prvom redu, u kontekstu njene revitalizacije. Rezultati istraživanja do kojih se došlo u radu ističu i prepoznavanje potencijala i mogućih pravaca i modela revitalizacije sličnih tradicionalnih lokaliteta u skladu sa principima održivog razvoja.

Student:
Mr/MSc Ema Alihodžić_dia

Mentor:
Red. prof. Aleksandar Keković_dia

Komisija / Commision:
Van. prof. dr Goran Radović_dia
Red. prof. dr Vladimir Mako_dia
Red. prof. Aleksandar Keković_dia

Godina / Year: 2012.

Student:
Mr/ MSc Irena Rajković_dia

Mentor:
Prof. dr Dušan Vuksanović_dia

Komisija / Commision:
Prof. dr Goran Radović_dia
Prof. dr Ilija Lalošević_dia
Doc. dr Svetislav Popović_dia
Prof. dr Dušan Vuksanović_dia

Godina / Year: 2014.

Student:

Mr/MSc Jelena Bajić Šestović_dia

Mentor:

Prof. dr. Vladan Đokić_dia

Komisija / Commision:

Doc. dr. Svetislav G. Popović_dia
 Prof. mr. Dimitrije Mladenović_dia
 Prof. dr. Dušan Vuksanović_dia
 Prof. dr. Vladan Đokić_dia

Godina / Year: 2014.

Student:

Mr/MSc Nevena Đurović Mašanović, spec. arh.

Mentor:

Doc. dr. Svetislav G. Popović_dia

Komisija / Commision:

Prof. mr. Dimitrije Mladenović_dia
 Doc. dr. Dragan Komatina_dia
 Prof. dr. Nenad Lipovac_dia
 Doc. dr. Svetislav G. Popović_dia

Godina / Year: 2015.

Tipologija otvorenih javnih prostora Herceg Novi

Magistarski rad "Tipologija otvorenih javnih prostora Herceg-Novog" bavi se pregledom morfoloških i identitetskih karakteristika javnih prostora Herceg-Novog. Tipologija javnih prostora Herceg-Novog obrađena je na osnovu izabranih kriterijuma (morfologija prostora, vizuelne i sociološke karakteristike prostora), koji su prepoznati kao ključni u procesu razumijevanja geneze javnih prostora, njihove kulturno-istorijske identifikacije, tipologije i morfologije. Tipološka klasifikacija javnih prostora razjašnjava procese formiranja gradskih prostora i omogućava razumijevanje njihovih međuodnosa. U radu je dat prikaz karakterističnih tipova javnih prostora Herceg-Novog, sa grafičkim prikazima trgova, ulica i parkova. Dat je osvrt na specifičnost mjesta, kroz istraživanje karakterističnih urbanih elemenata njegovog identiteta (stepenice, zid). Preporuke u monografiji nude mogućnost za definisanje metodologije urbanističkog projektovanja javnih prostora grada. U radu su prikazani rezultati istraživanja, koji daju konkretne smjernice za transformacije javnih prostora, planiranje i tretiranje gradskih površina, kao i za definisanje strategije očuvanja i unaprijeđenja značajnih elemenata urbane strukture grada, u kontekstu održive strategije razvoja Herceg-Novog.

Istoriografski i urbanistički uslovi za formiranje Orje Luke u Bjelopavličkoj ravnici

Selo Orja Luka je značajan istorijski lokalitet. O njegovoj važnosti kroz istoriju svjedoče brojni podaci i činjenice a najistaknutija činjenica je ta da je gradsko jezgro Danilovgrada trebalo da bude formirano upravo na ovom prostoru. Međutim, neprestani ratovi, uzak klanac, teritorija laka za osvajanje usljed nedostatka šireg pojasa oko lokaliteta, lak upad na teritoriju, samo su neki od razloga zašto centar središnjeg dijela Crne Gore nije formiran upravo na Orjoj Luci. Međutim, sve gore navedeno nije u bitnoj mjeri uticalo da prostor bude zanemaren ili manje istorijski atraktivan. Naprotiv, on obiluje istorijski značajnim građevinama i prostorima koje je vladajuća kuća Petrovića sagradila i formirala, a koje je prijeko potrebno sačuvati i na adekvatan način spriječiti dalju devastaciju prostora. Bitno je napomenuti da se upravo za vrijeme vladavine Petrovića formira se i prva urbanistička matrica u Crnoj Gori, matrica Danilovgrada, 1869. godine po projektu inženjera Dragiše Milutinovića, a po nalogu kralja Nikole, što predstavlja jedan od ključnih momenata u istoriji urbanizma Crne Gore. Prostorna organizacija sela nije bitno mijenjana tokom istorije. Moguće je da će malo po malo usljed savremene urbanizacije ambijentalna tradicionalna arhitektura kraja da tinja, ali svim silama se treba izboriti da specifičnost ovog arhitektonskog govora ostane snažna inspiracija za buduća ostvarenja zasnovana na ideji o očuvanju lokalnog i regionalnog urbanizma i arhitekture.

Typology of public open space of Herceg Novi

City's public spaces are its most important spaces, places where everyday social life occurs and where cultural identity of the city is formed. They are the basic elements of the physical structure of the city and are major generators of social relations. By analyzing the genesis of the city and public space, in most cities, the position and shape of public space within its urban matrix are carefully chosen. This paper explores the public spaces of the city, using a detailed typology, with a goal to deepen and systematize the knowledge we have of the public areas of Herceg Novi, in order to better understand the processes of formation and genesis of it. Also, a similar analysis of this area was never made, so I believe this research will prove quite useful for the urban practice of Herceg Novi.

Historical and urban conditions for forming Orja Luka in Bjelopavlici

For local opportunities of Bjelopavlici, Orja Luka is a historic locality because of antiquities, which for historical figures who are originally from this region and they have entered into an encyclopedia of history. However, the big problem today is that people do not recognize what's traditions, history, quality. Families abandoning homes and estates show that they are not interested in the enhancement and preservation of heritage, and for the preservation there are no enough funds. Unfortunately, the archaeological recognize of this territory was never produced. Orja Luka hasn't covered by any detailed urban plan still, and in this sense shares the fate of the majority of Montenegrin villages. Almost there isn't a town or village in Montenegro, which include Orja Luka too, which does not have its identity and its active traditional values. In such area focus should be on the protection of the movable and immovable cultural property, cultivation folklore and their own stamp space. It is necessary to protect traditional construction through finding specific and adequate combination of traditional and modern in order to adapt old buildings to the requirements of modern life. In Montenegro, an aspect like this is quite absent to a large number of such spaces as it is the space Orja Luka. The inventive architects, inspired by traditional experiences must create new, adequate and functional facilities that will be extraordinarily fit into the traditional architecture and thus ensure the continuity of development and the spiritual life of the community.

Discontinuity of the city connection with rivers Podgorica

Development of river waterfront is reflected on the natural resources of cities with particular characteristics and it is one of the most important factors that influence the growth and image of cities. In the narrower context, this master thesis seeks to understand the evolution of the development of river waterfront within the urban design and public space inner city, the capital and its development, which it is based on its rivers. In broad terms, this paper by analyzing, shows a discontinuity in city development with the river, and as well as an attempt to create consistency in the movement by implementing social and cultural spirit in the public spaces outside the inner coastal area of town. Guidelines presented in this study are based on the idea that citizens of Podgorica and its visitors can experience the continuity of movement, poor motorized traffic along the river course Morača and Ribnica, as well as connecting parts of the city over them. This role of urban rivers has a significant impact on urbanization and modernization.

Diskontinuitet veze grada sa rijekama_Podgorica

Razvoj riječnih priobalja se reflektuje na prirodne resurse gradova sa posebnim karakteristikama i jedan je od najvažnijih faktora koji utiče na rast i imidž gradova. U užem kontekstu, ovim radom se pokušava razumjeti početak evolucije razvoja obala rijeka u okviru urbanog dizajna i javnih prostora užeg dijela grada, kao i razvoj grada koji se temelji na svojim rijekama. U širem kontekstu, ovaj rad analizom prikazuje diskontinuitet u razvoju grada sa rijekama, kao i pokušaj stvaranja konzistentnosti u kretanju implementiranjem socijalnog i kulturnog duha u javne prostore priobalja van užeg dijela grada. Smjernice koje su date u ovom radu, baziraju se na humanoid ideji da građani Podgorice i njeni posjetioци mogu da osjete kontinuitet kretanja, bez motornog saobraćaja, duž riječnog toka Morače i Ribnice, kao i na prikazivanju modela uspješnog povezivanja dijelova grada preko istih. Predmet istraživanja rada je koncipiran na temi urbanizma obalnog pojasa grada Podgorice. Kroz hronološki prikazanu sliku razvoja planske dokumentacije u periodu od 19. do početka 21. vijeka, pa i analizom postojećeg stanja grada, rad se bavi uočavanjem diskontinuiteta razvoja i pokušaja obrazloženja fenomena koji utiču na spomenutu nekonzistentnost.

Student:

Mr/MSc Sanja Vlahović, spec. arh.

Mentor:

Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Komisija / Commision:

Prof. dr Nenad Lipovac_dia
Doc. dr Dragan Komatina_dia
Prof. mr Dimitrije Mladenović_dia
Doc. dr Svetislav G. Popović_dia

Godina / Year: 2015.

ODBRANJENI MAGISTARSKI RADOVI

2012

Mr Ema AlihodžićNaziv rada: *Kretanje u repnom sistemu grada kao princip orijentacije*

Mentor: Prof. Aleksandar Keković

Komisija: Prof. dr Goran Radović, Prof. dr Vladimi Mako

Prof. Aleksandar Keković

Podgorica, 2012.

2013

Mr Dragan ŽarkovićNaziv rada: *Upravljanje investicionim projektom, u doba velike ekonomske krize, od 2008. do 2012. godine*

Mentor: Prof. dr Ratko Mitrović

Komisija: Prof. dr Ratko Mitrović, Prof. dr Dušan Vuksanović,

Doc. dr Dragan Komatina

Podgorica, 2012.

Mr Novica MitrovićNaziv rada: *Primjena BIM tehnologija u upravljanju projektima*

Mentor: Prof. dr Ratko Mitrović

Komisija: Doc. dr Dragan Komatina, Prof. dr Ratko Mitrović,

Prof. dr Rifat Alihodžić

Podgorica, 2013.

Mr Maja Lukovac-PopovićNaziv rada: *Uticaj boje na percepciju i doživljaj arhitekture unutrašnjegprostora*

Mentor: Prof. dr Dragana Vasiljević Tomić

Komisija: Prof. dr Rifat Alihodžić, Prof. dr Dragana Vasiljević-Tomić,

Prof. dr Dušan Vuksanović

Podgorica, 2013.

Mr Dobrica AdžićNaziv rada: *Rasvjetljavanje fenomena urbane matrice na primjeru centralnog jezgra grada Nikšića*

Mentor: Prof. dr Vladan Đokić

Komisija: Doc. dr Svetislav G. Popović, Prof. dr Dušan Vuksanović,

Prof. dr Vladan Đokić

Podgorica, 2013.

Mr Vladimir BojkovićNaziv rada: *Identitet urbanog jezgra grada Nikšića u prostoru i vremenu*

Mentor: Doc. dr Svetislav G. Popović

Komisija: Prof. dr Dušan Vuksanović, Doc. dr Svetislav G. Popović,

Prof. Dimitrije Mladenović

Podgorica, 2013.

Mr Vukašin MarkovićNaziv rada: *Digitalna tehnologija kao determinanta promjena u procesu projektovanja i realizacije arhitekture*

Mentor: Prof. dr Rifat Alihodžić

Komisija: Prof. dr Dušan Vuksanović, Prof. dr Rifat Alihodžić,

Prof. dr Goran Radović, Prof. dr Ratko Mitrović

Podgorica, 2013.

2014

Mr Nikola JelenićNaziv rada: *Platije - život kroz vertikalnu*

Mentor: Prof. Aleksandar Keković

Komisija: Prof. dr Rifat Alihodžić, Prof. Aleksandar Keković,

Prof. dr Goran Radović

Podgorica, 2013.

Mr Jelena Bajić ŠestovićNaziv rada: *Tipologija otvorenih javnih prostora Herceg Novog*

Mentor: Prof. dr Vladan Đokić

Komisija: Doc. dr. Svetislav G. Popović, Prof. mr. Dimitrije Mladenović,

Prof. dr. Dušan Vuksanović, Prof. dr. Vladan Đokić

Podgorica, 2014.

Mr Ljesar LidijaNaziv rada: *Integralna zaštita starih urbanih cjelina Južne regije Crne Gore*

Mentor: Prof. dr Vladimir Mako

Komisija: Prof. dr Goran Radović, Prof. dr Vladimir Mako,

Prof. dr Dušan Vuksanović, Prof. dr Ilija Lalošević

Podgorica, 2014.

Mr Irena RajkovićNaziv rada: *Bioklimatski aspekti revitalizacije tradicionalne arhitekture u oblasti Skadarskog jezera*

Mentor: Prof. dr Dušan Vuksanović

Komisija: Prof. dr Goran Radović, Prof. dr Ilija Lalošević, Doc. dr Svetislav Popović, Prof. dr Dušan Vuksanović

Podgorica, 2014.

Mr Aleksandar DajkovićNaziv rada: *Doprinos arhitekta Augusta Cesara Corradinia razvoju arhitekture akademskog eklektizma na Cetinju s početka XX vijeka*

Mentor: Prof. dr Goran Radović

Komisija: Prof. dr Dušan Vuksanović, Prof. dr Goran Radović,

Prof. dr Ilija Lalošević

Podgorica, 2014.

2015

Mr Nevena Djurović Mašanović

Naziv rada: *Istoriografski i urbanistički uslovi za formiranje Orje Luke u Bjelopavličkoj ravnici*

Mentor: Doc. dr Svetislav G. Popović

Komisija: Prof. dr Nenad Lipovac, Doc. dr Dragan Komatina, Prof. mr Dimitrije Mladenović, Doc. dr Svetislav G. Popović

Podgorica, 2015.

Mr Sanja Vlahović

Naziv rada: *Diskontinuitet veze grada sa rijekama - Podgorica*

Mentor: Doc. dr Svetislav G. Popović

Komisija: Prof. dr Nenad Lipovac, Doc. dr Dragan Komatina, Prof. mr Dimitrije Mladenović, Doc. dr Svetislav G. Popović

Podgorica, 2015.

Mr Teodora Gojšina

Naziv rada: *Broewnfield projekti i njihov uticaj na transformaciju urbanih sredina sa posebnim osvrtima na obalna područja*

Mentor: Prof. dr Goran Radović

Komisija: Prof. dr Rifat Alihodžić, Doc. dr Veljko Radulović,

Prof. dr Goran Radović

Podgorica, 2015.

Mr Željka Čurović

Naziv rada: *Tipološka klasifikacija ruralnih naselja zaleđa Bokokotorskog zaliva i značaj u procesu revitalizacije*

Mentor: Doc. dr Svetislav G. Popović

Komisija: Doc. dr Svetislav G. Popović, Doc. dr Veljko Radulović

Prof. Dimitrije Mladenović

Podgorica, 2015.

2016

Mr Gordana Rovčanin

Naziv rada: *Poslijeratna arhitektonska scena Podgorica u kontekstu stvaranja identiteta grada*

Mentor: Prof. Aleksandar Keković

Komisija: Doc. dr Slavica Stamatović-Vučković, Prof. dr Rifat Alihodžić,

Prof. Aleksandar Keković

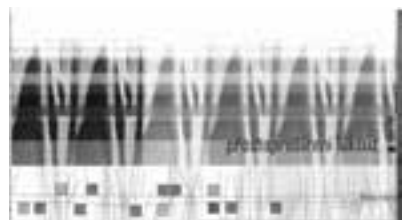
Podgorica, 2016.

Square / Trace of the Mediterranean

The main thematic focus was directed towards the development of applied research methods, techniques and sensitivity toward the physical aspects of the transformation of the existing structures of the Mediterranean city. First of all, innovation in the context, that is the development of skills and tools for innovative design of contextual forms appropriate for activation of development processes. In particular, it was being searched for answer on the question: In what way and to what extent the Mediterranean city can accommodate new structures appropriate to contemporary development initiatives?

Aleksandar Grahovac_REFRESH

Bojana Simović_PROSTOPROŠIRENI LUKSUZ

Aleksandra Jovanovic_PUKOTINA

Jelena Mičić_PROMENADA

Tr(a)g Mediterana

Studijski seminar „Tr(a)g Mediterana“ razvijen je u formi sedmodnevne radionice u Budvi, a predstavlja metodološku novinu u reformisanoj nastavi na arhitektonskim fakultetima u Podgorici i Beogradu, koji su svoje nove studijske programe formirali u skladu sa bolonjskim procesom. Polaznici kursa su radili „na terenu“, u neposrednom kontaktu sa realnim prostorom, stvarnim akterima i aktuelnim procesima, a u vlastitoj „istraživačkoj akciji“, kakve su, inače relativno rijetke u našoj rutinskoj arhitektonsko-urbanističkoj praksi.

Osnovni tematski akcenat bio je usmjeren ka razvijanju aplikativnih istraživačkih metoda, tehnika i senzibiliteta prema prostornim aspektima transformacije postojećih struktura mediteranskog grada. Prije svega, inovacija u kontekstu, odnosno razvijanje vještina i alata za inovativno oblikovanje kontekstualnih formi primjerenih aktiviranju razvojnih procesa. Konkretno, tražio se odgovor na pitanje: Na koji način i u kojoj mjeri mediteranski grad može da primi nove strukture koje odgovaraju na savremene razvojne inicijative?

Koncept rada na studijskom seminaru podrazumijevao je tri obrasca angažovanja polaznika. Prvo, to je bio svakodnevni terenski rad na konkretnom poligonu, koji je obuhvatao sve izgrađene i neizgrađene prostorno-funkcionalne cjeline na području Slovenske plaže. Drugo, to je bilo prisustvo na večernjim predavanjima gostujućih predavača i aktivno učešće na debatama nakon njih. Konačno, polaznici su radili na formulisanju individualnih tema i izboru lokacija za intervenciju i na kraju seminara ih prezentovali na završnoj plenarnoj sesiji i diskusiji.

Stanislava Predojević_VRATA MORA

Milica Golić_OUDARAod

RADIONICA / WORKSHOP:
Budva_Oktobar/ October 2008.

Glavni organizatori / Major Organizers:
JP Mediteran reklame
Rajko Kovač

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U BEOGRADU
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN BELGRADE

Mentori / Mentors:
Red.prof. dr / Full Prof. Dr.Vladan Đokić
Milica Milojević

Saradnik / Assistant:
Đorđe Milovanović

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentori / Mentors:
Sanja Lješković Mitrović
Mr/M.Sc. Svetlana Perović

Dubrovnik_2008.

Budva_2008.

PUBLIKACIJA / PUBLICATIONS

Urednici / Editors:
Prof. Dr. Vladan Đokić,
Sanja Lješević Mitrović

Izdavač/ Publisher:
Univerzitet u Beogradu / Arhitektonski fakultet
ISBN 978-86-7924-028-6
Beograd_2009.

IZLOŽBA / EXHIBITION:
KIC „Budo Tomović“_Podgorica
Podgorica_2009.

Autor izložbe / Author of Exhibition:
Mr/M.Sc. Svetlana Perović

Tr(a)g Mediterana

Publikacija koja se predstavlja stručnoj i akademskoj javnosti jeste zbornik radova grupe studenata prve godine diplomskih akademskih studija (master) Arhitektonskog fakulteta u Beogradu, realizovanih u okviru predmeta Arhitektonsko-urbanistički projekat (pod mentorstvom prof. dr. Vladana Đokića i asistenta Milice Milojević) i grupe studenata treće godine Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, realizovanih u okviru predmeta Pejzažna arhitektura (pod mentorstvom Sanje Lješević Mitrović i Svetlane Perović).

Cilj individualnih istraživanja i analiza studenata generalno je bio ograničen s jedne strane na upoznavanje i razumijevanje karaktera kompleksa Slovenske plaže u Budvi, a sa druge strane na pokušaj definisanja sopstvene vizije prostorne budućnosti ovog prostora sa izuzetnim razvojnim potencijalom. Tako su vrlo raznovrsni prilozi u ovom zborniku posvećeni mogućnostima prostornih transformacija baziranih na analizi postojećeg normativnog i planskog okvira za urbanizaciju Budve, zadim vrednovanja njenih turističkih potencijala kao okosnice razvoja i kriterijuma za korišćenje zemljišta i izgradnju, kao i kompleksnim postojećim i mogućim identitetom Budve izraženim kroz urbanu formu i gradske aktivnosti, takođe i vizuelnim i ambijentalnim specifičnostima obalskog poteza i instrumentima za njihovu održivu zaštitu i efektivnu regulaciju. Rezultati rada se mogu grupisati u tri osnovne grupe. Prioritetno, riječ je o efikasno i kvalitetno realizovanom edukativnom procesu reformisane nastave koja je potvrdila privlačnost svoje komprimirane forme i zanimljivost svoje teme. Drugo, polaznici su zakoračili u jedan novi istraživački metod, kakav tek treba kreirati u našim sadašnjim, a posebno budućim uslovima. Konačno, u trećoj grupi rezultata seminara, zapažamo kako su radovima studenata detaljnije osvijetljeni mnogi, za praksu deficitarni aspekti osnovne teme i fenomena kojim se kurs bavio, štaviše proizvedeno je više veoma korisnih ideja za prostor Slovenske plaže i njegov budući razvoj. Pružene su vrijedne stručne sugestije, koje različiti zainteresovani protagonisti mogu neposredno koristiti u procesima kontinuiranog planiranja prostornog razvoja kompleksa Slovenske plaže. Izložba radova je organizovana u KIC-u „Budo Tomović“, u Podgorici 2009. godine.

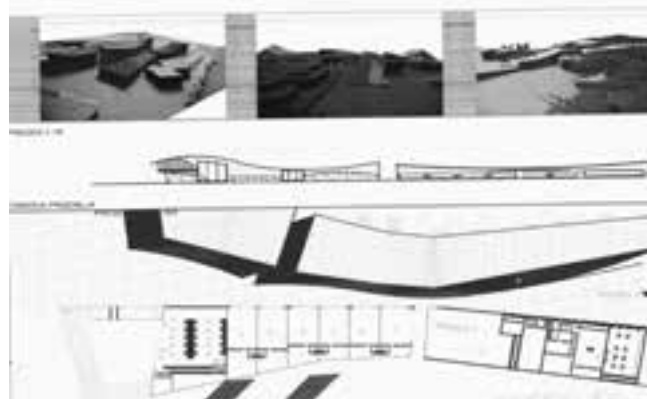
IZ UVODA PUBLIKACIJE

Foto_Milica Milojević

Aleksandra Jovanović_PUKOTINA

Milica Šakić_PROVIRIVANJE-OTKRIVANJE

Square / Trace of the Mediterranean

The generally aim of individual students' research and analysis was limited to one side on the knowledge and understanding of the complex nature Slovenian beach in Budva, on the other hand on the attempt to define their own vision of the spacial future of this area with exceptional growth potential. Such a way, there are very diverse contributions in this volume dedicated to the possibilities of spatial transformation, based on an analysis of existing normative and planning framework for the urbanization of Budva, followed by evaluation of its tourism potential as the axis of development and criteria for land use and construction, and complex existing and potential identity expressed through Budva urban form and urban activities, as well as visual and environmental specificities of the coastal fields and instruments for a sustainable protection and effective regulation.

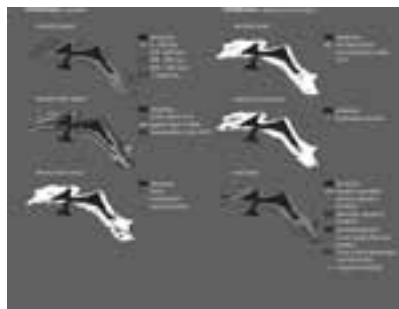
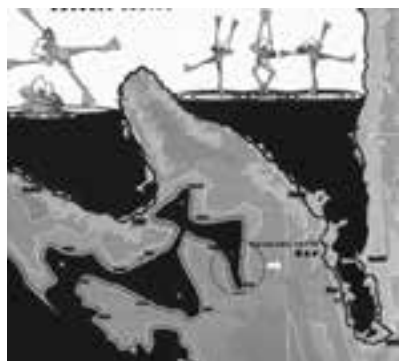
Ivana Aćimić_REFRESH

Sanja Vujović_ZELENI GRAD

Evaluation of Starters and Planning in Protected Areas – Boka Kotorska

Boka Bay, as a landscape harmonious ensemble, with a pronounced clearly visible structural elements that gives it a unique identity landscape, with specific and diverse natural resources and architectural heritage that is intertwined and supplement, she was an inspiration to students of architecture and landscape architecture for a review of the possibilities for intervention in this area. Students through the five-day workshop in consultation with mentors and lecturers, analyzed the character of regions, value, status, sensitivity, identified places of interruption in urban areas, proposed guidelines for the valorisation and preservation of protected cultural landscape of Kotor. At the end of the workshop, students presented their ideas, which are further elaborated on faculty within the object of study in architecture, urban planning and landscape architecture.

Procjena predjela i prostorno planiranje u zaštićenim područjima Boka Kotorska

Bokokotorski zaliv kao harmonična pejzažna cjelina, sa izrazitim jasno uočljivim strukturnim elementima koji mu daju jedinstven pejzažni identitet, sa specifičnim i raznolikim prirodnim vrijednostima i graditeljskim nasleđem koji se međusobno prožimaju i dopunjuju, bila je inspiracija studentima arhitekture i pejzažne arhitekture za preispitivanje mogućnosti intervencija na ovom području. Studenti su kroz petodnevnu radionicu uz konsultacije sa mentorima i predavačima, analizirali karakter predjela, vrijednosti, stanje, osjetljivost, identifikovali mjesta prekida u urbanim cjelinama, predlagali smjernice za valorizaciju i očuvanje zaštićenog kulturnog predjela Kotora. Na kraju radionice studenti su izložili svoje ideje koje su dalje razrađivali na fakultetima u okviru studijskih predmeta iz arhitekture, urbanizma i pejzažne arhitekture.

Damir Alispahić *SAMOSTALNO*

Dušica Oparnica *UGRIZI PRIRODE*

Igor Mišković *IZ MODE*

RADIONICA/ WORKSHOP:
Kotor_Septembar-Oktobar / September-October 2009.

Glavniorganizatori / Major Organizers:
Njemačka međunarodna saradnja /
German International Cooperation_ GIZ
Sanja Lješковиć Mitrović

Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica
Mr/ M.Sc. Svetlana Perović

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

STUDENTI ŠUMARSKOG FAKULTETA U
BEOGRADU / ODSJEK ZA PEJZAŽNU ARHITEK-
TURU I HORTIKULTURU
STUDENTS OF THE FACULTY OF
FORESTRY IN BELGRADE / DEPARTMENT FOR
LANDSCAPE ARCHITECTURE
AND HORTICULTURE

Mentor:
Red. prof. dr / Full Prof. Dr.Jasminka Cvejić

STUDENTI ARHITEKTONSKI
FAKULTET U BEOGRADU
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN BELGRADE

Mentors:
Red. prof. dr / Full Prof. Dr. Vladan Đokić
Dr. Milica Milojević

IZLOŽBA / EXHIBITION

Republički zavod za urbanizam i projektovanje/Republic Institute for Urban Planning and Design_Podgorica Pogorica_2010.

Autor izložbe / Author of Exhibition
Mr /M.Sc.Svetlana Perović

PUBLIKACIJA / PUBLICATIONS

Urednici/ Editors:
prof.dr Vladan Đokić, Sanja Lješević Mitrović

Izdavač / Publisher:

Univerzitet u Beogradu / Arhitektonski fakultet
University in Belgrade / Faculty of Architecture

ISBN 978-86-7924-037-8
Beograd_2010.

Kulturni predio_Boka Kotorska

Publikacija *Kulturni predio Boka Kotorska* jeste zajednički zbornik radova grupe studenata četvrte godine i absolventata Šumarskog fakulteta, Odsjeka za pejzažnu arhitekturu i hortikultura u Beogradu (pod mentorstvom prof. dr Jasminke Cvejić, predmet Planiranje i uređivanje predjela), prve godine diplomskih akademskih studija (master) Arhitektonskog fakulteta u Beogradu, realizovanih u okviru predmeta Arhitektonsko – urbanistički projekat (pod mentorstvom prof. dr Vladana Djokića i asistenta Milice Milojević) i grupe studenata četvrte godine Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, smjer urbanizam, koji su na radionici uspješno implementirali stečena znanja sa predmeta Pejzažna arhitektura na trećoj godini studija (pod mentorstvom Sanje Lješević Mitrović i Svetlane Perović) dok je rad tokom semestra rađen u okviru studija Dimitrija Mladenovića i prof. Svetislava Popovića sa asistentima mr Svetlanom Perović, Jelenom Bajić i Sanjom Paunović. Prilozi studenata realizovani su u toku i nakon Studijskog seminara „Procjena predjela i prostorno planiranje u zaštićenim područjima“ koji se u formi intezivne sedmodnevne radionice odvijao početkom oktobra 2009. godine u Kotoru.

IZ UVODA PUBLIKACIJE

Dejan Mićković, Miloš Ostojić, Sanja Vujović_URBANISTIČKO RJEŠENJE FRAGMENTA -ŠKALJARI

Aleksandra Jovanović_PUKOTINA

Cultural Landscape Boka Kotorska

Publication is a common collection of students' works of the fourth year a group of students and graduate students of the Faculty of Forestry, Department of Landscape Architecture and Horticulture in Belgrade (studio prof. Dr Jasminka Cvejić, subject Planning and editing of regions), the first year of graduate academic studies (master) Faculty of Architecture in Belgrade, realized within the subject Architecture - urban project development (studio prof. dr Vladan dokić and assistant Milica Milojević) and a group of students of the fourth year of the Faculty of Architecture in Podgorica, Department of Urban Planning, who at the workshop successfully implement acquired knowledge with course Landscape architecture at the third year of study (studio prof. Lješević Sanja Mitrović and assistant Svetlana Perovic), while the work during the semester done in the framework of studies prof. Dimitrije Mladenović and prof. Svetislav Popović, with assistants MSc. Svetlana Perović, Jelena Bajić and Sanja Paunović. Contributions of students were implemented during and after the Study Seminar "Evaluation of the landscape and regional planning in protected areas" which are in the form of a seven-day intensive workshop took place in early October 2009 in Kotor.

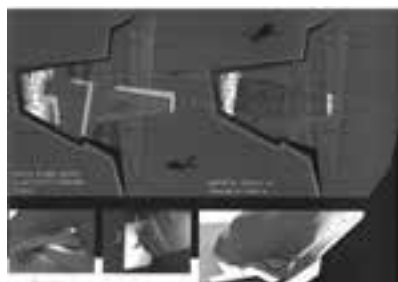
Vladica Drecun_UHODU

Sanja Vlahović_URBANISTIČKO RJEŠENJE FRAGMENTA -ŠKALJARI

SA OTVARANJA IZLOŽBE

Dušica Oparnica_UGRIZ PRIRODE

BROWNFIELD SITES CETINJE

The main thematic focus of the seminar was focused on the development of applied research methods, the techniques to encourage positive changes in strategically important points of the capital Cetinje. In particular, we sought to answer the question: In what way and to what extent it is possible to restore the vitality of city Cetinje? What contents correspond to the new life of old factory complex? With an attitude that the locations of factories: Circumference and Dorcas Autoprevozno company Tara and Bojana, and Sports Zone are now vacancied for generating new spatial values, participants from different angles access to research this problem.

The five-day workshop in Cetinje is conceived as the first phase of the research project of brownfield sites in Cetinje, with the aim of a comprehensive understanding of the complex nature of the cultural landscape of the city. Emphasis is placed on improving the built urban fabric, revitalizing industrial-brownfield sites, development of new pulse of the city, as the bearer of new values of cultural and visual identity space.

Damir Bučan, Ružica Draganić, Matija Vuković,
Aleksandra Lalatović_ *SLOBODA*

Ivana Planinić, Goran Koprivica_ *SKLADIŠTE*

Braunfield lokacije_Cetinje

Osnovni tematski akcenat seminara bio je usmjeren ka razvijanju aplikativnih istraživačkih metoda, tehnika koje bi ohrabrile pozitivne promjene u strateški važnim tačkama prijestonice Cetinje. Konkretni, tražio se odgovor na pitanje: Na koji način i u kojoj mjeri je moguće Cetinju vratiti vitalnost prijestonog grada? Koji sadržaji odgovaraju novom životu starih fabričkih kompleksa? Sa stavom da su lokacije fabrika: Obod i Košuta autoprevozna preduzeća Tara i Bojana, kao i sportska zona danas upražnjena mjesta za generisanje novih prostornih vrijednosti,

Petodnevna radionica na Cetinju zamišljena je kao prva faza projekta, sa ciljem sveobuhvatno i kompleksno sagledavanje karaktera kulturnog predjela Cetinja. Akcenat je stavljen na unapređenje izgrađenog urbanog tkiva, revitalizaciju industrijskih-brownfield lokacija, razvoj novih impulsa grada, kao nosilaca novih vrijednosti kulturnog i vizuelnog identiteta prostora.

Rad na radionici je bio usmjeren ka podsticanju pozitivnih promjena u strateški važnim mjestima Cetinja, kao i artikulisanju novih održivih elemenata identiteta kulturnog prostora. Radionica je bila interaktivnog karaktera, a kroz predavanja, film, istraživanja na terenu, studenti su se upoznavali sa karakteristikama prostora (potencijalima i ograničenjima) i kroz kritični odnos prema aktuelnom stanju prostora, a prema sopstvenim istraživačkim mogućnostima i senzibilitetima i timski rad, opredijeljivali su se za određene(kritične) fragmente urbanog ambijenta(mjesta intervencije) i formirali određene stavove o pravcima njihovog unapređenja. To je dalje poslužilo da kroz semestralni rad u studijima, na fakultetima, predlože idejna rješenja za implementiranje u postojeći urbani ambijent u cilju razvoja i unapređenja aktuelne fizičke strukture, potencijala i vrijednosti lokalne sredine.

Stefan Todorović_ *CETINJE DREAM*

Jovana Maždarević_ *U STAROM NOVO*

Mario Mladenović_ *GREEN MOTION*

RADIONICA / WORKSHOP:
Cetinje_Oktobar/October 2010.

Glavnioorganizatori / Major Organizers:
JP Mediteranreklame
Njemačka međunarodna saradnja /
German International Cooperation_ GIZ
Sanja Lješević Mitrović

Arhitektonskifakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica
Mr/ M.Sc. Svetlana Perović

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentors:
SanjaLješevićMitrović
Mr/M.Sc. Svetlana Perović
Mr/M.Sc. Slavica Stamatović

STUDENTI ŠUMARSKOG FAKULTETA U
BEOGRADU/ODSJEK ZA PEJZAŽNU
ARHITEKTURU I HORTIKULTURU
STUDENTS OF THE FACULTY OF
FORESTRY IN BELGRADE/ DEPARTMENT
FOR LANDSCAPE ARCHITECTURE AND
HORTICULTURE

Mentor:
Red.prof.dr / Full Prof.Dr. Jasminka Cvejić

STUDENTI ARHITEKTONSKI
FAKULTET U BEOGRADU
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN BELGRADE

Mentori / Mentors:
Red.prof.dr / Full Prof. Dr. Vladan Đokić
Dr. Milica Milojević

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U POZNAJNU
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN POZNAJN

Mentor:
Prof. dr / Prof. Dr. Robert Ast

NA LOVČENU_FOTO_ Svetlana Perović

IZLOŽBA / EXHIBITION

Republički zavod za urbanizam i projektovanje
Republic Institute for Urban Planning and
Design _Podgorica
Pogorica_2011

Autor izložbe / Author of Exhibition
Mr /M.Sc.Svetlana Perović

PUBLIKACIJA / PUBLICATIONS

Urednici/ Editors:
prof.dr Goran Radović,
Sanja Lješковиć Mitrović,
prof.dr Vladan Đokić,
prof.dr Jasminka Cvejić

Izdavač / Publisher:

Univerzitet u Beogradu / Arhitektonski fakultet
University in Belgrade / Faculty of Architecture

ISBN 978-86-86625-07-6
COBISS.CG-ID 18311184
Podgorica_2011.

PUBLIKACIJA

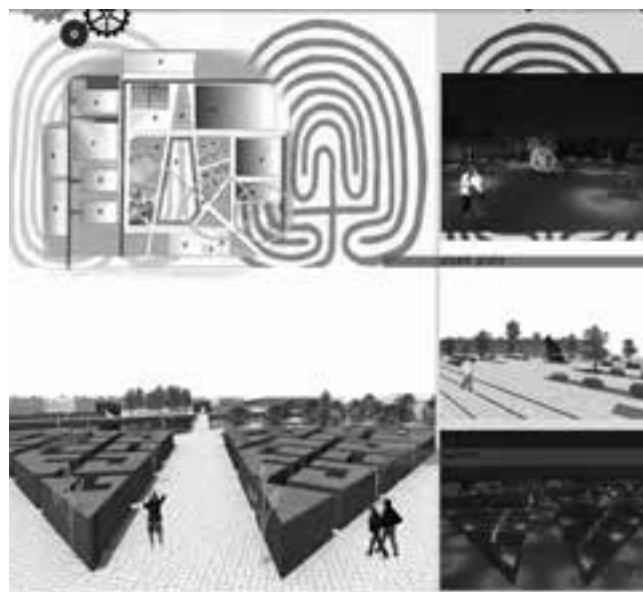
SA OTVARANJA IZLOŽBE

Sofija Đukić *RE-VIZIJA PRESTONICE CETINJE*

Baunfield lokacije_Cetinje

Publikacija pod nazivom "Baunfield lokacije-Cetinje" jeste zajednički zbornik radova apsolutenata Šumarskog fakulteta, Odsjeka za pejzažnu arhitekturu i hortikultura u Beogradu (pod mentorstvom prof. dr Jasminke Cvejić), studenata treće godine Arhitektonskog fakulteta u Podgorici (pod mentorstvom Sanje Lješковиć Mitrović i mr Svetlane Perović), studenata prve godine diplomskih akademskih studija (master) Arhitektonskog fakulteta u Beogradu (pod mentorstvom prof. dr Vladana Djokića i Milice Milojević) i grupe studenata četvrte godine u Poznanju (pod mentorstvom prof. dr Roberta Asta i prof. Dimitrija Mladenovića). Problematizovanju pitanja braunfield lokacija na Cetinju, jedna grupa radova je prišla analitički uočavajući morfološke, programske i kulturološke kapacitete predmetnih lokacija, druga grupa radova je hipotetički profilisala budući karakter starog grada Cetinja, treća grupa radova je tražila tačke balansa između hrabrih pretpostavki i uzdržanog sistematičnog ispitivanja. Čitanje ove publikacije podrazumijeva zato vještinu povezivanja i umrežavanja pojedinačnih intervencija u jednu ili više sinhronizovanih akcija u prostoru, a ne odluka o jednom, najuspjelijem projektom rješenju. Izložba radova studenata Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, Arhitektonskog fakulteta u Beogradu, Arhitektonskog fakulteta u Poznanju i Šumarskog fakulteta u Beogradu, odsjek za pejzažnu arhitekturu i hortikulturu, pod nazivom „Braunfield lokacije – Cetinje“, rezultat je ukupnog arhitektonsko-urbanističkog istraživačkog procesa, koji je uključivao boravak na radionici na Cetinju, u oktobru mjesecu 2010. godine i semestralnog rada na projektima u okviru nastavnog procesa na fakultetima.

IZ UVODA PUBLIKACIJE

Damir Bučan, Raužica Draganić, Matija Vuković, Aleksandra Lalatović *SLOBODA*BROWNFIELD SITES
CETINJE

By problematisation questions of brownfield sites in Cetinje, a group of students came analytical by noting morphological, software and cultural capacities of the subject location, the second group of students is profiled hypothetical future character of the old town of Cetinje, the third group of students is looking for a balance point between the brave assumptions and sustained systematic tests. Reading of this publication implies therefore the skill of connecting and networking of individual interventions in one or more synchronized action in space, rather than making one, finest design solution.

Steko Radosavljević *RE-VIZIJA PRESTONICE CETINJE*Miloš Laković *SPORTSKA ZONA CETINJE*

Spatial Potential Analyses of Kolašin

One-day workshop organized in Kolasin, in cooperation of Faculty of Architecture in Podgorica with the Municipality of Kolasin, involved the introduction to the natural and cultural values of the city, planning regulations and strategies for sustainable urban development. The experiences of students through the residence on a specific area and direct visual contact, it was infused with a variety of educational content and was complemented by the hospitality of the city administration, as the students left a strong positive impression. The results of the workshop served as a basis for proposing urban projects on the subject of Urban Synthesis Project I, on the Faculty of Architecture in Podgorica, under the supervision of PhD Svetislav G. Popović and prof. Dimitrije Mladenović and an associate of Mr. Svetlana Perović and Sanja Paunović. Future solutions students can serve as useful guidelines for the planned development of the city and encourage sustainable principles of urban planning and design.

Analiza prostornog potencijala Kolašina

Jednodnevna radionica u Kolašinu organizovana je u saradnji Arhitektonskog fakulteta u Podgorici sa Opštinom Kolašin, a podrazumijevala je upoznavanje sa prirodnim i kulturnim vrijednostima grada, planskom regulativom i strategijama za održivi urbani razvoj. Iskustva studenata kroz boravak na konkretnom prostoru i neposredan vizuelni kontakt, bio je prožet različitim edukativnim sadržajima i upotpunjen gostoprimstvom uprave grada, što je na studente ostavilo snažan pozitivan utisak. Rezultati radionice su poslužili kao osnova za predlaganje urbanističkih projekata na predmetu Sintezni urbanistički projekat I, na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici, pod mentorstvom doc.dr Svetislava G. Popovića i prof. Dimitrija Mladenovića i saradnica mr Svetlane Perović i Sanje Paunović. Buduća rješenja studenata mogu poslužiti kao korisne smjernice za planski razvoj grada i podsticanje održivih principa urbanističkog planiranja i projektovanja.

RADIONICA/ WORKSHOP:
Kolašin_Septembar / September 2010.

Glavni organizatori / Major Organizers:
Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica
Opština Kolašin/ Kolašin Municipality

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentori / Mentors:
Prof. Dimitrije Mladenović
Doc. dr/ Assit.prof.Dr Svetislav G. Popović
Mr/M.Sc. Svetlana Perović
Sanja Paunović

RADIONICA/ WORKSHOP:

Plav_Oktobar/ October 2011.

Glavnioorganizatori / Major Organizers:

Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore / Ministry of Sustainable Development and Tourism of Montenegro
Projekt / Project LAMP
Sanja Lješević Mitrović

Arhitektonskifakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica
Mr/M.Sc. Svetlana Perović

Učesnici / Participants:

STUDENTI ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentori / Mentors:

Sanja Lješević Mitrović
Mr/M.Sc. Svetlana Perović

STUDENTI ŠUMARSKOG FAKULTETA U BEOGRADU / ODSJEK ZA PEJZAŽNU ARHITEKTURU I HORTIKULTURU
STUDENTS OF THE FACULTY OF FORESTRY IN BELGRADE / DEPARTMENT FOR LANDSCAPE ARCHITECTURE AND HORTICULTURE

Mentor:

Red.prof. dr / Full Prof. Dr. Jasminka Cvejić

STUDENTI ARHITEKTONSKI FAKULTET U BEOGRADU
STUDENTS OF THE FACULTY OF ARCHITECTURE IN BELGRADE

Mentori / Mentors:

Red.prof.dr / Full Prof. Dr. Vladan Đokić
Dr. Milica Milojević

Saradnik/ Assistant:

M.A. Ana Savić

Radimir Stojanović_SPOMENIK GLEČERU

Ekološki Placemaking_Plav

Globalni procesi, dinamičnost, promjenljivost, složenost svijeta u kojem živimo, balansiranje između konstantnosti i promjena, zahtijevaju autentična, inovativna, smjela urbanistička i arhitektonska rješenja. To je pravo vrijeme za *Placemaking*, kao sredstvo kojim će se uspostaviti promjene u životnoj sredini. Cilj je iskoristiti potencijale sredine i razviti, kroz zajedničku akciju, karakteristična mjesta za sve korisnike. *Placemaking* je dinamičan pristup revitalizaciji, planiranju, projektovanju u upravljanju javnim prostorima. *Placemaking* se zasniva na premisi da su uspješni javni prostori živa, sigurna, prepoznatljiva mjesta. *Placemaking* proces uključuje posmatranje, slušanje ljudi koji koriste određeni prostor da bi otkrili njihove potrebe i aspiracije. To podrazumijeva sistematska posmatranja, intervjuje, ankete, fotografije itd. Zatim se, na osnovu zahtjeva korisnika kroz njihovo aktivno učešće u procesu planiranja i projektovanja pristupa razvoju strategija za nove inkluzivne, humane prostore za život. *Placemaking* proces podstiče jedinstven osjećaj zajedništva. *Placemaking* nudi holističko rješenje, inkluzivnost, stavlja snažan fokus na razvoj zajednice. Ova informacija se dalje koristi za kreiranje zajedničke vizije i akcioni plan za mjesto. Uspješan *Placemaking* teži ka povećanju složenosti, hibridnosti, ka uspostavljanju kontinuiteta.

Plav je specifično područje sa ekološkog aspekta. U tom kontekstu, ekološki dizajn ima poseban značaj. Zato je Plav poželjno mjesto za istraživanje i sprovođenje Ekološkog *Placemaking*-a. Boraveći „na terenu“, u neposrednom kontaktu sa realnim prostorom, problemima, stvarnim akterima i aktuelnim procesima, studenti polaznici kursa su imali mogućnost da kroz komunikaciju sa kolegama i ostalim učesnicima radionice pokreću analize, donose zaključke i sami postavljaju zadatke sopstvenog istraživanja. Za razliku od zatvorene rutinske arhitektonsko-urbanističke prakse, ovdje studenti su imali potpun dodir sa realnim zahtjevima, slobodu u odabiru teme za istraživanje, ali time i veću odgovornost prema svom projektu i cilju intervencije. Akcenat je stavljen na razvijanje istraživačkog senzibiliteta studenata i tehnike argumentovanog izlaganja ideje, građenje i ispoljavanje ličnog stava prema vrijednostima kulturnog predjela sa kojim se susreće, a u kojem, zatečen nadmoćnom prirodom, nastoji da djeluje, samostalno. Osnovni tematski okvir za sve radove je ekološki aspekt transformacije koja bi inicirala „buđenje“ grada Plava i omogućila očuvanja Plavskog jezera. Projektima su konkretizovane intervencije i sugerisan je način da se arhitekturom javnih prostora i sadržaja odogovri na uslove oštire prirode Prokletija i specifične potrebe žitelja Plava.

Bojana Bataveljić_AVANTURIZAM

Ecological Placemaking_Plav

Being “on the ground”, in direct contact with real space, problems, real actors and current processes, students, course participants had the opportunity to communicate with colleagues and other participants of the workshop, run analysis, draw conclusions and set themselves task by their own research. Unlike closed routine architectural and urban practice, this way, students had complete touch with the real demands, they had freedom in choosing subjects for study, but thereby and greater responsibility towards their project and the purpose of the intervention. The emphasis is on the development of research sensibility of students and argumentative techniques of presentation ideas, construction and expression of personal attitude towards the values of cultural landscape faced by, and in which, caught by superior nature, seeks to act independently. The main thematic framework for all the projects is the ecological aspects of the transformation that initiated the “awakening” of the city and enabled the preservation of Blue Lake Plav. By these projects, it is concretized intervention and it is suggested the way to use the architecture of public spaces and facilities to answer on harsh conditions of Prokletije nature and specific needs of the inhabitants of Plav.

Foto Svetlana Perović_Plavsko jezero

Ecological Placemaking_Plav

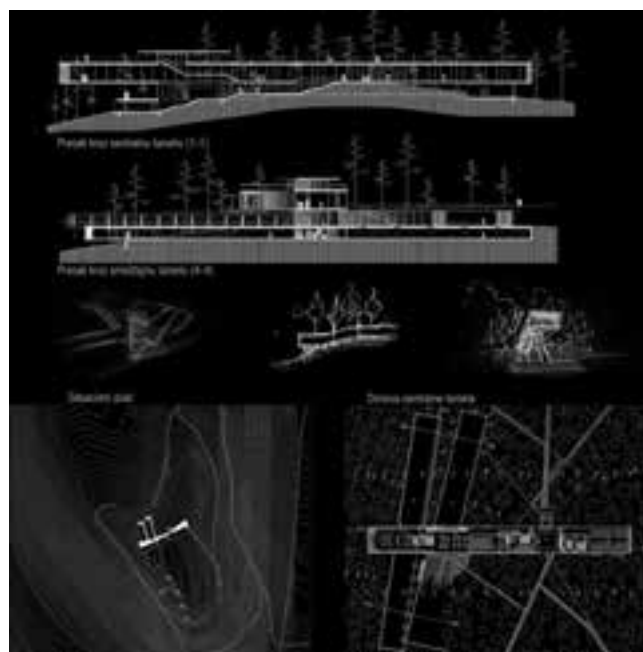
Exhibition of students' works of the Faculty of Architecture in Podgorica, Faculty of Architecture and Faculty of Forestry, Department of Landscape Architecture and Horticulture, under the title Ecological placemaking Plav, is the result of the overall architectural and urban research process, which included staying at a workshop in Plav, in October and a term paper on projects in the teaching process at Faculty. On the exhibition spoke in front of the Faculty of Architecture in Podgorica, mr Svetlana Perovic, in front of the Faculty of Architecture in Belgrade Milica Milojevic, and the exhibition was opened by the President of the Municipality of Plav, Skender Šarkinović. Students presented their projects, but discussions, sharing of ideas and cocktail contributed to the overall positive impressions.

SA OTVARANJA IZLOŽBE

Ekološki *Placemaking*_Plav

Izložba radova studenata Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, Arhitektonskog fakulteta u Beogradu i Šumarskog fakulteta u Beogradu, odsjek za pejzažnu arhitekturu i hortikulturu, pod naziv "Ekološki placemaking Plav", rezultat je ukupnog arhitektonsko-urbanističkog istraživačkog procesa, koji je uključivao boravak na radionici u Plavu, u oktobru mjesecu i semestralnog rada na projektima u okviru nastavnog procesa na fakultetima. Na izložbi su govorili ispred Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, mr Svetlana Perović, ispred Arhitektonskog fakulteta u Beogradu Milica Milojević, a izložbu je otvorio predsjednik Opštine Plav, Skender Šarkinović. Studenti su izložili svoje projekte, a diskusija, razmjena ideja i koktel doprinijeli su ukupnim pozitivnim impresijama.

Vukašin Aleksandrić_ČESTAR-HOTEL NA BREGU_SKIĆ

IZLOŽBA / EXHIBITION:
Dom kulture_Gusinje
Plav_2012.

Autori izložbe / Authors of Exhibition:
Mr/M.Sc. Svetlana Perović
Sanja Paunović

SA OTVARANJA IZLOŽBE

PUBLIKACIJA / PUBLICATION

Urednici / Editors:

Sanja Lješević Mitrović
prof.dr Vladan Đokić
prof.dr Jasminka Cvejić

Izdavač / Publisher:

Univerzitet Crne Gore
Arhitektonski fakultet u Podgorici

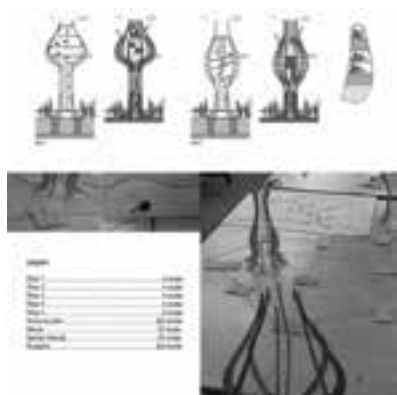
ISBN 978-86-86625-10-6
COBISS.CG-ID 20441104
Podgorica_2012.

PUBLIKACIJA

Branko Lutovac & Gojko Mitrović_TRG

Vasilija Abramović, Danijela Mijajlović, Tijana Đurović,
Alisa Osmanagić_CRNA GORA U MALOM

Valentin Dragin_TRSKA SISTEM OSMATRAČNICA

Ekološki *Placemaking*_Plav

Publikacija „Ekološki placemaking – Plav“ predstavlja zajednički zbornik radova grupe studenata završne godine akademskih master studija i apsolviranih Šumarskog fakulteta, Odseka za pejzažnu arhitekturu i hortikulturu u Beogradu (mentor prof. dr Jasminke Cvejić), studenata treće godine Arhitektonskog fakulteta u Podgorici (predmet *Pejzažna arhitektura*, pod mentorstvom Sanje Lješević Mitrović i asistenta mr Svetlane Perović i predmet *Urbane funkcije i strukture*, pod mentorstvom doc.dr Svetislava G.Popovića i asistenta: mr Svetlane Perović i Sanje Paunović) i studenata prve godine diplomskih akademskih studija (master) Arhitektonskog fakulteta u Beogradu (pod mentorstvom prof. dr Vladana Đokića i asistenta Milice Milojević). Prikazani studentski radovi su započeti na sedmodnevnoj radionici, koja se odvijala u oktobru 2011. godine u Plavu, i razvijani su kroz semestralni studijski projekat.

Rezultati seminara „Ekološki placemaking – Plav“ mogu se grupisati u tri osnovne grupe. Prvo, reč je o efikasno i kvalitetno realizovanom edukativnom procesu reformisane nastave, koja je potvrdila privlačnost svoje komprimirane forme i zanimljivost svoje teme. Drugo, polaznici su zakoračili u jedan noviji istraživački metod, koji u kontinuitetu razvijamo proteklih pet godina i koji tek treba kreirati u urbanističkoj praksi u našim sadašnjim, a posebno budućim uslovima. Konačno, u trećoj grupi rezultata seminara, zapažamo kako su u radovima studenata detaljnije osvijetljeni mnogi, za praksu deficitarni aspekti osnovne teme i fenomena kojim se kurs bavio, štaviše proizvedeno je više veoma korisnih ideja za prostor Plavskog jezera i Plava i njihov opstanak. Pružene su vredne stručne sugestije, koje različiti zainteresovani protagonisti mogu neposredno koristiti u procesima kontinuiranog planiranja prostornog razvoja p područja Plava.

IZ UVODA PUBLIKACIJE

Ecological *Placemaking*_Plav

Results of the seminar Ecological placemaking - Plav can be grouped into three main groups. First, it is about efficiently and effectively realized the educational process of the reformed teaching, which confirmed the attractiveness of its compressed form and curiosity of their topics. Secondly, the participants stepped into a newer research methods, which were being continuously developed over the past five years and that has yet to be created by urban planning practices in our present and especially future conditions. Finally, the third group of seminar results, we note that in the student's work are more illuminated details of many aspects of the basic topics and phenomena (which are on practice in shortage), that the course involved, moreover, it was produced a series of very useful ideas for the area of Plav Lake and Plav and their survival. Thereby, there were provided valuable professional suggestions, that various interested protagonists can be directly used in the process of continuous development of the spatial planning of Plav.

Jelena Vulićević_DISTANCER

Milena Pantović, Dubravka Šušić, Ivana Čabarkapa
ART-LAKE.

Activation of Municipality Potentials and Eco-Urban Challenges Ecocity Šavnik

The concept of the workshop is designed so that through the direct contact with the real space, the local community, through the research team work and critical attitude, perceive the value, potential and disadvantages of the cultural landscape and find the characteristic places of intervention for the purpose of evaluation, development and improvement of the current natural and built environment of Šavnik. Students were given the opportunity to choose, according to sensibilities and interests, different environments, from (intact) of natural areas to interventions in the built urban environment. Based on the site selection and the program, students proposed, through the semester work with professors (mentors), various directions of development and improvement of Šavnik through concrete architectural and urban solutions of various program basis.

The interactive nature of the workshop, lectures, films, research, development of methodology in architecture and urban planning and design, the participation of local stakeholders and users of the area and finally presenting the results of the five-day work on the final plenary session, resulted in the formation of an adequate platform for the second phase of the project realization, which took place in the form of semestral study projects at universities.

Bobotov kuk_Durmitor_PENJANJE

Aktiviranje potencijala mjesta i eko-urbani izazovi *Ecocity* Šavnik

Konceptija radionice je osmišljena tako da se kroz neposredan kontakt sa realnim prostorom, lokalnom sredinom, kroz istraživački timski rad i kritički odnos, sagledaju vrijednosti, potencijali i nedostaci kulturnog predjela i pronađu karakteristična mjesta za intervenisanje u cilju valorizacije, razvoja i unapređenja aktuelnog prirodnog i izgrađenog okruženja Opštine Šavnik. Studenti su imali mogućnost da se opredijele, prema senzibilitetima i interesovanjima, za različite ambijente, od (netaknutog) prirodnog predjela do intervencija u izgrađenom urbanom tkivu. Na osnovu odabira mjesta i programa, studenti su kroz semestralni rad uz pomoć profesora (mentora) predložili raznolike pravce razvoja i unapređenja Šavnika, kroz konkretna arhitektonska i urbanistička rješenja raznovrsnih programskih osnova.

Na kraju radionice realizovana je prezentacija rezultata i zaključaka o karakteru urbanog prostora Šavnika iz ugla studenata arhitekture, urbanizma i pejzažne arhitekture, kao i konceptualni pravci razvoja grada do kojih su studenti došli kroz četvorodnevno istraživanje na terenu.

Marijana Simović_SHORTCUT - VIDIKOVAC NEVIDIO

RADIONICA / WORKSHOP:
Šavnik_Oktobar/October_2012.

Glavni organizatori / Major Organizers:
Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore
Ministry of Sustainable Development and
Tourism of Montenegro
Projekt / Project LAMP
Sanja Lješević Mitrović

Arhitektonskifakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica
Mr/ M.Sc. Svetlana Perović

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentors:
Sanja Lješević Mitrović
Mr/ M.Sc. Svetlana Perović

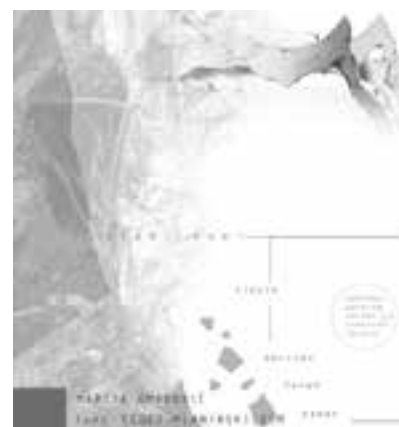
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U BEOGRADU
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN BELGRADE

Mentors:
Red.prof. dr / Full Prof. Dr.Vladan Đokić
Milica Milojević

Saradnik / Assistant:
M.A. Ana Savić

STUDENTI FAKULTETA TEHNIČKIH NAUKA U
NOVOM SADU / DEPARTMAN ZA
ARHITEKTURU I URBANIZAM
STUDENTS OF THE FACULTY OF
TECHNICAL SCIENCES IN NOVI SAD/
DEPARTMENT FOR ARCHITECTURE AND
URBANISM

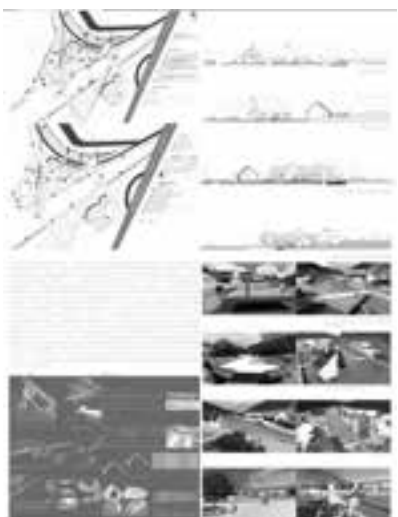
Mentor:
Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Milena Krklješ

IZLOŽBA / EXHIBITION

Kulturni centar Šavnik
Šavnik_2013.Autor izložbe/ Author of Exhibition
Mr/M.Sc. Svetlana Perović

SA OTVARANJA IZLOŽBE

Ksenija Radović & Marija Čačić_SUSRETI_TRG

Aktiviranje potencijala mjesta i
eko-urbani izazovi *Ecocity* Šavnik

Na izložbi studenata arhitektonskih fakulteta, iz Podgorice, Beograda i Novog Sada, o razvojnim pravcima Šavnika govorili su mr Svetlana Perović ispred Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, koja je izložila presjek aktivnosti kroz faze realizacije projekta, koji je započet u oktobru 2012. godine, a završen izložbom projekata stručnoj i kulturnoj javnosti Šavnika. Ona je istakla da je primarni cilj projekta artikulisanje novih pravaca razvoja i unapređenja opštine Šavnik, kroz novi metodološki pristup i kolaborativno istraživačko angažovanje, koje je nepoznato u dominantno unificiranoj praksi planiranja i projektovanja gradova današnjice. Svježije ideje, novi programi u svrhu dopune i unapređenja prirodnih, agro i turističkih potencijala opštine, transformacija i unapređenje vizuelnog identiteta građane sredine, stručne smjernice za prostorno planiranje, ali i novi pristup u edukaciji studenata na fakultetima iz oblasti arhitekture, urbanizma i pejzažne arhitekture, interpretirani su kroz sadržaj dvadeset pet projekata predstavljenih na izložbi i publikaciji koja će ostati trajan materijal na raspolaganju opštini Šavnik.

Mr Svetlana Perović se zahvalila, u ime autora projekta, Ministarstvu održivog razvoja i turizma, Svjetskoj banci i Lamp projektu, koji su finansirali i podržali projekat, zatim opštini Šavnik na uspješnoj saradnji, štampariji 3M Makarije, agenciji Mapa, kao i predavačima na radionici, mentorima, saradnicima, studentima i svima koji su dali doprinos za uspješnu realizaciju projekta.

Pomoćnica ministra Održivog razvoja i turizma Sanja Lješević Mitrović, na otvaranju izložbe i promociji publikacije, govorila je o značaju ove vrste projekata za strateško planiranje u Crnoj Gori, u konkretnom slučaju opštine Šavnik i najavila da će Ministarstvo održivog razvoja i turizma i dalje pomagati nerazvijenim opštinama na sjeveru Crne Gore u oblasti prostornog planiranja. Izrazila je zadovoljstvo, kao direktna učesnica u projektu, za uspješnu saradnju više arhitektonskih fakulteta u projektima ovog tipa, koji se realizuju u određenom gradu Crne Gore, u kontinuitetu, već osmu godinu. Najavila je Nikšić kao sledeću destinaciju za realizaciju sljedećeg projekta.

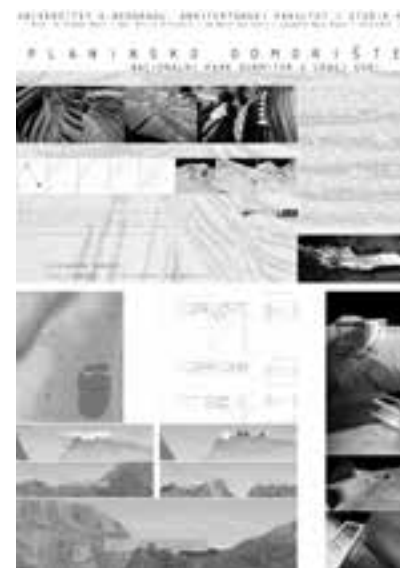
Dr Milica Milojević je govorila ispred Arhitektonskog fakulteta u Beogradu, obrazlažući značaj projekta ovog tipa za stručnu edukaciju i afirmisanje studenata, značaj razmjene ideja i udružene istraživačke akcije u cilju sveobuhvatnog sagledavanja problema konkretnog prostora i definisanja smjernica za dalji razvoj. Zahvalila se organizatorima projekta i izrazila želju za daljom saradnjom Arhitektonskog fakulteta u Beogradu sa fakultetom u Podgorici i drugim fakultetima na projektima ove vrste.

Predsjednik Opštine Šavnik Mijomir Vujačić istakao je da Opština Šavnik po pitanju prostorno-planske dokumentacije i strateškog planiranja osim Prostornog Plana Opštine (PUP) iz 2006. godine, ne posjeduje ni jedan detaljni urbanistički plan, studiju lokacije ili urbanistički projekat koji bi bili od koristi u definisanju vizije budućeg razvoja opštine. Trenutno su aktivnosti usmjerene na izradu Prostornog plana opštine sa strateškim studijama procjene uticaja.

Activation of Municipality
Potentials and Eco-Urban
Challenges *Ecocity* Šavnik

The concept of the workshop is designed so that through the direct contact with the real space, the local community, through the research team work and critical attitude, perceive the value, potential and disadvantages of the cultural landscape and find the characteristic places of intervention for the purpose of evaluation, development and improvement of the current natural and built environment of Šavnik. Students were given the opportunity to choose, according to sensibilities and interests, different environments, from (intact) of natural areas to interventions in the built urban environment. Based on the site selection and the program, students proposed, through the semester work with professors (mentors), various directions of development and improvement of Šavnik through concrete architectural and urban solutions of various program basis.

The interactive nature of the workshop, lectures, films, research, development of methodology in architecture and urban planning and design, the participation of local stakeholders and users of the area and finally presenting the results of the five-day work on the final plenary session, resulted in the formation of an adequate platform for the second phase of the project realization, which took place in the form of semestral study projects at universities.

Aleksandra Janković_KONTAKT_PLANINARSKI DOM NEVIDIO

Activation of Municipality Potentials and Eco-Urban Challenges_Ecocity Šavnik

The proposed student projects can be classified into four groups. The first group relates to the characterization of the landscape and defining the strategies to maintain and improve tourism and recreational potential, with emphasis on spatial heterogeneity and diversity of the area. The second group relates to the revitalization and improvement of the central part of the urban area in terms of urban design. The third group of projects relates to the identification of the function and of the inner structure of the urban tissue, with an emphasis on the city square, setting guidelines for regeneration, transformation and upgrading of the current urban images. The focus is on the interaction between the natural and built, the respect for the ambience and environmental design principles and development of space, according to the characteristics and potential of the place. The fourth group of projects starts from the natural resources of Šavnik, primarily the specifics of the canyons of Durmitor and "Nevidio", proposing a number of architectural programs, interacting with characteristic natural resources and context, complement and enhance the current tourism offer.

Ksenija Radović & Marija Čačić *SUSRETI*

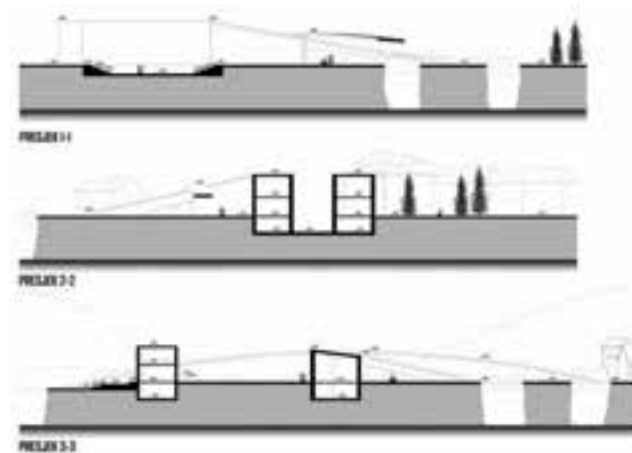
Ana Dobrašinović & Nađa Radulović *PREPOROD*

Aktiviranje potencijala mjesta i eko-urbani izazovi_Ecocity Šavnik

Publikacija "Ecocity Šavnik- Aktiviranje potencijala mjesta i eko-urbani izazovi" je zbornik radova grupe studenata četvrte godine Osnovnih studija Šumarkog fakulteta u Beogradu, Odsjeka za pejzažnu arhitekturu i hortikulturu (mentor prof. dr Jasminke Cvejić), studenata četvrte godine Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu, Departman za arhitekturu i urbanizam (mentori: doc.dr Milica Kostreš i doc.dr Milena Krklješ), studenata treće godine Osnovnih studija Arhitektonskog fakulteta u Podgorici (mentori: Sanja Lješković Mitrović i mr Svetlane Perović) i studenata prve godine diplomskih akademskih studija (master) Arhitektonskog fakulteta u Beogradu (mentori: prof.dr Vladan Đokić i Milica Milojević, saradnice Ana Savić i Maja Žugić). Zbornik radova sadrži dvadeset pet studentskih projekata koji su započeti kroz petodnevno istraživanje na radionici realizovanoj u Šavniku, u oktobru mjesecu 2012.godine, i razvijani kroz semestralne studijske projekte na fakultetima.

Predloženi studentski projekti se mogu svrstati u četiri grupe. Prva grupa se odnosi na karakterizaciju predjela i definisanje strategije održavanja i unapređenja turističkih i rekreativnih potencijala, uz isticanje prostorne heterogenosti i raznovrsnosti područja. Druga grupa se odnosi na revitalizaciju i unapređenje centralnog jezgra urbanog prostora sa aspekta urbanističkog projektovanja. Treća grupa projekata se odnosi na identifikaciju funkcija i struktura užeg urbanog tkiva, sa akcentom na gradski trg, uspostavljanje smjernica za regeneraciju, transformaciju i unapređenje aktuelne urbane slike. Akcentat je na interakciji prirodnog i izgrađenog, poštovanje ambijentalnosti i ekoloških principa projektovanja i uređenja prostora, u skladu sa specifičnostima i potencijalima mjesta. Četvrta grupa projekata polazi od prirodnih potencijala Šavnika, prije svega specifičnosti Durmitora i kanjona "Nevidio", predlažući niz arhitektonskih programa koji, u interakciji sa karakterističnim prirodnim vrijednostima i kontekstom, upotpunjuju i unapređuju aktuelnu turističku ponudu.

IZ UVODA PUBLIKACIJE

PUBLIKACIJA/ PUBLICATION

Urednici/ Editors:
Sanja Lješković Mitrović
prof.dr Vladan Đokić
prof.dr Jasminka Cvejić

Izdavač / Publisher:
Univerzitet Crne Gore
Arhitektonski fakultet u Podgorici
ISBN 978-86-86625-12-0
COBISS.CG-ID 22362896
Podgorica, 2013.

Marija Tomašević *PLANINARSKO SKLONIŠTE*

Branka Ćirković *KATUNI U FUNKCIJI AGROTURIZMA*

Nevena Mijušković & Srdana Hajtnik *KONEKTORI*

RADIONICA / WORKSHOP

Mojkovac_Novembar/November_2012.

ORGANIZATORI / MAJOR ORGANIZERS

Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore
 Ministry of Sustainable Development and
 Tourism of Montenegro
 Sanja Lješковиć Mitrović

Arhitektonskifakultet u Podgorici
 Faculty of Architecture in Podgorica
 Mr/ M.Sc. Svetlana Perović

Učesnici/ Participants:

STUDENTI ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U
 PODGORICI
 STUDENTS OF THE FACULTY OF
 ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentors:

Sanja Lješковиć Mitrović
 Mr/M.Sc. Svetlana Perović
 Mr/M.Sc. Milena Nikolić

IZLOŽBA / EXHIBITION**Autor izložbe / Author of Exhibition:**

Ivana Medojević
 Mojkovac_2013.

Pejzažno uređenje stambenog bloka_Mojkovac

Na jednodnevnoj radionici u Mojkovcu u novembru 2012. godine učestvovali su studenti treće godine Arhitektonskog fakulteta u Podgorici sa temom „Pejzažno uređenje stambenog bloka“, u centralnom jezgru Mojkovca, iz predmeta Pejzažna arhitektura, pod mentorstvom Sanje Lješковиć Mitrović, mr Svetlane Perovic i mr Milene Nikolić. Studenti su sprovedili anketu sa stanovnicima bloka, istraživali prostor sa različitih aspekata kako bi riješili stvarne probleme sa kojima se suočavaju korisnici prostora. Nakon završene radionice, studenti su kroz semestralni rad na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici predložili različite varijante uređenja prostora, od formiranja novih zelenih površina, parking prostora, projektovanja objekata za skladištenje materijala za ogrijev kao primarnog problema stanara, do detalja parternog uređenja, urbanog mobilijara, osvjjetljenja i dr. Nakon uspješno realizovanog zadatka, selektovane su najbolje ideje za moguću implementaciju, a najboljem rješenju je dodijeljena nagrada od strane Opštine Mojkovac.

Landscape Design of Residential Block_Mojkovac

At the one-day workshop in Mojkovac in November 2012., students of the third year of the Faculty of Architecture in Podgorica attended, with the theme “The landscaping of residential block”, in the central core Mojkovac, on the subject of Landscape Architecture, under the supervision of Sanja Lješковиć Mitrović, M.Sc.Svetlana Perovic and M.Sc. Milena Nikolić. The students conducted a survey with residents of the block, exploring space with different aspects to solve real problems faced by users of the facilities. After completing the workshop, students through the semester work at the Faculty of Architecture in Podgorica, submitted different versions of spatial development, the formation of new green areas, parking spaces, design of facilities for the storage of materials for fuel as the primary problem of tenants, to the details of landscaping, street furniture, lighting, etc. After successful implementation of the task, the best ideas were selected for possible implementation, and the best solution was awarded by the Municipality of Mojkovac.

Andela Đurišić & Jovana Vušković

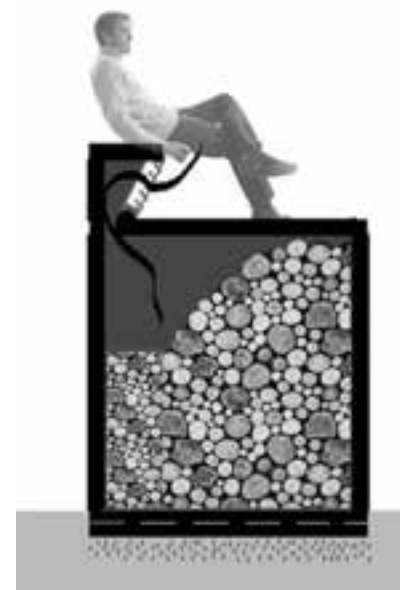
Denisa Medjedović & Ena Sadiković

Miroslav Đurišić & Kristijan Dapčević

Ognjen Banović

Ognjen Banović

Vrtijeljka

International workshop for students of architecture that has been held in Cetinje (Montenegro) in October 2012 has been organized by the Faculty of Architecture - University of Montenegro and Royal Capital Cetinje. The workshop task was urban enrichment and valorisation of Vrtijeljka hill in light of function, form, structure, and aesthetic terms in order to meet the diverse needs of the users of that space. The idea arises from the need to change the complete impression of space, but is issues that should be dealt at the workshop related to refining and urbanization of space, due to its geographical and morphological position in order to provide a pleasant stay. In addition to these topics towards urban renewal, reconstruction and revitalization of the area around the monument of Bajo Pivljanin, students were practicing: landscape design and setting new architectural structures that are needed in the tourist town (information points, a museum with a souvenir shop, restaurant, hotel, entertainment content, etc.).

Vrtijeljka

Međunarodna radionica studenata arhitekture, koja je održana u oktobru 2012. godine na Cetinju u Crnoj Gori, u organizaciji Arhitektonskog fakulteta u Podgorici Univerziteta Crne Gore i Prijestonice Cetinje, imala je zadatak da urbano oplemeni i valorizuje Vrtijeljku, u funkcionalnom, oblikovnom, strukturnom, estetskom smislu u cilju zadovoljavanja raznolikih potreba korisnika tog prostora. Ideja je proistekla iz potrebe za promjenom kompletnog utiska prostora, pa su teme koje bi se na radionici obrađivale vezane za oplemenjavanje i urbanizovanje prostora koji, zbog svoje geografsko-morfološke pozicije pruža ugodan boravak. Takođe bi se teme usmjeravale ka urbanoj obnovi, rekonstrukciji i revitalizaciji prostora oko spomenika Bajo Pivljaninu, pejzažnom uređenju, postavljanjem novih arhitektonskih struktura koje su potrebne na jednom turističkom mjestu (informativni punktovi, muzej sa suvenirnicom, restoran, hotel, zabavni sadržaji i dr.). Rezultati ove radionice predstavljaju veoma značajan segment razvoja grada Cetinja, jer se po prvi put na pvom prostoru pokreće pitanje prekvalifikacije i regeneracije prostora gradske deponije. Ovaj lokalitet, nekada kulturno i istorijsko iletiste Cetinjana, danas predstavlja ozbiljan problem za lokalno stanovništvo. Sveobuhvatna strategija ponovnog korišćenja zamljišta (kontaminiranog prostora deponije) je od velike važnosti za društveni, ekonomski, ekološki, kulturni i turistički razvoj Cetinja. Ovakva deponija predstavljala je izazov i priliku za pronalaženje novih modela sanacije i funkcija, koje bi bile ekonomski održive i dostupne građanima i potencijalnim turistima.

Transformacija prostora kroz regeneraciju postignuta je nizom svježiv i inovativnih studentskih rješenja, koja su na različite načine formulisale postojeći prostorni kapacitet. Predložena rješenja nameću prostorne inovacije na više nivoa, i provociraju nova razmišljanja za rješavanje postojećeg problema. Kroz različite brownfield koncepte formirani su budući sadržaji, koji omogućavaju održivost. Ovakva mjesta morala bi postati prioritarna u odnosu na trenutnu ekološku stvarnost, koje bi mogla postati omiljeni vidikovci i izletišta Cetinjana i turista.

RADIONICA / WORKSHOP:

Projekat Beautiful Cetinje
Beautiful Cetinje Project
Cetinje_Oktobar / October 2012

Glavni organizatori / Major Organizers:

Priestonice Cetinje
Old Royal Capital Cetinje
Filip Aleksić

Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica

UNDP

Učesnici / Participants:

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentori / Mentors:

Doc. dr Dragan Komatina
Irena Rajković
Sanja Paunović
Ema Alihodžić

STUDENTI ARHITEKTONSKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U LJUBLJANI
STUDENTS OF FACULTY OF ARCHITECTURE
OF UNIVERSITY OF LJUBLJANA

Mentor:

Doc. dr Špela Hudnik

STUDENTI ARHITEKTONSKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA LA SAPIENZA U RIMU
STUDENTS OF FACULTY OF ARCHITECTURE
OF UNIVERSTY LA SAPIENZA IN ROME

Mentori / Mentors:

Prof. Roberto Cherubini
Luca Maricchiolo
Iskra Đurić

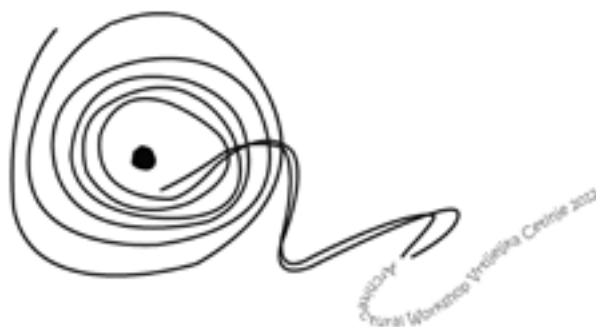
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U BEOGRADU
STUDENTS OF FACULTY OF
ARCHITECTURE IN BELGRADE

Mentori / Mentors:

Ana Savić
Ana Raković

PROJEKAT "BEAUTIFUL CETINJE"

Međunarodna Arhitektonska Radionica
Cetinje, 17.-21. oktobar 2012.

RETROSPEKTIVNA IZLOŽBA RETROSPECTIVE EXHIBITION

Republički zavod za urbanizam i projektovanje
Republic Institute for Urban Planning and
Design _Podgorica
Podgorica_2013

Autori izložbe/ Authors of Exhibition
Red.prof./Full Prof. Dimitrije Mladenović

Saradnici/ Assistants
Mr/M.Sc. Svetlana Perović
Sanja Vlahović

Organizatori/ Organizers

Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica

Ministarstvo održivog razvoja i
turizma Crne Gore
Ministry of Sustainable Development
and Tourism of Montenegro

Savez arhitekata Crne Gore
Union of Architects of Montenegro

Republički zavod za urbanizam i
projektovanje _Podgorica
Republic Institute for Urban Planning
and Design _Podgorica

„Pedeset godina preoblikovanja prostora_1961-2011.“ Prof. Dimitrije Mladenović

U okviru retrospektivne izložbe ideja, projekata i djela renomiranog profesora arhitekture Dimitrija Mladenovica, pod nazivom “ PEDESET GODINA PREOBLIKOVANJA PROSTORA”, prikazan je i veći broj diplomskih specijalističkih radova studenata Arhitektonskog fakulteta u Podgorici koji su realizovani i odbranjeni pod mentorstvom prof. Mladenovića.

“Fifty Years of Transformation of Space_1961- 2011.” Prof. Dimitrije Mladenović

Within the retrospective exhibition of ideas, projects and works of the renowned professor of architecture Dimitrije Mladenovic, called “FIFTY YEARS OF TRANSFORMATION OF SPACE”, it is also displayed a greater number of graduate specialist works of students of Faculty of Architecture in Podgorica, which were implemented and defended under the mentorship of prof. Mladenovic.

SA OTVARANJA IZLOŽBE

“Architecture is Out in the City”

The organization of exhibitions, presentation of possibilities and education of population at universities, think tank and expert organisations may indicate the importance of preservation of the tradition. Bokeška Street in Podgorica represents a picturesque town ambience, which, with its stratification and surrounding attributes, was a motivating factor for the research and artistic creation of students and teaching staff at the Faculty of Architecture in Podgorica. The work was developed through simulated interpolation of the new building in the street array, or by the reconstruction of existing structures. Under the slogan “Architecture is Out in the Town!”, by an interactive exhibition, the importance, stratification and possibility to preserve identity elements of the town space were pointed out to wide audience.

„Arhitektura je izašla u grad“

Organizovanjem izložbi, prezentovanjem mogućnosti i edukacijom stanovništva od strane visokoškolskih institucija, strukovnih udruženja i struke, može se ukazati na važnost očuvanja tradicije. Bokeška ulica u Podgorici predstavlja živopisan gradski ambijent koji je svojom slojevitosti i ambijentalnim svojstvima bio motivišući faktor za istraživanje i stvaranje studenata i nastavnog osoblja Arhitektonskog fakulteta iz Podgorice. Rad se odvijao kroz simuliranu interpolaciju novog objekta u ulični niz, ili rekonstrukcije postojećih struktura. Pod sloganom „Arhitektura je izašla u grad!“ širokom auditorijumu se kroz interaktivnu izložbu ukazalo se na važnost, slojevitost i mogućnosti očuvanja elemenata identiteta gradskog prostora.

Aleksandra Novičević

Ivana Filipović_POSTER

IZLOŽBA/ EXHIBITION
Bokeška ulica / Bokeška Street
Podgorica_2013.

Autor izložbe/ Author of Exhibition
Doc. dr/ Assist. Prof. Dr. Veljko Radulović
Sanja Paunović Žarić
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović

BOKEŠKA ULICA
IZLOŽBA ARHITEKTONSKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U PODGORICI
10-25 JUL
PRILAGODENO ARHITEKTONSKOM FAKULTETU

IZLOŽBA/ EXHIBITION

OŠ "Štampar Makarije" Podgorica
Podgorica_2013.

Glavni organizatori / Major Organizers:

Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica

Učesnici/ Participants:

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentor:

Doc.dr / Assist.Prof.Dr Svetislav G. Popović

Saradnici/ Assistants:

Mr/ M.Sc. Svetlana Perović
Ivana Babić
Jelena Bajić Šestović
Vladimir BojkovićUređenje dvorišta OŠ „Štampar
Makarije“ Podgorica

Studenti druge godine Arhitektonskog fakulteta u Podgorici na predmetu Školski i predškolski objekti, pod mentorstvom doc.dr Svetislava G. Popovića i saradnika: mr Svetlane Perović, Ivane Babić, Jelene Bajić Šestović i Vladimira Bojkovića, predložili su uređenje školskog dvorišta OŠ „Štampar Makarije“, a predložena rješenja su, u saradnji sa upravom škole, predstavljena na izložbi koja je organizovana u OŠ „Štampar Makarije“, 2013. godine. Ovo je bila još jedna u nizu uspješnih saradnji Arhitektonskog fakulteta sa drugim ustanovama u Crnoj Gori. Ovdje je naročito važno istaći princip upoznavanja studenata sa realnim problemima od samog početka studija, sa kojima će se susretati u realnoj praksi i preispitivanje mogućnosti za rešavanje problema na osnovu stvarnih zahtjeva korisnika.

Garden Design of Elementary
School “Štampar Makarije”
Podgorica

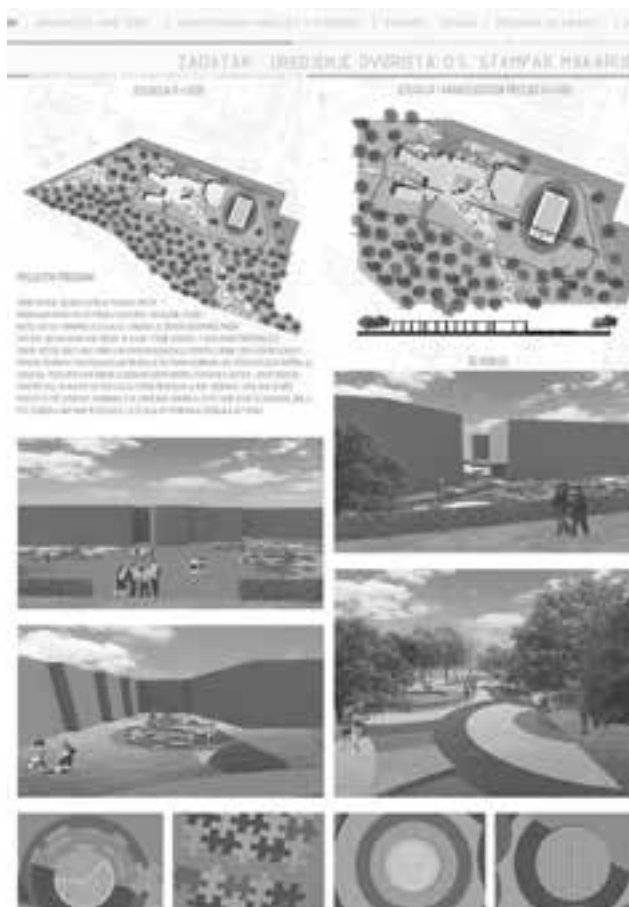
Students of the second year of Faculty of Architecture in Podgorica on the subject of School and pre-school facilities under the supervision of PhD Svetislav G. Popović et assistants: M.Sc. Svetlana Perović, Ivana Babić Jelena Bajić Šestović and Vladimir Bojkovic, proposed the arrangement of the schoolyard elementary school “Štampar Makarije”, and the proposed solutions are, in cooperation with the school, presented at the exhibition which was organized in the primary school “Štampar Makarije”, of 2013. This was just another in a series of successful cooperation of the Faculty of Architecture with other institutions in Montenegro. Thereby, it is particularly important to emphasize the principle of introducing students to the real problems from the very beginning of their studies, which they will encounter in the real practice, and to review the possibilities for solving the problem based on actual user requirements.

Aleksandra Adžić, Jasmina Vukić, Maja Ščekić

Mina Gutović, Nada Pejović

Dušan Đurović, Lazar Šuković, Aleksandar Strugar

Jovana Miljanić, Petra Ilijević, Saša Đurišić

Vuk Zečević

Interdisciplinarity & Urban Artifact_Nikšić

The five-day workshop in Nikšić is designed as the first phase of the project called Interdisciplinarity & urban artifact with the aim of a comprehensive and complex consideration of the character of the cultural landscape of Nikšić. The emphasis is on the improvement of the built urban tissue, the revitalization of industrial-brownfield location, activation of natural potentials of the location, as well as the development of new centers of the city, as the holder of new cultural values and visual identity of premises.

The research at the workshop is of interdisciplinary orientation, involves activities on the ground, inclusion of the space users, and research from the perspective of different disciplines: architecture, urban planning, landscape architecture, as well as sociology, psychology, philosophy. Interactive cooperation involves the development of new methodological basis as the primary for the modern shaping of urban space in the context of sustainable development. Moreover, the aim of the workshop is development and promotion of a new paradigm of high education that transforms conventional mono-disciplinary practice of research, planning and design of cities. Orientation towards interdisciplinary teamwork that can respond to complex urban challenges of the 21st Century initiated by intense global, environmental, social, economic, technological and other changes. Interdisciplinary cooperation entails the participation of the space users in the development process of the city, connecting the academic and non-academic knowledge, all stakeholders of society, in order to more clearly perceive the needs and aspirations of the inhabitants of the city and to encourage new forms of social engagement in creation of a common environment.

Interdisciplinarnost i urbani artefakt_Nikšić

Petodnevna radionica u Nikšiću zamišljena kao prva faza projekta pod nazivom "Interdisciplinarnost i urbani artefakt" sa ciljem sveobuhvatno i kompleksno sagledavanje karaktera kulturnog predjela Nikšića. Akcenat je stavljen na unapređenje izgrađenog urbanog tkiva, revitalizaciju industrijskih-brownfield lokacija, aktiviranje prirodnih potencijala mjesta, kao i razvoj novih centara grada, kao nosilaca novih vrijednosti kulturnog i vizuelnog identiteta prostora. Istraživanje na radionici je interdisciplinarnog orijentacije, podrazumijevalo je aktivnosti na terenu, uključivanje korisnika prostora, istraživanje iz ugla različitih disciplina: arhitekture, urbanizma, pejzažne arhitekture, kao i sociologije, psihologije, filozofije. Interaktivna saradnja podrazumijeva razvoj novih metodoloških osnova kao primarnih za savremeno oblikovanje urbanog prostora u kontekstu održivog razvoja. Osim toga, cilj radionice bio je razvoj i promovisanje nove paradigme visokog obrazovanja, koja transformiše konvencionalnu monodisciplinarnu praksu istraživanja, planiranja i projektovanja gradova. Orijentacija je bila ka interdisciplinarnom timskom radu, koji može da odgovori na kompleksne urbane izazove 21. vijeka, podstaknute intenzivnim globalnim, ekološkim, društvenim, ekonomskim, tehnološkim i drugim promjenama. Interdisciplinarna saradnja podrazumijeva participaciju korisnika prostora u proces razvoja grada, povezivanje akademskog i neakademskog znanja, svih zainteresovanih aktera društva, kako bi se jasnije sagledale potrebe i aspiracije stanovnika grada i podstakli novi oblici društvenog angažovanja u kreiranju zajedničkog okruženja.

Rad na radionici je bio usmjeren ka podsticanju pozitivnih promjena u strateški važnim mjestima Nikšića, kao i artikulisanju novih održivih elemenata identiteta kulturnog prostora. Radionica je bila interaktivnog karaktera, a kroz predavanja, film, istraživanja na terenu, studenti su se upoznavali sa karakteristikama prostora (potencijalima i ograničenjima) i kroz kritični odnos prema aktuelnom stanju prostora, a prema sopstvenim istraživačkim mogućnostima i senzibilitetima i timski rad, opredijeljivali su se za određene (kritične) fragmente urbanog ambijenta (mjesta intervencije) i formirali određene stavove o pravcima njihovog unapređenja. To je dalje poslužilo da kroz semestralni rad u studijima, na fakultetima, predlože idejna rješenja za implementiranje u postojeći urbani ambijent u cilju razvoja i unapređenja aktuelne fizičke strukture, potencijala i vrijednosti lokalne sredine.

Rezultati istraživanja grada, kao i stručni savjeti, moći će da se implementiraju u buduće prostorne i urbanističke planove, a takođe će poslužiti kao značajne smjernice za razvoj metodoloških osnova održive prakse obrazovanja, kao i planiranja i projektovanja urbanih prostora. Rezultati ovog projekta ujedno će predstavljati značajan doprinos nauci prostornog i urbanističkog planiranja i projektovanja u Crnoj Gori.

RADIONICA/ WORKSHOP:
Nikšić_Oktobar/October_2013.

Glavni organizatori / Major Organizers:
Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore
Ministry of Sustainable Development and Tourism of Montenegro
Projekt / Project LAMP
Sanja Lješević Mitrović

Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica
Mr/M.Sc. Svetlana Perović

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentori / Mentors:
Sanja Lješević Mitrović
Mr/M.Sc. Svetlana Perović

STUDENTI ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U LJUBLJANI
STUDENTS OF THE FACULTY OF ARCHITECTURE IN LJUBLJANA

Mentor:
Doc.dr / Assit. Prof. Dr. Sonja Ilfko

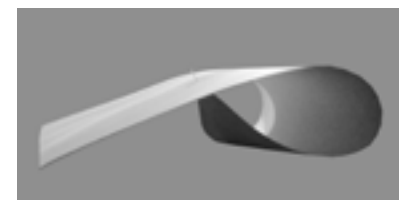
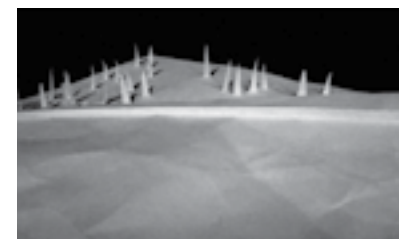
STUDENTI ARHITEKTONSKI FAKULTET U BEOGRADU
STUDENTS OF THE FACULTY OF ARCHITECTURE IN BELGRADE

Mentori / Mentors:
Red. prof. dr / Full Prof. Dr.Vladan Đokić
Dr. Milica Milojević

Saradnik / Assistant:
M.A. Ana Savić

STUDENTI FILOZOFSKOG FAKULTETA U NIKŠIĆU
STUDENTS OF THE PHILOSOPHY FACULTY IN NIKŠIĆ

Mentor:
Dr. Ljiljana Vujadinović

IZLOŽBA/ EXHIBITION

Hotel Trim
Nikšić_2013.

Autor izložbe/ Author of Exhibition
Mr /M.Sc.Svetlana Perović

Interdisciplinarnost i urbani artefakt_Nikšić

Izložba studenata arhitektonskih fakulteta u Nikšiću je rezultat istraživanja potencijala opštine i predlaganje rješenja za inkorporiranje novih urbanih artefakata u postojeću strukturu grada.

Zadatak studenata Arhitektonskog fakulteta u Podgorici je bio inkorporiranje novog Transurbanog centra u postojeći urbani kontekst, koji treba da postane novi pokretač razvoja industrijskog grada. Oslabljena aktivnost Nikšića zahtijeva nove oblike angažovanja, kroz nove programe i strukture koji interpretiraju novi, dinamični urbani život, transformabilan, autentičan, održiv, sa identitetski i vizuelno novom energijom, koja će postati dio kolektivne memorije. Kao osnov za postizanje tog cilja podstaknuta je integralna istraživačka dimenzija kroz sve faze projektantskog procesa. Projekat je eksperimentalnog karaktera, a transdisciplinarni metodološki izbor koji podrazumijeva prevazilaženje granica disciplina i integrisanje akademskog i neakademskog znanja, trebao je da podstakne kod studenata kompleksni pristup istraživanju urbanih problema. Eksperimentalno-istraživačka i kreativno-estetska dimenzija novih struktura u prostoru treba da bude u isto vrijeme realna i inovativna i stimulativna za svaku sledeću, napredniju projektantsku akciju. Timovi su se u okviru studije opredjeljivali za različite prostore koje su preoblikovali u cilju razvoja Transurbanog centra: od braunfeld površina, gradskih trgova, atraktivnih lokacija centralnog jezgra grada, tvrđave, ali i periferije, prirodnih horizontalnih i vertikalnih urbanih elemenata, posebno obale jezera Krupac i Slano.

Studenti Arhitektonskog fakulteta u Beogradu istraživali su opštu temu: Odnos grada i predjela. U istraživačkom dijelu ilustrovali su karakter veze grada i predjela, locirali arhitektonske intervencije, dizajnirali putokaz za nove sadržaje i formulisali smjernice za projekat. Intervencije ne rešavaju velike probleme ovog grada. Tačkasto rasuti, analogno metodi akupunkture, novi oblici i sadržaji djeluju i na grad i na predio. Studenti su različito intervenisali, od razvoja koncepta spregnute veze sadržaja na Krupačkom jezeru i u centru grada, putujućih struktura koje se mogu zamisliti u nestvarnim ambijentima Nikšićkog kraja, kompleksne revitalizacije i urbane reciklaže zone pod Trebjesom i zone Doma kulture, do pojedinačnih arhitektonskih intervencija različito lociranih: od centralne zone grada, izvan Nikšićke poljane-na planini Vučje, i na periferiji grada – uz rijeku Zetu. Predloženo je i oblikovanje terena za igru i istraživanje udobnosti i neizvjesnosti uvala, i aktivirana tema terase objekta i pogleda, otvaranje novih vizura: sa obale, uz branu, iz slijepog polja u ponor.

Polazište studenata Arhitektonskog fakulteta u Ljubljani bilo je istraživanje razvojnih ideja koje bi omogućile Nikšiću brzu transformaciju kroz strategiju zasnovanu na novim eko-orijentisanim tehnologijama. Novi projektni predlozi se odnose s jedne strane na ekonomski aspekt i uključuju centar za održivo upravljanje otpadom, centar održive gradnje, koji je primjer istraživanja i razvoja centra za promociju i razvoj ekološki orijentisane izgradnje, zatim tržnicu i centar za ekološku obradu hrane kao i novi centralni hotel u oblasti sektorskih usluga i turizma. Paralelno sa projektima ekonomskog razvoja, istraživane su mogućnosti reorganizacije centra grada, i predložena rešenja za oblast kulture, obrazovanja, i aktivnosti za mlade kao ključne nosioce urbanog života. Predložena je obnova Trga Slobode, tvrđave, kao i novi oblici tumačenja posleratnog modernističkog arhitektonskog nasleđa kroz predlog reorganizacije doma Revolucije.

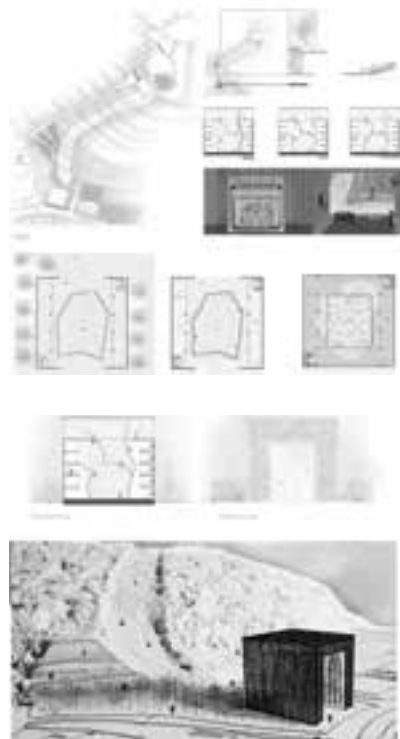
Interdisciplinarity & Urban Artifact__Nikšić

The task of students of Faculty of Architecture in Podgorica was the incorporation of a new Transurban center into the existing urban context that should become the new engine of the industrial city development. Weakened activity of Nikšić requires new forms of engagement through new programs and structures that interpret new, dynamic urban life, transformable, authentic, and sustainable, with a new identity and visual energy that will become part of the collective memory. As a basis for achieving this goal, an integral research dimension was prompted through all stages of the design process. The project has an experimental character, and the transdisciplinary methodological choice that includes overcoming the discipline boundaries and integrating academic and non-academic knowledge, was supposed to stimulate the students' complex approach to investigating urban problems. Experimental-research and creative-aesthetic dimensions of new structures in the space should be at the same time realistic and innovative and stimulating for each additional, more advanced engineer action. Teams in the study have chosen different areas for reshaping in order to develop the Transurban center: from brownfield lands, city squares, attractive locations of the city's central core, the fortress, to the peripherals, natural horizontal and vertical elements of the city, especially shores of the Krupac Lake and Salt Lake.

Students of the Faculty of Architecture in Belgrade have investigated a general topic: Relationship of the city and landscape. The research part was where they illustrated the character of the city-landscape relationship, located architectural interventions, designed markers for new contents and formulated the project's guidelines. Interventions do not solve the big problems of the city. Scattered in points, analogous to the method of acupuncture, new forms and contents act on the city and the landscape. Students have intervened variously, from a development of the concept of composite content connections on Krupac Lake and the center of the city, traveling structures that can be imagined in a surreal ambience of the Nikšić area, a complex revitalization and urban recycling zone under the Trebjes and the zone of House of Culture, up to the individual architectural interventions, differently located from: the central zone of the city, outside of Nikšić field - on the mountain Vučje, on the outskirts of the city - along Zeta River. Also suggested were the formation of sports fields and explorations of the comfort and uncertainties of the ravine, and there was an activated theme on building terraces and views, opening of new vistas: from the coast, along the dam, from the blind field into the abyss. Starting point for students of the Faculty of Architecture in Ljubljana was the research on developmental ideas that would enable Nikšić a rapid transformation through a strategy based on new eco-oriented technologies. New project proposals relate on one hand to the economic aspect and include the center for sustainable waste management, center of sustainable construction, which is an example of research and development center for the promotion and development of ecology oriented construction, then the market place and the center for ecological cultivation of food, as well as the new hotel in the center of the field of service sector and tourism. In parallel with economic development projects, other possibilities of reorganization of the city center were explored, and there were suggested solutions in the field of culture, education, and activities for young people as key drivers of urban life. Restoration of the Liberty Square and the fortress were proposed, as well as new forms of interpretation of the post-war modernist architectural heritage through the proposed reorganization of the House of Revolution.

Interdisciplinarity & Urban Artifact_Nikšić

The publication "Interdisciplinarity and urban artifact" is a collection of 34 architectural and urban projects of third year bachelor students at the Faculty of Architecture in Podgorica (mentors: Sanja Lješković Mitrović, M. Land. Arch. and Svetlana Perović, M. Arch.) in cooperation with students of the Faculty of Philosophy in Nikšić (mentor: Ljiljana Vujadinović, PhD), Master students at the Faculty of Architecture in Belgrade (Mentor: Prof. Dr. Vladan Djokic, and Milica Milojevic, PhD) and Master students from the Faculty of Architecture in Ljubljana (mentor: Sonja Ifko, PhD). The project included 50 students and 5 mentors from Architectural faculties, staff from other disciplines and users of the space. The proposed design solutions are the result of studios investigative and analytical engagement of students and mentors, which began with introducing them with the spatial potential of the Nikšić Municipality at a five-day workshop and was further developed through semestral work at universities. Proposed new urban artefacts are not mutually comparable. Their value is in a wide range of opportunities that students have recognized and envisioned in order to develop and improve current potentials and values of the local community and to some extent are of an experimental character. The project promotes a new paradigm in higher education, which transforms conventional mono-disciplinary practice in architectural and urban work. It insists on the integration of theory and practice, science and profession, different disciplines and forms of knowledge. The focus is on the spatial problem and its user.

Nevena Lukić_CENTAR ZA EXTREMNE SPORTOVE

Interdisciplinarnost i urbani artefakt_Nikšić

Publikacija "Interdisciplinarnost i urbani artefakt" predstavlja zbornik 34 arhitektonska i urbanistička projekta studenata treće godine Osnovnih studija Arhitektonskog fakulteta u Podgorici (pod mentorstvom: M. Pejz. arh. Sanje Lješković Mitrović i M. Arh. Svetlane Perović) u saradnji sa studentima Filozofskog fakulteta u Nikšiću (pod mentorstvom dr Ljiljane Vujadinović), Master studentata Arhitektonskog fakulteta u Beogradu (pod mentorstvom: prof.dr Vladana Đokića i doc.dr Milice Milojević) i Master studenata Arhitektonskog fakulteta u Ljubljani (pod mentorstvom doc dr. Sonje Ifko). U projekat je bilo uključeno 50 studenata i 5 mentora Arhitektonskih fakulteta, saradnici iz drugih disciplina i korisnici prostora. Predložena idejna rešenja su rezultat studioznog istraživačko-analičkog angažovanja studenata i mentora, koje je započeto upoznavanjem sa prostornim potencijalima Opštine Nikšić, na petodnevnoj radionici i dalje razvijano kroz studijski semestralni rad na Fakultetima. Predloženi novi urbani artefakti nijesu međusobno uporedivi. Njihova vrijednost je u širokom spektru mogućnosti koje su studenti prepoznali i zamislili u cilju razvoja i unapređenja aktuelnih potencijala i vrijednosti lokalne sredine i u određenoj mjeri su eksperimentalnog karaktera. Projekat promovira novu paradigmu visokog obrazovanja, koja transformiše konvencionalnu monodisciplinarnu praksu arhitektonskog i urbanističkog djelovanja. Insistira se na integraciji teorije i prakse, nauke i struke, različitih disciplina i oblika znanja. U fokusu je prostorni problem i njegov korisnik.

IZ UVODA PUBLIKACIJE

Vid Vaukan_REKONSTRUKCIJA TVRDAVE BEDEM

PUBLIKACIJA/ PUBLICATION

Urednici / Editors:

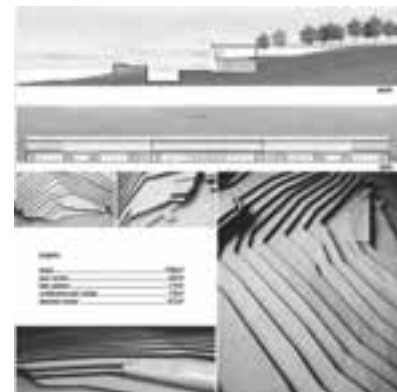
Sanja Lješković Mitrović
prof.dr Vladan Dokić
doc.dr / Assist.Prof.Dr. Sonja Ifko
Dr.Milica Milojević
Mr/ M.Sc. Svetlana Perović

Izdavač / Publisher:

Univerzitet Crne Gore /
Arhitektonski fakultet u Podgorici
ISBN 978-86-86625-14-4
COBISS.CG-ID 25735184
Podgorica_2014.

PUBLIKACIJA

Mihailo Sladoje_KOLONIJA NOVI NIKŠIĆ

Danka Kistić_FABRIKA VODE KRUPAC

RADIONICA/ WORKSHOP

Ulcinj_Novembar / November 2014.

Glavni organizatori / Major Organizers:
Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore
Ministry of Sustainable Development and
Tourism of Montenegro
Projekt / Project LAMP
Sanja Lješević Mitrović

Učesnici/ Participants:

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentori / Mentors:

Sanja Lješević Mitrović
Mr/M.Sc. Svetlana Perović

Saradnici / Assistants:

Mr/M.Sc. Sanja Vlahović
Mr/M.Sc. Nevena Đurović Mašanović

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U LJUBLJANI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN LJUBLJANA

Mentor:

Doc.dr / Assit. Prof. Dr.Sonja Ifko

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U BEOGRADU
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN BELGRADE

Mentori / Mentors:

Red.prof. dr / Full Prof. Dr.Vladan Đokić
Dr. Milica Milojević

STUDENTI ŠUMARSKOG FAKULTETA U
BEOGRADU / ODSJEK ZA PEJZAŽNU
ARHITEKTURU I HORTIKULTURU
STUDENTS OF THE FACULTY OF
FORESTRY IN BELGRADE/ DEPARTMENT
FOR LANDSCAPE ARCHITECTURE AND
HORTICULTURE

Mentor:

Red.prof. dr / Full Prof. Dr. Jasminka Cvejić

Participativni pristup prostornom planiranju i planiranju predjela_Ulcinj

Radionica je imala za cilj da podstakne participativni pristup planiranju prostora i pozitivne promene u strateški važnim područjima Ulcinja. Studenti Arhitektonskih fakulteta u Beogradu, Ljubljani i Podgorici i Šumarskog fakulteta u Beogradu su se upoznali sa karakteristikama predjela kroz kritički pristup analizi stvarnog stanja područja. Prema svojim istraživačkim sposobnostima i senzibiliteta, studenti su se opredjeljivali za pojedine fragmente urbanog ambijenta i formirali mišljenja o pravcima razvoja. Ideja je bila da se naglasi fokus na pet kritičnih tačaka u Ulcinju: Ada Bojana, Velika plaža, Valdanos, Ulcinjska Solana i Šasko jezero. Model radionice je obuhvatao rad studenata „na terenu“, analiziranje pet predmetnih kritičnih tačaka uz participaciju lokalnih zajednica i metodološke smjernice dobijene od strane predstavnika LAMP projekta. Osim toga, na radionici je saradivano kroz predavanja, diskusiju, sa drugim primorskim opštinama u Crnoj Gori, nevladinim organizacijama, udruženjem prostornih planera, turističkim organizacijama i dr. Rezultati istraživanja su predstavljeni u Ulcinju posljednjeg dana radionice, a zaključci i profesionalni savjeti mogu poslužiti kako dodatne smjernice za izradu budućih prostornih urbanističkih planova u Crnoj Gori.

Participatory Approach in Spatial Planning_Ulcinj

The workshop is intended to encourage participative approach and positive changes of strategic important areas of Ulcinj. Students will get familiar with the area characteristics through critical approach to actual area condition. According to their own research abilities and sensibilities, they will determine themselves for specific fragments of urban ambient, form opinion on directions for development. There are several reasons for choosing Municipality Ulcinj. Firstly, it is important to note that SUP development of this municipality has started to be developed several years ago experiencing a lot of problems during the plan development. To speed up the process of SUP development and its finalization, MSDT proposed to use LAMP experience in participatory approach as efficient model already applied. Currently Ulcinj SUP development is in the Draft phase. The idea is to emphasize focus on five critical points in Municipality Ulcinj: Ada Bojana, Velika Plaza, Valdanos, Ulcinj Salinas and Shas Lake.

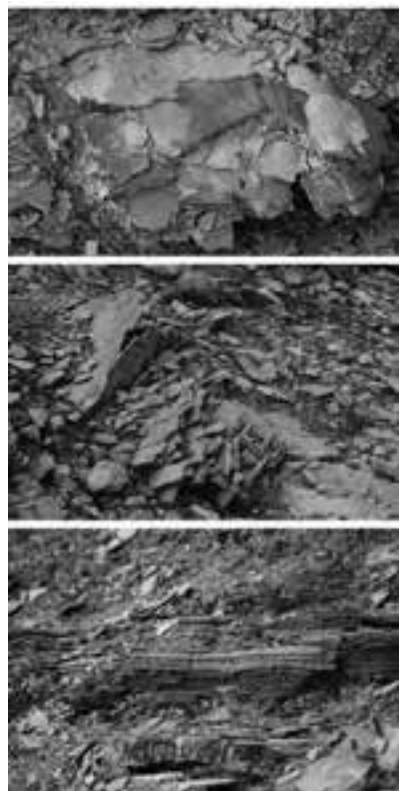
Solana Ulcinj_ISTRAŽIVANJA

Urban Renewal_Plužine

Students of the fourth year of specialist studies Faculty of Architecture in Podgorica, under the mentorship of professor Svetislav G. Popović, started a program to improve the natural and urbanize area of Plužine, by taking the terrain tour on 10th of February 2014. Students through the semester project on the subject Urban renewal, with the help of mentors and assistants (M.Sc. Svetlana Perović, M.Sc. Vladimir Bojković and Sanja Vlahović) proposed various directions of development and improving Plužine, and through publication "Urban renewal / PLUŽINE", they shown through twenty-three student's project.

The idea of the project was designed so that students through teamwork scrutinizing and analyzing the potential and barriers of the city, through individual research and critical review of its initial sketches, find distinctive location as the place of intervention. This way, the candidate is given the freedom to explore different areas of architecture, in proportion to their sensibilities and interests, so they projects come from intervention in pristine and untouched natural areas to developed urban structure. The basic aim of the project is to identify the characteristic elements, to identify the character of the city, designing its look from different angles of perception, then propose a series of directions and strategies, with an emphasis on highlighting the heterogeneity of natural and urban environment of Plužine. In the future spatial planning and design, the proposed guidelines of these projects, may have a major share in the further development of the city.

Miloš Dikanović_TERME

Urbana obnova_Plužine

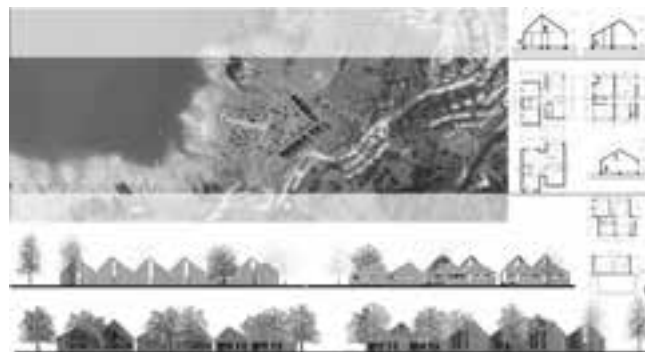
Studenti četvrte godine Specijalističkih studija Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, pod mentorstvom doc. dr Svetislav G. Popović, započeli su projekat unapređenja prirodnog i urbanizovanog prostora opštine Plužine, kroz jednodnevnu radionicu 10. februara 2014. godine. Studenti su kroz semestralni rad, na predmetu *Urbana obnova*, uz pomoć mentora i saradnika (Mr Svetlane Perović, Mr Vladimira Bojkovića, i Mr Sanje Vlahović) predložili raznolike pravce razvoja i unapređenja Plužina, a to su kroz publikaciju "URBANA OBNOVA / PLUŽINE" prikazali kroz dvadeset i tri rada.

Ideja projekta je bila predviđena tako da studenti kroz timski rad osmatrajući i analizirajući potencijale i barijere grada, zatim kroz individualni istraživački i kritički osvrt na svoje početne skice, pronađu karakterističnu lokaciju kao mjesto intervencije. Ovim putem, data je sloboda kandidatima da ispitaju razne oblasti arhitekture, u odnosu na svoj senzibilitet i interesovanje, pa su rješenja proizlazila od intervencije na netaknutim prirodnim predjelima do izgrađene urbane strukture.

Osnovni cilj projekta je prepoznavanje karakterističnih elemenata, indentifikacija karaktera grada, osmišljavanje njegovog izgleda iz različitih uglova percepcije, zatim predlaganje niza pravaca i strategija, sa akcentom na isticanje prirodne heterogenosti i gradskog ambijenta Plužina. U narednom prostornom planiranju i projektovanju, predložene smjernice mogu imati veliki udio za dalji razvoj grada.

Zoja Leković_URBANI MOBILIJAR

Ena Sadikovic_TRANSPONOVANJE OBJEKATA

RADIONICA/ WORKSHOP
Plužine_Februar / February 2014.

Glavniorganizatori / Major Organizers:
Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica
Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Svetislav G. Popović

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Metnori / Mentors:
Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Svetislav G. Popović
Mr/M.Sc. Svetlana Perović
Mr/ M.Sc. Vladimir Bojković
Sanja Vlahović

IZLOŽBA / EXHIBITION
Plužine_2014.

Autor izložbe / Author of Exhibition:
Sanja Vlahović

Ena Sadikovic_TRANSPONOVANJE OBJEKATA

Gojko Mitrović_MUZEJ RATA I INDUSTRIJALIZACIJE

RADIONICA/ WORKSHOPKotor_Novembar/ November 2014.
Kino "Boka"**Glavni organizatori / Major Organizers:**Ministarstvo održivog razvoja i turizma
DVARP_ Kotor APSS
Arhitektonski fakultet u Podgorici
Fakultet dramskih umjetnosti, Cetinje
Kulturni centar Nikola Djurković, Kotor
Urban Think Tank_ ETH Zurich**Učesnici / Participants:**STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY
OF ARCHITECTURE IN PODGORICASTUDENTI FAKULTETA DRAMSKIH
UMJETNOSTI, CETINJE
STUDENTS OF THE FACULTY OF
DRAMATIC ARTS, CETINJE**Mentori / Mentors:**Guest Prof. Vladimir Perović_reditelj
Fakultet Dramskih umjetnosti_CetinjeDoc. dr / Assist. Prof. Dr
Slavica Stamatović Vučković
Arhitektonski fakultet u Podgorici

Boka Arhitektura i Film Festival (BAFF)

Boka Arhitektura i Film Festival (BAFF) je višednevna manifestacija koja kroz projekcije (igranih i dokumentarnih filmova) i radionice (predavanja, diskusije, rad u grupama) omogućava studentima arhitekture i studentima režije da zajedno istražuju nove video forme kojima se evaluira i afirmiše prostor, ističući njegove vizuelne potencijale. Kao proizvod toga studenti nude nove, interdisciplinarnе umjetničke formate u kojima se na kvalitetan način, koristeći inspirativni prostor grada Kotora, preklapaju „prostori filma“ i „prostori arhitekture/grada“.

BAFF, na neki način, predstavlja i nastavak događaja/radionica vezanih za arhitekturu i film - Arhitektura i film Vol. 1 (Frank Lloyd Wright (1867 –1959)) i Arhitektura i film Vol. 2 (Nevidljivi gradovi – od Metroplisa do Blade Runner-a) koji su se, u saradnji sa KIC-om Budu Tomović u Podgorici, odigrali marta i aprila 2005. godine. Tom prilikom se, nakon predavanja i projekcija filmova, vodila diskusija sa gostujućim predavačima iz svijeta arhitekture i filma (reditelji Nikola Vukčević i Marija Perović, kameraman Relja Eraković, arhitekta Milan Djurić i Ivan Kucina). Urednik i medijator Arhitekture i filma Vol. 1 i 2 bila je mr Slavica Stamatović.

Boka Arhitektura i Film Festival (BAFF)

Boka Architecture and Film Festival (BAFF) is a multiday event with the projections (films and documentaries) and workshops (lectures, discussions, group work) which enables students of architecture and students of directing to jointly explore new forms of video that evaluates and promotes space, emphasizing its visual potential. As a product of that students offer a new, interdisciplinary art forms in which in a qualitative way, using the inspiring space of Kotor, overlapping "film space" and "space of architecture / city".

BAFF, in a some way, represents the continuation of events/workshops related to the relationship between film and architectures - Architecture and Film Vol. 1 (Frank Lloyd Wright (1867 -1959)) and Architecture and Film Vol. 2 (Invisible Cities - from Metroplis to Blade Runner-a) which, in cooperation with KIC Budo Tomovic in Podgorica, took place in March and April 2005. On that occasion, after lectures and film screenings, discussions with guest speakers from the world of architecture and film was guided (directors Nikola Vukcevic and Marija Perovic, cameraman Relja Erakovic, architects Milan Djuric and Ivan Kucina). Editor and mediator of Architecture and film Vol. 1 and 2 was mr Slavica Stamatovic.

BAFF_Kino Boka_Kotor_2014.

ARIHITEKTURA I FILM Vol. 1 i Vol.2_KIC "Budo Tomović" Podgorica_2005.

Zakršnica_ Identification of Urban fragment

The adoption of Spatial - urban plan of the municipality Mojkovac, on May 2011, among other things, there are defined general-purpose planning and interventions that need to be elaborated in detail. Urban Plan "Zakršnica" is recognized as very important in the development of spatial unity of the city, called as THE GATE OF THE CITY.

In cooperation with the Secretariat for Spatial Planning and Sustainable Development, the Municipality of Mojkovac, on the subject Synthesis urban project I, it was started spacial identification of fragment "Zakršnica".

The main objective of the project is to identify the elements of suburban environment of the city Mojkovac, as well as proposing a set of guidelines in curing identity narrow belt, limited by natural element of the Tara River and the highway Belgrade-Podgorica.

Vanja Radenović, Ena Sadiković
REKONSTRUKCIJA FRAGMENTA ZAKRŠNICA

Miloš Đikanović, REKONSTRUKCIJA FRAGMENTA ZAKRŠNICA

Zakršnica_ indentifikacija urbanog fragmenta

Usvajanjem Prostorno – urbanističkog plana opštine Mojkovac, maja 2011. godine, između ostalog, definisane su generalne namjene prostora i zahvati koje je potrebno detaljno razraditi. Zahvat DUP-a „Zakršnica“ je prepoznat kao izuzetno značajna prostorna cjelina u razvoju grada tkz. "KAPIJA GRADA".

U saradnji sa Sekretarijatom za uređenje prostora i održivi razvoj, Opštine Mojkovac, na predmetu Sintezni urbanistički projekat I pristupilo se prostornoj IDENTIFIKACIJI FRAGMENTA „ZAKRŠNICE“.

Osnovni cilj projekta bio je prepoznavanje prirodnih elemenata prigradskog ambijenta grada Mojkovca, kao i predlaganje niza smjernica u očvršćavanju identiteta uskog pojasa zahvata, ograničenog prirodnim elementom rijeke Tare i magistralnim putem Podgorica-Beograd.

Gojko Mitrović, Marko Bulatović, TURISTIČKI KOMPLEKS ZAKRŠNICA

RADIONICA/ WORKSHOP
Mojkovac_Septembar/September 2010.

Glavni organizatori/ Major Organizers
Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica
Doc. dr/ Assist. Prof. Dr.Svetislav G. Popović

Opština Mojkovac/ Mojkovac Municipality
Dejan Medojević
predsjednik Opštine Mojkovac
President of the Mojkovac Municipality

Učesnici / Participants:

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentors:

Doc. dr/ Assist. Prof. Dr.Svetislav G. Popović
Mr/ M.Sc. Svetlana Perović
Sanja Vlahović

IZLOŽBA / EXHIBITION

Dom kulture_Mojkovac
Jul, 2014. godine

Organizatori izložbe / Organizers:

OPŠTINA MOJKOVAC i
ARHITEKTONSKI FAKULTET, PODGORICA

Izdavači / Publishers:

ARHITEKTONSKI FAKULTET, PODGORICA i
OPŠTINA MOJKOVAC

SA OTVARANJA IZLOŽBE

RADIONICA/ WORKSHOP Podgorica_2015.

Glavni organizatori / Major Organizers:
Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica

Fakultet vizuelnih umjetnosti
Faculty of Visual Arts in Cetinje

Njemačka međunarodna saradnja
German International Cooperation_ GIZ

Sekretarijat za planiranje prostora i zaštitu
životne sredine
Secretary of Planning and Spatial Planning
and Environmental Protection

NVO Biciklo.me

Učesnici/ Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG FAKULTETA
U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA
STUDENTI VIZUELNIH UMJETNOSTI
IN CETINJE
STUDENT OF THE VISUAL ARTS IN CETINJE

Mentors:
Doc.dr/ Assist. Prof. Dr.Dragan F. Komatina
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović
Mr/M.Sc. Irena Rajković
Sanja Paunović Žarić

Održiva urbana mobilnost kao princip održivog grada “Od Titograda do Ciklograda”

Da bi jedan grad imao status održivog – bioklimatskog grada, neohodno je integralno planirati, poštujući kapacitete grada i njegovu nosivost, izražavajući njegov identitet, tradiciju i lokalnu specifičnost, planirati u skladu sa prirodnim resursima, integrišući u proces sve socijalne grupe. U korak sa savremenim trendovima, cilj radionice je kreiranje urbanog kvaliteta, koji će osigurati prostor za ugodno i funkcionalno življenje. Jednodnevna radionica na kojoj je 40ak studenata Arhitektonskog fakulteta i Fakulteta vizuelnih umjetnosti rješavalo urbanističko-arhitektonske i grafičko-dizajnerske teme za pet biciklističkih koridora i njihove kontaktne zone, dio je manifestacije “Energetski dani Podgorice” 2015.god. Cilj radionice je osposobiti studente da prošire svoje formalno obrazovanje u dijelu urbanog aktivizma i društvenog angažmana i dati uvid u nove prostorne potencijale grada. Važnu ulogu zauzima vizuelna identifikacija prostora, kao vid grafičke komunikacije, sa ciljem da se animiraju svi učesnici u saobraćaju, kao i korisnici grada. Studenti su biciklima obišli zadate lokalitete, nakon čega su uz pomoć mentora radili na konceptualizaciji rješenja, koja su prezentovali nakon desetočasovnog rada. Radionici su prisustvovali volonteri iz NVO Biciklo.me, a održana su i dva predavanja, dvije studentske prezentacije, kao i projekcije nekoliko filmova iz savremene biciklističke prakse. Rezultat i radionice izloženi su u kampusu Univerziteta Crne Gore 08.05.2015.godine, kao i u KIC-u BudoTomović, u okviru manifestacije OPEN DAY-s, u organizaciji Glavnog grada.

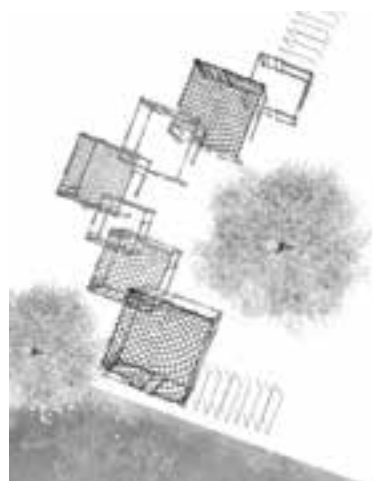
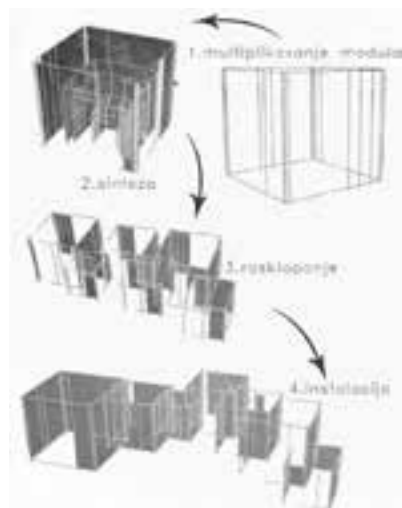
OD titoGRADA do CIKLOgrada

The aim of the workshop ‘OD titoGRADA do CIKLOgrada’ was the creation of urban quality, which will provide space for comfortable and functionally life. One-day workshop where about 40 students of the Faculty of Architecture and the Faculty of Visual Arts were participating, had the task to resolve urban architectural and graphic design of the five cycling corridors and their contact zone. This workshop was a part of the Energy Days event Podgorica 2015 where students could expand their formal education in the area of urban activism and social engagement and provide new insight into the spatial potential of the city. An important role of space occupied by visual identification, as a form of graphic communication, in order to motivate all participants in traffic, as well as users of the city. The aim of the workshop ‘OD titoGRADA do CIKLOgrada’ was the creation of urban quality, which will provide space for comfortable and functionally life. One-day workshop where about 40 students of the Faculty of Architecture and the Faculty of Visual Arts were participating, had the task to resolve urban architectural and graphic design of the five cycling corridors and their contact zone. This workshop was a part of the Energy Days event Podgorica 2015 where students could expand their formal education in the area of urban activism and social engagement and provide new insight into the spatial potential of the city. An important role of space occupied by visual identification, as a form of graphic communication, in order to motivate all participants in traffic, as well as users of the city.

Station 15

Workshop STANica15 symbolically represents an area where students spend their breaks and academic 15'. The aim of the workshop is to engage the participation of all students in the arrangement of free, unused space in front of the faculty, as well as workspaces, in order to design a new comfortable and stimulating environment with new features and a distinctive visual identity. On eight different themes applied 18 teams, which is more than one hundred students from all study years, who are in sunny ambiance in front of the faculty supported the theme of the workshop: BIKE UP, REDO ME, ISKLUPIRAJ, NET, ID / EGO / SUPER EGO, GREEN ME ALONE, OgraDA and STUDIO, where the students and their mentors faced with problems on given topics. After the workshop, there was a presentation of the result of the nine-hour intensive work, when all the groups presented their design solution through a very interesting drawings, collages and scale models. In the presence of a large number of students, professors and researchers, almost until midnight, they discussed about the problems and the results of the workshop. After the workshop, the students are implemented the best design solutions.

Stanica 15

Na Dan Arhitektonskog fakulteta u Podgorici 2014.godine održana je jednodnevna radionica STANica 15. čiji naziv simbolično predstavlja prostor u kome studenti provode pauze i akademskih 15'. To je prostor za jogu, prostor za cigaretu, prostor za stoni tenis, prostor za skiciranje, prostor za kafu, prostor za prezentaciju, prostor za relaksaciju, prostor za diskusiju, prostor za mišljenje. Cilj radionice jeste angažovanje i učešće svih studenata u uređenju slobodnog, neiskorištenog prostora ispred fakulteta, kao i studija za rad, u cilju formiranja novog udobnog i stimulativnog ambijenta sa novim funkcijama i prepoznatljivim vizuelnim identitetom. Na osam različitih tema prijavilo se 18 timova, što broji više od stotinu studenata sa svih studijskih godina, koji su u sunčanom ambijentu ispred fakulteta obrađivali teme radionice: BIKE UP, REDO ME, ISKLUPIRAJ, NA PRAGU, ID/EGO/SUPER EGO, GREEN ME ALONE, OgraDA I STUDIO, u okviru kojih su studenti uz konsultacije sa mentorima rješavali aktuelne probleme u parteru fakulteta, na enterijeru studija za rad, na grafičkoj identifikaciji, fasadi, zelenilu i sl. U 20h upravo na prostoru STANice 15, održana je prezentacija rezultata devetočasovnog intenzivnog rada, u kojoj su sve grupe izložile svoje rješenje kroz veoma zanimljive crteže, kolaže i makete. Uz prisustvo velikog broja studenata, profesora i saradnika, skoro do ponoći diskutvalo se o problemima i rezultatima radionice. Nakon radionice uslijedila je dvomjesečna faza realizacije određenih rješenja, pri čemu se najviše radilo na intervencijama u enterijeru studija za rad. Studenti su sami radili na realizaciji svojih rješenja, pri čemu je bitno unaprijeđen vizuelni identitet unutrašnjeg prostora.

RADIONICA/ WORKSHOP
Podgorica_2015.

Glavni organizatori / Major Organizers:
Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica

Doc.dr / Assist. Prof. Dr. Dragan F. Komatina
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović
Jovana Miljanić

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentors:
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović
Mr/M.Sc. Marija Bojović
Mr/M.Sc. Jelena Bajić Šestović
Mr/M.Sc. Irena Rajković
Sanja Paunović Žarić
Jasmina Salković
Jelena Rabrenović
Branko Lutovac

RADIONICA/ WORKSHOP

Podgorica_2015.

Glavni organizatori / Major Organizers:
Arhitektonskifakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica

Učesnici/ Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG FAKULTETA
U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentors:
Doc.dr / Assist. Prof. Dr. Dragan F. Komatina
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović
Mr/M.Sc. Marija Bojović
Mr/M.Sc. Irena Rajković
Sanja Paunović Žarić

Ravni krovovi kao novi društveni prostor grada “Pimp my roof”

PIMP MY ROOF je istraživačka radionica na temu potencijala ravnih krovova kao novog društvenog prostora grada, koja se održala u septembru i oktobru 2015 god. Radionica je zamišljena kao višednevno istraživanje odabranog tima studenata i saradnika, pri čemu je obrađeno više desetina ravnih krovova, kako na stambenim zgradama tako i na objektima javnog karaktera na teritoriji Podgorice.

Višefazno istraživanje započeto je analizom lokacija, izradom foto dokumentacije, radom na terenu, mapiranjem i anketiranjem građana, nakon čega je uslijedila druga faza, a koja se odnosila na analizu potencijala mapiranih krovova. To podrazumijeva analize prostorno – društvenih aspekata, užeg i šireg konteksta, analize vizura, čitljivosti, dostupnosti, komunikativnosti lokacije, i na kraju potencijalnih funkcija. Ova faza kao rezultat ponudila je nova funkcionalna i oblikovna rješenja za nove javne gradske prostore a koji se neočekivano nalaze upravo na krovovima zgrada, a koji su do tada bili nedostupni javnosti. Kroz različite vidove tehničkih i grafičkih prezentacija, ilustrirani su potencijalni sadržaji.

Posljednja faza je podrazumijevala upoznavanje šire stručne i nestručne javnosti o postignutom rezultatu i potencijalu ravnih krovova kao novog društvenog prostora, kroz izložbu, koja je uz veliku posjećenost otvorena na krovu Tehničkih fakulteta 27.oktobra 2015.godine.

Tokom jednomjesečnog istraživačkog rada, urađen je PIMP MY ROOF magazin, u kome su zabilježene sve aktivnosti tokom procesa istraživanja, kao i veoma dragocjen materijal studentskih zapisa sa terena.

PIMP MY ROOF

Pimp my Roof is research workshop, held in September/October 2015, on the subject of potential of flat roofs as city's new social space. The workshop is designed as a thorough research of those teams of students and teaching assistants. The object of the research were various and numerous flat roofs of Podgorica. The research, conducted in phases, has started with location analysis, field work and photo documenting, mapping and getting questionnaires filled by citizens. More detailed analysis were done in the second phase which further resulted with new functional and spatial solutions for un-used and abandoned flat roofs of Montenegrin capital.

The last phase brought public into the process, as the results were presented at the exhibition, held at the roof of the Faculty of Engineering, in Podgorica, on October 27th, 2015.

AF Magazine

“Scientific - Research Workshop under the provocative title, „PIMP MY ROOF ” as part of a wider international research starts significant ambiguous “spatial” theme that marked modern architecture and urban culture of the twentieth century - FLAT ROOFS. This publication in a magazine format - AF_magazine No1, shows only part of the research process of students and mentors, introduces us to the new form of “advertising” of scientific - research work of Faculty. The intention is that in the future Faculty of Architecture starts with scientific - research “magazine” and get their newspaper”.

The editor of AF publishing

Assistant Prof.

SlavicaS tamatović Vučković_dia.

AF magazin

„Naučno – istraživačka radionica pod provokativnim nazivom „PIMP MY ROOF” kao dio šireg internacionalnog istraživanja, pokreće značajnu višeznačnu „prostornu” temu koja je obilježila modernu arhitekturu i urbanu kulturu XX vijeka – ravne krovove. Ova publikacija u formi magazina - AF_magazin No1- kojom se pokazuje samo dio istraživačkog procesa studenata i mentora radionice, uvodi nas i u novu formu „oglašavanja” naučno – istraživačkog rada fakulteta. Naime, namjera je da u budućnosti Arhitektonski fakultet više otvori svoju bogatu magaznu naučno – istraživačkih radova dobijajući ubrzo i svoj časopis - magazin”.

Urednica izdavačke djelatnosti AF

Doc. dr Slavica Stamatović Vučković_dia.

PUBLIKACIJA / PUBLICATION

Urednici/ Editors:

Doc.dr / Assist. Prof. Dr.

Dragan F. Komatina

Mr/ M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović

Mr/M.Sc. Marija Bojović

Mr/M.Sc. Irena Rajković

Sanja Paunović Žarić

Izdavač / Publisher:

Univerzitet Crne Gore /

Arhitektonski fakultet u Podgorici

University of Montenegro/

Faculty of Architecture in Podgorica

ISSN 2337 – 0610 /COBISS.CG –

ID 28322832

Podgorica_2016.

PUBLIKACIJA / PUBLICATION

Urednici/ Editors:

Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Veljko Radulović,
Sanja Paunović Žarić,
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović

Izdavač/ Publisher:

Univerzitet Crne Gore /
Arhitektonski fakultet u Podgorici
University of Montenegro /
Faculty of Architecture in Podgorica
Podgorica_ 2016.

Interpolacija kao kontekst unutrašnje arhitekture

Recenzija "...Enterijer u ovom projektu razmatran je u korpusu interpoliranih vrednosti u postojeći gradski ambijent, kao njegov ključni dio i kvalitativni faktor generisanja novog arhitektonsko-urbanističkog konteksta, za razliku od uobičajenog prisutnog razmatranja ovog fenomena kao autističnog i indiferentnog u odnosu na javni gradski prostor. Zalaganjem za, sa jedne strane, jasnu demarkaciju unutrašnjeg od spoljašnjeg prostora, a sa druge strane za kontinuitet i diverzitet dijaloga dva sveta preko fasade kao medija, određene upravo dinamikom ovih relacija i novouspostavljenim vrednostima u samom urbanom okruženju, autori su uspeali da ukažu na neophodnost trajnog proispitivanja koncepata svih vrsta interpolacija u neprekidnom procesu rasta grada".

Dr Miljana ZEKOVIĆ,
docent Fakultet tehničkih nauka Univerzitet u Novom Sadu
Februar 2016

Interpolation _The Context of Interior Architecture

Review: "...The interior design in this project has been considered within the corpus of interpolated values in the existing urban ambience, as its crucial part and a qualitative factor for generating new architectural and urban context, unlike the usually existing considerations of this phenomenon as autistic and indifferent in relation to the public space. By committing, on the one hand, to clear demarcation between interior and exterior, and to continuity and diversity of the dialogue of two worlds through the facade as a medium, determined by dynamics of these relations and the newly-established values in the urban environment on the other hand, the authors were able to stress the necessity for permanent review of all kinds of interpolation concepts in the continuous process of city expansion." PhD Miljana ZEKOVIĆ, assistant professor Faculty of Technical Sciences University of Novi Sad February 2016

Aleksandar Radojević _ CRTEŽ

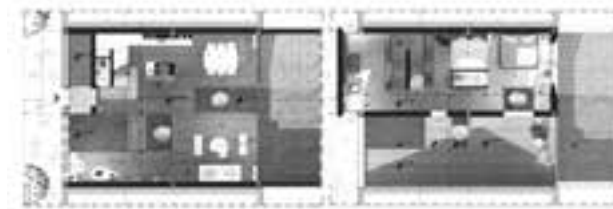
Marija Čaćić

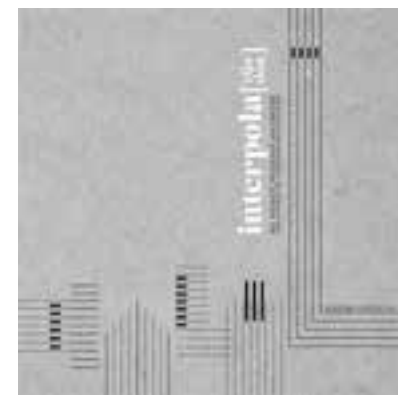
Ivana Filipović

Ena Mihajlović

Marija Knezević

Tijana Đurović

DAY A

Day A is a yearly workshop – students of Faculty of Architecture in Podgorica, supervised by the author of the workshop, Mr Marija Bojović, teaching associate at the Faculty, are offering free architectural service to the citizens during one day. Day A has been proven very successful initiative in its first two years of existence. The workshop aims to create a platform - a meeting point, between young, future architect and its client. The benefits are numerous – besides promoting and encouraging common responsibility and raising public awareness about important role of the architect in design process (which directly influences quality of space) it also promotes young architectural forces, offering them their first contact with future practice and specific design assignment.

Dan A: Besplatna stručna pomoć građanima

Radionica “Dan A” se održava jednom godišnje – studenti Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, pod mentorstvom saradnice u nastavi Mr Marije Bojović, tokom jednog dana stoje na raspolaganju svim zainteresovanim građanima kojima je potrebna stručna pomoć. Dan A se u prve dvije godine održavanja pokazao kao izuzetno uspješna inicijativa. Radionica je koncipirana kao mjesto susreta mladog arhitekta i njegovog klijenta i višestruko je korisna – osim što promoviše i podstiče društvenu odgovornost i podiže svijest građana o bitnoj i neophodnoj ulozi arhitekta u procesu projektovanja – čim se direktno utiče na kvalitet prostora, takođe promoviše mlade arhitektonske snage u nastajanju, kroz prvi dodir sa budućom praksom i konkretnim zadatkom.

RADIONICA/ WORKSHOP
Podgorica_2016.

Glavni organizatori / Major Organizers:
Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica

Učesnici/ Participants
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentor:
Mr/M.Sc. Marija Bojović

Foto / Photo_Damir Krpujević

IZLOŽBA / EXHIBITION

Delta City
Podgorica_2016

Autor izložbe / Author of Exhibition:

Doc. dr / Assist. Prof. Dr. Veljko Radulović
Sanja Paunović Žarić
Mr/M.Sc. Ema Alihodžić Jašarović
Jasmina KujovićIdejna arhitektonska rješenja
montažnih paviljona sa
razradom enterijera

Na izložbi su prikazani rezultati uspješne saradnje Arhitektonskog fakulteta u Podgorici (Univerzitet Crne Gore) i tržnog centra Delta City, u vidu izložbe semestralnog rada studenata Arhitektonskog fakulteta, koja će se održati u periodu od 7-13.jula 2016.godine u centralnom holu šoping mola Delta City.

U sklopu predmeta *Enterijer I* studenti su tokom jednog semestra obrađivali idejno arhitektonsko rješenje montažnog paviljona za izlaganje robe i uslužne djelatnosti, a zatim ga razrađivali do nivoa idejnog arhitektonskog rješenja enterijera. Prostori i rješenja koja su paviljonima postignuta kreću se od kreativnih, slobodnih, interaktivnih, nedovršenih, i transparentnih fizičkih sklopova za postojeće namjene. Do potpuno autonomnih novih sadržaja. Studenti su analizirali ambijentalni i funkcionalni kontekst šoping mola i rješavali raznovrsne funkcije, od kojih je 18 bilo prezentovano javnosti. Posjetioци su mogli da sagledaju na koji način su koncipirani: cvjećara, kafeterija, čajdžinica, prodavnica obuće, prodavnica pečuraka, krojačka radnja, medija centar, paviljon doživljaja, paviljon za slijepe, berbernica, garadarober, paviljon za prodaju sanitarija, paviljon za reciklažu materijala, knjižara.

Architectural Concepts for
Prefabricated Pavilions &
Interior Elaboration

Within the one semester course Interior design I students have been working on concept design of prefabricated pavilion for exposition of goods and services, and design development to the level of interior design concept. Number of different pavilions solutions achieved range from creative, free, interactive, unfinished, and transparent physical assemblies for existing purposes ... to fully autonomous new content. Students analysed the environmental and functional context of the shopping mall and solve a variety of functions. Visitors were able to consider the solutions as: flower shop, cafeteria, Tea Room, Shoe Shop, mushrooms, tailor's shop, media centre, pavilion experience, pavilion for the blind, barbershop, wardrobe, sanitary equipment pavilion, pavilion for the booksellers and others.

Nina Simović

SA OTVARANJA IZLOŽBE

Savka Marenic

IZLOŽBA STUDENATA ARHITEKTONSKOG FAKULTETA

IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE MONTAŽNOG
PAVILJONA ZA IZLAGANJE ROBE I USLUŽNE DJELATNOSTI
07 - 13 JUL 2016.GODINEOTVARANJE IZLOŽBE: 02.JUL 2016.GODINE U 19H
TRŽNI CENTAR DELTA CITY

EASA: European Architecture Students Assembly

EASA (European Architecture Students Assembly) is the largest assembly of students of architecture, gathering over 500 students from all around Europe. Through series of creative workshops, lectures and social interaction, ever since 1981, EASA has been the place for creating successful network for international cultural and educational interchange. Each year, the assembly is held in another European country, in duration of two weeks and it is organised by students themselves.

Students of Faculty of Architecture in Podgorica have been actively participating in EASA since few years ago. This year's meeting took place in Nida, Lithuania, under the theme Not yet decided. Various workshops are of great importance for future development of students, as they are advocating different approach to architecture and space in general.

Montenegrin EASA participants, were Ismar Medunjanin, Mirko Raičević, Mensur Trubljanin, Ena Sadiković, Marija Eraković, Vanja Radenović, Kristina Rahović, Andrea Pajković, Milos Bukilić, Petra Ilijević, Ivan Rajković, Andela Marković, Milos Gačević, Ksenija Radović, Mina Radović, Ivan Vratnica, Selma Bulić, Nikolina Sekulović, Filip Đuričković, Žaklina Nježić, Ana Pejović, Đorđe Doderović, Ivan Obradović. Nacionalni koordinatori (NC) su do sada bili Ismar Medunjanin i Dragana Pantović, a nakon EASA-e u Litvaniji novi crnogorski NC je Selma Bulić.

EASA: Evropski skup studenata arhitekture

EASA (European Architecture Students Assembly) je najveći skup studenata arhitekture, koji okuplja preko 500 učesnika iz svih evropskih zemalja. Kroz kreativne radionice, predavanja i društvenu interakciju, još od 1981. godine se uspješno stvara platforma za kulturnu i obrazovnu razmjenu internacionalnog karaktera. EASA se svake godine održava u drugoj zemlji, u trajanju od dvije sedmice i u organizaciji samih studenata. Na jesen se održava INCM sastanak (Intermediate National Contact Meeting) gdje se odlučuje o lokaciji i direktivama za sljedeće ljeto.

Studenti Arhitektonskog fakulteta u Podgorici posljednjih nekoliko godina aktivno učestvuju na EASA-i, koja se ove godine odvijala u Nidi, Litvanija, na temu Not yet decided. Radionice, na koje se studenti prijavljuju po ličnim preferencama, su brojne i višestruko korisne jer omogućavaju drugačiji pristup arhitekturi i shvatanju prostora. Studenti učesnici radionice su, do sada, bili Ismar Medunjanin, Mirko Raičević, Mensur Trubljanin, Ena Sadiković, Marija Eraković, Vanja Radenović, Kristina Rahović, Andrea Pajković, Milos Bukilić, Petra Ilijević, Ivan Rajković, Andela Marković, Miloš Gačević, Ksenija Radović, Mina Radović, Ivan Vratnica, Selma Bulić, Nikolina Sekulović, Filip Đuričković, Žaklina Nježić, Ana Pejović, Đorđe Doderović, Ivan Obradović. Nacionalni koordinatori (NC) su do sada bili Ismar Medunjanin i Dragana Pantović, a nakon EASA-e u Litvaniji novi crnogorski NC je Selma Bulić.

RADIONICA/ WORKSHOP
EASA

Glavni organizatori / Major Organizers:
European Architecture Students Assembly

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY
OF ARCHITECTURE IN PODGORICA

EASA_VALETTA_MALTA_2015.

EASA_NIDA_LITVANIA_2016

Studijsko putovanje studenata
Students study trips and visits
HOLANDIJA / NETHERLANDS 2011.

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentori / Mentors:
MSc Ema Alihodžić
MSc Irena Rajković
Sanja Paunović

Scapes.lab / flat.scapes

SCAPES:LAB predstavlja nezavisnu platformu edukacije, inicijalno formiranu sa ciljem sinhronizacije aktivnosti i kapaciteta građenih u petogodišnjem periodu: FLATscapes u Holandiji, EScapes u Španiji, FreatCH u Francuskoj i Švajcarskoj kao i kroz seriju radionica "On Urban Relevance" u regionu Balkana. Ovi programi generisali su zavidni potencijal za sve učesnike, najviše u predstavljanju novih metodologija primenljivih za relevantno istraživanje u arhitekturi i urbanom planiranju. SCAPES:LAB ima namjeru da spoji sve kapacitete u jedinstvenu, kolaborativnu platformu intenzivnog iskustva kroz direktnu saradnju sa širokim krugom institucija i biroa te drugih organizacija. Regionalni karakter platforme, umrežen u intenzivnu razmjenu sa evropskim kontekstom omogućuje složenu i značajnu mrežu arhitekata/urbanista, nezavisnih istraživača, aktivista, edukatora i akademskih radnika. Preko 900 studenata arhitekture dio je ove internacionalne, kros-kulturne i kros-disciplinarne razmjene. Istraživanje i radionica se sastoje iz nekoliko faza. Faza 1 - Mapiranje i istraživanje - serija radionica i sastanaka sa ciljem mapiranja i definisanja potrebnih metoda za istraživanje pri čemu svaki radni tim dobija specifičan zadatak i obavezan je da doprinese sa sopstvenim istraživanjem. Faza 2 obuhvata stručno studijsko putovanje (posjete, inspekcije, intervjui, radionice, arhitektonske šetnje, konferencije i debate). Velika grupa učesnika gradi atmosferu uzbuđljive razmjene, podržanu i ojačanu prisustvom autora, arhitekata, teoretičara, nezavisnih radnika, te škola, instituta i projektnih studija iz Holandije. Faza 3 – post produkcija – arhiviranje - debate, izložbe, case/could studije, radionice, konferencije itd. Evaluacija druge faze i formiranje digitalne arhive svih sakupljenih materijala i rezultata (radovi, foto, video, audio arhive sve u slobodnoj razmeni između svih učesnika).

Scapes.Lab / Flat.Scapes

Number of workshops and meetings with the aim of mapping and defining research methods, were done by each team that received a specific task and was obliged to contribute with their own research. Phase 2 includes professional study tour (visits, inspections, interviews, workshops, architectural walks, conferences and debates). A large group of participants make an atmosphere in building and exciting exchanges that have been supported and reinforced by the presence of authors, architects, scholars, independent workers and schools, institutes and design studios from the Netherlands. Phase 3 - Post Production - Archiving - debates, exhibitions, Case/could studies, workshops, conferences and so on. The evaluation of the second phase and the formation of a digital archive of all the collected material and results (articles, photos, videos, audio archives of all the free exchange between all participants).

EX YU Congress for the students of Architecture “Individuality”

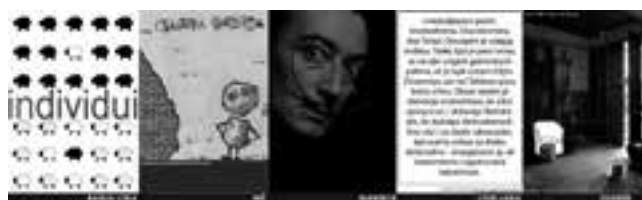
ASK (Architecture Student Congress) is an annual gathering of architecture students from the former Republic of Yugoslavia. The main objective of ASK's participation is: collaboration, networking, sharing knowledge and experience between students from the Faculty of Architecture of twelve universities of the former Yugoslavia. The first event has been organized in Ljubljana in 2002. Students from the Faculty of Architecture in Podgorica have participated in these conferences since 2003. The Faculty of Architecture - University of Montenegro organized a jubilee 10th ASK with the title “Individuality”. The Congress was held in Cetinje and Podgorica, from March 13 to March 17 in the year of 2011). ASK has included numerous lectures and workshops. Interactive workshops were focused on the competition for the conceptual design of Markets in Cetinje, which was designed as a specific task that has been done within the Congress (more at: www.ask2011.ac.me).

EX YU Arhitektonski studentski kongres “Individualnost”

ASK (Arhitektonski Studentski Kongres) je godišnje okupljanje studenata arhitekture sa prostora bivše Jugoslavije. Osnovni cilj ASK je učestvovanje/saradnja, povezivanje, razmjena znanja i iskustva studenata sa dvanaest fakulteta za arhitekturu iz država nekadašnje SFRJ. Prvi događaj ove vrste organizovan je u Ljubljani 2002. godine. Studenti Arhitektonskog fakulteta u Podgorici učestvuju na ovim kongresima od 2003. godine.

Arhitektonski fakultet Univerziteta Crne Gore je organizovao jubilarni 10-ti ASK sa temom “Individualnost”. Kongres je održan na Cetinju i u Podgorici, u trajanju od pet dana (od 13.05. do 17.05.2011. godine) sa predavanjima i radionicama. Interaktivne radionice su bile usmjerene na Konkurs za idejno rješenje prostora Pijace na Cetinju koji je bio osmišljen kao konkretan zadatak na kome su studenti radili za vrijeme trajanja kongresa. (www.ask2011.ac.me).

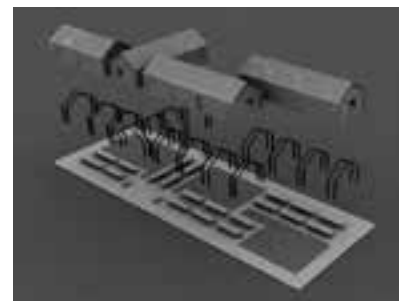
RADIONICA/ WORKSHOP
ASK 10 / ASK No 10
Cetinje_2011.

Organizacija / Organizers:
Univerzitet Crne Gore – Arhitektonski fakultet
Prijestonica Cetinje /
Old Royal Capital Cetinje

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U BEOGRADU
STUDENTI FAKULTETA TEHNIČKIH
NAUKA U NOVOM SADU, DEPARTMENT ZA
ARHITEKTURU I URBANIZAM
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U LJUBLJANI
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U ZAGREBU
STUDENTI GRAĐEVINSKO-ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U NIŠU
STUDENTI FAKULTETA TEHNIČKIH
NAUKA, SMJER – ARHITEKTURA
UNIVERZITETA U PRIŠTINI
sa privremenim sjedištem u Kosovskoj Mitrovici
STUDENTI GRAĐEVINSKOG FAKULTETA,
SMJER – ARHITEKTURA U MARIBORU

Predavači / Lecturers:
Prof. Aleksandar Keković
Arh. Pepar Perović
Arh. Đorđe Gregović
Arh. Branislav Redžić
Red. prof. Ana Matić_FLU_Cetinje

Mentori / Mentors:
Prof. dr Goran Radović
Sanja Paunović
Ema Alihodžić
Nikola Jelenić
Mirko Gazdić
Ivana Babić
MSc Irena Rajković
Ljiljana Popović
Iskra Đurić
Filip Aleksić

MANIFESTACIJA / EVENT:

XIII BIJENALE ARHITEKTURE U VENECIJI_
Common Ground /
13th VENICE ARCHITECTURE BIENNALE_
Common Ground
Paviljon Crne Gore_Pavilion of Montenegro
Palazzo Malipiero San Marco 3079_Venice
Izložba_SLJEDEĆI KORAK /
Exhibition_NEXT STEP
29. 08._25.11._2012.

Glavni organizatori / Major Organizers:

Ministarstvo održivog razvoja i
turizma Crne Gore
Arhitektonski fakultet u Podgorici

Komesar / Commissar:

Van. prof. dr / Assoc. prof. dr. Rifat Alihodžić
Arhitektonski fakultet u Podgorici
Faculty of Architecture in Podgorica

Zamjenik komesara /**Deputy to the Commissar:**

Van. prof. mr / Assoc. prof. MA Lazar Pejović
Fakultet likovnih umjetnosti, Cetinje /
Faculty of Fine Arts, Cetinje

Učesnici / Participants:

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

I nagrada na studentskom konkursu

Postavka u paviljonu Crne Gore
Sljedeći korak
First award at student competition
Pavilion of Montenegro Exhibition_Next step

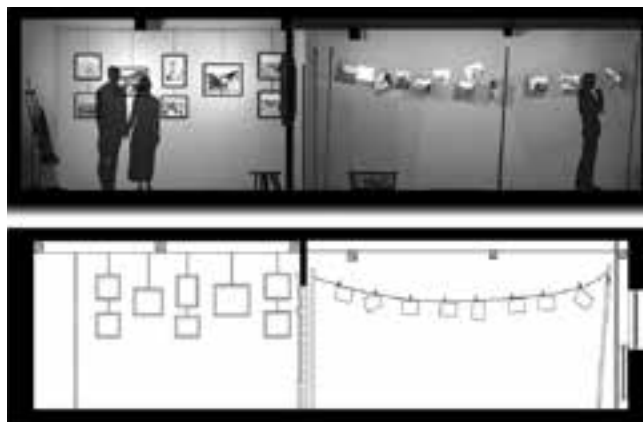
Studenti / Students:

Miloš Laković
Slobodan Petrović
Goran Čuković

XIII bijenale arhitekture u Veneciji_Common Ground Crnogorski paviljon Sljedeći korak

Od prvog učešća samostalne Crne Gore na venecijanskom bijenalu arhitekture 2008. godine, Arhitektonski fakultet je aktivni sudionik u organizaciji prezentacije Crne Gore na ovoj prestižnoj međunarodnoj manifestaciji (XI Bijenale arhitekture 2008. - komesar: prof. dr Goran Radović, zamjenici: prof. Aleksandar Keković, mr Slavica Stamatović; XII Bijenale arhitekture 2010. – komesar: prof. dr Goran Radović). Postavka Crne Gore na XIII Bijenalu arhitekture u Veneciji 2012. godine pod nazivom „Sljedeći korak“ realizacija je studentskog rada koji je, na prethodno raspisanom studentskom konkursu, osvojio Prvu nagradu. Osnovna ideja ove postavke je bila da da kritički pregled opšteg stanja prostora u Crnoj Gori i ukaže na značaj dijaloga između svih aktera u njegovom kreiranju, posebno prije „sljedećeg koraka“.

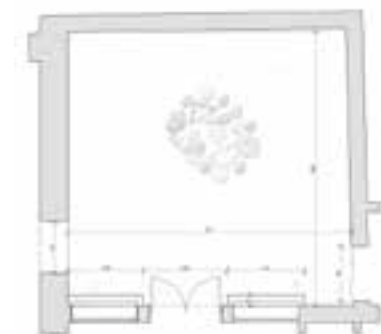
Miloš Laković, Slobodan Petrović, Goran Čuković _STUDENTSKI KONKURS_I NAGRADA

POSTAVKA U CRNOGORSKOM PAVILJONU

XIII Biennale of Architecture in Venice_Common Ground_ Pavilion of Montenegro_ Next Step

Since the first participation of an independent Montenegro at the Venice Architecture Biennale in 2008, Faculty of Architecture is an active participant in the organization of the presentation of Montenegro at this prestigious international event (XI Biennale of Architecture 2008 - Commissioner: prof. dr Goran Radovic, deputies: prof. Aleksandar Keković mr Slavica Stamatović; XII architecture Biennale 2010 - Commissioner: prof. dr Goran Radovic). Montenegrin exhibition at the XIII Biennale of Architecture in Venice in 2012 under the title "Next step" was the implementation of the student's work which won the First prize on the previously organized student competition. The basic idea of this exhibition was to present critically review of the general state of the space in Montenegro and emphasize the importance of dialogue between all actors in its creation, especially before the "next step".

Aleksandra Lalatović, Rušica Draganić, Damir Bučan
STUDENTSKI KONKURS_II NAGRADA

POSTAVKA U CRNOGORSKOM PAVILJONU

After Summer Party: Experiences Of Architecture_AS:EofA

AFTER SUMMER Party: EXPERIENCES OF ARCHITECTURE_AS: EofA is the one-day event where students and assistants of the Faculty of Architecture exchange their summer impressions/experiences related to the phenomena of space and architecture, acquired in professional journeys, architectural workshops and gatherings during the summer, in the form of short presentations and informal gatherings and discussions. By sharing these experiences greatly enhances informations about the possibilities of student mobility and activities during the year, especially in summer, which is extremely important for the acquisition of extra-curricular knowledge in the field of architecture and urbanism. In addition, this event, which is usually held in the open air, in front of Faculty of Architecture the first or second week of classes in September, symbolically marks the beginning of a new academic year representing architectural welcome to new students.

AS:EofA_2013.

AS:EofA_2014.

Nakon ljeta party: iskustva arhitekture_AS:EofA

NAKON LJETA Party: ISKUSTVA ARHITEKTURE_AS:EofA je jednodnevni događaj na kome studenti i asistenti Arhitektonskog fakulteta razmjenjuju ljetnje impresije/iskustava vezana za fenomene prostora i arhitekture, stečena na stručnim putovanjima, arhitektonskim radionicama i druženjima tokom ljeta, u formi kratkih prezentacija i neformalnog druženja i diskusija. Razmjenom ovih iskustava u velikoj mjeri se pospješuje informisanost studenata o mogućnostima mobilnosti i aktivnosti u toku godine, naročito u ljetnjem periodu, što je izuzetno značajno za sticanje vannastavnih znanja iz oblasti arhitekture i urbanizma. Pored toga, ovim događajem, koji se obično održava pod vedrim nebom, ispred Arhitektonskog fakulteta, u prvoj ili drugoj nedjelji nastave u septembru, simbolično se obilježava i početak nove akademske godine čime on predstavlja i arhitektonsku dobrodošlicu novim studentima.

AS:EofA_2013.

AS:EofA_2014.

RADIONICA/ WORKSHOP
Podgorica_Septembar / September
2013_2014.

Organizacija / Organizers:
Arhitektonski fakultet u Podgorici
Inženjerska komora Crne Gore (IKCG)
Savez arhitekata Crne Gore (SACG)
UNDP
Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Učesnici / Participants:
STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI
STUDENTS OF THE FACULTY OF
ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentor:
Doc. dr. / Assist. Prof.
Dr Slavica Stamatović Vučković
Arhitektonski fakultet u Podgorici

RADIONICA/ WORKSHOP

Februar-mart / February-March 2015.
Enterijer II / Interior design 2

Glavni organizatori / Major Organizers:

DODING enterijeri
Arhitektonski fakultet u Podgorici

Učesnici / Participants:

STUDENTI ARHITEKTONSKOG
FAKULTETA U PODGORICI, IV godina
STUDENTS OF THE FACULTY
OF ARCHITECTURE IN PODGORICA

Mentori / Mentors:

Doc. dr Veljko Radulović
Sanja Paunović Žarić
MSc Ema Alihodžić Jašarović

Namještaj za svakodnevnu upotrebu saradnja sa kompanijom Doding enterijeri

Kompanija DODING enterijeri je u saradnji sa Arhitektonskim fakultetom u Podgorici osmislila projekat u kojem bi studenti od restlova pri proizvodnji projektovali proizvode koji bi ponudili inovativna i racionalna rješenja za svakodnevnu upotrebu. Projekat je uvršten u zadatke na predmetu Enterijer 2.

Studenti su pokazali visok nivo kreativnosti prilikom procesa realizacije. Od velikog broja pristiglih projekata, za realizaciju su izdvojena tri, i to: Diana Kovačević – Modularna polica (3ANGLE), Maja Ščekić & Jasmina Vukić Čiviluk (BAMBOLEO) i Dijana Perović – Radni sto (JOB[LESS]). Realizovani komadi namještaja su izloženi i dostupni za prodaju u izložbenom salonu DODING enterijera u City kvartu u Podgorici od aprila 2016.godine.

Furniture For Everyday Use Cooperation With Company Doding Enterijeri

The company "DODING interiors" in collaboration with the Faculty of Architecture in Podgorica, has created the project that students had designed innovative and cost-effective solutions of furniture for everyday use. Furniture is done from the leftovers in the production. Cooperation was part of the Interior design 2 course. Students have demonstrated a high level of creativity in the process of realization. From the numerous projects, three were allocated for the implementation: Diana Kovačević - Modular shelf (3ANGLE), Maja Scekic & Jasmina Vukic Čiviluk (BAMBOLEO) and Dijana Perovic - Work table (JOB[LESS]). Completed furniture is exposed and available for sale in the DODING showroom in Podgorica, from April 2016.

Diana Kovačević_ *MODULARNA STOLICA_3ANGLE*

Maja Ščekić i Jasmina Vukić_ *ČIVILUK*

Dijana Perović_ *RADNI STO*

Doding Enterijeri_ *IZLOŽBENI PROSTOR*

nagrada_izbor

Awards_Selection

2004. XIII SALON URBANIZMA_BANJA LUKA_
REPUBLIKA SRPSKA_I NAGRADA

2004. XIII Urban Planner's Exhibition_Banja Luka_
Republika Srpska_FIRST PRIZE

PROSTORNA ORGANIZACIJA STAMBENO -POSLOVNOG
KOMPLEKSA ZABJELO, Podgorica

Student II godine / Student of II year

Jelena Bajić

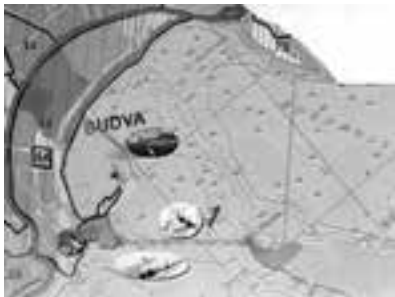
Mentori / Mentors

Prof. dr Vladan Đokić

mr Svetislav G. Popović

Uranela Radovanić

Zahvalnica za pokretanje aktivnosti Arhitektonskom
Odsjeku Građevinskog fakulteta u Podgorici
Acknowledgement for launching activities to Architecture
Department of Civil Engineering in Podgorica

2007. XVI SALON URBANIZMA_NIŠ_SRBILJA_
RAVNOPRAVNA III NAGRADA

2007. XVI Urban Planner's Exhibition_Niš_Srbija_EQUAL
THIRD PRIZE

OSTRVO SVETI NIKOLA, BUDVA

Studenti IV godine / Students of IV year

Marko Martinović

Slavko Lekić

Mentor / Mentor

mr Svetislav G. Popović

2008. KONKURS ZA DOGRADNJU ZGRADE OPŠTINE
HERCEG-NOVI_I NAGRADA

2008. Competition for additions of the office municipality
building Herceg-Novi_FIRST PRIZE

Organizator / Competition initiator

AGENCIJA ZA IZGRADNJU I RAZVOJ HERCEG NOVI /
Agency for Construction and Development of Herceg Novi

Apsolventi / Final year students

Marko Stjepčević

Marija Jakić

Ivan Rakčević

2008. XVII SALON URBANIZMA_BIJELJINA_
REPUBLIKA SRPSKA_RAVNOPRAVNA I NAGRADA

2008. XVII Urban Planner's Exhibition_Bijeljina_
Republika Srpska_EQUAL FIRST PRIZE

URBANISTIČKO RJEŠENJE BLOKA 6 U PODGORICI

Student II godine / Student of II year

Miloš Ostojić

Mentori / Mentors

mr Svetislav Popović

Dragana Šuković

**2008. XVII SALON URBANIZMA BIJELJINA
REPUBLIKA SRPSKA PRIZNANJE**
2008. XVII Urban Planner's Exhibition
Bijeljina, Republika Srpska ACKNOWLEDGMENT

URBANISTIČKO RJEŠENJE BLOKA 6 U PODGORICI
Student II godine / Student of II year
Adonida Mišerić
Mentori / Mentors
mr Svetislav Popović
Dragana Šuković

**2009. KONKURS ZA SKLONIŠTE ZA PLANINARE I
BICIKLISTE – II NAGRADA, IZVEDENO**
2009. Competition for shelter for hikers and bikers –
SECOND PRIZE, REALISATION

Organizator / Competition initiator
GTZ - GERMAN INTERNATIONAL COOPERATION

Studenti IV godine / Final year students
Iva Petković
Marko Radonjić

**2010. XIX SALON URBANIZMA ŠABAC SRBIJA
SPECIJALNO PRIZNANJE**
2010. XIX Urban Planner's Exhibition Šabac, Srbija
SPECIAL ACKNOWLEDGMENT

Specijalno priznanje Doc. dr Svetislavu Popoviću i
studentima Arhitektonskog fakulteta u Podgorici
Special acknowledgment to Doc. Dr Svetislav Popovic and
students of the Faculty of Architecture in Podgorica

**2011. MEĐUNARODNI STUDENTSKI KONKURS ZA
URBANISTIČKO RJEŠENJE GLAVNOG GRADSKOG TRGA
U ŽABLJAKU I NAGRADA**
2011. International student competition for urban solution
to the main square in Zabljak FIRST PRIZE

Organizator / Competition initiator
Opština Žabljak
UNDP Podgorica
Arhitektonski fakultet u Podgorici

Studenti IV godine / Final year students
Jasmina Kujović
Gordana Rovčanin
Vuk Čvoro
Miloš Ostojić
Milan Milić
Davor Raspopović

2011. FILM „MOJE PRAVO NA GRAD“ _ KONKURS ZA KRATKI DOKUMENTARNI FILM _ I NAGRADA

2011. _ Film “My right to the city” _ Competition for short documentary film _ FIRST PRIZE

Organizator / Competition initiator

Kancelarija za održivi razvoj Vlade Crne Gore
Austrijska ambasada u Crnoj Gori
Ministarstvo održivog razvoja i turizma
Njemačko društvo za međunarodnu saradnju GIZ
Arhitektonski fakultet u Podgorici

Studenti magistarskih studija / Post graduate student

Irena Rajković
Sanja Paunović Žarić
Ema Alihodžić Jašarović

Proglasenje nagrada i prezentacija filmova održana je u okviru izložbe «BALKANOLOGY» NEW ARCHITECTURE AND URBAN PHENOMENA IN SOUTH EASTERN EUROPE u galeriji ULUCG od 26. Maja do 9. juna 2011. godine. Izložba je realizovana od strane Švajcarskog muzeja arhitekture u Baselu (SAM) a u saradnji sa Austrijskim muzejem arhitekture (AzW) iz Beča. Kurator izložbe je Kai Vockler, a sponzor ERSTE Fondacija. <http://www.erstestiftung.org/blog/balkanology-in-podgorica/>

2012. XXI SALON URBANIZMA _ LESKOVAC _ SRBIJA _ III NAGRADA

2012. _ XXI Urban Planner's Exhibition _ Leskovac _ Srbija _ THIRD PRIZE

URBANISTIČKO RJEŠENJE SREDIŠNJEG SEGMENTA GRADA DANILOVGRADA
diplomski rad

Student spec. stud. / Student of Spec. stud.

Nevena Đurović

Mentori / Mentors

Prof. dr Nenad Lipovac
Doc. dr Svetislav G. Popović

2012. XXI SALON URBANIZMA _ LESKOVAC _ SRBIJA _ PRIZNANJE

2012. _ XXI Urban Planner's Exhibition _ Leskovac _ Srbija _ ACKNOWLEDGMENT

URBANISTIČKO RJEŠENJE BLOKA PREKO MORAČE

Student II godine / Student of II year

Marija Čaćić

Mentori / Mentors

Doc. dr Svetislav G. Popović
Jelena Bajić Šestović

Specijalno priznanje studentima Arhitektonskog fakulteta u Podgorici za učestvovanje

Special acknowledgment to students of Faculty of Architecture in Podgorica for participation

2013. STUDENTSKI KONKURS ZA PEJZAŽNO UREDJENJE STAMBENOG BLOKA U MOJKOVACU I NAGRADA
2013. Student competition for landscaping of residential blocks in Mojkovac - FIRST PRIZE

Organizator / Competition initiator

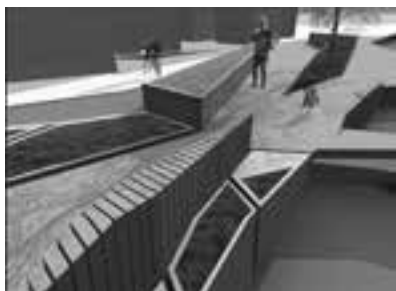
Opština Mojkovac
Arhitektonski fakultet u Podgorici

Studenti III godine / Students of III year

Denisa Mededović
Ena Sadiković

Mentori / Mentors

Sanja Lješević Mitrović
mr Svetlana Perović

2013. XXII SALON URBANIZMA NIŠ SRBIJA II NAGRADA

2013. XXII Urban Planner's Exhibition Niš Srbija SECOND PRIZE

REVITALIZACIJA CENTRALNOG TRGA - ŠAVNIK

Student III godine / Student of III year

Ana Dobrašinović
Nađa Radulović

Mentori / Mentors

Sanja Lješević Mitrović
mr Svetlana Perović

2014. XXIII SALON URBANIZMA BEOGRAD SRBIJA II NAGRADA

2014. XXIII Urban Planner's Exhibition Beograd SRBIJA SECOND PRIZE

UTOPIJSKA VIZIJA GRADA - PLUŽINE, diplomski rad

Student IV godine / Students of IV year

Miloš Đikanović

Mentor / Mentor

Doc. dr Svetislav G. Popović

2014. XXIII SALON URBANIZMA BEOGRAD SRBIJA PRIZNANJE

2014. XXIII Urban Planner's Exhibition Beograd Srbija ACKNOWLEDGMENT

REANIMACIJA BEDEMA, NIKŠIĆ

Studenti III godine / Students of III year

Maja Ščekić
Aleksandra Adžić

Mentori / Mentors

Sanja Lješević Mitrović
mr Svetlana Perović

Specijalno priznanje za pokretanje aktivnosti

Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore

Special acknowledgment for launching activities to Faculty of Architecture in Podgorica

2015._KONKURS ZA URBANISTIČKO-ARHITEKTONSKO IDEJNO RJEŠENJE PROSTORA KOD MOTELA „VODICE” - JAVNE ČESME U PLJEVLJIMA_I NAGRADA

2015._Competition for urban and architectural conceptual design of space at the motel “Vodice” - Public fountain in Pljevlja_FIRST PRIZE

Organizator / Competition initiator
Opština Pljevlja

Studenti magistarskih studija / Post graduate students
Radović Nikola
Petrović Slobodan
Ćulafić Petar

2015._MEĐUNARODNI KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO - URBANISTIČKO RJEŠENJA PRISTANA U ULCINJU (ZONE 1 I 2)_II NAGRADA

2015._International competition for preliminary architectural - urban solutions for Pristan in Ulcinj (zone 1 and 2)_SECOND PRIZE

Organizator / Competition initiator
Opština Ulcinj

Studenti magistarskih studija / Post graduate students
Jelena Rabrenović
Jasmina Salković
Branko Lutovac
Gojko Mitrović

2016._KONKURS “OTVORENE IDEJE ZA LIJEPU CRNU GORU”_AVANTURISTIČKI PARK 1916._I NAGRADA ZA OPŠTINU MOJKOVAC

2016._Competition “Open Ideas for beautiful Montenegro”_The “Adventure park 1916”_FIRST PRIZE for the municipality of Mojkovac

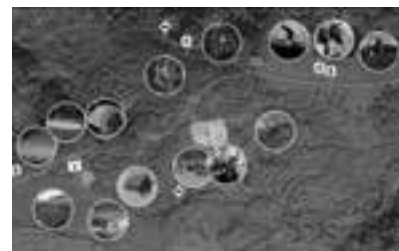

Organizator / Competition initiator
UNDP

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
Ministarstvo održivog razvoja i turizma
NVO Digitalizuj.me
Opštine Berane, Mojkovac, Rožaje, Šavnik i Žabljak

Studenti / Students

Ivana Medojević, spec. sci. arh.
Milisav Vukadinović, spec. stud.
Zorana Zejak, spec. stud.

**2016_ II CRNOGORSKI SALON ARHITEKTURE_KATEGORIJA
PROJEKTOVANJE_PROJEKAT EKO SELA U ANDRIJEVICI
II NAGRADA**

2016_ II Montenegrin Architectural Exhibition_Category
Design Project_Eco village in Andrijevica _SECOND PRIZE

Organizator / Competition initiator
SACG

Studenti magistarskih studija / Post graduate students

Jelena Rabrenović
Jasmina Salković
Branko Lutovac
Gojko Mitrović

**2016_ MEĐUNARODNI KONKURS_SIRIJA:
POSLERATNO STANOVANJE**

2016_ International Competition_Syria: post - war housing

Organizator / Competition initiator
<http://matterbetter.com/blog/>

Mentori / Mentors

Doc.dr Veljko Radulović
MSc Ema Alihodžić Jašarović,
Sanja Paunović Žarić
Jasmina Salković.

Specijalna pohvala žirija / Special Jury Praise

Studenti / Students

Nemanja Mitrović & Dijana Prnjat
Zana Husović & Nina Čulafić & Gordana Vujović
Petar Tomas & Tijana Perović & Jelica Babić

**2016_ II CRNOGORSKI SALON ARHITEKTURE_NAGRADA U
KATEGORIJI ISTRAŽIVANJE I EKSPERIMENT**

2016_ II Montenegrin Architectural Exhibition_Award in
Experiment and Research Category

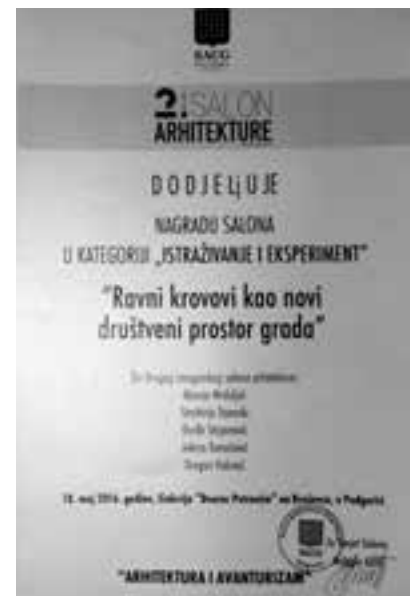
Organizator / Competition initiator
SACG

Učesnici / Participants

Autori grafičkog materijala / Graphic material authors
Nada Medenica, Vanja Bošković, Selma Bulić, Tatjana
Šćepanović, Dragana Mikavica, Sara Nišavić, Bojana Bobičić,
Miloš Popović, Ognjen Sredanović, Maja Radonjić, Milena
Raičević, Kristina Pajović, Teodora Bjelić, Mijat Nikčević, Tanja
Radovanović, Denis Tahirović, Anđela Đaković, Luka Papan,
Nemanja Milićević, Jovana Miljanić, Jelena Čukić, Andrea
Vučić, Bojana Raspopović, Đorđe Radović, Milena Raspopović

Mentori / Mentors:

Autori projekta / Project Authors
Doc. dr Dragan Komatina
MSc Ema Alihodžić Jašarović
Mr Marija Bojović
MSc Irena Rajković
Sanja Paunović Žarić

Kotor_RADIONICA_maj 2004.

IZGRADNJA ZGRADE ARHITEKTONSKOG FAKULTETA_2005/06.

Berlin_STUDIJSKO PUTOVANJE_maj 2006.

Dubrovnik_STUDIJSKO PUTOVANJE_2008.

Poznanj_Poljska_GOSTUJUĆA PREDAVANJA_2009.

Beograd_ArHITEKTONSKI fakultet_STUDENSKA IZLOŽBA oktobar_2010.

Podgorica_I Dekanska konferencija Arhitektonskih fakulteta Jugoistočne Evrope_2009.

Karlove Vari_II Dekanska konferencija Arhitektonskih fakulteta Jugoistočne Evrope_2010.

Kolašin_STUDENSKA RADIONICA_2010.

Venecija_OTVARANJE XII BIJANALA ARHITEKTURE
Paviljon Crne Gore_2010.

Podgorica_Arhitektonski fakultet_DAN FAKULTETA_2011.

Drač_Albnija_STUDIJSKO PUTOVANJE_2014.

Hanover_Njemačka_STUDIJSKO PUTOVANJE_2014.

Beograd_SALON URBANIZMA_2014.

Podgotica_DAN A_februar 2015.

DIPLOMCI_2015.

Plužine_IZLOŽBA_2015.

Riga_TEMUPUS PROJEKAT_Litvanija_oktobar_2015.

Komora Arhitekata_Argentina_2008.

Sklapanje Ugovora o saradnji_Arhitektonski fakultet_Univerzitet u Buenos Airesu_Argentina_2008

Predavanje_Universidad de Concepcion_Cile_2008.

Sklapanje Ugovora o saradnji_Universidad de Concepcion_Cile_2008.

Posjeta ambasadora UAE Univerzitetu Crne Gore_2015.

Posjeta ambasadora Rumunije Arhitektonskom fakultetu u Podgorici_2015.

Potpisivanje Ugovora o saradnji sa Arhitektonskim fakultetom u Zagrebu_2015.

Predavanje profesora Francesco De Filippis-a na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici

Posjeta studenata Arhitektonskog fakulteta sa Univerziteta u Sankt Petersburgu_2016.

Posjeta sa Univerziteta La Sapienza u Rimu_Podgorica_2016.

Obilježavanje 10 godina Arhitektonskog fakulteta_Podgorica_2016.

Prof. dr. sc. **NENAD LIPOVAC**

**NACIONALNI PARKOVI
SJEĐINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA**

ČETVRTAK 14.05.2015. U 18:00

Prof. dr. sc. **NENAD LIPOVAC**

**NASTANAK PRAPOVLJESNOG
SJEVERNOAMERIČKOG GRADA**

ČETVRTAK 14.05.2015. U 18:00

EMIRATI OF THE UNITED ARAB EMIRATES
UNIVERSITY OF AJMAN
FACULTY OF ARCHITECTURE

LECTURE
H.E. Khaled M. Polkhat, Ph. Arch. M. Phil. Arch.
2010
ARCHITECTURAL HERITAGE OF OMAN

جامعة الإمارات العربية المتحدة
Architectural Heritage Society
www.ahsociety.ae

Wednesday, October 14, 2015,
Rekavate of University of Ajman
The conference hall, 14:30 h

plava sala
rektorata

UNIVERZITETSKI FORUM –
ARHITEKTONSKI FAKULTET U PODGORICI

predavanje#1
14. maj 2015. Nacionalni parkovi u Americi
prof. dr. sc. Nenad Lipovac, dia

predavanje#2
14. maj 2015. Paganjski grad na Južnom sjeveru Amerike
prof. dr. sc. Nenad Lipovac, dia

predavanje#3
15. maj 2015. Polivalentnost - integracija ulaznih i sportskih dvorana na primjeru Arena i malih dvorana
prof. mr. sc. Boris Koružnjak, dia

predavanje#4
15. maj 2015. Razvoj sportske infrastrukture u Hrvatskoj na primjeru Zagreba
prof. mr. sc. Boris Koružnjak, dia

predavanje#5
27. maj 2015. Produkcija kompleksa u Virovitini - primjena energetski aktivne
Nevra Matković, sportskih i Marina Čičić, predavači

predavanje#6
28. maj 2015. Svjetska Poljoprivredna arhitektura 2009-2015 godine
prof. Mr. Zdenko Malinović, dia

**RAZVOJ MREŽE SPORTSKE INFRASTRUKTURE
U HRVATSKOJ NA PRIMJERU ZAGREBA**

PROF. MR. SC. **BORIS KORUŽNJAK, D.I.A.**
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, ARHITEKTONSKI FAKULTET

**15. MAJ
2015
13.00**

**POLIVALENTNOST- ENERGETSKA UČINKOVITOST
SPORTSKIH DVORANA
NA PRIMJENA ARENA I MALIH DVORANA**

PROF. MR. SC. **BORIS KORUŽNJAK, D.I.A.**
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, ARHITEKTONSKI FAKULTET

**15. MAJ
2015
12.00**

Profesori Arhitektonskog fakulteta

Teaching Staff of Faculty of Architecture

Red.prof dr / Full Prof. Dr.
Dušan Vuksanović_d.i.a
dekan fakulteta 2013-14.

Red. prof. dr / Full Prof. Dr.
Ratko Mitrović_dipl.ing.grad.

Van. prof. dr / Assoc. Prof. Dr
Goran Radović_d.i.a
dekan fakulteta 2006-13.

Van. prof.dr / Assoc. Prof. Dr
Ilija Lalošević_d.i.a

Van. prof.dr / Assoc. Prof. Dr
Rifat Alihodžić_d.i.a

Doc. dr / Assist.Prof. Dr.
Svetislav G. Popović_d.i.a
dekan fakulteta 2014-

Doc. dr / Assist.Prof. Dr.
Dragan F. Komatina_d.i.a

Doc. dr / Assist.Prof. Dr.
Veljko Radulović_d.i.a

Doc. dr / Assist.Prof. Dr.
Slavica Stamatović Vučković_d.i.a

Doc. dr / Assist.Prof. Dr.
Svetlana K. Perović_d.i.a

Saradnici Arhitektonskog fakulteta

Associates Staff of Faculty of Architecture

Mr sci. Dušan Lazarevski_d.i.a

Msc Jelena Bajić Šestović_d.i.a

Msc Irena Rajković_d.i.a.

Sanja Paunović Žarić_d.i.a

Msc Ema Alihodžić
Jašarović_spec. sci. arch.

Mr Marija Bojović_d.i.a

Msc Nevena Đurović
Mašanović_spec. sci. arch.

Msc Sanja Vlahović_spec. sci. arch.

M.A Aleksandar Ašanin_d.i.a

Jasmina Salković_spec. sci. arch.

Prethodni saradnici / Previous Assistants

Mirko Žižić, Nikodin Žižić, Željko Reljić, Sonja Radović Jelovac, Branislav Gregović, Srđan Tadić, Miljan Joković, Uranela Radovanić, Zorica Tomanović, Nebojša Adžić, Dragana Šuković, Vladimir Bojković, Maja Lukovac Popović, Kosara Kujundžić, Vukašin Marković, Tatjana Burzanović, Milena Nikolić, Branko Lutovac

Spoljni saradnici / External Assistants

Filip Aleksić, Suzana Nikić, Marko Stjepčević, Milan Milić, Miroslava Vujadinović, Nikola Bulajić

SPONZORI / SPONSORS

Tempus projekat_DAPEEWB

Arhitektonski fakultet Univerziteta Crne Gore u Podgorci je partnerska institucija u Tempus projektu DAPEEWB (Razvoj i poboljšanje energetske efikasnosti u zemljama Zapadnog Balkana), čiji je glavni cilj da doprinese modernizaciji obrazovanja u oblasti energetske efikasnosti u Crnoj Gori, Albaniji i Kosovu.

Nosilac projekta je Polis University (AL), a u projektu učestvuju još deset partnerskih institucija: Univerzitet Aleksandër Moisiu u Draču (AL), Univerzitet u Prištini (Kosovo), Univerzitet za biznis i tehnologiju (Kosovo), Univerzitet Crne Gore (ME), Albanska asocijacija konstruktora (AL), Co-PLAN, Institut za razvoj okruženja (AL), Univerzitet u Minju (POR), Van Hall Larenstein Univerzitet primjenjenih nauka (NL), Anhalt Univerzitet primjenjenih nauka (GER), Slovački Univerzitet za tehnologiju u Bratislavi (SLK). Cilj projekta je da stvori trajnu međunarodnu saradnju među partnerskim institucijama u cilju integracije profesionalnih programa u okviru obrazovnog programa svakog od partnera u projektu.

DEUS_Decembarska umjetnička scena_Podgorica

Tokom svog postojanja, najprije pod nazivom Decembari dani kulture, a potom pod novim nazivom - Decembarska umjetnička scena - DEUS (od 2004. g), ova manifestacija se razvijala i unaprijedivala zajedno sa Gradom, stvaraocima i njihovim djelima, sa sugrađanima i gostima. Ustanovljena je pod pokroviteljstvom Opštine Podgorica, 1993. godine, povodom obilježavanja Dana oslobođenja Podgorice.

Gradeći pažljivo kulturni profil od najboljih elemenata autentičnih duhovnih vrijednosti i progresivnih ideja, kulturne različitosti i internacionalnih iskustava, Decembarska umjetnička scena - DEUS je obezbijedila status jedne od najznačajnijih manifestacija u oblasti kulture u Podgorici.

JU Muzeji i galerije_Podgorica

JU Muzeji i galerije Podgorice osnovana je 1991. godine, kao javna ustanova koja je naslijedila raniju RO Muzeji i galerije Titograda (1974.) a u čijem sastavu su bili Zavičajni muzej grada (1961.), Moderna galerija (1961.), Galerija Rista Stijevića (1969.) i Muzej Marka Miljanova na Medunu (1970.). Od 2003. godine JU Muzeji i galerije Podgorice nalaze se u ulici Marka Miljanova 4.

U okviru Muzeja grada Podgorice postoje arheološka, kulturno-istorijska, etnografska i istorijska zbirka. Ekspoziti svjedoče o burnom razvoju prostora na kom se nalazi današnja Podgorica u periodu od više hiljada godina i od neprocjenjive su umjetničke i istorijske vrijednosti.

Tempus project_DAPEEWB

University of Montenegro Faculty of Architecture in Podgorca is the partner institution in the Tempus project DAPEEWB (Development and improvement of energy efficiency in the Western Balkans), whose main objective is to contribute to the modernization of education in the field of energy efficiency in Montenegro, Albania and Kosovo. The holder of the project is Polis University (AL), and ten partner institutions participate in the project: University Aleksandër Moisiu of Durrës (AL), University of Prishtina (Kosovo), University for Business and Technology (Kosovo), University of Montenegro (ME), Albanian Constructors Association (AL), Co-PLAN, Institute for Habitat Development (AL), University of Minho (POR), Van Hall Larenstein University of Applied Sciences (NL), Anhalt University of Applied Sciences (GER), Slovak University of Technology in Bratislava (SLK). The project aims to create a permanent international cooperation among the partner institutions in order to integrate professional programs within the educational program of each of the partners in the project. In this way, it will be possible to meet the market needs for specialized personnel in this field.

DEUS_December Art Scene_Podgorica

From its beginning, known as December Days of Culture, and afterwards - December Art Scene - DEUS (from 2004 onwards), this manifestation moved forward and evolved together with the City, the artists participating in it, their creative work and its audience.

Through careful creation of the cultural profile out of the best elements - the original spiritual values on one side and progressive ideas on the other, the vast cultural differences and the international experiences - the December Art Scene - DEUS secured its position as one of the most significant events in the field of culture in Podgorica.

Museums and Galleries_Podgorica

JU Museums and Galleries of Podgorica was founded in 1991., as a public institution that has inherited earlier RO Museums and Galleries of Titograd (1974) and was composed of the Heritage Museum (1961), Gallery of Modern Art (1961), Risto Stijević Gallery (1969) and the Museum of Marko Miljanov at Medun (1970). Since 2003, the JU Museums and Galleries of Podgorica are located at Marko Miljanov street no. 4. Within the City Museum of Podgorica there are archaeological, cultural, historical, ethnographic and historical collection. Exhibits of priceless artistic and historical value, testify about the explosive development over a period of several thousand years in the area where present-day Podgorica is.

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-86625-19-9
COBISS.CG-ID 31802128

ISBN 978-86-86625-19-9

9 788686 625199